The page features three decorative orange circles of varying sizes, each with a white outline and a gradient effect. Two thin grey lines intersect at the top left, forming a large 'V' shape that frames the text and circles. The text is centered and reads:

**Strategia
Integrată de
Dezvoltare
Urbană a
oraşului
Şomcuta Mare,
judeţul
Maramureş
2021-2027**

Beneficiar:

Oraşul Şomcuta Mare,
Strada Someş nr. 17,
Şomcuta Mare,
Judeţul Maramureş

Consultant:

S.C. Consultanţă, Planificare, Proiecte S.R.L.,
Nr. Reg. Com.: J12/2674/2021, C.U.I.: 44384264,
Cluj-Napoca

©2021

Cuprins

Abrevieri.....	6
Introducere	7
1. Contextul strategic	8
Context internațional.....	8
Context european	9
Context național	13
Context regional	18
Context județean	21
2. Descrierea procesului de planificare și actorii implicați.....	22
Profilul socio-economic al orașului	23
1. Istoric.....	23
2. Localizare geografică	25
3. Cadrul natural	30
4. Descrierea unității administrativ teritoriale	33
5. Structura socio-demografică a populației.....	38
Evoluția populației și potențialul demografic	38
Sănătate	45
Educație	48
Resursele de muncă și formarea profesională	50
Combaterea sărăciei și promovarea incluziunii sociale	56
Dezvoltare umană locală și marginalizare.....	57
Incluziunea socială a romilor	60
Deprivarea materială	60
6. Infrastructura	62
Infrastructura de transport	62
Mobilitate urbană durabilă	64
Infrastructura de utilități.....	64
Infrastructura de telecomunicații.....	67

Infrastructura socială	67
Infrastructura pentru situații de urgență	68
Infrastructura de sănătate	69
Infrastructura de învățământ	69
Infrastructura de cultură	71
Infrastructura de locuire	72
7. Mediu	74
Eficiența energetică și mediul	74
Calitatea factorilor de mediu (aer, apă, sol).....	74
Zone de risc natural și tehnologic.....	75
Managementul deșeurilor.....	77
Mediul și sănătatea.....	78
Schimbări climatice.....	78
8. Economia	85
Profilul economic al orașului	85
Mediul de afaceri.....	86
9. Turismul.....	89
Resursele turistice naturale	89
Potențialul turistic antropoc.....	89
Tipurile și formele de turism practicate.....	91
Infrastructura turistică	91
Circulația turistică.....	92
10. Agricultură	98
11. Administrație și bună guvernare	102
Resurse financiare	104
Guvernanța electronică și smart city	106
Ordine publică și siguranța cetățeanului	109
Consultarea opiniei publice.....	111
Analiza SWOT	131
Surse de finanțare 2021-2027	155
Programul Operațional Regional Nord-Vest	155
Programul Operațional Transport	165

Programul Operațional Dezvoltare Durabilă.....	168
Programul Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare	171
Programul Operațional Sănătate.....	173
Programul Operațional Educație și Ocupare.....	180
Programul Operațional Incluziune și Demnitate Socială	187
Programul Operațional Tranziție Justă	197
Strategia de dezvoltare	200
1. Viziunea, obiectivul general și obiectivele specifice	200
2. Prezentarea strategiei	202
3. Detalierea strategiei	205
Prioritizarea proiectelor.....	231
Planul de acțiuni	239
4. Indicatori de realizare a obiectivelor	243
5. Sistemul de implementare, monitorizare și evaluare	248
Bibliografie	249
Index tabele	251
Index figuri	254

Abrevieri

ADI	Asociație de Dezvoltare Intercomunitară
ADR NV	Agenția de Dezvoltare Regională Nord-Vest
APL	Autoritate Publică Locală
ASC	Adaptarea la Efectele Schimbărilor Climatice
BNR	Banca Națională a României
CAEN	Clasificarea Activităților din Economia Națională
DGASPC	Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului
DN	Drum național
DJ	Drum județean
DC	Drum comunal
EUROSTAT	Biroul de Statistică al Uniunii Europene
IMM	Întreprinderi Mici și Mijlocii
INS	Institutul Național de Statistică
OMS	Organizația Mondială a Sănătății
ONU	Organizația Națiunilor Unite
POCIDIF	Programul Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare
PODD	Programul Operațional Dezvoltare Durabilă
POEO	Programul Operațional Educație și Ocupare
POIDS	Programul Operațional Incluziune și Demnitate Socială
POR	Programul Operațional Regional
POS	Programul Operațional Sănătate
POT	Programul Operațional Transport
POTJ	Programul Operațional Tranziție Justă
PRAI	Planul Regional de Acțiune pentru Învățământ
SIDU	Strategie Integrată de Dezvoltare Urbană
SMID	Sistem de Management Integrat al Deșeurilor
UE	Uniunea Europeană
UAT	Unitate Administrativ Teritorială
VMG	Venitul Minim Garantat

Introducere

Prezentul document este elaborat în contextul în care Unitatea Administrativ Teritorială Orașul Șomcuta Mare își planifică pașii pentru abordarea următoarei perioade bugetare, 2021-2027, din perspectiva finanțărilor nerambursabile și a investițiilor pe care le are de făcut în comunitate.

Responsabilitatea administrației publice pentru creșterea transparenței decizionale și pentru consolidarea procesului de planificare strategică rezultă din modul în care această *Strategie Integrată de Dezvoltare Urbană (SIDU)* a fost realizată.

Strategia va contribui la:

- Identificarea și conștientizarea nevoilor comunității;
- Elaborarea unui plan de măsuri;
- Elaborarea unui plan de acțiune;
- Intensificarea cooperării dintre cetățeni și autoritatea publică;
- Creșterea nivelului de predictibilitate a acțiunilor autorității publice.

De asemenea, SIDU este un document cu caracter general și principii directoare care vor ghida proiectele de dezvoltare ce urmează a fi întocmite la nivelul UAT Șomcuta Mare pentru a solicita finanțare în perioada 2021-2027. SIDU urmărește creșterea inteligentă și sustenabilă a economiei locale prin valorificarea diversității locale, stimulând inovarea, concomitent cu punerea accentului pe protejarea resurselor naturale locale și pe reducerea impactului asupra mediului. Aceste direcții strategice vor avea ca scop diminuarea disparităților intra și inter-locale/județene/regionale, dar și creșterea calității vieții.

Planificarea strategică are în vedere atât fondurile externe (europene), cât și interne (naționale/guvernamentale, regionale, județene, locale).

SIDU 2021-2027 pornește de la analiza cantitativă și calitativă a condițiilor existente și a tendințelor înregistrate în perioada de programare trecută (2014-2020) la nivelul orașului Șomcuta Mare.

Analiza situației existente se încheie cu evidențierea potențialului și a nevoilor specifice UAT Șomcuta Mare, prin intermediul analizei punctelor tari și slabe, oportunităților și amenințărilor (SWOT). Pe baza acestor informații, a viziunii de dezvoltare pe termen lung, precum și a contextului de planificare și programare de la nivel național și european privind politica de coeziune pentru perioada 2021-2027, au fost formulate obiective, priorități și

acțiuni specifice de dezvoltare ale orașului pentru exercițiul financiar 2021-2027. Ultima parte a documentului oferă informații privind cadrul în care ar trebui să se realizeze procesul de monitorizare și evaluare a SIDU pe parcursul perioadei 2021-2027.

1. Contextul strategic

Realizarea Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană a UAT Șomcuta Mare pentru perioada 2021-2027 trebuie pusă în context județean, regional, național, european, internațional, astfel că acest document ține cont de planificările strategice de la aceste niveluri. Motivul trecerii în revistă a documentelor programatice de la toate nivelurile amintite îl reprezintă reliefaarea într-o formă restrânsă și la nivel micro a aspectelor identificate în fiecare dintre aceste strategii, planificarea *SIDU Șomcuta Mare* neputând să fie realizată fără analiza acestora și identificarea elementelor care trebuie transpuse și la nivel local.

Context internațional

Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă a Organizației Națiunilor Unite¹

În septembrie 2015 România s-a numărat printre statele membre ale ONU care au adoptat *Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă*, document programatic care propune 17 obiective generale pentru planificarea unei dezvoltări durabile integrate, ținând cont de cele trei dimensiuni: economică, socială și de mediu. Aceste obiective sunt:

- **Fără sărăcie:** Eradicarea sărăciei în toate formele sale și în orice context.
- **Foamete „zero”:** Eradicarea foametei, asigurarea securității alimentare, îmbunătățirea nutriției și promovarea unei agriculturi durabile.
- **Sănătate și bunăstare:** Asigurarea unei vieți sănătoase și promovarea bunăstării tuturor la orice vârstă.
- **Educație de calitate:** Garantarea unei educații de calitate și promovarea oportunităților de învățare de-a lungul vieții pentru toți.
- **Egalitate de gen:** Realizarea egalității de gen și împuternicirea tuturor femeilor și a fetelor.
- **Apă curată și sanitație:** Asigurarea disponibilității și managementului durabil al apei și sanitație pentru toți.
- **Energie curată și la prețuri accesibile:** Asigurarea accesului tuturor la energie la prețuri accesibile, într-un mod sigur, durabil și modern.
- **Muncă decentă și creștere economică:** Promovarea unei creșteri economice susținute, deschise tuturor și durabile, a ocupării depline și productive a forței de muncă și a unei munci decente pentru toți.

¹ <https://www.un.org/sustainabledevelopment/sustainable-development-goals/>.

- **Industrie, inovație și infrastructură:** Construirea unor infrastructuri rezistente, promovarea industrializării durabile și încurajarea inovației.
- **Inegalități reduse:** Reducerea inegalităților în interiorul țărilor și de la o țară la alta.
- **Orașe și comunități durabile:** Dezvoltarea orașelor și a așezărilor umane pentru ca ele să fie deschise tuturor, sigure, reziliente și durabile.
- **Consum și producție responsabile:** Asigurarea unor tipare de consum și producție durabile.
- **Acțiune climatică:** Luarea unor măsuri urgente de combatere a schimbărilor climatice și a impactului lor.
- **Viața acvatică:** Conservarea și utilizarea durabilă a oceanelor, mărilor și a resurselor marine pentru o dezvoltare durabilă.
- **Viața terestră:** Protejarea, restaurarea și promovarea utilizării durabile a ecosistemelor terestre, gestionarea durabilă a pădurilor, combaterea deșertificării, stoparea și repararea degradării solului și stoparea pierderilor de biodiversitate.
- **Pace, justiție și instituții eficiente:** Promovarea unor societăți pașnice și inclusive pentru o dezvoltare durabilă, a accesului la justiție pentru toți și crearea unor instituții eficiente, responsabile și inclusive la toate nivelurile.
- **Parteneriate pentru realizarea obiectivelor:** Consolidarea mijloacelor de implementare și revitalizarea parteneriatului global pentru dezvoltare durabilă.

Context european

Noua Politică de coeziune a UE

Politica de coeziune pentru perioada 2021-2027 include 5 priorități²:

- **O Europă mai inteligentă**, prin inovare, digitalizare, transformare economică și sprijinirea întreprinderilor mici și mijlocii:
 - încurajarea cercetării aplicate prin intermediul centrelor de inovare și al investițiilor naționale și transnaționale comune;
 - validarea timpurie a produselor, comercializare, brevetare, formarea de start-up-uri și transferul de tehnologie;
 - sprijinirea proceselor de descoperire antreprenorială și laboratoarelor de dezvoltare de proiecte la nivel național și regional;
 - consolidarea performanțelor cercetării și inovării și promovarea creșterii productivității prin identificarea domeniilor de specializare inteligentă în funcție de potențialul și nevoile naționale și regionale;
 - preluarea tehnologiei informației și comunicațiilor de către întreprinderile mici și mijlocii, inclusiv investițiile în infrastructuri, promovarea competențelor și serviciilor digitale;

² https://ec.europa.eu/regional_policy/ro/2021_2027/și Agenția de Dezvoltare Regională Nord-Vest, *Planul de Dezvoltare Regională Nord-Vest 2021-2027*, p. 8-10.

- crearea de noi societăți comerciale (de tip start-up, scale-up) și majorarea ratelor de supraviețuire a acestora;
- sporirea capacităților de inovare ale societăților comerciale, prin introducerea de inovări la nivel de produse, organizare sau comercializare;
- sprijinirea dezvoltării clusterelor industriale și integrarea în rețele de cooperare bazate pe cercetarea în industrie;
- facilitarea accesului la finanțare al întreprinderilor mici și mijlocii, inclusiv prin încurajarea finanțării de pornire și consolidarea start-up-urilor inovatoare cu potențial ridicat.
- **O Europă mai verde**, fără emisii de carbon; punerea în aplicare a Acordului de la Paris și investiții în tranziția energetică, energia din surse regenerabile și combaterea schimbărilor climatice:
 - renovarea clădirilor publice și rezidențiale în vederea asigurării eficienței energetice;
 - sprijinirea măsurilor de eficiență energetică a încălzirii centralizate, alături de promovarea energiei din surse regenerabile pentru încălzirea și răcirea centralizată;
 - promovarea energiei din surse regenerabile la scară mică în paralel cu renovarea clădirilor în vederea asigurării eficienței energetice;
 - sprijinirea măsurilor care vizează reducerea emisiilor de carbon, eliminarea (schimbarea) surselor de energie pentru încălzirea centralizată;
 - punerea în aplicare a strategiilor de prevenire a riscurilor și abordarea riscurilor legate de schimbările climatice și riscurile naturale (inundații, secetă, incendii forestiere, alunecări de teren, cutremure);
 - promovarea sistemelor regionale de gospodărire a apelor;
 - sprijinirea schemelor care abordează problema poluării apei (sursele de apă dispersate) și menținerea/ameliorarea stării corpurilor de apă;
 - tranziția la economia circulară și promovarea conceptului de economie circulară în rândul întreprinderilor mici și mijlocii;
 - extinderea sistemelor de gestionare a deșeurilor la nivel județean în vederea creșterii gradului de reutilizare și reciclare;
 - sprijinirea măsurilor de gestionare și conservare în zonele protejate;
 - refacerea ecologică și crearea de noi spații municipale verzi în contextul obiectivelor de reducere a emisiilor.
- **O Europă conectată**, cu rețele strategice de transport și digitale:
 - dezvoltarea rețelelor transeuropene de transport rutier și feroviar;
 - punerea în aplicare a strategiei adoptate privind siguranța traficului și luarea de măsuri de siguranță rutieră care să contribuie la reducerea ratei fatalității ridicate a accidentelor rutiere;
 - crearea de conexiuni transfrontaliere pentru rețelele transeuropene de transport;

- crearea de conexiuni suburbane feroviare și multimodale în centrele urbane mai mari și în jurul acestora;
- promovarea modurilor de transport durabile și accesibile, ca de exemplu transportul public colectiv, cu emisii scăzute de dioxid de carbon;
- dezvoltarea sistemelor de transport urban în regiunile mai puțin dezvoltate, cum ar fi transportul feroviar ușor, liniile de metrou și tramvai și infrastructura care favorizează ciclismul;
- sprijinirea „punctelor albe” în zonele dens populate sau în jurul zonelor urbane și în zonele rurale.
- **O Europă mai socială**, pentru realizarea pilonului european al drepturilor sociale și sprijinirea calității locurilor de muncă, a învățământului, a competențelor, a incluziunii sociale și a accesului egal la sistemul de sănătate:
 - îmbunătățirea procesului de elaborare a politicilor active în domeniul pieței forței de muncă, printr-o mai bună integrare cu educația și serviciile sociale;
 - consolidarea și sprijinirea antreprenoriatului social și economiei sociale;
 - îmbunătățirea condițiilor de muncă, oferirea de programe de lucru flexibile, pentru a asigura capacitatea de inserție profesională a persoanelor cu dizabilități și a lucrătorilor în vârstă;
 - crearea unor sisteme solide de anticipare a competențelor și punerea în aplicare a măsurilor bine definite de perfecționare și reconversie profesională care să răspundă necesităților pieței forței de muncă;
 - îmbunătățirea accesibilității, calității, din punct de vedere al costurilor, ale educației și îngrijirii copiilor preșcolari, inclusiv ale infrastructurii aferente;
 - prevenirea abandonului școlar timpuriu prin introducerea unei abordări centrate pe elev pentru copiii expuși riscului;
 - îmbunătățirea accesului la educație favorabilă incluziunii de calitate, în unități mixte, în special pentru romi, elevii cu handicap și în zonele rurale;
 - ameliorarea calității educației și formării profesionale, astfel încât să se adapteze la evoluțiile de pe piața forței de muncă;
 - dezvoltarea unor metode și tehnologii de predare inovatoare și eficiente.
- **O Europă mai apropiată de cetățenii săi**, prin sprijinirea strategiilor de dezvoltare conduse la nivel local și a dezvoltării urbane durabile în UE:
 - investiții în zonele metropolitane (poli de creștere) caracterizate prin creștere puternică și suburbanizare în curs, îndreptate spre stimularea creșterii, inovării și productivității;
 - dezvoltarea urbană durabilă a reședințelor de județ, astfel încât să se asigure accesul la noi locuri de muncă și servicii publice de bază;

- sprijinirea strategiilor teritoriale integrate în zonele dezavantajate din punct de vedere structural;
- sprijinirea inițiativelor teritoriale specifice care vizează reconversia economiei în regiunile afectate de declin industrial și de minerit;
- sprijinirea zonelor sensibile cu o importanță deosebită pentru mediu.

Noua Politică Agrară Comună³

Pentru perioada 2021-2027, prin Politica Agrară Comună se va urmări în continuare îmbunătățirea dezvoltării durabile a agriculturii, alimentației și zonelor rurale. Pentru atingerea acestui scop au fost trasate câteva obiective generale, care se concentrează asupra:

- viabilității economice, rezilienței și veniturilor fermelor prin asigurarea unui viitor economic stabil și corect pentru agricultori;
- performanței mai bune în materie de mediu și climă prin stabilirea unor ambiții mai mari în privința acțiunilor legate de aceste domenii;
- consolidării structurii socio-economice a zonelor rurale prin păstrarea agriculturii în inima societății europene.

De asemenea, promovarea cunoștințelor, inovării și digitalizării în agricultură și în zonele rurale reprezintă un obiectiv transversal.

Noua Politică Agrară Comună va avea următoarele obiective specifice:

- sprijinirea unor venituri fiabile ale fermelor și a rezilienței fermelor pe întregul teritoriu al UE, în vederea îmbunătățirii securității alimentare;
- îmbunătățirea orientării spre piață și sporirea competitivității, inclusiv punerea unui accent mai puternic asupra cercetării, tehnologiei și digitalizării;
- îmbunătățirea poziției fermierilor în cadrul lanțului valoric;
- contribuirea la energia sustenabilă, precum și la atenuarea schimbărilor climatice și la adaptarea la acestea;
- promovarea dezvoltării sustenabile și a gospodăririi eficiente a unor resurse naturale precum apa, solul și aerul;
- contribuirea la protejarea biodiversității, îmbunătățirea serviciilor ecosistemice și conservarea habitatelor și a peisajelor;
- atragerea tinerilor fermieri și facilitarea dezvoltării întreprinderilor din zonele rurale;
- promovarea ocupării forței de muncă, a creșterii economice, a incluziunii sociale și a dezvoltării locale în zonele rurale, inclusiv a bioeconomiei și a silviculturii sustenabile;

³ https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/key-policies/common-agricultural-policy/future-cap_ro.

- îmbunătățirea răspunsului dat de agricultura UE exigențelor societale referitoare la hrană și la sănătate, inclusiv la alimentele sigure, hrănitoare și produse prin metode sustenabile, precum și la bunăstarea animalelor.

Cadrul de Referință pentru Orașe Sustenabile⁴

Reprezintă un instrument conceput pentru dezvoltarea și implementarea planurilor și strategiilor pentru orașe sustenabile. A fost conceput la nivel european după adoptarea Cartei de la Leipzig în scopul de a propune o viziune comună pentru orașe sustenabile. Este structurat pe cinci dimensiuni (spațială, guvernantă, socială, economică, mediu) și treizeci de obiective: dezvoltarea unei planificări urbane sustenabile; asigurarea echității spațiale; încurajarea rezilienței teritoriale; conservarea și sporirea moștenirilor culturale și arhitecturale; promovarea unor spații publice și medii de locuire de calitate; dezvoltarea mobilității sustenabile; asigurarea unei strategii teritoriale integrate; întreținerea unei administrații și unui management financiar sustenabile la nivelul orașelor; implementarea unui proces de evaluare și îmbunătățire continuă; creșterea participării cetățenilor la luarea deciziilor; îmbunătățirea guvernanței prin parteneriate; facilitarea capacităților de dezvoltare și construirea de rețele; asigurarea incluziunii sociale; asigurarea echității sociale și intergeneraționale; construirea unei baze de locuințe pentru toată lumea; protejarea și promovarea sănătății și stării de bine; îmbunătățirea educației și învățării inclusive; promovarea oportunităților culturale și de petrecere a timpului liber; stimularea creșterii industriilor verzi și a economiei circulare; promovarea inovației și a orașelor inteligente; asigurarea conectivității; dezvoltarea sferei angajărilor și a unei economii locale reziliente; încurajarea producției și consumului sustenabile; încurajarea cooperării și a parteneriatelor inovative; atenuarea schimbărilor climatice; protejarea, refacerea și îmbunătățirea biodiversității și ecosistemelor; reducerea poluării; adaptarea la schimbările climatice; folosirea resurselor de materiale naturale într-un mod sustenabil și prevenirea risipei; protejarea, conservarea și administrarea resurselor de apă.

Context național

Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României 2030

România și-a stabilit prin intermediul acestei strategii cadrul național privind aplicarea și implementarea celor 17 obiective ale *Agendei 2030 pentru dezvoltare durabilă* a Organizației Națiunilor Unite, ținând cont de cele trei dimensiuni principale: economică, socială și de mediu.

Este prezentat gradul actual de dezvoltare la nivel național, sunt identificate domeniile în care este nevoie de resurse suplimentare pentru atingerea obiectivelor care să ducă la

⁴ <http://rfsc.eu/about/>.

reducerea decalajelor față de media europeană în privința indicatorilor dezvoltării durabile și sunt stabilite țintele naționale pentru atingerea celor 17 obiective ale *Agendei 2030*.

Pe plan economic se consideră necesară garantarea unei creșteri economice pe termen lung, bazată pe o economie durabilă și competitivă, centrată pe inovație, optimism și reziliența cetățenilor. Din punct de vedere social ar fi nevoie de o societate în care îmbunătățirea sistemelor educațional și sanitar, reducerea inegalităților dintre bărbați și femei, dintre mediile urban și rural, să ducă la promovarea unei societăți în care cetățenii să se simtă apreciați și sprijiniți. În ceea ce privește mediul, importanța acordată acestuia este în creștere, protejarea lui fiind responsabilitatea tuturor, iar scopul ar fi construirea unui mediu durabil, cu accent pus pe sentimentele de apartenență și comunitate.⁵

Conceptul Strategic de Dezvoltare Teritorială România 2030

Scopul documentului este punerea în evidență, din perspectivă teritorială integrată, a modalităților de valorificare a potențialului național, în vederea recuperării decalajelor față de țările europene și stimularea dezvoltării echilibrate a României. Sunt conturate principiile de bază în elaborarea strategiei, planurilor, programelor și proiectelor de dezvoltare teritorială (dezvoltarea teritorială durabilă, dezvoltarea echilibrată și armonioasă, păstrarea specificității, solidaritate, parteneriat teritorial, transparență și încredere, consultare și coordonare, dezvoltarea instituțională și subsidiaritatea), precum și obiectivele strategice: valorificarea periferialității prin dezvoltarea rolului de conector și releu la nivel continental și intercontinental, racordarea la rețeaua europeană de poli și coridoare de dezvoltare, structurarea și dezvoltarea echilibrată a rețelei de localități urbane, afirmarea solidarității urban-rural, dezvoltarea rurală, consolidarea și dezvoltarea legăturilor interregionale ca suport al dezvoltării regionale, dezvoltarea adecvată a diferitelor categorii de teritorii, creșterea competitivității teritoriale, protejarea, dezvoltarea și valorificarea patrimoniului natural și cultural.⁶

Planul Național Integrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice 2021-2030

Are la bază cele cinci dimensiuni principale privitoare la combaterea schimbărilor climatice asumate de către UE în cadrul Strategiei Uniunii Energetice: securitate energetică, decarbonare, eficiență energetică, piața internă a energiei și cercetare, inovare și competitivitate și prezintă indicatorii asumați de către România ca țintă pentru 2030 și politicile sau măsurile de sprijin cu ajutorul cărora vor fi atinși aceștia.

Strategia energetică a României 2019-2030, cu perspectiva anului 2050

⁵ *Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României 2030*, p. 17-18.

⁶ *Conceptul Strategic de Dezvoltare Teritorială România 2030*, p. 35-57.

Scopul documentului îl reprezintă creșterea sectorului energetic în condiții de sustenabilitate prin intermediul a 8 obiective strategice (energie curată și eficiență energetică; asigurarea accesului la energie electrică și termică pentru toți consumatorii; protecția consumatorului vulnerabil și reducerea sărăciei energetice; piețe de energie competitive, baza unei economii competitive; modernizarea sistemului de guvernare energetică; creșterea calității învățământului în domeniul energiei și formarea continuă a resursei umane; România, furnizor regional de securitate energetică; creșterea aportului energetic al României pe piețele regionale și europene prin valorificarea resurselor energetice primare naționale), transpuse într-un set de obiective operaționale, care la rândul lor au la bază o serie de acțiuni concrete.

Document de politică industrială a României

Identifică șapte obiective transversale: acces sporit pe piața internă (UE) și internațională al produselor industriale românești; dezvoltarea de lanțuri industriale integrate cu potențial competitiv în contextul specializării inteligente; dezvoltarea și încurajarea relațiilor de cooperare în clustere inovative; stimularea inovării prin investiții în noi produse, servicii și baze de producție; identificarea necesarului de forță de muncă specializată și instruire/perfecționare adecvată pentru sectoarele industriale; energie, climă, dezvoltare durabilă, resurse și eficiență energetică pentru stimularea competitivității; întărirea capacității administrative la nivelul Ministerului Economiei în vederea implementării politicii industriale a României, iar scopul este definit prin viziunea strategică conform căreia economia națională ar trebui să devină cea de-a zecea economie europeană într-un orizont de timp de 20 ani.

Strategia pentru transport durabil pe perioada 2007-2013 și 2020, 2030

Are ca obiectiv general dezvoltarea echilibrată a sistemului de transport astfel încât acesta să asigure o infrastructură modernă și durabilă și servicii pe măsură, aceste lucruri urmând să ducă la dezvoltare economică și îmbunătățirea calității vieții.

Pentru atingerea obiectivului general sunt stabilite etape sub forma unor obiective specifice: modernizarea și dezvoltarea rețelei de transport de interes european și național, creșterea condițiilor de siguranță și a calității serviciilor; liberalizarea pieței interne de transport; stimularea dezvoltării economiei și a competitivității; întărirea coeziunii sociale și teritoriale la nivel regional și național; compatibilitatea cu mediul înconjurător.

Strategia Națională a Locuirii

Documentul propune ca scop identificarea măsurilor și crearea instrumentelor necesare în vederea asigurării accesului la condiții de locuire adecvate pentru toate categoriile de persoane, până în anul 2030, stabilind câteva obiective generale de atins: realizarea

reforme legislative și instituționale; asigurarea securității locuirii în fața hazardelor naturale și antropice; creșterea calității locuirii; îmbunătățirea condițiilor de locuire pentru categoriile vulnerabile; creșterea fondului de locuințe publice; dezvoltarea pieței de locuințe.

Strategia Națională de renovare pe termen lung pentru sprijinirea parcului național de clădiri rezidențiale și nerezidențiale, atât publice cât și private, într-un parc imobiliar cu un nivel ridicat de eficiență energetică și decarbonat până în 2050

Stabilindu-și ca scop sprijinirea renovării parcului național de clădiri rezidențiale și nerezidențiale, publice și private, facilitând transformarea eficace, din punct de vedere al costurilor, a clădirilor existente, *Strategia Națională de renovare pe termen lung* identifică câteva obiective de atins: îmbunătățirea performanței energetice a fondului existent de clădiri prin reducerea consumului de energie, a emisiilor de carbon și extinderea utilizării surselor regenerabile de energie la clădiri; îmbunătățirea calității vieții pentru toți utilizatorii prin îmbunătățirea confortului termic, a condițiilor de igienă, a siguranței și calității aerului; reducerea nivelului sărăciei energetice și asigurarea unei încălziri accesibile financiar pentru familiile cu venituri modeste; eficientizarea mecanismelor de finanțare privind renovarea fondului construit; dezvoltarea competențelor profesionale privind eficiența energetică în clădiri și susținerea inovării; creșterea calității fondului construit prin îmbunătățirea siguranței clădirilor și asigurarea calității arhitecturale și de integrare în mediul urban a intervențiilor de renovare.

Strategia Națională pentru locuri de muncă verzi 2018-2025

Are ca obiectiv general asigurarea unei ocupări durabile prin stimularea și valorificarea potențialului generator de locuri de muncă verzi al sectoarelor competitive, acest lucru urmând a fi realizat prin atingerea unor obiective specifice: stimularea antreprenoriatului și creării de locuri de muncă verzi cu accent pe sectoarele de competitivitate crescută; dezvoltarea competențelor forței de muncă în vederea asigurării unei ocupări de calitate în sectoarele competitive, generatoare de locuri de muncă verzi; consolidarea cooperării cu actorii relevanți și a dialogului cu partenerii sociali din sectoarele cu potențial pentru crearea de locuri de muncă verzi.

Master Planul pentru turismul național al României 2007-2026

Își propune transformarea României într-o destinație turistică de calitate pe baza patrimoniului său natural și cultural, care să corespundă standardelor UE privind furnizarea produselor și serviciilor și realizarea unei dezvoltări durabile a turismului într-un ritm de dezvoltare superior altor destinații turistice din Europa.

O parte dintre obiectivele de atins în vederea îndeplinirii scopului ar fi: crearea unei imagini nuanțate privind avantajele României ca destinație turistică; asigurarea unei dezvoltări durabile a turismului într-o manieră în care resursele sale de mediu și culturale să fie în

egală măsură apreciate în prezent și păstrate pentru generațiile viitoare; asigurarea recunoașterii turismului ca factor cheie în cadrul economiei și ca un generator de noi locuri de muncă; încurajarea autorităților municipale, județene și regionale în dezvoltarea planurilor integrate de dezvoltare a turismului, inclusiv a tuturor elementelor de infrastructură pentru a evita dezvoltarea lipsită de coordonare; dezvoltarea sistemului de educație prevocațională și vocațională pentru sectorul hotelier, astfel încât programa să includă satisfacerea necesităților pieței; extinderea sistemului de marcare a obiectivelor turistice de interes național în conformitate cu standardele UE și introducerea de rute turistice tematice; sprijinirea dezvoltării ecoturismului din Delta Dunării, a parcurilor naționale, a rezervațiilor și a zonelor rurale; crearea unei baze de date a evenimentelor culturale pentru a facilita promovarea artelor vizuale și auditive, în special a festivalurilor tradiționale și a evenimentelor folclorice.

Strategia națională a României pentru dezvoltarea turismului 2019-2030

Stabilește două obiective strategice generale, care pot fi atinse prin dezvoltarea turismului și care pot contribui la dezvoltarea socio-economică a comunităților locale: sprijinirea creării de locuri de muncă în comunitățile locale, inclusiv pentru grupurile vulnerabile, precum femeile, tinerii și persoanele din mediul rural, prin dezvoltarea sustenabilă a turismului; creșterea ponderii turismului în economie.

Atingerea acestor obiective strategice conturează și scopul documentului, acela ca până în 2030 România să devină o destinație turistică bine-cunoscută, de înaltă calitate, disponibilă pe parcursul întregului an, punând în valoare unicitatea patrimoniului său cultural și natural și oferind servicii la standarde internaționale.

Strategia națională de dezvoltare a ecoturismului în România 2018-2027

Scopul strategiei îl reprezintă crearea condițiilor de dezvoltare a ecoturismului la nivelul ariilor naturale protejate și în zonele din vecinătatea acestora, prin dezvoltarea unei rețele de destinații ecoturistice recunoscute și prin realizarea de produse ecoturistice competitive pe plan național și internațional.

Obiectivele strategice trasate includ: crearea cadrului de cooperare inter-instituțională pentru creșterea numărului de parteneriate în domeniul ecoturismului, la nivel local, regional și național; întărirea capacității administrative a instituțiilor pentru implementarea politicilor și programelor de dezvoltare a ecoturismului; crearea instrumentelor pentru dezvoltarea unei infrastructuri ecoturistice specifice la nivelul destinațiilor care să permită lărgirea gamei de servicii oferite, fără un impact negativ asupra mediului; creșterea nivelului de conștientizare, apreciere și cunoaștere a valorilor naturale și culturale, a principiilor de ecoturism în rândul comunităților locale și a vizitatorilor pe de o parte, dar și în rândul

administrațiilor publice centrale și locale, ONG-urilor, instituțiilor de învățământ, altor instituții și organizații pe de altă parte, pentru a orienta comportamentul acestora spre responsabilitate, participare, implicare în activitățile specifice ecoturismului; îmbunătățirea nivelului de pregătire profesională, precum și dezvoltarea organizațională, profesională și a carierei pentru personalul implicat în activitățile de ecoturism din cadrul ariilor naturale protejate și a resurselor umane ce desfășoară o activitate lucrativă de turism și în special de ecoturism; dezvoltarea ofertei de produse ecoturistice realizată de comunitățile locale din cadrul destinațiilor ecoturistice/cu potențial ecoturistic; identificarea unor instrumente pentru transportul turistic durabil în interiorul zonei și către destinație; îmbunătățirea calității experienței ecoturistice; realizarea unor branduri locale pentru destinațiile ecoturistice, înglobate într-un brand ecoturistic național.

Strategia pentru dezvoltarea sectorului agroalimentar pe termen mediu și lung - orizont 2020-2030

Stabilește scopul ca România să aibă un sector agroalimentar durabil și competitiv, centrat pe exportul de produse cu valoare adăugată înaltă, rezistent la provocările globale, care asigură bunăstare și condiții de viață în mediul rural apropiate cu cele din mediul urban.

Atingerea acestui scop presupune stabilirea unor obiective etapizate: accelerarea tranziției structurale spre o agricultură viabilă economic în paralel cu aplicarea practicilor agricole prietenoase cu mediul și reducerea treptată a forței de muncă din agricultură; creșterea gradului de acoperire a consumului de alimente din producția internă și redobândirea statutului de exportator agroalimentar net, în concordanță cu potențialul de producție sectorial și ca răspuns la cererea crescândă de alimente la nivel mondial; limitarea amprentei de carbon a agriculturii, promovarea agriculturii ecologice și a celei rezistente la schimbările climatice, managementul adecvat al apei și încurajarea producției de energie regenerabilă; îmbunătățirea standardelor de viață în zonele rurale, asigurarea infrastructurii și a serviciilor de bază comparabile cu cele din zonele urbane, reducerea diferențelor de venituri rurale dintre România și media UE; dezvoltarea parteneriatelor pentru educație/consultanță, TIC, CDI și îmbunătățirea performanței administrației agricole ca fundament pentru o agricultură competitivă, bazată pe cunoaștere.

Context regional

Planul de Dezvoltare Regională Nord-Vest 2021-2027

Are ca obiectiv general creșterea inteligentă și sustenabilă a economiei regionale, valorificând diversitatea locală și stimulând inovarea, în vederea diminuării disparităților intra și inter-regionale și creșterea standardului de viață.

Acesta va fi atins prin îndeplinirea unui set de obiective specifice (economie competitivă, bazată pe inovare și digitalizare; capital uman și social dezvoltat; cadru de viață sustenabil,

autentic și atractiv; mediu natural valorificat responsabil; conectivitate fizică și digitală ridicată), cărora le corespunde o serie de direcții de acțiune.

Planul Regional de Acțiune pentru Învățământ 2016-2025, Regiunea de Dezvoltare Nord-Vest

Scopul Planului Regional de Acțiune pentru Învățământ (PRAI) este de a îmbunătăți corelarea dintre oferta învățământului profesional și tehnic și nevoile de dezvoltare socio-economică la nivel regional și de a crește contribuția învățământului superior la dezvoltarea regională, în perspectiva anului 2025.

Pentru atingerea scopului au fost stabilite câteva obiective generale: dezvoltarea capacității de management în învățământul profesional și tehnic; creșterea adaptabilității ofertei educaționale din regiune la cerințele pieței muncii; creșterea calității în învățământul profesional și tehnic și asigurarea egalității de șanse; îmbunătățirea serviciilor de consiliere și orientare profesională pentru elevi și adulți și o serie de obiective specifice: dezvoltarea capacității de proiectare/planificare la nivelul unităților de învățământ; dezvoltarea capacității de marketing la nivelul unităților de învățământ; adaptarea ofertei educaționale la cerințele pieței muncii și a mediului economic de afaceri; creșterea rolului unităților de învățământ profesional și tehnic în furnizarea calificărilor pentru adulți; creșterea calității procesului educațional prin utilizarea preponderentă a metodelor active de predare-învățare; modernizarea infrastructurilor și a dotărilor cu echipamente didactice; eficientizarea parteneriatelor cu operatorii economici și creșterea numărului de locuri în învățământul dual în regiunea Nord-Vest; eficientizarea parteneriatelor între învățământul superior și învățământul profesional și tehnic; creșterea numărului de elevi care optează pentru învățământul profesional și tehnic.

Strategia de specializare inteligentă 2021-2027, Regiunea de Dezvoltare Nord-Vest (RIS3 NV)

Plecând de la identificarea scopului, acela ca Regiunea de Dezvoltare Nord-Vest să intre până în 2034 în topul celor mai inovative regiuni din Europa Centrală și de Est, prin îmbunătățirea performanței activităților de cercetare-inovare și valorificarea rezultatelor în scopul creșterii veniturilor, a numărului locurilor de muncă și a standardului de viață, luând în considerare principiile unei economii verzi și sustenabile, documentul face o trecere prin obiectivele strategice care pot duce la atingerea acestei viziuni (transformarea structurală a economiei prin inovare bazată pe noi tehnologii pentru a răspunde principalelor provocări societale și economice, având la bază principiile sustenabilității și ale economiei circulare; dezvoltarea ecosistemului regional de inovare și conectarea acestuia la rețele naționale, europene și globale; dezvoltarea capacității de cercetare și de valorificare a rezultatelor cercetării în vederea creșterii gradului de inovare; valorificarea avantajelor digitalizării atât în sectorul public cât și în mediul privat) și prioritizează direcțiile și domeniile în care ar trebui să apară evoluții notabile: sprijinirea inovării în domenii cu tradiție în regiune în

scopul îmbunătățirii sănătății și bunăstării unui mare număr de locuitori, cu accent pus pe domeniile agroalimentar, cosmetice și suplimente alimentare, sănătate; valorificarea rezultatelor din activitatea de cercetare-dezvoltare bazate pe tehnologii avansate în vederea dezvoltării unor activități economice emergente, de nișă, în concordanță cu tendințele globale, cu accent pus pe domeniile materiale noi și tehnologii avansate de producție; digitalizarea economiei și societății, sprijinită de tranziția către inovare a sectorului TIC, cu accent pus pe domeniul tehnologia informației și comunicațiilor.

Strategia Regională de Mobilitate Urbană Durabilă și Orașe Inteligente a Regiunii Nord-Vest 2021-2027

Documentul pornește de la premisa utilizării tehnologiei pentru a susține dezvoltarea durabilă a comunităților, cu scopul de a pregăti municipiile și orașele pentru următoarea perioadă de programare, 2021-2027, stabilind ca viziune ideea că în anul 2030 Regiunea de Dezvoltare Nord-Vest va fi organizată ca un teritoriu inteligent, susținut de o rețea de orașe interconectate și inovatoare, care vor folosi tehnologia pentru facilitarea dezvoltării durabile. Elementele cheie în dezvoltarea regiunii sunt inovarea, relația între administrație și cetățeni și grija pentru utilizarea eficientă a resurselor. Regiunea inteligentă Nord-Vest va avea o rețea digitală de localități, formată din centre de inovare regionale, județene, micro-regionale și locale și orașe care se dezvoltă pe palierele smart-city valorificând potențialul local: turism, energie-mediu, calitatea locuirii, educație.

Evoluția regiunii are la bază două obiective strategice: regiune inteligentă, susținută de o rețea de orașe ce utilizează TIC pentru a asigura o dezvoltare durabilă și a răspunde provocărilor și tendințelor actuale; acces facil la oportunități și servicii, susținut de o infrastructură de comunicații și transport performantă și rezilientă.

Atingerea acestor obiective poate fi făcută prin identificarea unor obiective specifice și a unor direcții de acțiune: cetățeni inteligenți, implicați în dezvoltarea orașelor și pregătiți pentru societatea digitală; economie competitivă bazată pe inovare, digitalizare și creativitate; regiune rezilientă cu un consum redus de energie; orașe atractive pentru locuitori și vizitatori; administrație eficientă și deschisă, care ia decizii cu sprijinul unei baze de date complexe și actualizate în timp real; sistem de transport optimizat continuu, care susține deplasările cu emisii reduse; infrastructură de transport performantă, care asigură condiții optime pentru mijloace de transport eficiente și cu impact redus asupra mediului; conectivitate digitală ridicată.

Context județean

Strategia de Dezvoltare Durabilă a județului Maramureș pentru perioada 2014-2020⁷

Strategia de Dezvoltare Durabilă a Județului Maramureș a urmărit identificarea și validarea, într-un cadru participativ larg, a celor mai importante nevoi și probleme de dezvoltare cu care se confruntă județul și comunitățile locale de la nivelul acestuia, în toate domeniile de interes (infrastructură de transport și echiparea teritoriului, mediu și energie, dezvoltare economică, capacitate administrativă și cooperare teritorială, incluziune socială, sănătate și educație, turism și cultură etc.); identificarea punctelor tari, slabe, a oportunităților și amenințărilor la adresa dezvoltării durabile a județului, care să fie valorificate, respectiv diminuate prin măsuri concrete; identificarea intervențiilor concrete, majore, care trebuie implementate pentru atingerea viziunii și țăintelor de dezvoltare ale județului, în contextul resurselor de care acesta dispune; corelarea priorităților de dezvoltare de la nivelul județului cu cele deja stabilite la nivel european, național, regional, dar și local, cuprinse în diferite documente programatice (ex.: master planuri, strategii, planuri de acțiune, studii sectoriale, documentații de amenajare a teritoriului și urbanism etc.); elaborarea unui document județean de planificare strategică, care să traseze liniile directe pentru elaborarea unor strategii și planuri de acțiune la nivel subjudețean; stabilirea unui portofoliu realist de proiecte mature de investiții, care să permită creșterea gradului de absorbție a surselor externe de finanțare.

Aceasta s-a concentrat pe patru obiective strategice: creșterea conectivității și atractivității județului Maramureș pentru investitori, care să realizeze activități inovative și cu valoare adăugată ridicată, și pentru turiști; creșterea atractivității județului Maramureș pentru locuitori și asigurarea unei dezvoltări integrate și echilibrate a teritoriului; asigurarea bunei guvernante și întărirea relațiilor de cooperare teritorială ale județului Maramureș; asigurarea unui management adecvat al resurselor naturale și al riscurilor naturale și antropice în județul Maramureș.

Pentru atingerea acestor obiective au fost identificate priorități și direcții de acțiune: asigurarea accesibilității județului Maramureș și a mobilității persoanelor și mărfurilor; creșterea oportunităților de ocupare de la nivelul județului Maramureș în vederea utilizării eficiente a resurselor existente și reducerii migrației forței de muncă; valorificarea și promovarea resurselor naturale și culturale diversificate ale județului Maramureș în vederea creșterii numărului de turiști și a duratei sejurului; creșterea gradului de valorificare a resurselor materiale și energetice ale județului; îmbunătățirea calității vieții tuturor locuitorilor județului prin susținerea polilor de dezvoltare urbană și rurală, care să ofere

⁷ La momentul întocmirii *SIDU Șomcuta Mare*, strategia județeană aflată în vigoare era cea corespunzătoare perioadei 2014-2020, cea pentru perioada 2021-2027 fiind în proces de elaborare.

servicii publice de calitate; îmbunătățirea capacității administrative a APL-urilor din județ în vederea asigurării unei dezvoltări integrate a județului; creșterea gradului de cooperare națională, transfrontalieră și transnațională a autorităților publice din județ; protejarea biodiversității și păstrarea diversității fondurilor forestier, cinegetic și piscicol ale județului și a unicității acestora; asigurarea calității factorilor de mediu și reducerea riscurilor naturale și antropice la nivelul județului.

2. Descrierea procesului de planificare și actorii implicați

Procesul de planificare strategică la nivelul UAT Șomcuta Mare pentru perioada 2021-2027 a urmărit reactualizarea strategiei și a priorităților identificate în perioada 2014-2020, cu scopul de a oferi promotorilor de proiecte finanțabile din fondurile europene și naționale o bază strategică încă din primul an al perioadei de programare 2021-2027. S-a pornit de la consultări la nivel local și analiza datelor statistice, metodele de consultare a partenerilor fiind limitate la întâlniri bilaterale cu actorii locali (față în față sau în mediul online).

Consultările publice au fost inițiate începând cu momentul publicării anunțului de derulare a procesului de realizare a Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană pe site-ul autorității publice locale, fiind urmate de publicarea on-line a unui chestionar cu 52 întrebări privitoare la gradul de mulțumire și nevoile locuitorilor orașului Șomcuta Mare în legătură cu diferite aspecte ale dezvoltării urbane în exercițiul financiar încheiat (2014-2020) și mai ales din perspectiva noului exercițiu financiar (2021-2027), ale căror răspunsuri vor fi cuantificate în cuprinsul SIDU într-un capitol distinct. Ulterior stabilirii direcțiilor de dezvoltare și planului de acțiuni împreună cu reprezentanții autorității publice locale, a fost întocmită varianta finală a SIDU, care a fost disponibilă spre consultare, analiză și propunere de modificări publicului larg la sediul autorității publice locale și pe site-ul acesteia pentru o perioadă de 30 zile, conform reglementărilor legale în vigoare.

Profilul socio-economic al orașului

1. Istoric

Ca așezare, localitatea Șomcuta Mare este atestată documentar în anul 1358 sub denumirea *Șomcuta*, provenită din asocierea a două substantive din limba maghiară (*som=corn* și *kuth=fântână*).⁸

Conform tradiției populare, Șomcuta Mare s-a numit înainte Corneasa, denumire care vine de la arbuștii de corn care se găseau din abundență în aceste locuri, păstrându-se și astăzi numele pădurii dinspre satul Văleni, Corneasa. De asemenea, se spune că pădurea se întindea și peste vatra așezării și că la mijlocul pădurii se afla o fântâna în jurul căreia s-a dezvoltat comunitatea, apa fiind o resursă esențială pentru supraviețuire.

După atestarea documentară din anul 1358, numele Șomcuta nu cunoaște modificări până la mijlocul secolului al XVIII-lea, când apare cu numele de *Nagy Somkut*. Traducerea acestui apelativ este "mare", iar dobândirea lui se explică prin importanța pe care începe să o primească această localitate în contextul apartenenței juridice față de Cetatea de Piatră. Primele mențiuni despre Cetate datează din anul 1319, când a fost cucerită de nobilii răsculați împotriva regelui Carol Robert de Anjou. În anul 1376, domeniul Chioar este donat de către regele Ludovic I voievozilor români din Maramureș. În perioada anilor următori ținutul Chioarului trece prin mai multe reorganizări, cum ar fi împărțirea în voievodate (anul 1566) și în proprietatea mai multor conducători, Șomcuta având un rol important (voievodatul era format din 14 sate având centrul în Șomcuta Mare).⁹

În anul 1713 Cetatea de Piatră a fost distrusă, iar în anul 1738 Chioarul s-a transformat în "Ținut". Cu aceste evenimente Șomcuta Mare căpăta un rol tot mai însemnat în Chioar, devenind în scurt timp cea mai importantă localitate a districtului, aspect care s-a resimțit în mișcările socio-economice: instalarea organelor proprii de conducere în timpul evenimentelor din anul 1848, instituirea "tribunalelor de sânge" pentru pedepsirea "trădătorilor de țară". În perioada 1848-1860, Chioarul aparținea tot de Transilvania, ca district separat cu reședința la Șomcuta Mare.¹⁰

Șomcuta Mare a fost și un centru cultural important al Țării Chioarului. Cu sprijinul lui Gheorghe Șincai s-a înființat în 1784 o școală românească. Între anii 1835-1838 tot aici funcționa o școală primară superioară, pentru ca mai târziu, în 1867-1889, să funcționeze o

⁸ Simion Ciurte, *Învățămintul din Șomcuta Mare: schiță monografică*, Enesis, Baia Mare, 2006, p. 9.

⁹ *Idem*.

¹⁰ *Ibidem*, p. 11-12.

școală de fete.

În a doua jumătate a secolului al XIX-lea, localitatea prezintă o importantă dezvoltare, prin faptul că în anul 1852, respectiv 1860, apar două mori, se înființează fabrica de cherestea și 3 unități bancare: Casa de Economii a Districtului Chioar, Casa de Economii Chioreana și Banca de Comerț.¹¹

La începutul secolului al XX-lea, importanța socio-economică a localității este dovedită și de faptul că avea gară, poștă și telegraf, 2 biserici (una greco-catolică și una romano-catolică), iar populația crescuse de la 863 de locuitori în anul 1854, la 2544 în anul 1908. După anul 1876 s-a desființat districtul, Șomcuta Mare devenind centru de plasă aparținător de Satu-Mare. După o altă serie de evenimente istorice, formarea statului național român constituie pentru Șomcuta Mare un nou cadru de dezvoltare socială, economică și politică, înființându-se o presă de ulei, 3 firme în industria pielăriei și confecțiilor din piele, o tipografie (anul 1920), o uzină electrică (anul 1925), o firmă în industria prelucrării lemnului, o unitate textilă și încă o firmă în industria pielii (apărute în anul 1931).¹²

În 1922 se înființează un gimnaziu care a funcționat până în 1929. În perioada 1930-1931 se editează ziarul "Chioar". În perioada interbelică funcționa o școală de repetiții agronomice ce depindea de resortul agriculturii.

După Al Doilea Război Mondial, localitatea cunoaște importante transformări, atingând un înalt nivel de urbanizare, ceea ce face să fie situată pe primul loc între localitățile rurale ale județului.

Anul 1950 este perioada de final pentru Șomcuta Mare din punct de vedere al apartenenței la Satu-Mare, pe perioada septembrie 1950-iulie 1952 trecând în raionul Baia Mare. În iulie 1952, în regiunea Baia Mare, ia ființă raionul Șomcuta Mare, cu reședința la Baia Mare, iar ca urmare a decretului din 27 septembrie 1952, raionul Șomcuta Mare își mută reședința la Șomcuta Mare, până în anul 1968. Legea de reorganizare administrativă din 25 februarie 1968 transformă Șomcuta Mare din reședință de raion, în centru de comună. Prin Legea 83 din 7 aprilie 2004, localitatea Șomcuta Mare a fost declarată oraș.¹³

¹¹ *Idem.*

¹² *Ibidem*, p. 13-14.

¹³ *Ibidem*, p. 15-16.

2. Localizare geografică

Figura nr. 1 – Localizarea orașului Șomcuta Mare

Sursa: www.europa.eu, Google Maps, www.comune.ro

Regiunea de Dezvoltare Nord-Vest a luat naștere prin asocierea voluntară a autorităților locale și județene din județele Bihor, Bistrița-Năsăud, Cluj, Maramureș, Satu-Mare și Sălaj, în baza Legii nr. 151 din 15 iulie 1998.

În 2020, regiunea cuprindea 446 unități administrativ-teritoriale (nivel LAU-2, conform NUTS, respectiv Nivel 2, conform SIRUTA), din care 403 comune, 15 municipii și 28 orașe. Regiunea înregistrează un număr de 1911 localități, din care 1800 sunt sate și 111 localități în componența municipiilor sau orașelor.

	Municipii	Orașe	Comune	UAT-uri	Localități care aparțin de municipii și orașe	Sate	din care: aparțin de municipii și orașe
România	103	216	2,862	3181	791	12,958	468
Nord-Vest	15	28	403	446	111	1,800	48
Bihor	4	6	91	101	28	430	0
Bistrița-Năsăud	1	3	58	62	14	235	3

Cluj	5	1	75	81	14	420	0
Maramureș	2	11	63	76	33	214	28
Satu-Mare	2	4	59	65	14	220	9
Sălaj	1	3	57	61	8	281	8

Tabelul nr. 1 - Numărul unităților administrativ-teritoriale la nivelul Regiunii de Dezvoltare Nord-Vest în anul 2020

Sursa: INSSE - TEMPO ONLINE

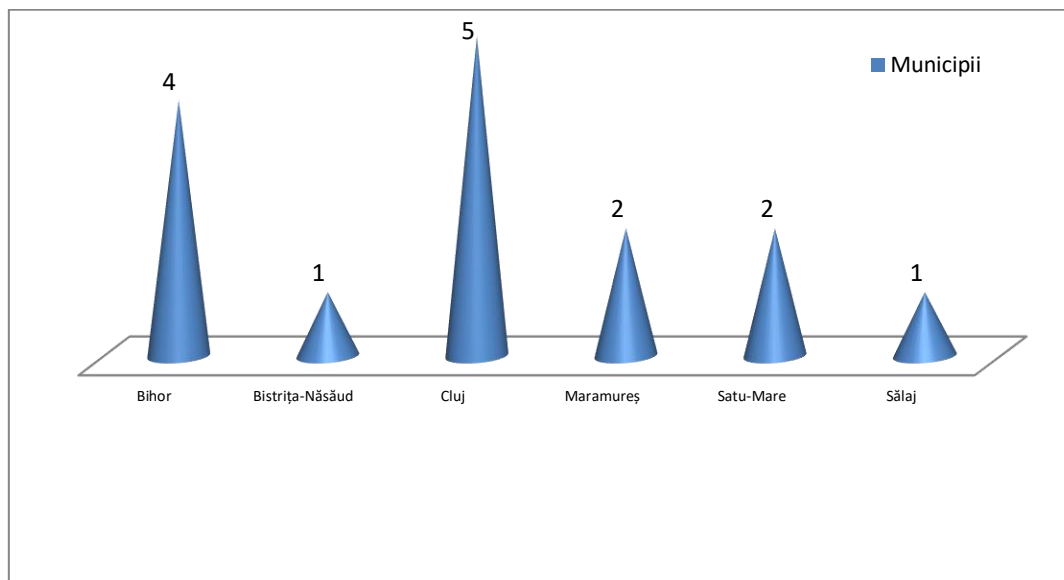

Figura nr. 2 - Numărul municipiilor la nivelul Regiunii de Dezvoltare Nord-Vest în anul 2020 (comparație)

Sursa: INSSE – TEMPO ONLINE

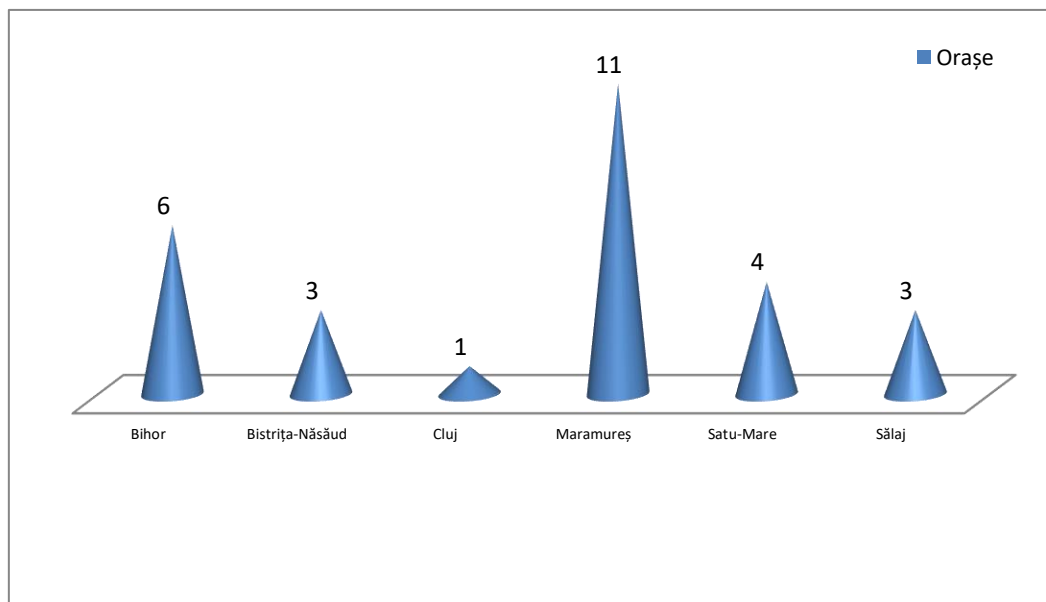

Figura nr. 3 - Numărul orașelor la nivelul Regiunii de Dezvoltare Nord-Vest în anul 2020 (comparație)

Sursa: INSSE – TEMPO ONLINE

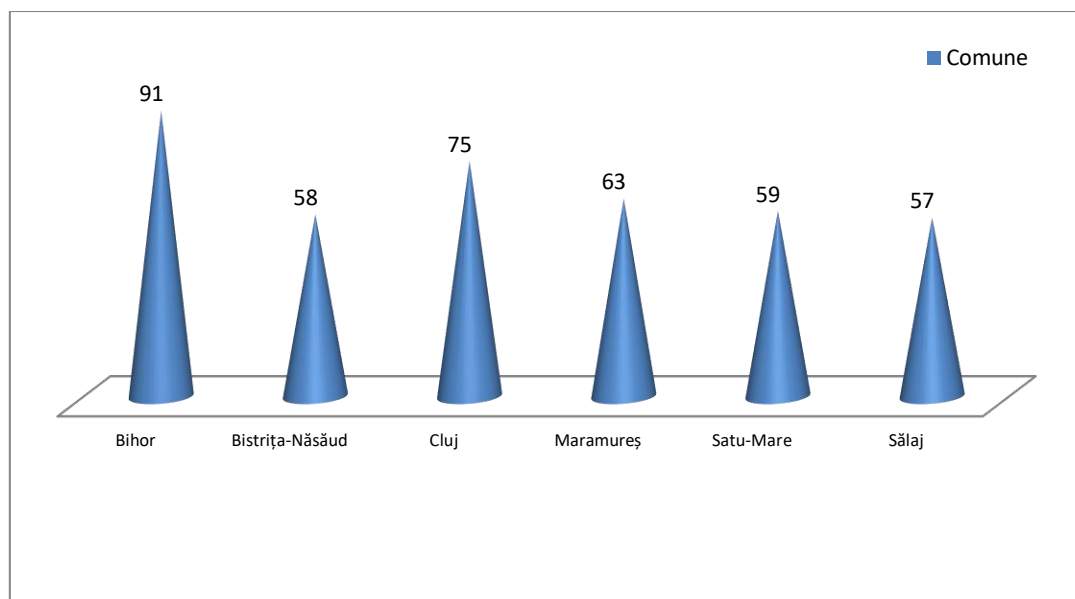

Figura nr. 4 - Numărul comunelor la nivelul Regiunii de Dezvoltare Nord-Vest în anul 2020 (comparație)

Sursa: INSSE – TEMPO ONLINE

Din reprezentările grafice de mai sus, se observă că cele mai multe municipii se găsesc în județul Cluj, cele mai multe orașe în județul Maramureș, iar cele mai multe comune în județul Bihor.

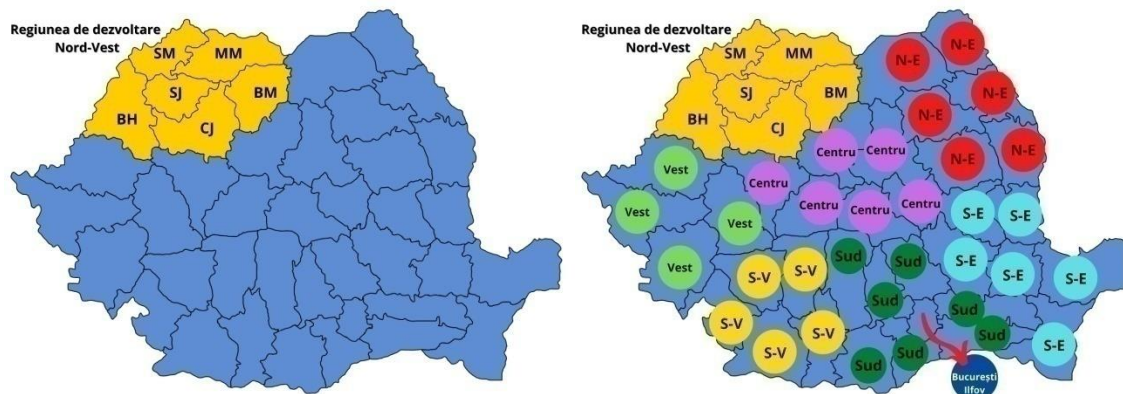

Figura nr. 5 – Regiunile de Dezvoltare de la nivel național și componența Regiunii de Dezvoltare Nord-Vest

Suprafața regiunii este de 34,160 km², reprezentând 14.3% din teritoriul României, plasându-se astfel pe locul 4 la nivel național. În nomenclatorul statistic al unităților teritoriale europene (NUTS), regiunea se plasează pe locul 29 ca suprafață între cele 283¹⁴regiuni NUTS2 ale UE28.

¹⁴ Conform Eurostat, numărul de regiuni NUTS2 pentru care s-au făcut raportările statistice la 1 ianuarie 2021 este de 283, incluzând cele 35 regiuni ale UK (<https://ec.europa.eu/eurostat/web/nuts/background>).

În spațiul național, Regiunea de Dezvoltare Nord-Vest face parte din Macroregiunea 1 (NUTS1) și se învecinează în sud cu Regiunea Vest, în sud-est cu Regiunea Centru și în est cu Regiunea Nord-Est.

La nivelul Uniunii Europene, regiunea are o poziție geografică periferică, învecinându-se cu Ucraina la granița estică a UE. În interiorul UE, regiunea este situată la granița României cu Ungaria. Regiunea este situată la intersecția axelor nord-sud și est-vest ale Europei (centrul geografic al Europei fiind situat pe Tisa, în localitatea Rahău, la mică distanță de orașul Sighetu-Marmației).

Granița regiunii de dezvoltare, în partea cu Ungaria, se întinde pe o lungime de 265 km, regiunile vecine NUTS2 fiind Észak Alföld (județele Hajdú-Bihar, Szabolcs-Szatmár-Bereg) și parțial Dél-Alföld (județul Békés). În conformitate cu datele furnizate de către Poliția de frontieră, la începutul anului 2020 frontiera cu Ungaria era asigurată de 6 puncte de trecere rutieră (Valea lui Mihai, Săcuieni, Borș, Salonta, Urziceni, Petea) și 4 puncte de trecere feroviară (Valea lui Mihai, Episcopia Bihor, Salonta, Carei).

În nord, granița cu Ucraina are o lungime de 250 km (185 km graniță terestră și 65 km graniță fluvială pe Tisa), județele vecine fiind Zakarpatska, Ivano-Frankivska și parțial Chernivetska din Ucraina de Vest. Trecerea frontierei cu Ucraina era asigurată de 4 puncte de trecere feroviară (Halmeu, Câmpulung la Tisa, Sighetu-Marmației, Vișeu) și 2 rutiere (Halmeu, Sighetu-Marmației). Nu toate punctele de trecere a frontierei sunt permanent operaționale.

Județul Maramureș se situează în partea de nord-vest a României, având coordonatele 47°40'22" latitudine nordică și 24°00'18" longitudine estică.

Suprafața totală a județului este de 6,304 km² și reprezintă 2.64% din suprafața României. După suprafață, se situează pe locul 15 în clasamentul județelor țării.

Vecinii județului Maramureș sunt:

- Nord – delimitarea frontierei cu Ucraina;
- Est – județul Suceava;
- Sud – județele Bistrița-Năsăud, Cluj și Sălaj;
- Vest – județul Satu-Mare.

Orașul Șomcuta Mare face parte din județul Maramureș, fiind situat în partea de sud-vest a acestuia și având coordonatele 47°31' latitudine nordică și 23°28' longitudine estică, la o altitudine de 211 m.

Vecinii UAT Șomcuta Mare¹⁵:

- *nord*:
 - comuna Satulung, localitățile apropiate fiind Satulung și Finteușu Mic;
 - comuna Remetea Chioarului, localitățile apropiate fiind Poșta, Berchez, Berchezoaia;
 - comuna Coaș, localitate apropiată: Întrerâuri;
- *est*:
 - comuna Copalnic Mănăștur, localitate apropiată: Preluca Nouă;
 - comuna Vima Mică, localitate apropiată: Aspra;
- *sud*:
 - comuna Boiu Mare, localitate apropiată: Prislop;
 - comuna Valea Chioarului, localitate apropiată: Curtuiușu Mare;
- *vest*:
 - comuna Mireșu Mare, localitățile apropiate fiind Tulghieș, Iadăra, Stejera.

Distanța orașului Șomcuta Mare față de Municipiul Baia-Mare, reședința de județ, este de 25 km.

¹⁵ Planul Urbanistic General al orașului Șomcuta Mare, 2002-2009, p. 5.

3. Cadrul natural

Din punct de vedere al reliefului, Șomcuta Mare se situează în unitatea morfostructurală de ordinul I, Dealurile Silvaniei, unitate care aparține dealurilor Banato-Crișane. Dealurile Silvaniei constituie un compartiment desfășurat în ținutul Someșului Inferior, în județul Maramureș, întinzându-se în partea de sud-vest și având ca vecini zona Carpaților Maramureșului și Bucovinei spre nord-est și zona Podișului Transilvaniei spre est.

Este o regiune compozită din punct de vedere structural, litologic și morfologic. Peisajul geografic prezintă o mare varietate. Se întâlnesc munți insulari cum este Masivul Preluca, dealuri cu înălțimi de 300-550 m, fragmentate de văi ce se adâncesc în calcare și gresii, ca Dealurile Chioarului, coline și dealuri scunde (200-350 m) alcătuite din argile marnoase și nisipuri ionicone.

Se regăesc aici 3 subunități morfologice. Depresiunea Baia Mare este situată în partea de nord a UAT, cuprinde localitățile: Finteușu Mare, Șomcuta Mare și partea nordică a localității Buciumi. Depresiunea s-a format la confluența Bârsăului și Lăpușului cu Someșul, fiind constituită dintr-o succesiune de niveluri netede și largi (lunci, terase), etajate între 150 și 300 m.

Se distinge câmpia înaltă, fragmentată de râul Bârsău și afluenții acestuia. Este o câmpie de aluviuni fluviale, acumulate la poalele înălțimilor peste depozitele ionicone. Lunca largă a râului Bârsău se remarcă deseori, fiind supusă inundațiilor.

Pe pantele mai accentuate au loc procese de eroziune din cauza depozitelor argilo-nisipoase ale Pannonianului, dar numai în perioadele cu precipitații deosebite (cantități mari în 24 ore sau ploi prelungite cauzate de invazia ciclonilor mediteraneeni). Inundațiile sunt favorizate și de panta redusă a albiilor și de depunerea de aluviuni. La menținerea și declanșarea proceselor de eroziune și de inundații contribuie și activitățile umane care au crescut în detrimentul pădurilor ce au fost defrișate treptat.

Dealurile Chioarului se desfășoară între Valea Someșului și Valea mijlocie a Lăpușului, constituind un relief puternic fragmentat, în cadrul UAT Șomcuta Mare regăsindu-se în zona localităților Vălenii Șomcutei, Ciolt, Hovrila, sudul localității Buciumi.

Masivul Preluca este situat în zona satului aparținător Codru Butesii, la est de defileul Lăpușului. Masivul este un horst alcătuit din formații cristaline cu intercalații de calcare cristaline. Formațiunile cristaline sunt acoperite de calcare, gresii și conglomerate care au fost în bună parte înlăturate, așa încât Lăpușul se adâncește puternic în șisturile cristaline. Suprafețele înalte ale masivului sunt despădurite și utilizate în cea mai mare parte ca pășuni

și fânețe. Gospodăriile sunt așezate pe culmile plate sau rotunjite. Văile puternic adâncite în blocul cristalin sunt mărginite de pante abrupte, împădurite.

Climatul este temperat-continental moderat, cu influențe ale maselor de aer baltice, corespunzând izotermei lunare de 2.5°C în luna ianuarie și 20.5°C în luna iulie.

La nivelul UAT Șomcuta Mare se disting două subdiviziuni climatice, influențate de configurația reliefului, a rețelei hidrografice și a diferențelor de altitudine: tipul climei de deal și podiș, caracteristic zonei cu altitudini mai ridicate din vecinătatea Masivului Preluca (în localitățile Buteasa și Codru Butesii) și tipul climei de depresiune, caracteristic celorlalte localități, situate în zone depresionare. În zona satului Ciolt, datorită bazinetului existent, care se întinde pe o suprafață de câteva sute de hectare, climatul local are un puternic caracter mediteranean.

Temperatura aerului se încadrează într-o minimă absolută de -29.5°C și o maximă absolută de 39.2°C, cu umezeală relativă cuprinsă între 5% și 40%, fiind mai scăzută vara și în creștere până în iarnă. Nebulozitatea constă într-o medie de 120-130 de zile senine pe an și 120-140 zile acoperite pe an. Media anuală a precipitațiilor este cuprinsă între 600 și 700 mm, iar vânturile au o direcție predominantă V și N-E.

În ceea ce privește rețeaua hidrografică, cursuri și oglinzi de apă, UAT Șomcuta Mare este traversată de doi afluenți de dreapta ai râului Someș:

- râul Lăpuș, pe o distanță de aproximativ 6 km, cu un curs pe direcția generală SE-NV, pe o întindere de circa 3.7 km formând limita UAT Șomcuta înspre comunele Boiu Mare la sud și Remetea Chioarului la nord; cursul Lăpușului este situat în partea estică a UAT, delimitând satul aparținător Codru Butesii de celelalte localități ale orașului; principalii afluenți ai râului Lăpuș sunt cursurile de apă Buteasa, Valea lui Boilă, Vadu Lupului (de stânga) și Valea Băiței, Valea Căldărușii (de dreapta);
- râul Bârsău, pe o distanță de aproximativ 13.1 km, având cursul pe direcția generală S-N, străbate zona centrală a localităților Buciumi și Șomcuta Mare; cursul Bârsăului se situează la vest de satul aparținător Finteușu Mare; în partea sudică a UAT străbate Dealurile Chioarului, în partea nordică străbate Depresiunea Baia Mare; principalii afluenți ai râului Bârsău sunt cursurile de apă Căicana, Cornesei, Coraților, Morii și Grâului, Valea Curtuiușului (de stânga) și Cioltul, Hovrila, Valea Berchezoaia, Valea Măriușca (de dreapta). Râul Bârsău este situat în intravilanele existente ale localităților Buciumi și Șomcuta Mare.

Tot în sfera hidrografică există cursuri de apă care izvorăsc chiar din UAT Șomcuta Mare și aparțin bazinului hidrografic al Someșului sau altor sub-bazine:

- la vest de Dealul Dumbrăvii, care mărginește localitatea Vălenii Șomcutei tot în partea de vest, sunt prezente câteva cursuri de apă, afluenți ai pâraielor care se varsă în Someș;
- la nord de Finteușu Mare sunt prezente câteva cursuri care izvorăsc din zona Dealului Poștei și se îndreaptă spre nord (Vâlceaua cea Mare ș.a.); din zona Dealului Măgura (sat Codru Buteșii) izvorăște Valea Măgura, care are confluență cu Lăpușul pe teritoriul comunei Remetea Chioarului (2.7 km);
- lacuri: lacul artificial pentru rezerva de apă în scop tehnologic de la Cariera de piatră din Buciumi (1300 mp) și lacul înființat pentru creșterea peștilor, pe malul Bârsăului, în partea sudică a localității Buciumi;
- zone mlăștinoase:
 - în vestul localității Ciolt, pe cursul Văii Cioltului, la capătul străzii Lazuri, în zona de vărsare a unui afluent (cca. 3000 mp);
 - în intravilanul localității Ciolt, pe cursul pârâului Belților, în nordul localității, la est de zona cu funcțiuni de producție;
 - în intravilanul localității Buteasa, pe cursul pârâului Buteasa, pe o lungime de cca. 600 m, în estul localității (cca. 1.5 ha), pe strada Văii și pe prelungirea acesteia.¹⁶

¹⁶ *Ibidem*, p. 5-9.

4. Descrierea unității administrativ teritoriale

Din punct de vedere administrativ, Unitatea Administrativ Teritorială Șomcuta Mare cuprinde următoarele localități:

- Șomcuta Mare
- Buciumi
- Vălenii Șomcutei
- Ciolt
- Hovrila
- Finteșu Mare
- Buteasa
- Codru Butesii

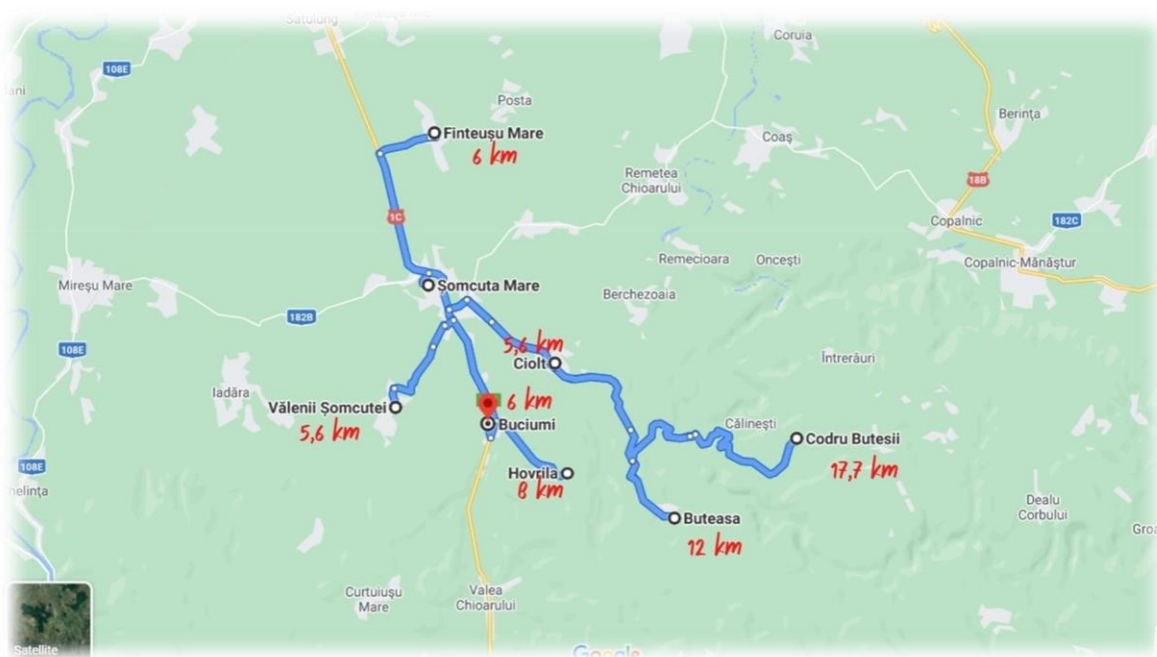

Figura nr. 6 – Localitățile componente ale orașului Șomcuta Mare și distanța dintre acestea
Sursa: Google Maps

Suprafața totală a UAT este de 12040 ha, din care 5367.66 ha intravilan și 6672.34 extravilan, reprezentând 1.91% din suprafața județului Maramureș. O suprafață de 7949 ha este reprezentată de teren agricol, adică echivalentul a 66.02% din suprafața UAT.

În ceea ce privește distribuția suprafețelor pe localități, situația este următoarea:

Denumire localitate	Suprafață	
	INTRAVILAN– vetre localități și trupuri aparținătoare (ha)	EXTRAVILAN (ha)
Șomcuta Mare	1965.14	431.6

Buciumi	454.99	992.5
Ciolt	460.59	672.6
Vălenii Șomcutei	735.23	1235.64
Hovrila	240.60	582.8
Finteușu Mare	592.76	566.9
Buteasa	492.02	901.3
Codru Butesii	426.33	1289
	5367.66	6672.34

Tabelul nr. 2 - Distribuția suprafeței UAT, pe localități

Sursa: Primăria Orașului Șomcuta Mare

După forma de proprietate, 90.12% din terenul agricol și 63.60% din terenul neagricol intră sub tutelă privată.

Specificație	Teren agricol		Teren neagricol		Total	
	ha	%	ha	%		
<i>Proprietate publică</i>	785	9.88%	1,042	36.16%	1,827	16.87%
<i>Proprietate privată a UAT</i>	-	-	7	0.24%	7	0.06%
<i>Proprietate privată</i>	7,164	90.12%	1,833	63.60%	8,997	83.07%
TOTAL	7,949	100.00%	2,882	100.00%	10,831	100.00%

Tabelul nr. 3 - Împărțirea suprafeței administrative, după forma de proprietate

Sursa: INSSE TEMPO ONLINE

Din punct de vedere al evoluției terenului, structura suprafeței administrative a orașului s-a menținut constantă pe parcursul celor 5 ani de raportare statistică a acestui aspect, după cum se evidențiază mai jos.

Modul de folosință pentru suprafața agricolă	Anul 2010	Anul 2011	Anul 2012	Anul 2013	Anul 2014	% în suprafața totală	% în categorie
	UM: Ha						
Agricolă	7,949	7,949	7,949	7,949	7,949	66.01%	100.00%
<i>Arabilă</i>	2,801	2,801	2,801	2,801	2,801	23.26%	35.24%
<i>Pășuni</i>	1,855	1,855	1,855	1,855	1,855	15.40%	23.34%
<i>Fînețe</i>	2,580	2,580	2,580	2,580	2,580	21.42%	32.46%
<i>Vii și pepiniere viticole</i>	9	9	9	9	9	0.07%	0.11%
<i>Livezi și pepiniere pomicele</i>	704	704	704	704	704	5.85%	8.86%
Terenuri neagricole total	4,091	4,091	4,091	4,091	4,094	33.99%	100.00%
<i>Păduri și altă vegetație</i>	3,177	3,177	3,177	3,177	3,177	26.38%	77.60%

<i>forestieră</i>							
<i>Ocupată cu ape, bălți</i>	107	107	107	107	107	0.89%	2.61%
<i>Ocupată cu construcții</i>	517	517	517	517	520	4.32%	12.70%
<i>Căi de comunicații și căi ferate</i>	201	201	201	201	201	1.67%	4.91%
<i>Terenuri degradate și neproductive</i>	89	89	89	89	89	0.74%	2.17%
TOTAL	12,040	12,040	12,040	12,040	12,043	100.00%	-

Tabelul nr. 4 - Evoluția situației suprafețelor de teren pe categorii de folosință

Sursa: INSSE TEMPO ONLINE

Suprafața agricolă acoperă mai bine de jumătate din suprafața UAT Șomcuta Mare (66.01%) și este alcătuită din teren arabil în proporție majoritară de 23.26% (2081 ha), diferența de 15.40% fiind ocupată de pășuni (1855 ha), fânețe, 21.42% (2580 ha), vii și pepiniere viticole, 0.07% (9 ha), livezi și pepiniere pomicele, 5.85% (704 ha).

Fondul forestier, păduri și alte terenuri cu vegetație forestieră ocupă locul al doilea în structura suprafeței administrative a orașului, acoperind 3177 hectare, 26.38% din totalul suprafeței administrative.

Luciul de apă care se află pe întinderea orașului Șomcuta Mare este de 107 hectare, reprezentând 0.89% din suprafața totală a orașului.

Terenul intravilan al orașului Șomcuta Mare ocupă în prezent o suprafață de 5367.66 ha, reprezentând 44.58% din suprafața totală administrativă.

Fondul locativ constituie totalitatea încăperilor locative, indiferent de forma de proprietate, inclusiv case de locuit, case specializate (cămine, case-internat pentru invalizi, veterani, case speciale pentru vârstnici singuri și altele), apartamente, încăperi de serviciu și alte încăperi locative în alte construcții utile pentru locuit.

După formele de proprietate, fondul locativ este divizat astfel:

- fond locativ public - fondul locativ care se află în proprietatea statului și în deplină administrare gospodărească a întreprinderilor de stat; fondul locativ municipal care se află în proprietatea orașului, municipiului, precum și fondul care se află în administrarea întreprinderilor municipale sau în administrarea operativă a instituțiilor municipale;
- fond locativ privat - fondul care se află în proprietatea cetățenilor (case de locuit individuale, apartamente și case de locuit privatizate și procurate, apartamente în casele cooperativelor de construcție a locuințelor) și fondul care se află în

proprietatea persoanelor juridice (create în baza proprietarilor privați), construit sau procurat din contul mijloacelor proprii;

- fond locativ cu forma de proprietate mixtă - fondul care se află în proprietatea personală, în proprietatea comună sau în cote-părți ale diferitor subiecți ai proprietății publice și private;
- proprietatea întreprinderilor mixte - fondul locativ care se află în proprietatea întreprinderilor mixte cu participare străină.¹⁷

	Anul 2011	Anul 2012	Anul 2013	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019
Proprietate publică (număr)	9	25	25	25	25	25	25	25	25
Proprietate privată (număr)	3,569	3,578	3,582	3,591	3,595	3,593	3,594	3,596	3,600
Total locuințe (număr)	3,578	3,603	3,607	3,616	3,620	3,618	3,619	3,621	3,625
Proprietate publică (mp)	297	1,216	1,216	1,216	1,216	1,216	1,216	1,216	1,216
Proprietate privată (mp)	165,831	166,923	167,333	168,198	168,509	168,353	168,413	168,619	168,883
Total suprafață locuibilă (mp)	166,128	168,139	168,549	169,414	169,725	169,569	169,629	169,835	170,099

Tabelul nr. 5 - Evoluția fondului locativ din orașul Șomcuta Mare în perioada 2011-2019

Sursa: INSSE TEMPO ONLINE

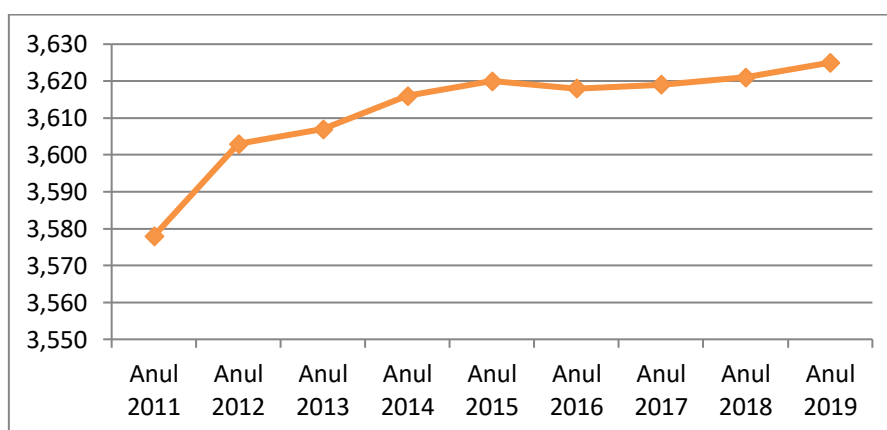

Figura nr. 7 – Evoluția fondului locativ din orașul Șomcuta Mare în perioada 2011-2019

Sursa: INSSE TEMPO ONLINE

¹⁷ <https://statistica.gov.md/pageview.php?l=ro&id=2261&idc=351>.

Fondul locativ prezintă o evoluție constant crescătoare în perioada 2011-2019, excepție făcând anul 2012, în care s-a prezentat o foarte mică scădere.

Tot în ceea ce privește sfera administrativă, orașul Șomcuta Mare este unul dintre fondatorii Asociației de Dezvoltare Intercomunitară Zona Metropolitană Baia-Mare, care în conformitate cu recensământul din anul 2011, avea o populație totală de 215,932 locuitori, și o suprafață de 1,388 km².

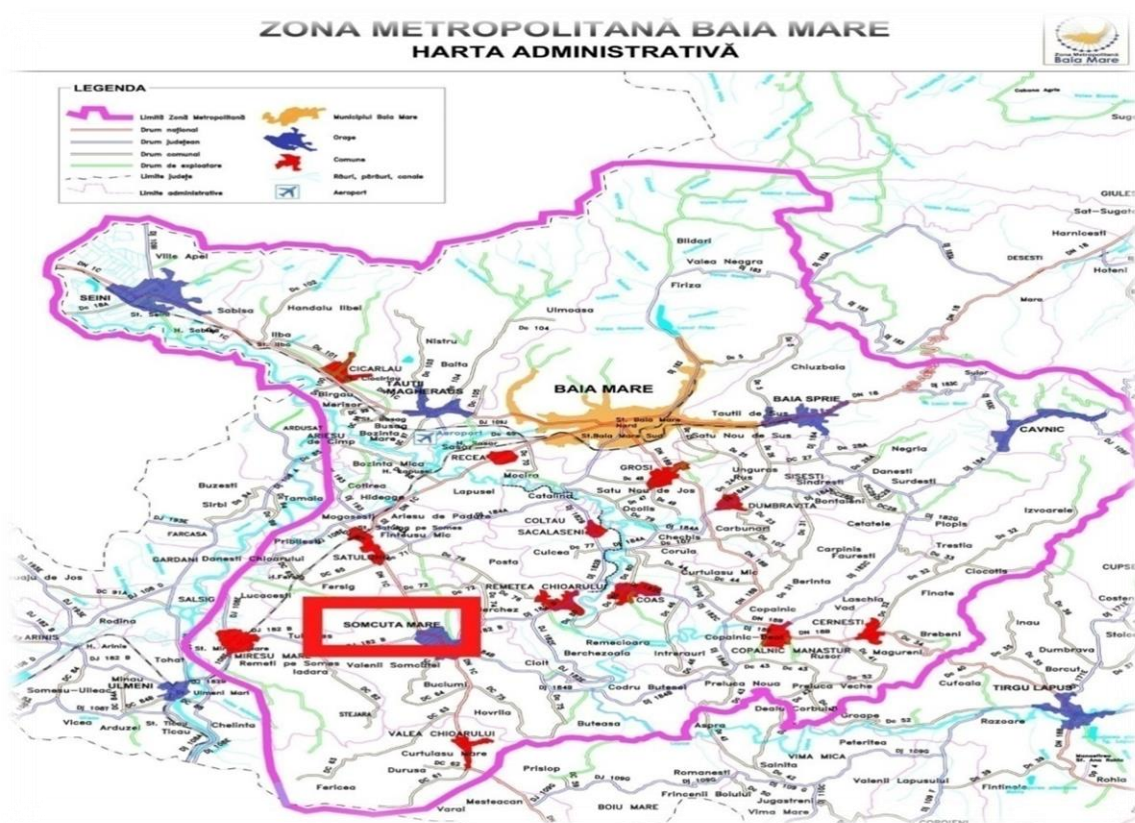

Figura nr. 8 – Harta Zonei Metropolitane Baia Mare
Sursa: www.zmbm.ro

5. Structura socio-demografică a populației

Indicatorii demografici la nivelul orașului Șomcuta Mare reprezintă elemente de interes major pentru definirea obiectivelor strategice și a planurilor de acțiune pe termen scurt, mediu și lung. Din acest motiv s-au sintetizat o serie de informații considerate ca fiind relevante și se vor detalia în cele ce urmează.

Evoluția populației și potențialul demografic

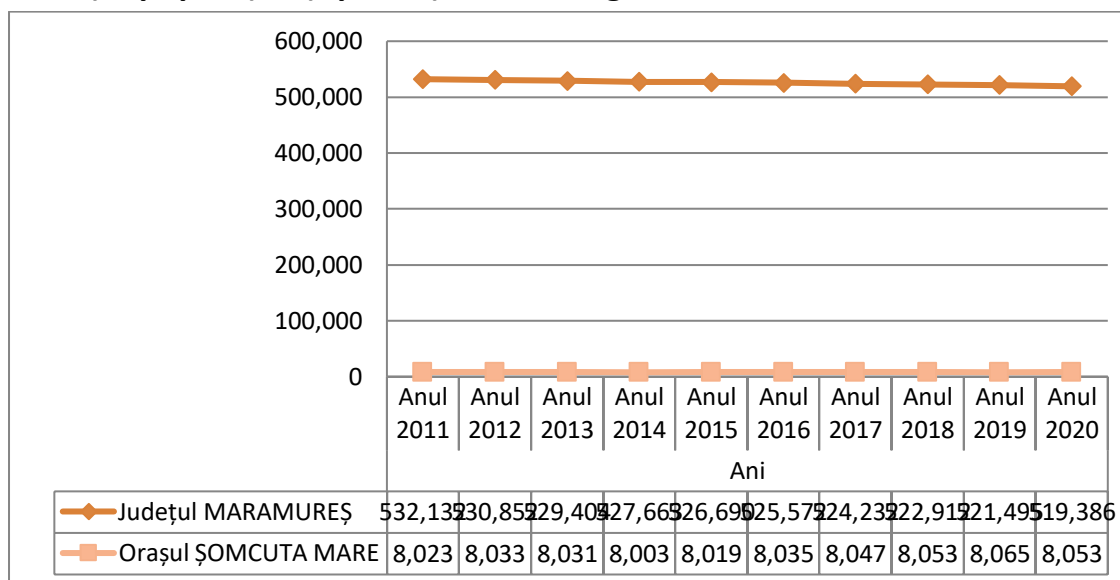

Figura nr. 9 - Evoluția populației județului Maramureș și a orașului Șomcuta Mare după domiciliu (nr. persoane)

Sursa: INSSE TEMPO ONLINE

Densitatea populației în orașul Șomcuta Mare în anul 2020 este de 66.88 locuitori/km², situându-se sub media de 77 locuitori/km² la nivelul județului.

Conform datelor furnizate de către Institutul Național de Statistică, populația orașului Șomcuta Mare prezintă un trend constant în ultimii 10 ani, cu mici fluctuații de nivelul zecilor de persoane. Prin comparație, evoluția populației la nivel județean prezintă tot un trend constant, dar cu efect descrescător evident.

Sexe	Anul 2011	Anul 2012	Anul 2013	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020
UM: Număr persoane										
<i>Masculin</i>	3,846	3,870	3,867	3,872	3,881	3,887	3,904	3,901	3,928	3,930
<i>Feminin</i>	4,177	4,163	4,164	4,131	4,138	4,148	4,143	4,152	4,137	4,123
Total	8,023	8,033	8,031	8,003	8,019	8,035	8,047	8,053	8,065	8,053

Tabelul nr. 6 – Evoluția populației orașului Șomcuta Mare după domiciliu, pe sexe

Sursa: INSSE TEMPO ONLINE

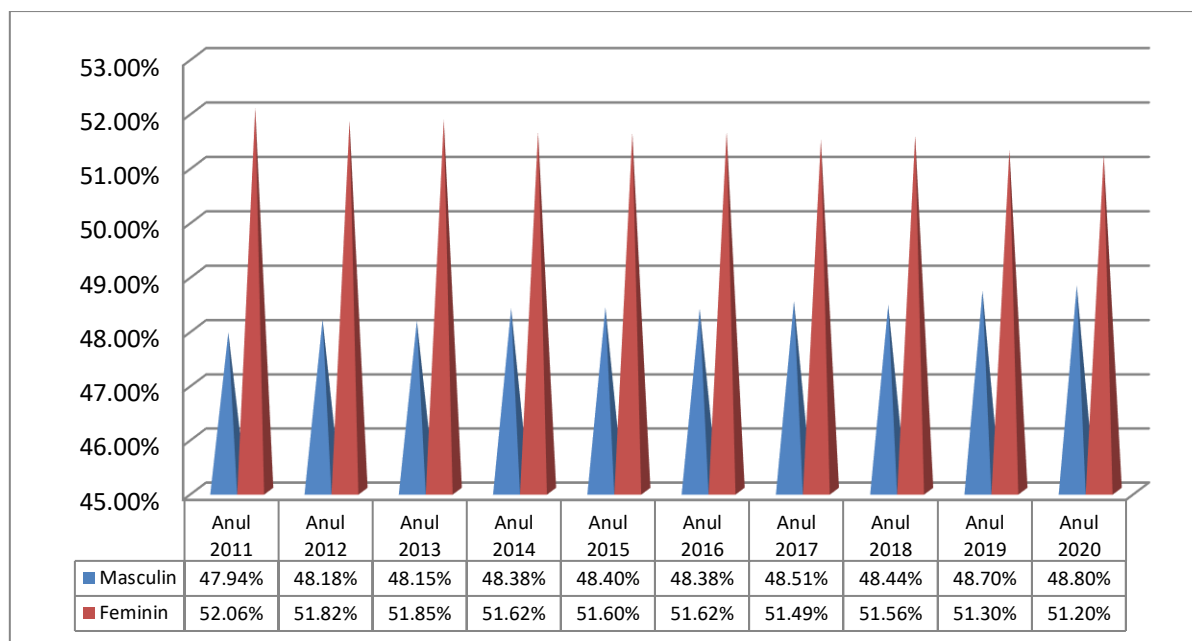

Figura nr. 10 - Evoluția populației orașului Șomcuta Mare după domiciliu, pe sexe (procentual)

Sursa: INSSE TEMPO ONLINE

Distribuția populației pe sexe are proporții aproape egale în mod constant, procentul majoritar fiind reprezentat de persoane de sex feminin, puțin peste 50%.

Grupa de vârstă	Nr. persoane		Procent (%)	
	Județul MARAMUREȘ	Orașul Șomcuta Mare	Județul MARAMUREȘ	Orașul Șomcuta Mare
0 - 4 ani	24,327	498	4.68%	6.18%
5 - 9 ani	24,329	448	4.68%	5.56%
10 - 14 ani	27,780	470	5.35%	5.84%
15 - 19 ani	28,393	457	5.47%	5.67%
20 - 24 ani	29,635	446	5.71%	5.54%
25 - 29 ani	31,674	503	6.10%	6.25%
30 - 34 ani	42,030	612	8.09%	7.60%
35 - 39 ani	40,064	552	7.71%	6.85%
40 - 44 ani	44,287	632	8.53%	7.85%
45 - 49 ani	41,232	590	7.94%	7.33%
50 - 54 ani	39,826	570	7.67%	7.08%
55 - 59 ani	30,861	412	5.94%	5.12%
60 - 64 ani	31,762	454	6.12%	5.64%
65 - 69 ani	28,626	470	5.51%	5.84%
70 - 74 ani	21,458	345	4.13%	4.28%
75 - 79 ani	15,625	256	3.01%	3.18%
80 - 84 ani	10,558	199	2.03%	2.47%

85 ani și peste	6,919	139	1.33%	1.73%
TOTAL	519,386	8,053	100.00%	100.00%

Tabelul nr. 7 - Populația județului Maramureș și a orașului Șomcuta Mare după domiciliu, pe grupe de vârstă, la 1 iulie 2020

Sursa: INSSE TEMPO ONLINE

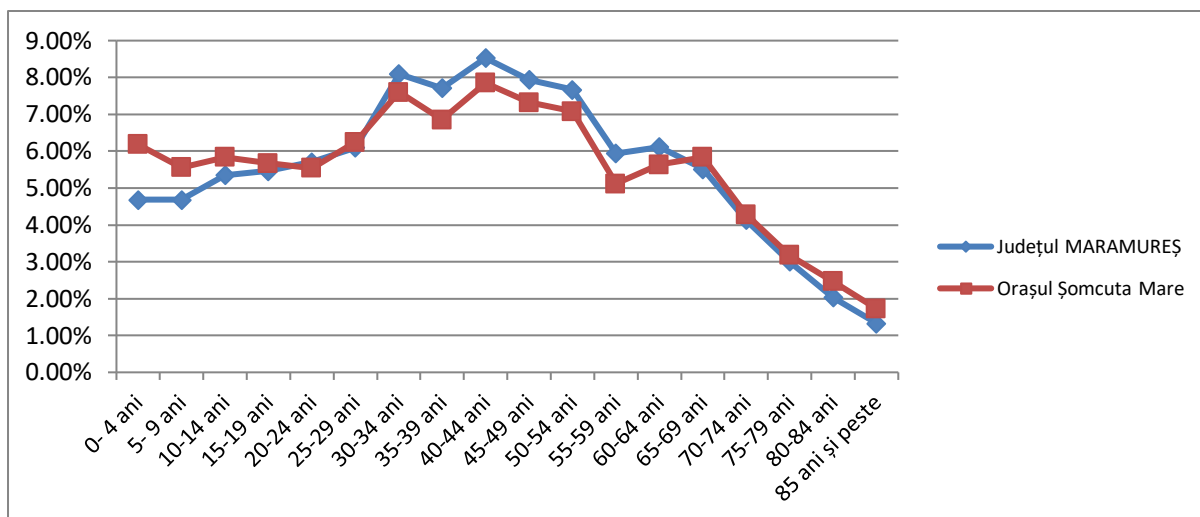

Figura nr. 11 - Populația orașului Șomcuta Mare după domiciliu, la 1 iulie 2020, pe grupe de vârstă

Sursa: INSSE TEMPO ONLINE

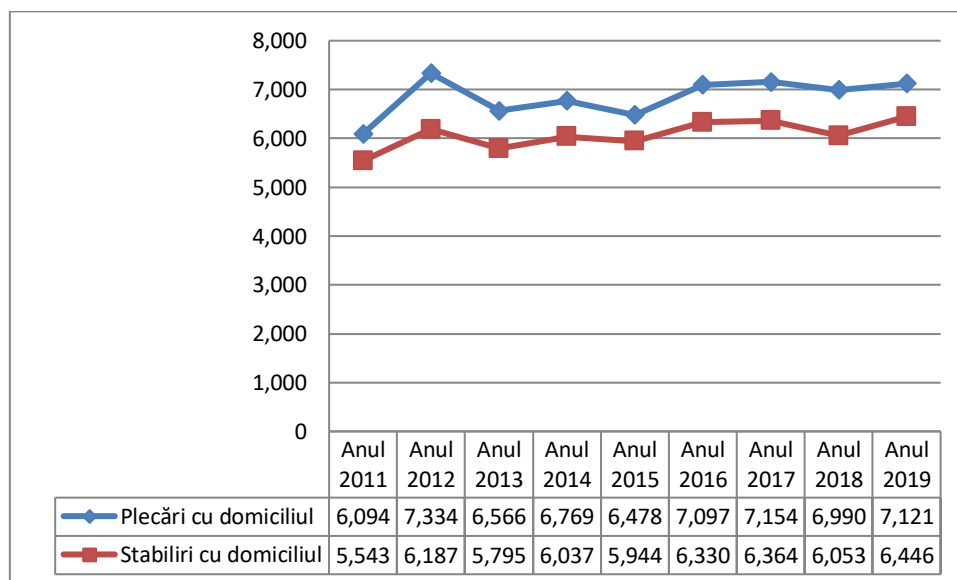

Figura nr. 12 - Situația plecărilor-stabilirilor cu domiciliul la nivelul județului Maramureș

Sursa: INSSE TEMPO ONLINE

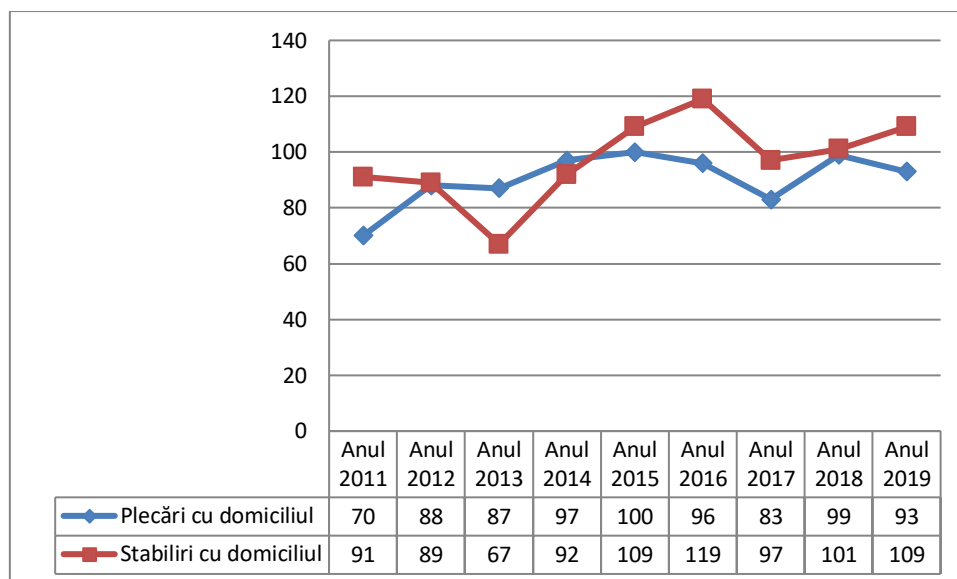

Figura nr. 13 - Situația plecărilor-stabilirilor cu domiciliul la nivelul orașului Șomcuta Mare
Sursa: INSSE TEMPO ONLINE

La nivel județean se observă că situația plecărilor cu domiciliul este superioară celei a stabilirilor în această zonă, în mod constant, pe când la nivelul UAT Șomcuta Mare stabilirile depășesc numărul celor care aleg să plece, cu excepția anilor 2012-2013 din perioada analizată.

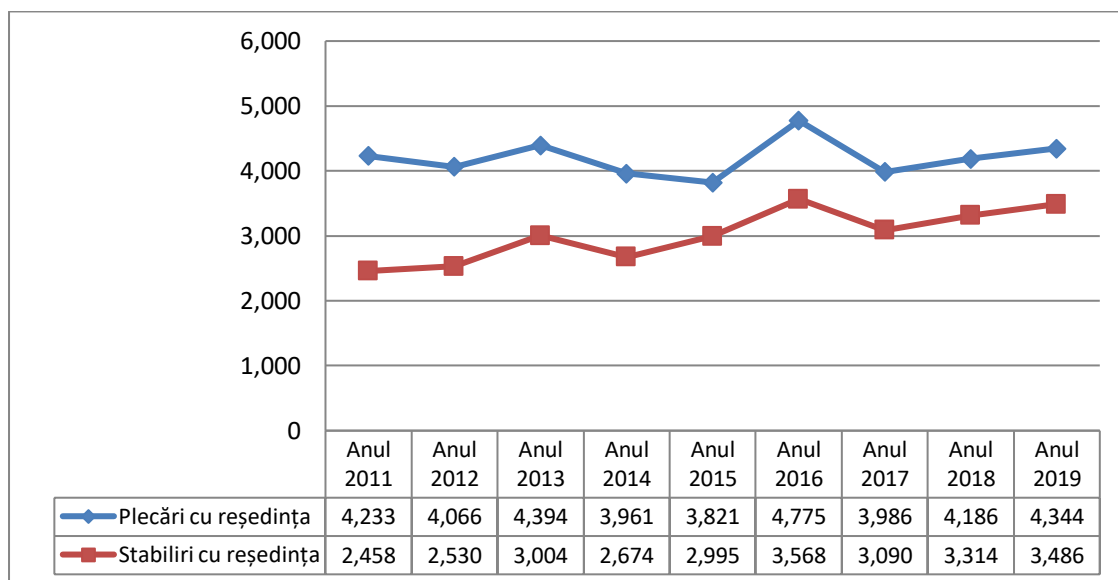

Figura nr. 14 - Situația plecărilor-stabilirilor cu reședința la nivelul județului Maramureș
Sursa: INSSE TEMPO ONLINE

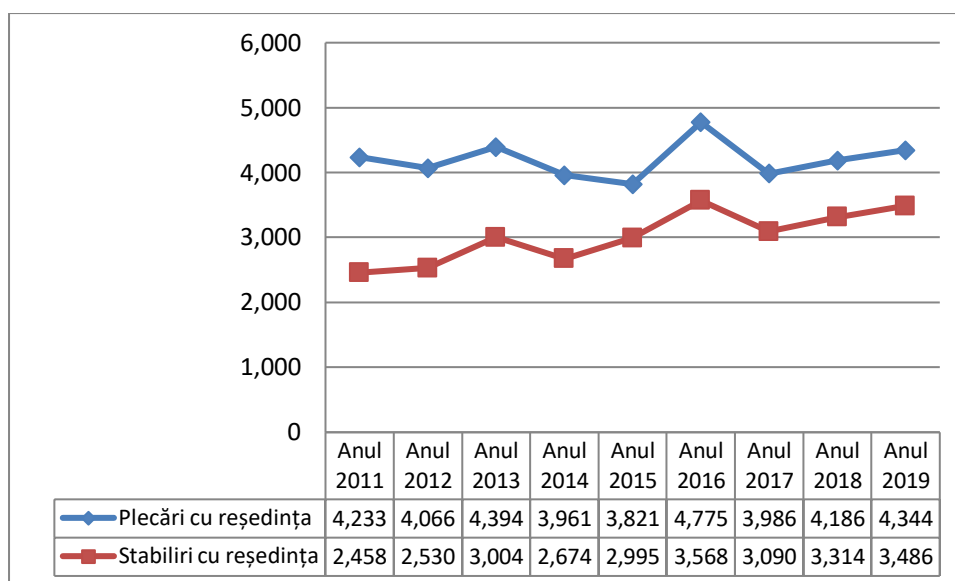

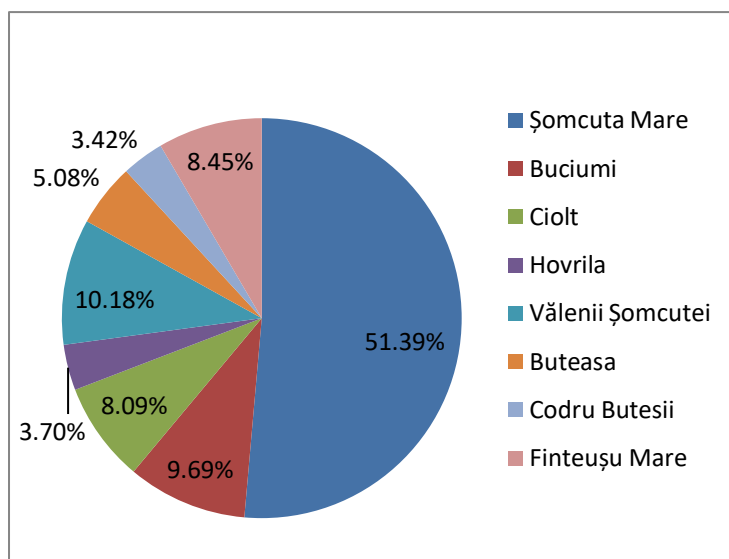
Figura nr. 15 - Situația plecărilor-stabilirilor cu reședința la nivelul orașului Șomcuta Mare
Sursa: INSSE TEMPO ONLINE

Din punct de vedere al reședinței, situația plecărilor este în mod constant superioară celei a stabilirilor în această zonă pe perioada analizată.

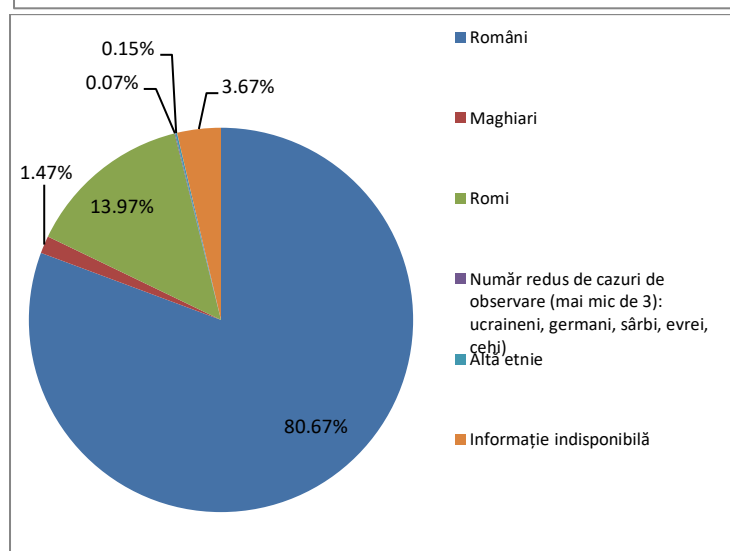
Detalierile la nivelul populației stabile în UAT Șomcuta Mare, conform Recensământului Populației și Locuințelor din anul 2011, reliefează următoarele date.

Unitate administrativă	Populația stabilă	din care:					Altă etnie	Informație indisponibilă
		Români	Maghiari	Romi	Număr redus de cazuri de observare (mai mic de 3): <i>ucraineni, germani, sârbi, evrei, cehi</i>			
UAT ȘOMCUTA MARE	7,565	6,103	111	1,057	5	11	278	

Tabelul nr. 8 - Populația stabilă a orașului Șomcuta Mare, după etnie
Sursa: Recensământul Populației și Locuințelor 2011

Conform Recensământului Populației și Locuințelor din anul 2011, în funcție de localități, la nivelul UAT Șomcuta Mare populația majoritară este înglobată de localitatea Șomcuta Mare (51.39%), urmată de Vălenii Șomcutei (10.18%) și localitatea Buciumi (9.69%). Cele mai mici localități, în funcție de numărul locuitorilor, sunt Hovrila (3.70%) și Codru Butesii (3.42%).

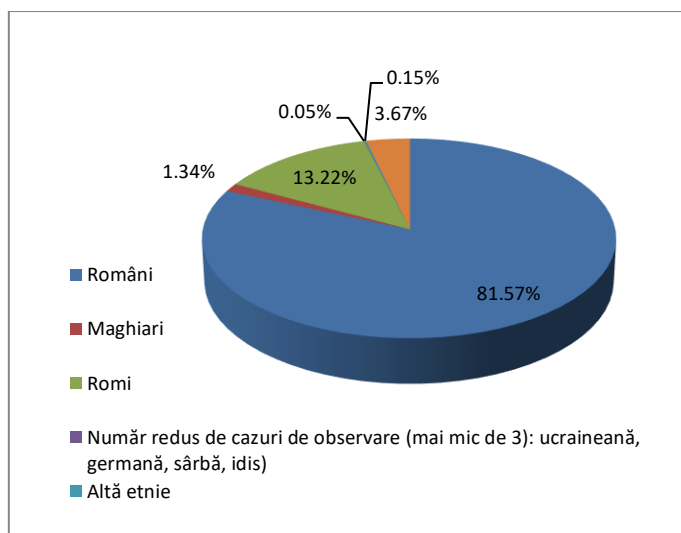
Conform Recensământului Populației și Locuințelor din anul 2011, în funcție de etnie, la nivelul UAT Șomcuta Mare se regăsesc în procent majoritar (80.67%) români, urmați de romi (13.97%). Observăm că procentul minorităților nu este unul semnificativ la nivelul UAT-ului.

Unitate administrativă	Populația stabilă	din care:					
		Români	Maghiari	Romi	Număr redus de cazuri de observare (mai mic de 3): <i>ucraineană, germană, sârbă, idis)</i>	Altă etnie	Informație indisponibilă
UAT ȘOMCUTA MARE	7,565	6,171	101	1,000	4	11	278
%	100	81.57	1.34	13.22	0.05	0.15	3.67

Tabelul nr. 9 - Populația stabilă a orașului Șomcuta Mare, după limba vorbită

Sursa: Recensământul Populației și Locuințelor 2011

STRUCTURA SOCIO-DEMOGRAFICĂ A POPULAȚIEI

Conform Recensământului Populației și Locuințelor din anul 2011, în funcție de limba vorbită, la nivelul UAT Șomcuta Mare se vorbește în procent majoritar (81.57%) limba română, iar locul 2 este ocupat de limba romani (13.22%).

Populația stabilă	din care:												
	Ortodoxă	Romano-catolică	Reformată	Penticostală ¹⁾	Greco-catolică ²⁾	Baptistă	Musulmană	Martorii lui Iehova	Creștină după evanghelie	Alte religii	Fără religie	Atei	Informație nedisponibilă
	U.M. Număr												
7,565	6,219	75	75	295	406	10	10	148	4	7	5	3	308
100%	82.21%	0.99%	0.99%	3.90%	5.37%	0.13%	0.13%	1.96%	0.05%	0.09%	0.07%	0.04%	4.07%
1) Penticostală (Biserica lui Dumnezeu Apostolică)													
2) Greco-catolică (Biserica Română Unită cu Roma)													

Tabelul nr. 10 - Populația stabilă a orașului Șomcuta Mare, după cultul religios

Sursa: Recensământul Populației și Locuințelor 2011

Conform recensământului populației și locuințelor din anul 2011, în funcție de cultul religios, la nivelul UAT Șomcuta Mare procentul majoritar este ocupat de ortodocși (82.21%), urmat de greco-catolici (5.37%) și penticostali (3.90%).

	POPULAȚIA STABILĂ TOTAL	STAREA CIVILĂ LEGALĂ				STAREA CIVILĂ DE FAPT Persoane care trăiesc în uniune consensuală
		Necăsătorit(ă)	Căsătorit(ă)	Vaduv(ă)	Divorțat(ă)	
Ambele sexe	7,565	2,829	3,723	824	189	206
Masculin	3,642	1,585	1,847	126	84	103
Feminin	3,923	1,244	1,876	698	105	103

Tabelul nr. 11 - Populația stabilă a orașului Șomcuta Mare, pe sexe și stare civilă

Sursa: Recensământul Populației și Locuințelor 2011

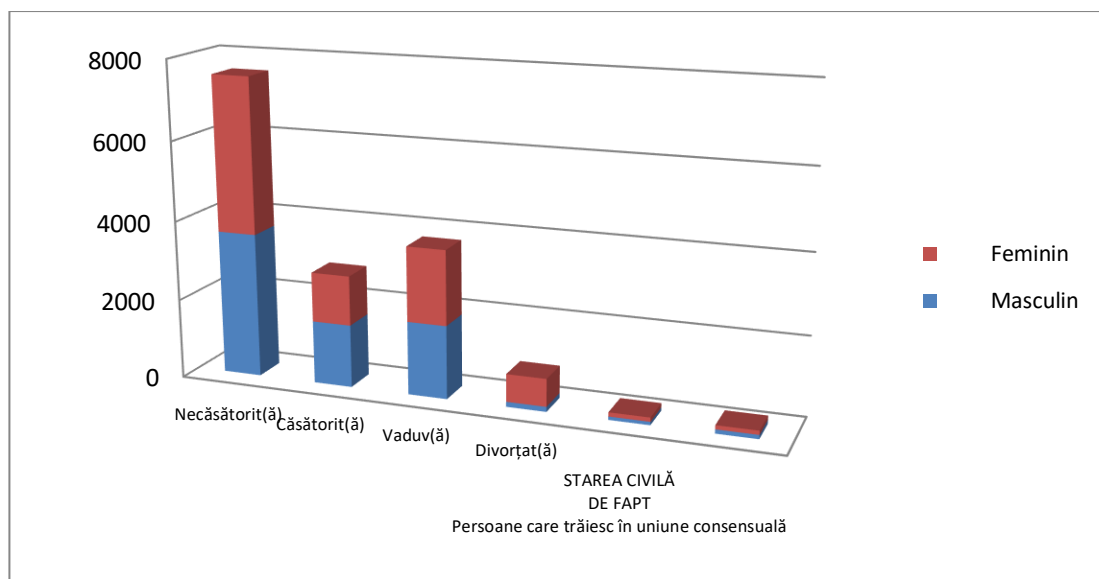

Figura nr. 16 – Populația stabilă a orașului Șomcuta Mare, pe sexe și stare civilă
Sursa: Recensământul Populației și Locuințelor 2011

Sănătate

Starea de sănătate a populației poate fi ilustrată prin: mortalitatea ridicată, nivelul scăzut al speranței de viață și al speranței de viață sănătoasă, rate ridicate de morbiditate și mortalitate infantilă.

	Născuți - Vii		Decedați		Sporul natural	
	Jud. Maramureș	Oraș Șomcuta Mare	Jud. Maramureș	Oraș Șomcuta Mare	Jud. Maramureș	Oraș Șomcuta Mare
Anul 2011	4,733	97	5,310	88	-577	9
Anul 2012	4,841	94	5,472	88	-631	6
Anul 2013	5,099	85	5,337	103	-238	-18
Anul 2014	4,716	91	5,562	86	-846	5
Anul 2015	5,035	78	5,828	96	-793	-18
Anul 2016	5,048	116	5,729	93	-681	23
Anul 2017	5,126	105	5,702	104	-576	1
Anul 2018	5,036	105	5,835	110	-799	-5
Anul 2019	4,751	95	5,594	107	-843	-12

Tablel nr. 12 - Mișcarea naturală a populației
Sursa: INSSE TEMPO ONLINE

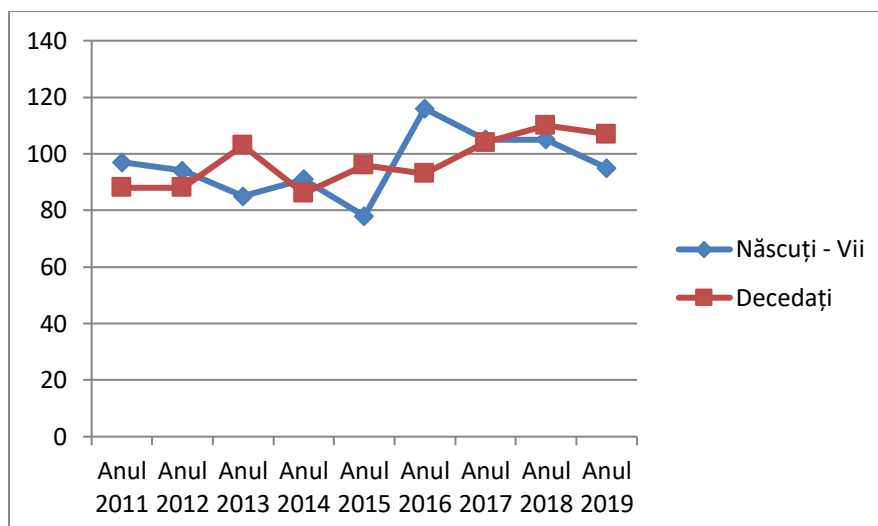

Figura nr. 17 – Situația născuților vii și decedaților la nivelul orașului Șomcuta Mare

Sursa: INSSE TEMPO ONLINE

Având în vedere anii de raportare statistică de după ultimul recensământ al populației, sporul natural la nivelul orașului Șomcuta Mare înregistrează o evoluție pozitivă doar în 5 din 9 ani luați în calcul pentru analiză, iar în ceilalți 4 ani indicatorii au fost negativi.

CAUZE de deces conform Clasificării internaționale a maladiilor - Revizia a X-a 1994						
	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019
	<i>Număr persoane</i>			<i>Procent</i>		
Boli infecțioase și parazitare	57	62	77	1.00%	1.06%	1.38%
din care: Tuberculoza	31	17	17	0.54%	0.29%	0.30%
Tumori	1,060	1,107	1,027	18.59%	18.97%	18.36%
Boli endocrine, de nutriție și metabolism	64	76	65	1.12%	1.30%	1.16%
din care: Diabet zaharat	54	62	45	0.95%	1.06%	0.80%
Tulburări mentale și de comportament	8	7	12	0.14%	0.12%	0.21%
Boli ale sistemului nervos, boli ale ochiului și anexele sale, boli ale urechii și apofizei mastoide	60	71	98	1.05%	1.22%	1.75%
Boli ale aparatului circulator	3,166	3,180	2,996	55.52%	54.50%	53.56%
din care: Boala ischemică a inimii	1,072	1,258	1,274	18.80%	21.56%	22.77%
din care: Boli cerebro-vasculare	918	872	825	16.10%	14.94%	14.75%
Boli ale aparatului respirator	377	382	375	6.61%	6.55%	6.70%
Boli ale aparatului digestiv	453	475	461	7.94%	8.14%	8.24%
Boli ale aparatului genito-urinar	85	94	92	1.49%	1.61%	1.64%

STRUCTURA SOCIO-DEMOGRAFICĂ A POPULAȚIEI

Sarcină, naștere și lăuzie	0	2	0	0.00%	0.03%	0.00%
Unele afecțiuni a căror origine se situează în perioada perinatală	14	12	11	0.25%	0.21%	0.20%
Malformații congenitale, deformații și anomalii cromozomiale	15	17	11	0.26%	0.29%	0.20%
Leziuni traumatiche, otrăviri și alte consecințe ale cauzelor externe	202	217	207	3.54%	3.72%	3.70%
Alte cauze	141	133	162	2.47%	2.28%	2.90%
Total	5,702	5,835	5,594	-	-	-

Tabelul nr. 13 - Cauze de deces la nivelul județului Maramureș

Sursa: INSSE TEMPO ONLINE

Având în vedere ultimii 3 ani de raportare statistică privind cauzele deceselor la nivelul județului Maramureș, din care face parte și orașul Șomcuta Mare, se observă că în mod constant principalele cauze ale deceselor constau în boli ale aparatului circulator, boala ischemică a inimii, tumori și boli cerebro-vasculare.

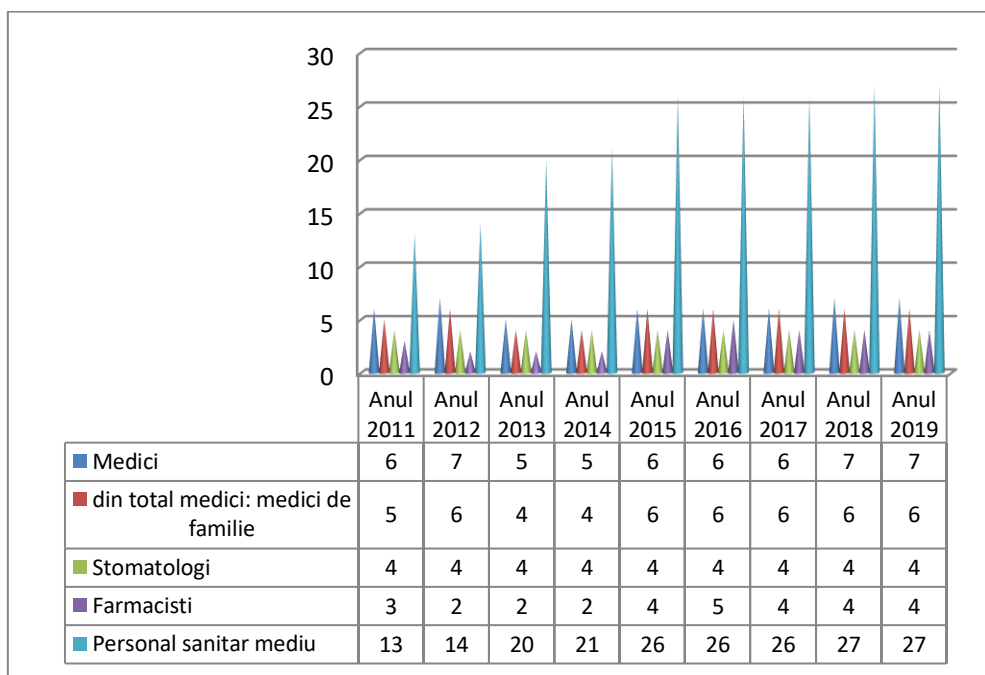

Figura nr. 18 - Situația evolutivă a personalului medico-sanitar din orașul Șomcuta Mare

Sursa: INSSE TEMPO ONLINE

Personalul medico-sanitar al orașului Șomcuta Mare prezintă o situație numerică crescătoare de la un an la celălalt, poziția întâi fiind ocupată de către personalul sanitar mediu, urmat de medici de familie, stomatologi și farmaciști.

În evidența medicilor de familie s-au înregistrat la finalul anului 2020 un număr de 6787 persoane, din care 1278 sunt bolnavi cronici.

Educație

În orașul Șomcuta Mare se regăsesc o serie de unități școlare care înglobează toate structurile de învățământ preuniversitar. Raportându-ne la anul școlar 2020-2021, încadrarea personalului didactic pe niveluri de învățământ corespunzător prezintă următoarea structură.

Nivel de învățământ	Specialitatea catedrei (post)	Norme/ posturi didactice (număr)	Norme/ posturi didactice:	
			Titulari	Suplinitori
Preșcolar	Educatori	17	15	2
Primar (inclusiv învățământ special)	Învățători	21	17	4
Gimnazial (inclusiv învățământ special)	Profesori	34	29	5
Liceal și Profesional	Profesori	19,75	19	0,75
TOTAL		91,75	80	11,75

Tabelul nr. 14 - Încadrarea personalului didactic-2020

Sursa: Primăria Orașului Șomcuta Mare

Având în vedere încadrarea elevilor înscriși și a absolvenților pe niveluri de învățământ corespunzător, o situație evolutivă prezintă următoarea structură.

Nivel de învățământ	An școlar 2017 - 2018			An școlar 2018 - 2019			An școlar 2019 - 2020		
	Nr.de elevi înscriși	Absolvenți	Repetenți	Nr.de elevi înscriși	Absolvenți	Repetenți	Nr.de elevi înscriși	Absolvenți	Repetenți
Preșcolar	258	258	-	255	255	-	272	272	-
Primar (inclusiv învățământ special)	453	406	47	442	397	45	460	420	40
Gimnazial (inclusiv învățământ special)	300	286	14	324	315	9	303	298	5
Liceal	249	247	2	256	252	4	247	240	7
TOTAL	1260	1197	63	1277	1219	58	1282	1230	52

Tabelul nr. 15 - Încadrarea elevilor înscriși și a absolvenților

Sursa: Primăria Orașului Șomcuta Mare

În ceea ce privește rezultatele elevilor la examenele naționale, situația este următoarea.

An școlar	Nr. elevi înscriși	Nr. elevi prezenți	Nr. elevi care au promovat	Procent de promovabilitate (raportat la nr. de elevi prezenți)
2016 - 2017	63	57	42	73.68
2018 - 2019	66	55	39	70.90
2019 - 2020	79	69	53	76.81

Tabelul nr. 16 - Situația rezultatelor la testările naționale (clasa VIII-a)

Sursa: Primăria Orașului Șomcuta Mare

An școlar	Nr. elevi înscriși	Nr. elevi prezenți	Nr. elevi care au promovat	Procent de promovabilitate (raportat la nr. de elevi prezenți)
2016 - 2017	61	60	43	71.66
2018 - 2019	63	60	47	78.33
2019 - 2020	49	49	37	75.51

Tabelul nr. 17 - Situația rezultatelor la bacalaureat (clasa XII-a)

Sursa: Primăria Orașului Șomcuta Mare

Elevii de la cursurile de zi din învățământul de stat pot beneficia de burse de merit, de studiu și de ajutor social. Acordarea de burse de la bugetul de stat reprezintă o formă de sprijin material vizând atât protecția socială, cât și stimularea elevilor care obțin rezultate foarte bune la învățătură și purtare.

Bursele pe care le pot primi elevii pot fi de tipul: ajutor social, merit, studiu sau de performanță.

Nr. crt.	Denumire unitate de învățământ	An școlar	Bursă de performanță	Bursa de merit	Burse sociale și medicale	Burse de studiu
1	Liceul Teoretic I. Buteanu	2016 - 2017	-	6	1	8
		2017 - 2018	-	6	1	8
		2018 - 2019	-	6	1	8
		2019 - 2020	-	5	-	9
2	Școala Gimnazială Codru Butesii	2016 - 2017	-	-	-	-
		2017 - 2018	-	-	-	-
		2018 - 2019	-	-	-	-
		2019 - 2020	-	-	-	-
3	Școala Gimnazială nr. 2 Șomcuta Mare	2016 - 2017	-	-	-	-
		2017 - 2018	-	-	-	-
		2018 - 2019	-	-	-	-
		2019 - 2020	-	-	-	-

STRUCTURA SOCIO-DEMOGRAFICĂ A POPULAȚIEI

4	Școala Primară Buciumi	2016 - 2017	-	-	-	-
		2017 - 2018	-	-	-	-
		2018 - 2019	-	-	-	-
		2019 - 2020	-	-	-	-
5	Școala Gimnazială Finteușu Mare	2016-2017	-	-	-	-
		2017-2018	-	-	-	-
		2018-2019	-	-	-	-
		2019-2020	-	-	-	-
6	Școala Primară Ciolt	2016-2017	-	-	-	-
		2017-2018	-	-	-	-
		2018-2019	-	-	-	-
		2019-2020	-	-	-	-
7	Școala Primară Buteasa	2016-2017	-	-	-	-
		2017-2018	-	-	-	-
		2018-2019	-	-	-	-
		2019-2020	-	-	-	-
8	Școala Primară Vălenii Șomcutei	2016-2017	-	-	-	-
		2017-2018	-	-	-	-
		2018-2019	-	-	-	-
		2019-2020	-	-	-	-

Tabelul nr. 18 - Situația statistică a burselor școlare

Sursa: Primăria Orașului Șomcuta Mare

În privința educației informale, elevii din Șomcuta Mare au acces la cursurile organizate de Clubul elevilor din localitate, precum și la cursurile de dans sportiv ale Clubului *Shall we dance*.

Resursele de muncă și formarea profesională

CAEN Rev. 2 (activități ale economiei naționale)	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019
	UM: Mii persoane				
TOTAL, din care:	195,7	190	192,7	194,3	196,6
<i>AGRICULTURĂ, SILVICULTURĂ ȘI PESCUIT</i>	59,9	51,4	51,9	52,3	51,9
<i>INDUSTRIE</i>	54,5	55,8	56,8	56,9	56,7
<i>INDUSTRIA PRELUCRĂTOARE</i>	51,2	52,3	53,2	53,3	53,1
<i>CONSTRUCȚII</i>	11,8	12,4	12,2	12,2	12,9
<i>COMERȚ CU RIDICATA ȘI CU AMĂNUNTUL; REPARAREA AUTOVEHICULELOR ȘI MOTOCICLETELOR</i>	23,8	23,6	23,6	23,3	24,5

Tabelul nr. 19 - Populația ocupată, pe activități ale economiei naționale

la nivelul județului Maramureș

Sursa: INSSE TEMPO ONLINE

Potrivit datelor de mai sus, populația ocupată din județul Maramureș este înglobată majoritar de către ramura Agricultură, silvicultură și pescuit, urmată de Industria prelucrătoare și Comerț.

Anul 2010	Orașul Șomcuta Mare	Județul Maramureș
Total, din care:	7,621	433,692
Exploatații agricole fără personalitate juridică	3,794	216,343
Exploatații agricole cu personalitate juridică	3,827	217,349

Tabelul nr. 20 - Persoane care au lucrat în agricultură, după statutul juridic al exploatațiilor agricole
Sursa: Recensământul Agricol 2010

Județ/ localitate	Anul 2010	Anul 2011	Anul 2012	Anul 2013	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019
	UM: Număr persoane									
Maramureș	86,256	86,480	88,152	89,596	91,559	94,729	95,829	101,131	102,377	106,403
ORAȘ ȘOMCUTA MARE	775	730	687	513	558	607	640	660	668	736

Tabelul nr. 21 - Numărul mediu al salariaților pe județ și localitate
Sursa: INSSE TEMPO ONLINE

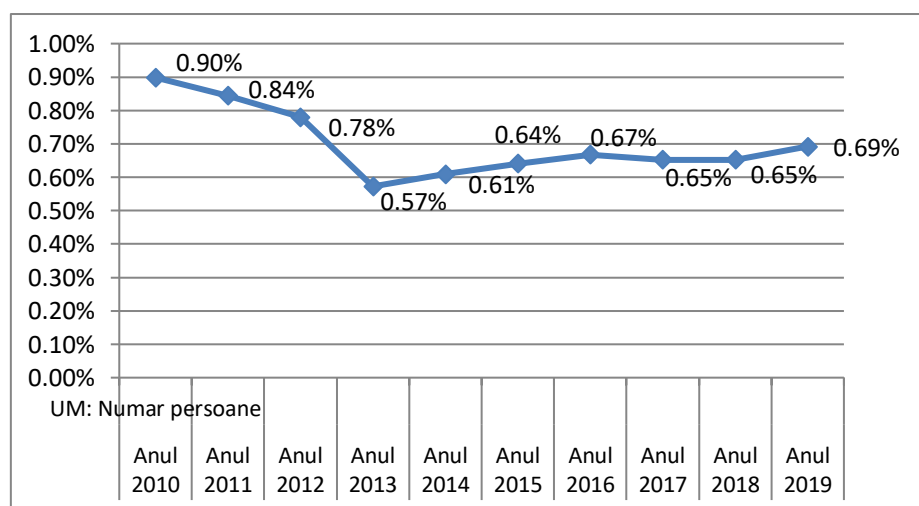

Figura nr. 19 – Salariați ai orașului Șomcuta Mare în raport cu numărul mediu de la nivel județean
Sursa: INSSE TEMPO ONLINE

Ponderea numărului de salariați ai orașului Șomcuta Mare, în totalul manifestat la nivel județean, prezintă o situație fluctuantă în ultimii 10 ani, iar media procentală pe perioada

analizată este 0.70%. Având în vedere ultimul an de raportare statistică pentru această variabilă (2019), orașul Șomcuta Mare se află pe locul 15 din totalul de 76 localități ale județului Maramureș.

Sexe	Macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe	An	An	An	An	An	An	An	An	An	An
		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
		UM: Lei/RON									
Total	Maramureș	1,025	1,043	1,153	1,165	1,292	1,376	1,572	1,886	2,127	2,437
Masculin	Maramureș	1,021	1,065	1,179	1,156	1,312	1,397	1,591	1,851	2,060	2,432
Feminin	Maramureș	1,030	1,020	1,127	1,174	1,270	1,355	1,552	1,925	2,199	2,442

Tabelul nr. 22 - Câștigul salarial nominal mediu net lunar la nivel județean

Sursa: INSSE TEMPO ONLINE

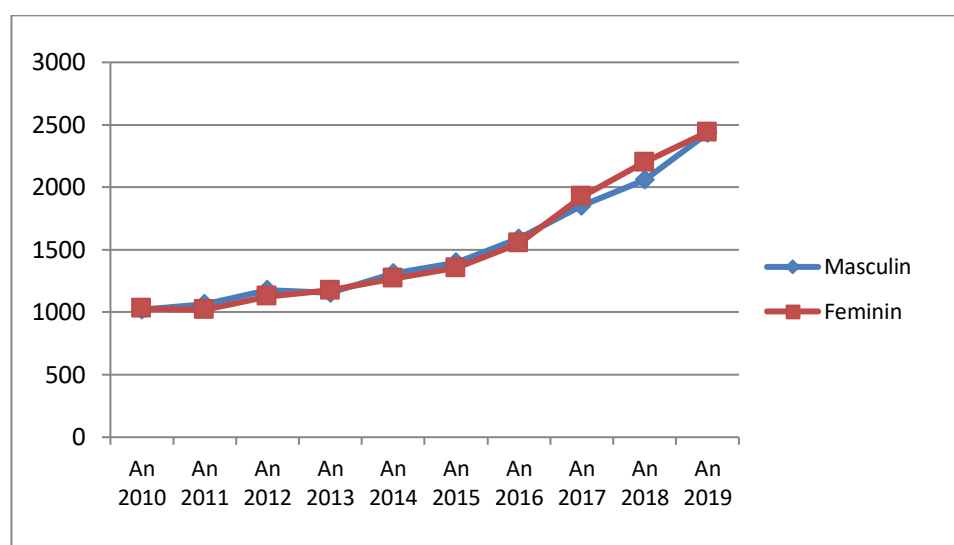

Figura nr. 20 – Evoluția câștigului salarial nominal mediu net lunar la nivel județean

Sursa: INSSE TEMPO ONLINE

Indicatorul de câștig salarial este disponibil la nivel județean. Evoluția acestuia în timp prezintă o creștere continuă pe perioada analizată (2010-2019), bărbații și femeile câștigând aproape la fel, cu mici diferențe plus/minus pe parcursul anilor între cele două sexe. Maximul este înregistrat în anul 2018, când femeile au câștigat, la nivel mediu, cu 139 lei în plus față de bărbați.

O. ADMINISTRAȚIE PUBLICĂ ȘI APĂRARE; ASIGURĂRI SOCIALE DIN SISTEMUL PUBLIC	4,527
D. PRODUCȚIA ȘI FURNIZAREA DE ENERGIE ELECTRICĂ ȘI TERMICĂ, GAZE, APĂ CALDĂ ȘI AER CONDIȚIONAT	3,997
J. INFORMAȚII ȘI COMUNICAȚII	3,473
Q. SĂNĂTATE ȘI ASISTENȚĂ SOCIALĂ	3,437
P. ÎNVĂȚĂMÂNT	3,262
L. TRANZACȚII IMOBILIARE	2,933

M. ACTIVITĂȚI PROFESIONALE, ȘTIINȚIFICE ȘI TEHNICE	2,715
B. INDUSTRIA EXTRACTIVĂ	2,478
F. CONSTRUCȚII	2,422
E. DISTRIBUȚIA APEI; SALUBRITATE, GESTIONAREA DEȘEURILOR, ACTIVITĂȚI DE DECONTAMINARE	2,354
R. ACTIVITĂȚI DE SPECTACOLE, CULTURALE ȘI RECREATIVE	2,258
A. AGRICULTURĂ, SILVICULTURĂ ȘI PESCUIT	2,255
C. INDUSTRIA PRELUCRĂTOARE	2,208
H. TRANSPORT ȘI DEPOZITARE	1,988
S. ALTE ACTIVITĂȚI DE SERVICII	1,902
G. COMERȚ CU RIDICATA ȘI CU AMĂNUNTUL; REPARAREA AUTOVEHICULELOR ȘI MOTOCICLETELOR	1,890
N. ACTIVITĂȚI DE SERVICII ADMINISTRATIVE ȘI ACTIVITĂȚI DE SERVICII SUPORT	1,765
I. HOTELURI ȘI RESTAURANTE	1,384

Tabelul nr. 23 - Câștigul salarial nominal mediu net lunar la nivel județean, pe activități ale economiei naționale (secțiuni și diviziuni) - an 2019

Sursa: INSSE TEMPO ONLINE

Ultimul an de raportare statistică privind salariul nominal mediu net lunar la nivelul județului Maramureș, pe activități ale economiei naționale conform CAEN Rev. 2, plasează pe locul I *Administrația publică și apărarea; Asigurări sociale din sistemul public*, urmată de *Producția de energie termică și electrică*, pe locul III se află *Informațiile și telecomunicațiile*, după care *Sănătatea și asistența socială și Învățământul* ocupă poziții avansate, cu salarii medii nete de peste 3000 lei. Cele mai mici valori sunt înregistrate de *Hoteluri și restaurante*, sector direct afectat de pandemia de Covid-19, însă acest prag scăzut are în vedere și faptul că este un domeniu permisiv pentru program part-time, care se remunerează direct proporțional cu orele lucrate, iar calculate la situația medie determină o scădere a valorii totale față de alte domenii unde programul impune minim 8 ore de muncă.

Sexe	Județe/ Localități	Anul	Anul	Anul	Anul	Anul	Anul	Anul	Anul	Anul	Anul	Anul
		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Total	Maramureș	12,490	8,358	8,588	8,045	7,140	7,143	6,409	6,186	6,418	5,185	4,697
	ORAȘ ȘOMCUTA MARE	213	167	183	210	175	188	163	212	185	95	62
	UM: Număr persoane											
Masculin	Maramureș	7,003	4,509	4,746	4,476	3,922	3,943	3,486	3,424	3,239	2,630	2,384
	ORAȘ ȘOMCUTA MARE	131	110	131	137	115	121	102	118	93	50	27
Feminin	Maramureș	5,487	3,849	3,842	3,569	3,218	3,200	2,923	2,762	3,179	2,555	2,313
	ORAȘ	82	57	52	73	60	67	61	94	92	45	35

ȘOMCUTA
MARE

Tablel nr. 24 – Situația șomerilor la nivelul orașului Șomcuta Mare și la nivel județean
Sursa: INSSE TEMPO ONLINE

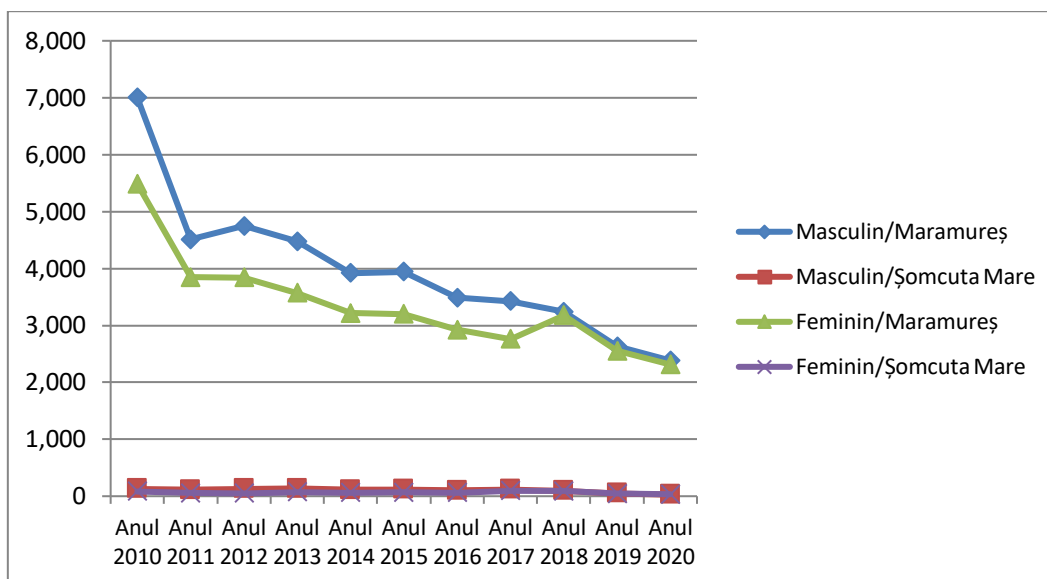

Figura nr. 21 – Evoluția situației șomerilor la nivelul orașului Șomcuta Mare și la nivel județean
Sursa: INSSE TEMPO ONLINE

Din reprezentarea grafică de mai sus observăm o scădere a numărului de șomeri pe perioada analizată, ceea ce constituie un aspect pozitiv. Atât la nivel județean, cât și la nivelul orașului Șomcuta Mare, numărul șomerilor bărbați este mai mare decât cel al femeilor.

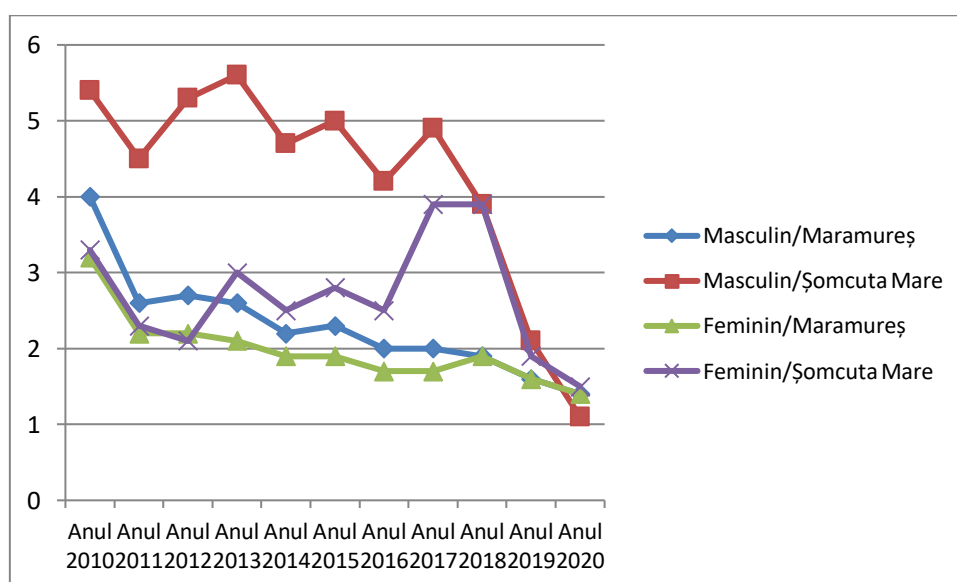

Figura nr. 22 – Ponderea șomerilor la nivelul orașului Șomcuta Mare și la nivel județean
Sursa: INSSE TEMPO ONLINE

Dacă avem în vedere reprezentarea grafică a ponderii șomerilor în totalul resurselor de muncă, se prezintă tot o evoluție fluctuantă cu tendință descrescătoare atât la nivel județean, cât și la nivelul orașului Șomcuta Mare, ponderea șomerilor de aici în totalul locurilor de muncă situându-se între ponderea femeilor șomere (cea mai scăzută) și cea a bărbaților șomeri (cea mai crescută) de la nivel județean.

Având în vedere ultimul recensământ al populației, efectuat în anul 2011, nivelul de educație al populației din orașul Șomcuta Mare, se prezintă astfel.

Orașul Șomcuta Mare	Populația stabilă de 10 ani și peste TOTAL	NIVELUL INSTITUȚIEI DE ÎNVĂȚĂMÂNT ABSOLVIT										
		Superior			Post liceal și maiștri	Secundar				Primar	Fără școală absolvită	
		Total	Din care:			Total	Superior		Inferior (gimnazial)		Total	Din care:
			Universitar - licență		Liceal		Profesional și de ucenici	Analfabeți				
TOTAL, din care:	6,648	585	529	159	4,677	1,526	556	2,595	1,037	190	72	
Masculin	3,177	294	271	68	2,338	776	392	1,170	401	76	26	
Feminin	3,471	291	258	91	2,339	750	164	1,425	636	114	46	

Tabelul nr. 25 – Nivelul de educație în orașul Șomcuta Mare

Sursa: Recensământul Populației și Locuințelor 2011

Primăria Orașului Șomcuta Mare împreună cu o serie de parteneri, derulează în cadrul POCU 2014-2020 proiectul *Spunem STOP marginalizării printr-o abordare integrată*, care vizează creșterea gradului de incluziune socială a membrilor comunităților marginalizate prin măsuri integrate de ocupare, locuire, educație, formare profesională, sănătate și asistență socială. Referitor la formarea profesională, proiectul include următoarele obiective: furnizarea unor programe de ucenicie pentru un număr de 30 tineri din comunitatea marginalizată, furnizarea serviciilor de informare, consiliere, orientare și mediere pe piața muncii pentru un număr de 802 persoane, furnizarea de programe de formare profesională continuă pentru 750 persoane (vor fi realizate cursuri de brutar, patiser, cofetar, lucrător în comerț, lucrător în alimentație, țesător manual, tricoter manual, lucrător în finisarea textilelor și a pielii, lucrător în structuri pentru construcții, constructor pietrar, babysitter, cameristă, agent de curățenie clădiri și mijloace de transport, sudor electric, tinichigiu carosier, tâmplar manual), crearea unui număr de 260 locuri de muncă și subvenționarea angajatorilor, subvenționarea și susținerea a 21 de viitori antreprenori în deschiderea unor afaceri.

Combaterea sărăciei și promovarea incluziunii sociale

Combaterea sărăciei pornește de la o analiză atentă asupra identificării grupurilor vulnerabile, urmată de o analiză a situației acelor grupuri în teritoriu și, desigur, conturând strategii de incluziune socială și aplicându-le cu consecvență.

Situația celor mai vulnerabile grupuri stabilite la nivel național printr-un raport al Ministerului Muncii și Protecției Sociale, realizat în anul 2019, este:

CATEGORIE DE RISC	PROCENT (%)		
	TOTAL Național	Mediul RURAL	Mediul URBAN
Persoanele în risc de sărăcie	34.97	34.6	38.1
Vârstnici	34.18	35.1	25.9
Copii în familie, copii separați sau în risc de separare de părinți	15.79	15.4	19.4
Tineri în dificultate	9.76	10.1	6.6
Persoane adulte cu dizabilități	2.24	2.1	5
Alte grupuri vulnerabile	1.57	1.4	3.1
Mamă și copil	1.32	1.3	1.9

Tablelul nr. 26 - Raport grupuri vulnerabile - an 2019

Sursa: Ministerul Muncii și Protecției Sociale

Rata riscului de sărăcie este ponderea persoanelor cu un venit disponibil echivalent (după transfer social) sub pragul de risc de sărăcie, care este stabilit la 60% din venitul disponibil național median echivalent după transferurile sociale. Acest indicator nu măsoară bogăția sau sărăcia, ci venitul scăzut în comparație cu ceilalți rezidenți din aceeași țară, ceea ce nu implică neapărat un nivel de trai scăzut.

Rata riscului de sărăcie înainte de transferurile sociale este calculată ca ponderea persoanelor care au un venit disponibil echivalent înainte de transferurile sociale care este sub pragul de risc de sărăcie calculat după transferurile sociale. Pensiile, precum prestațiile pentru limită de vârstă și pentru supraviețuitori (văduvi și văduve), sunt considerate venituri (înainte de transferuri sociale) și nu ca transferuri sociale. Acest indicator examinează inexistența ipotetică a transferurilor sociale.

Rata persistentă a riscului de sărăcie arată procentul populației care trăiește în gospodării în care venitul disponibil echivalent a fost sub pragul riscului de sărăcie pentru anul în curs și cel puțin doi din cei trei ani precedenți. Calculul său necesită un instrument longitudinal, prin care indivizii sunt urmăriți pe parcursul a patru ani.¹⁸

¹⁸ https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Glossary:At-risk-of-poverty_rate.

Indicatorul persoanelor care trăiesc în gospodării cu intensitate foarte mică a muncii este definit ca numărul de persoane care trăiesc într-o gospodărie în care membrii în vârstă de muncă au lucrat mai puțin de 20% din potențialul lor total în ultimele 12 luni.

Intensitatea muncii unei gospodării este raportul dintre numărul total de luni în care toți membrii gospodăriei în vârstă de muncă au lucrat în timpul anului de referință al venitului și numărul total de luni în care aceiași membri ai gospodăriei ar fi putut lucra teoretic în aceeași perioadă.

O persoană în vârstă de muncă este o persoană în vârstă de 18-59 de ani, cu excluderea studenților din grupa de vârstă cuprinsă între 18 și 24 de ani.

Gospodăriile compuse numai din copii, din studenți cu vârsta mai mică de 25 ani și/sau persoanele cu vârsta de 60 ani sau mai mult sunt complet excluse din calculul indicatorului.¹⁹

În conformitate cu Legea nr. 47 din 2006 privind sistemul național de asistență socială, la art. 5 regăsim definite următoarele:

- nevoia socială: "ansamblul de cerințe indispensabile fiecărei persoane pentru asigurarea condițiilor de viață, în vederea integrării sociale;" – lit. b
- procesul de incluziune socială: "setul de măsuri și acțiuni multidimensionale din domeniile protecției sociale, ocupării forței de muncă, locuirii, educației, sănătății, informării-comunicării, mobilității, securității, justiției și culturii, destinate combaterii excluziunii sociale;" – lit. a

Pentru a întâmpina nevoile sociale, parte a procesului de incluziune socială, funcționează sistemul de servicii sociale care are ca scop sprijinirea populației în prevenirea și depășirea unor situații de dificultate, vulnerabilitate ori dependență, pentru creșterea calității vieții și promovarea coeziunii sociale. Nomenclatorul serviciilor sociale clasifică formele sub care se pot organiza serviciile sociale.

Dezvoltare umană locală și marginalizare

Marginalizarea socială reprezintă „poziția socială periferică, de izolare a indivizilor sau grupurilor cu acces limitat la resursele economice, politice, educaționale și comunicaționale ale colectivității; ea se manifestă prin absența unui minimum de condiții sociale de viață” - art. 3 din Legea 116/2002 privind prevenirea și combaterea marginalizării sociale.

¹⁹ https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Glossary: Persons_living_in_households_with_low_work_intensity.

Marginalizarea se manifestă în societate din cauza unor principii și acțiuni discriminatorii ale unor cetățeni față de alții aflați pe o poziție de inegalitate în raport cu majoritatea, resimțindu-se acut în special asupra persoanelor provenind din categorii defavorizate.

Categoriile de persoane defavorizate sunt stabilite în conformitate cu HG 799/2014 privind implementarea Programului Operațional Ajutorarea persoanelor Defavorizate (ex.: familii și persoane singure, șomerii și pensionarii cu venit până în 450 lei/lună, văduve, invalizi, persoane cu handicap), pentru care se asigură prin sistemul social de stat venitul minim garantat.

Hotărârea nr. 50/2011 *pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 416/2001 privind venitul minim garantat (rectificat cu Hotărârea nr. 778 din 9 octombrie 2013)* reglementează modul de acordare a venitului minim garantat (VMG) sub formă de ajutor social sau alocație pentru susținerea familiei. În conformitate cu art. 1 al acestei legi, persoanele care vor beneficia de acest ajutor sunt "familiile și persoanele cu ori fără cetățenie română, precum apatrizii".

Conform legislației aflate în vigoare, ajutorul social se acordă lunar, pentru completarea veniturilor nete lunare ale familiei sau persoanei singure, în vederea asigurării venitului minim garantat. Ajutorul se solicită la Primăria UAT din raza de domiciliu/reședință a solicitantului pe bază de cerere și declarație pe propria răspundere, împreună cu actele doveditoare privind componența familiei și veniturile realizate în luna anterioară depunerii cererii de către membrii acesteia.

Legea nr. 277 din 2010 privind alocația pentru susținerea familiei, republicată în 2018, reprezintă o formă de sprijin pentru susținerea familiilor de cetățeni români, cetățeni ai altor state sau apatrizi, având domiciliul sau reședința în România, cu venituri reduse, care au în creștere și îngrijire copii cu vârstă de până la 18 ani. O condiție importantă pentru beneficierea de acest tip de alocație constă în frecventarea fără întrerupere a cursurilor aferente unei forme de învățământ, organizate potrivit legii, de către copiii familiei cu vârstă școlară, fără absențe nemotivate și notă mai mica de 8 la purtare, excepție făcând cazurile medicale sau copiii cu handicap.

Alocația pentru susținerea familiei se solicită la Primăria UAT din raza de domiciliu/reședință a familiei pe bază de cerere și declarație pe propria răspundere, însoțită de actele doveditoare privind componența familiei, veniturile acesteia și dovada frecventării școlare de către copii.

Bineînțeles că prima prioritate a orașului este sprijinirea inserției pe piața muncii a celor care sunt în excluziune socială, însă în paralel este necesar și sistemul social care îi sprijină

pe cei aflați în nevoie din diferite cauze. În momentul de față, în cadrul Primăriei Șomcuta Mare:

- sunt înregistrate 435 persoane în 87 dosare, care beneficiază de VMG;
- există 56 beneficiari de alocație familială.

Alte categorii de subvenții: alocația pentru susținerea familiei, care se acordă conform următoarelor documente legislative:

- O.U.G. 105/24.10.2003 privind alocația familială complementară și alocația de susținere pentru familia monoparentală;
- Hotărârea Guvernului 1539/18.12.2003 pentru aprobarea Normelor Metodologice de aplicare a prevederilor O.U.G. 105/24.10.2003;
- Legea 236/2008 pentru modificarea O.U.G. 105/24.10.2003 privind alocația familială complementară și alocația de susținere pentru familia monoparentală.

În prezent, în evidențele Primăriei Șomcuta Mare sunt înregistrate 58 dosare de alocație pentru susținerea familiei. Numărul beneficiarilor fiind de 224 persoane.

La nivelul orașului, zonele marginalizate au fost identificate cuprinzând satele Buciumi, Buteasa, Ciolt, Codru Butesii, Finteușu Mare, Hovrila, Vălenii Șomcutei și străzile 1 Mai, Meceni, Mireșului, Nicolae Bălcescu, Republicii, Văleniului din localitatea Șomcuta Mare. Deficiențele identificate în aceste zone includ acces mai slab decât în alte zone ale orașului la servicii de calitate pentru populația rezidentă în ceea ce privește educația, locurile de muncă, stilul de viață și infrastructura de locuire. Specific zonei mai este și numărul mai mare de mame singure, de familii cu foarte mulți copii și o rată mai ridicată a delincvenței față de celelalte zone ale orașului.

În privința infrastructurii de locuire, 36% din locuințele din zona marginalizată sunt supraaglomerate, media persoanelor care locuiesc într-un spațiu locativ fiind de 2.67 persoane, ajungându-se și la situații extreme cu 5 persoane care locuiesc într-un spațiu de 22.5 mp.

Majoritatea rezidenților din zona marginalizată dețin acte de identitate, acestea fiindu-le necesare depunerii solicitărilor pentru dosarele de ajutor social, alocații de susținere, indemnizații familiale sau ajutoare pentru încălzirea locuințelor.

În vederea reducerii fenomenului de sărăcie generalizată și marginalizare, tot în cadrul proiectului *Spunem STOP marginalizării printr-o abordare integrată*, amintit mai sus, există câteva obiective specifice referitoare la îmbunătățirea condițiilor de trai, a educației și a infrastructurii de locuire: prevenirea părăsirii timpurii a școlii prin programe integrate de tip părinte-elev-școală, remediale și a doua șansă pentru 450 persoane (copii și adulți), sprijinirea a trei tipuri de servicii (medicale, medico-sociale, sociale) în cadrul comunității,

îmbunătățirea condițiilor de locuire prin reabilitarea a 37 locuințe și montarea a 60 panouri fotovoltaice în comunitate, sprijinirea a 802 membri ai comunității marginalizate în vederea reglementării documentelor personale, organizarea a 18 ateliere de lucru pentru implicarea activă și voluntariat în vederea soluționării problemelor cu care se confruntă comunitățile marginalizate și a 6 seminarii pentru implicarea membrilor comunității în problemele sociale.

Incluziunea socială a romilor

Conform datelor obținute în urma recensământului populației și locuințelor din anul 2011, în orașul Șomcuta Mare locuiau romi în proporție de 13.97% (1057 locuitori) din totalul populației stabile, situându-se pe locul 2, după români (80.67%).

Conform aceleiași surse, aceștia vorbeau limba romani în proporție de 13.22% raportat la totalul limbilor vorbite la nivelul populației stabile a orașului.

Întrucât populația romă reprezintă un procent important la nivelul orașului, următoarele măsuri privind incluziunea au fost luate: fonduri alocate pentru activități de informare, reabilitarea locuințelor, derularea de proiecte din fonduri nerambursabile (ex.: POCU 2014-2020), frecvent sunt organizate acțiuni sanitare ale DSP Maramureș în colaborare cu Primăria Șomcuta Mare.

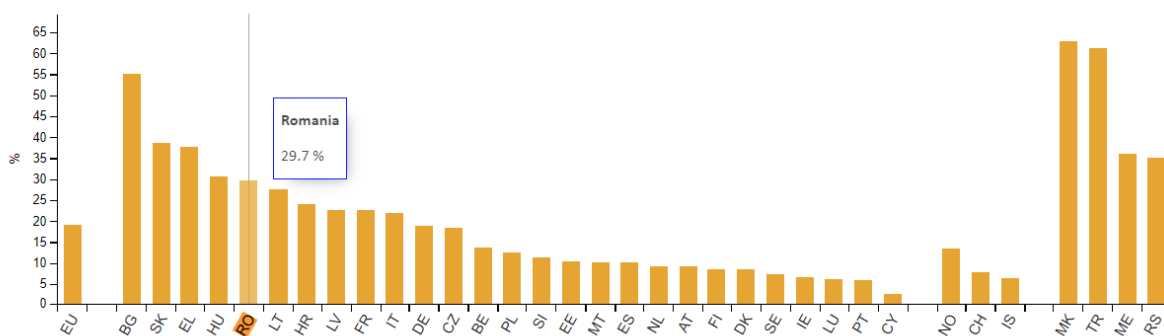
Deprivarea materială

Eurostat definește deprivarea materială severă ca fiind existența unor condiții de viață constrânse în mod drastic de lipsa de resurse, cu prezența a cel puțin 4 dintre următoarele 9 elemente de deprivare, conform cărora persoanele nu își pot permite:

1. să își plătească chiria sau facturile de întreținere;
2. să își mențină locuința la un nivel de încălzire adecvat;
3. să se confrunte cu cheltuieli neașteptate;
4. să mănânce carne, pește sau o proteină echivalentă o dată la două zile;
5. o săptămână de vacanță în afara locuinței;
6. un automobil;
7. o mașină de spălat;
8. un televizor color;
9. un telefon.²⁰

²⁰ https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Glossary:Material_deprivation.

Share of people at risk of poverty who are unable to afford a meal with meat, fish or vegetarian equivalent every second day, 2019

Note: the threshold for at risk of poverty is set at 60 % of the national median equivalised disposable income (after social transfers).

EU-27: estimate.

Iceland 2018 data.

Source: Eurostat (online data code: ilc_mdcs03)

eurostat

Figura nr. 23 - Ponderea persoanelor expuse riscului de sărăcie în anul 2019²¹

Sursa: Eurostat

Potrivit acestor date furnizate de către Eurostat, observăm că România se află pe locul 5 în Uniunea Europeană din 27 de state membre, cu o rată a riscului sărăciei de 29.7%.

²¹ https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Living_conditions_in_Europe_-_material_deprivation_and_economic_strain.

6. Infrastructura

Infrastructura de transport

Principalele căi de acces rutier:

- E58 – realizează legătura orașului Șomcuta Mare cu municipiul Baia-Mare și cu municipiul Cluj-Napoca;
- DJ 182B – realizează legătura dintre Satu-Mare cu Remetea Chioarului și Mireșul Mare;
- DJ 184B – realizează legătura dintre Preluca Nouă (Satu-Mare) și Copalnic Mănăstur.

Rețeaua de drumuri administrată de Consiliul Local Șomcuta Mare are în prezent o lungime de aproximativ 102.53 km, alcătuită din drumuri comunale, străzi și 9 km trotuare, la care se adaugă 1 ha parcări publice (parcare Casa de cultură Elie Pop Șomcuta Mare, parcare Centru, parcare Cămin cultural Ciolt).

Categorie drum	Număr	Total km drumuri	Total km trotuare	Număr locuri de parcare
Drum comunal	3	19	3	30
Străzi	112	83.53	6	92
TOTAL	115	102.53	9	122

Tabelul nr. 27 - Structura rețelei de drumuri, trotuare și parcări

Sursa: Primăria orașului Șomcuta Mare

Categorie drum	Lungime drumuri (km)		
	Total, din care:	Suprafețe asfaltate	Drumuri reabilite/modernizate în perioada 2014-2020
Drum comunal	19	19	19
DC64 Șomcuta Mare-Vălenii Șomcutei	5	5	5
DC75 Buciumi-Hovrila-Buteasa	12	12	12
DC72 Finteușu Mare	2	2	2
Străzi localitatea Șomcuta Mare	22.94	11.41	11.41
Văii	198.96	198.96	198.96
Câmpului	191.53	191.53	191.53
Corneasa 1	256.84	256.84	256.84
Corneasa 2	272.14	272.14	272.14
Văleniului 1	156.01	156.01	156.01
Văleniului 2	119.38	119.38	119.38
Cetății 1	583.41	583.41	583.41
Cetății 2	119.24	119.24	119.24
1 Mai	472.68	472.68	472.68

1 Decembrie	167.90	167.90	167.90
Cornului	1594.53	1594.53	1594.53
Spitalului 1	367.80	367.80	367.80
Spitalului 2	850.85	850.85	850.85
V. Lucaciu	216.70	216.70	216.70
Mocirii	677.10	677.10	677.10
Finteuşului	896.72	896.72	896.72
M. Sadoveanu 1	114.84	114.84	114.84
M. Sadoveanu 2	175.09	175.09	175.09
Floreni	426.79	426.79	426.79
Avram Iancu	91.26	91.26	91.26
Budeni	417.99	417.99	417.99
Făgeţel	348.64	348.64	348.64
M. Eminescu	245.93	245.93	245.93
Gării	240.51	240.51	240.51
Livezilor	436.13	436.13	436.13
Cioltului	779.90	779.90	779.90
I. Maniu	394.99	394.99	394.99
Postei	330.34	330.34	330.34
Nicolae Bălcescu	263.28	263.28	263.28
Străzi localitatea Finteuşu Mare	6.55	3.30	3.30
Străzi localitatea Buciumi	8.40	4.40	4.40
Străzi localitatea Vălenii Şomcutei	11.57	5.70	5.70
Străzi localitatea Hovrila	4.75	2.65	2.65
Străzi localitatea Buteasa	8.21	4	4
Străzi localitatea Ciolt	7.61	4.10	4.10
Străzi localitatea Codru Butesei	13.50	7.30	7.30
TOTAL	102.53	61.86	61.86

Tabelul nr. 28 - Detalierea structurii reţelei de drumuri

Sursa: Primăria oraşului Şomcuta Mare

Starea tehnică a drumurilor în localitatea Şomcuta Mare este bună, aproximativ 60% din drumuri fiind asfaltate. Diferenţa de 40% din drumuri nu este modernizată, drumurile fiind pietruite cu balast simplu sau în amestec cu pietriş şi se încadrează în categoria de trafic uşor. Accesul pietonal este slab dezvoltat, nu sunt amenajate trotuare decât pe 9 km, iar acostamentele sunt în marea majoritate din pământ înierbat.

În ceea ce priveşte sistemul de colectare şi evacuare a apelor pluviale aferent drumurilor, acesta este inefficient, deoarece în mare parte este realizat din şanţuri de pământ, majoritatea fiind colmatate. În aceste condiţii nu se realizează un drenaj corespunzător al apelor pluviale şi prin urmare starea drumurilor este direct afectată.

Mobilitate urbană durabilă

Orașul Șomcuta Mare nu are în momentul de față un Plan de Mobilitate Urbană Durabilă, dar acesta va fi realizat în perioada următoare, fiind un document primordial pentru dezvoltarea mobilității urbane și evoluției orașului în vederea atingerii cât mai multor obiective specifice unui oraș inteligent, astfel că PMUD reprezintă unul dintre proiectele stabilite prin intermediul SIDU și atașate Planului de acțiuni. Din perspectiva conceptului de mobilitate urbană, orașul dispune de transport public, care se realizează la nivel interjudețean, cu mijloacele de transport ale S.C. Fany S.R.L., firma transportatoare făcând curse pe distanțe mai lungi, având rute care trec și prin Șomcuta Mare, unde sunt amenajate în total 3 stații de autobuz.

În privința traficului staționar, în prezent în oraș sunt amenajate doar 122 locuri de parcare în regim public, fără a se percepe taxe, dezvoltarea infrastructurii de parcuri fiind un alt obiectiv, împreună cu adoptarea unui Regulament privind parcurile publice.

Infrastructura stradală conține bănci și alt mobilier urban specific, mobilitatea activă fiind încurajată doar prin rețeaua de trotuare amintită la subcapitolul anterior, în vreme ce referitor la intermodalitate, orașul nu dispune de gară, dar are acces facil către Aeroportul Baia Mare, aflat la 25 km distanță.

Infrastructura de utilități

Principala sursă de apă din orașul Șomcuta Mare o constituie apa subterană, alimentarea cu apă realizându-se prin extragerea din puțuri forate. Există 9 puțuri forate, toate funcționale, având apă potabilă.

Apa extrasă din puțuri este colectată și ajunge la stația de pompare, iar de acolo prin rețeaua de transport ajunge în rezervoarele de înmagazinare de pe strada Cetății, capacitatea rezervoarelor este de 500 mc și 150 mc (rezerva de incendiu), capacitatea totală fiind de 650 mc. Potabilizarea apei se face printr-o stație de clorinare cu clor gazos.

Rețeaua de alimentare cu apă are o lungime totală de 34.07 km și a fost pusă în funcțiune în 2006 și 2013.

Din totalul de 4291 locuințe, până în acest moment sunt racordate toate la sistemul de alimentare cu apă.

Tipuri de utilizatori		Nr. utilizatori racordați la rețea alimentare cu apă
Populație	CASE PARTICULARE – nr. contracte în toate cartierele orașului	4291

	Contracte individuale la blocuri	250
	Contractele cu asociațiile de proprietari și locatari	-
Unități	Agenți economici	50
	Unități sociale – școli, grădinițe, dispensar, piață, unitatea de pompieri	15
	TOTAL	4606

Tabelul nr. 29 - Tipuri de utilizatori ai serviciilor de alimentare cu apă

Sursa: Primăria orașului Șomcuta Mare

În România, Ordinul ministrului sănătății 536/1997 pentru aprobarea *Normelor de igienă și a recomandărilor privind mediul de viață al populației* prevede, printre altele, cantitatea minimă de apă pe zi necesară unui locuitor, care trebuie să fie de minim 50 litri (în scopul acoperirii necesarului fiziologic, igienei individuale și pregătirii hranei).

ANUL	CONSUM (metri cubi/zi)
2016	360
2017	400
2018	426
2019	500
2020	612
2021	685

Tabelul nr. 30 - Consumul de apă potabilă în perioada 2016-2021

Sursa: Primăria orașului Șomcuta Mare

Poluarea apei subterane se datorează folosirii îngrășămintelor chimice în agricultură, existenței unor fose rudimentare folosite de gospodăriile locale, dar și structurii solului. Elementele cele mai poluante sunt fierul, manganul, nitrații și, cei mai periculoși, nitriții.

Potrivit prevederilor companiei S.C. VITAL S.A., care furnizează servicii de alimentare cu apă și canalizare în orașul Șomcuta Mare, începând cu data de 01.01.2019 se aplică următoarele prețuri:

- Apă potabilă produsă, transportată și distribuită pe întreaga arie de operare: 3.99 lei/mc + TVA (4.35 lei/mc);
- Canalizare - epurare pentru întreaga arie de operare: 3.16 lei/mc + TVA (3.45 lei/mc).

În prezent, rețeaua de canalizare însumează 21 km și are 1700 racorduri.

Rețeaua de colectare a apelor pluviale din orașul Șomcuta Mare este formată din șanțuri și rigole de scurgere, însă acestea sunt parțial colmatate și există riscul ca localitatea să fie inundată de fiecare dată când plouă mai abundent.

O dată cu realizarea proiectelor de modernizare a străzilor din cele 4 tronsoane, se vor realiza și sistemele de canalizare pluvială aferente străzilor respective.

Sistemul de iluminat public reprezintă ansamblul format din puncte de aprindere, cutii de distribuție, cutii de trecere, linii electrice de joasă tensiune subterane sau aeriene, fundații, stâlpi, instalații de legare la pământ, console, corpuri de iluminat, accesorii, conductoare, izolatoare, cleme, armături, echipamente de comandă, automatizare și măsurare utilizate pentru iluminatul public. Rețeaua de iluminat public din orașul Șomcuta Mare aparține S.C. Electrica S.A. O detaliere a infrastructurii acesteia se găsește în tabelul de mai jos. Sistemul de iluminat public din orașul Șomcuta Mare a fost modernizat parțial și eficientizat ca urmare a implementării tehnologiei LED.

Denumire	2018	2019	2020
Stâlpi de iluminat	1327	1415	1473
Corpuri de iluminat	987	1124	1230

Tabelul nr. 31 - Infrastructura rețelei de iluminat public
Sursa: Primăria orașului Șomcuta Mare/Electrica S.A.

În momentul de față sistemul de iluminat public conține: 481 corpuri de iluminat LED 60W, 341 corpuri de iluminat LED 30W, restul de 408 corpuri de iluminat sunt surse de lumină cu descărcare la înaltă presiune în vapori de mercur, surse de lumină cu descărcare la înaltă presiune în vapori de sodiu, motiv pentru care planurile de modernizare a rețelei continuă. Consumul de energie electrică estimat a fi realizat de către sistemul de iluminat public în anul 2021 este de 102 Mwh/an în timpul zilei și 238 Mwh/an în timpul nopții.

În ceea ce privește consumul de energie, pentru instituțiile importante și în același timp mari consumatoare de energie, se observă o tendință de creștere a consumului. Acest lucru presupune luarea unor măsuri de optimizare a consumurilor energetice printr-o exploatare rațională a instalațiilor și eliminarea factorilor de consum excesiv din aceste unități.

Tipuri de utilizatori	Consumuri anuale (kwh)		
	2018	2019	2020
Primărie	25187	27348	28048
Unități de învățământ	40267	42853	48565
Sala de sport	12632	12945	13332
Așezăminte culturale	70308	71136	73508
Iluminat public	213172	278135	313872
TOTAL	361566	432417	477325

Tabelul nr. 32 - Consumuri de energie
Sursa: Primăria orașului Șomcuta Mare

Infrastructura de telecomunicații

Pe teritoriul orașului Șomcuta Mare funcționează un Oficiu Poștal.

Orașul este conectat la serviciile de telefonie fixă TELEKOM și RCS&RDS, serviciile de telefonie mobilă cu acoperire corespunzătoare pentru toate zonele din localitate - VODAFONE, ORANGE, TELEKOM. De asemenea, dispune de servicii de televiziune prin cablu și acces la Internet - Wireless, Cable, ADSL, High speed – Broadband, asigurat de TELEKOM și RCS&RDS.

De asemenea, Primăria Orașului Șomcuta Mare a implementat cu succes un proiect din fonduri nerambursabile prin care au fost montate dispozitive emițătoare de semnal de internet, furnizat gratuit către locuitorii și vizitatorii orașului în oricare din cele 11 locații publice din localitățile: Șomcuta Mare, Buciumi, Hovrila, Finteușu Mare, Vălenii Șomcutei.

Infrastructura socială

Conform Ordinului nr. 189 din 12 februarie 2013 *pentru aprobarea reglementării tehnice "Normativ privind adaptarea clădirilor civile și spațiului urban la nevoile individuale ale persoanelor cu handicap, indicativ NP 051-2012 - Revizuire NP 051/2000"*, Primăria Orașului Șomcuta Mare a inclus investiții de realizare a rampelor pentru persoanele cu dizabilități în cadrul tuturor proiectelor de reabilitare a clădirilor publice aflate în administrare.

Potrivit prevederilor Legii nr. 448 din 2006 *privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap* - republicată, rolul autorității locale este de a monitoriza în condiții optime atribuțiile și obligațiile care le revin asistenților personali în vederea ameliorării situației persoanelor cu handicap, astfel încât să primească îngrijire specială la nivelul la care starea lor o cere.

Îngrijirile care li se acordă pot permite persoanelor bolnave să-și valorifice potențialul fizic, intelectual, spiritual, emoțional și social, în pofida handicapului de care suferă, asigurându-se astfel integrarea și incluziunea socială a acestora.

În prezent, în cadrul Primăriei Orașului Șomcuta Mare sunt angajați 42 asistenți personali ai persoanelor cu handicap, din care 33 persoane sunt asistenți personali pentru adulți, iar 9 sunt asistenți personali pentru minori.

La nivelul orașului Șomcuta Mare sunt înregistrate 63 persoane cu handicap gradul grav, care au optat pentru primirea unei indemnizații lunare în locul angajării unui asistent personal. În ceea ce privește reprezentanții legali ai persoanelor cu handicap grav, aceștia sunt persoanele cu handicap grav. Handicapul acestor persoane este genetic, cele mai

frecvente afecțiuni întâlnite sunt encefalopatia infantilă, oligofrenia, distrofia musculară, epilepsia, distrofia musculară progresivă, tetrapareza spastică. La adulții cu handicap gradul grav predomină hemiplegia, paraplegia, întârzierea mintală severă, Alzheimer.

De asemenea, pe baza O.U.G. nr. 27 din 27.08.2013, pentru modificarea și completarea O.U.G. nr. 70 din 2011 și a H.G. nr. 778 din 09.10.2013, Primăria acordă ajutoare pentru încălzirea locuințelor. Numărul cererilor anuale aferente anului 2020 pentru acordarea ajutorului la încălzire a fost de 98, din care 3 pentru gaz și 95 pentru lemne.

În ceea ce privește infrastructura socială de locuire, în orașul Șomcuta Mare s-au construit blocuri sociale sistematizate pe verticală pentru tineri până în 35 ani. Blocurile C1 și C2, fiecare cu câte 24 apartamente, au fost finalizate și recepționate în anul 2020, iar din luna mai a anului 2020 se află în construcție un nou bloc cu 32 apartamente. Atât cele două blocuri finalizate, cât și cel aflat în lucru, se află pe strada Postei nr. 3, în localitatea Șomcuta Mare.

Anul	2016	2017	2018	2019	2020
Buget (lei)	909,300	3,280,270	4,185,170	9,584,000	8,120,000

Tabelul nr. 33 - Bugetul orașului Șomcuta Mare pentru asistență socială

Sursa: Primăria Orașului Șomcuta Mare

Infrastructura pentru situații de urgență

Situația de urgență reprezintă un eveniment excepțional, cu caracter non-militar, care prin amploare și intensitate amenință viața și sănătatea populației, mediul înconjurător, valorile materiale și culturale importante, iar pentru restabilirea stării de normalitate sunt necesare adoptarea de măsuri și acțiuni urgente, alocarea de resurse suplimentare și managementul unitar al forțelor și mijloacelor implicate.

În acest sens, în Șomcuta Mare s-au pus la punct servicii de urgență, puse în practică prin Serviciul Voluntar pentru Situații de Urgență (SVSU), organizat pe două activități principale:

- informare publică și prevenție;
- intervenție operativă directă sau ca forță de sprijin a formațiunilor profesioniste specializate.

Serviciile de dezăpezire sunt asigurate tot prin intermediul SVSU, cu următoarele utilaje: autogreder, tractoare, buldoexcavator, camion.

Poliția Locală a orașului Șomcuta Mare asigură, de asemenea, intervenții în situații de urgență și nu numai, având următoarea structură: un număr de 6 polițiști locali și 1 paznic.

Începând din anul 2019, în urma unui parteneriat încheiat între Primărie și ISU Maramureș, în orașul Șomcuta Mare există un detașament al Unității de Pompieri din Baia Mare, care include și o stație SMURD și o ambulanță. Cele trei structuri acoperă întreaga zonă adiacentă orașului.

Infrastructura de sănătate

Serviciile medicale în orașul Șomcuta Mare sunt asigurate prin următoarele unități sanitare.

Categorii de unități sanitare (UM: Număr)	Forme de proprietate	Anul 2021
Cabinete medicale de familie	Proprietate privată	6
Cabinete stomatologice	Proprietate privată	2
Cabinete medicale de specialitate	Proprietate privată	1
Farmacii	Proprietate privată	4
Laboratoare medicale	Proprietate privată	1
Laboratoare de tehnică dentară	Proprietate privată	1

Tabelul nr. 34 - Unități sanitare pe categorii

Sursa: Primăria Orașului Șomcuta Mare

Pe lângă serviciile medicale disponibile la nivelul orașului Șomcuta Mare, locuitorii pot beneficia de servicii medicale complexe, care sunt disponibile în Municipiul Baia-Mare, la o distanță de 25 km față de oraș, unde infrastructura medicală a fost modernizată inclusiv prin proiecte finanțate din fonduri nerambursabile.

Infrastructura de învățământ

Distribuția unităților școlare aferente orașului Șomcuta Mare și localităților aparținătoare este detaliată în tabelul de mai jos. Există doar structuri de învățământ de stat, care înglobează toate ciclurile de nivel preuniversitar.

Nr. crt.	Unitate de învățământ	Adresa	Personalitatea juridică/Arondată	Accreditată/Autorizată	Învățământ public/privat
Învățământ PREȘCOLAR					
1	Grădinița cu program prelungit nr. 1	Șomcuta Mare, str. N. Bălcescu nr. 33	PJ	Accreditată	Public
2	Grădinița cu program normal nr. 2	Șomcuta Mare, str. Horea nr. 5	Arondată	Accreditată	Public
3	Grădinița Buciumi	Buciumi nr. 56	Arondată	Accreditată	Public
Învățământ PRIMAR și GIMNAZIAL					
1	Școala Gimnazială Codru Butesii	Codru Butesii nr. 23	Arondată	Accreditată	Public
2	Școala Gimnazială nr. 2 Șomcuta Mare	Șomcuta Mare, str. Mireșului nr. 81	Arondată	Accreditată	Public

INFRASTRUCTURA

3	Școala Gimnazială Finteușu Mare	Finteușu Mare nr. 49	Arondată	Accreditată	Public
4	Școala Primară Ciolt	Ciolt nr. 151	Arondată	Accreditată	Public
5	Școala Primară Buteasa	Buteasa nr. 13	Arondată	Accreditată	Public
Învățământ LICEAL					
1	Liceul Teoretic I. Buteanu	Șomcuta Mare, str. Someș nr. 22	PJ	Accreditată	Public

Tabelul nr. 35 - Infrastructura de învățământ din orașul Șomcuta Mare în anul 2021

Sursa: Primăria Orașului Șomcuta Mare

Nivel de învățământ	Preșcolar		Primar		Gimnazial		Liceal	
	Nr. clase	Efectiv de elevi	Nr. clase	Efectiv de elevi	Nr. clase	Efectiv de elevi	Nr. clase	Efectiv de elevi
Grădinița cu program prelungit nr. 1	3	60	-	-	-	-	-	-
Grădinița cu program normal nr. 2	2	49	-	-	-	-	-	-
Școala Gimnazială Codru Butesii	1	6	1	12	1	10	-	-
Școala Gimnazială nr. 2 Șomcuta Mare	4	98	7	176	4	85	-	-
Școala Gimnazială Finteușu Mare	1	15	1	10	1	12	-	-
Școala Primară Ciolt	1	12	1	13	-	-	-	-
Grădinița Buciumi	1	19	-	-	-	-	-	-
Școala Primară Buteasa	1	10	1	12	-	-	-	-
Liceul Teoretic I. Buteanu	-	-	10	221	8	224	11	239

Tabelul nr. 36 - Numărul de clase pe unități de învățământ

Sursa: Primăria Orașului Șomcuta Mare

În ceea ce privește infrastructura de învățământ cuprinsă în instituțiile de învățământ preuniversitar din orașul Șomcuta Mare, situația este următoarea:

Niveluri de educație	Săli de clasă (cabinete școlare/ amfiteatre)	Laboratoare școlare	Săli de gimnastică	Ateliere școlare	Terenuri de sport	PC-uri
Învățământ preșcolar	14	-	-	-	1	4

Învățământ primar și gimnazial (inclusiv învățământul special)	17	-	-	-	1	-
Învățământ liceal	30	4	-	-	-	88
TOTAL	61	4	-	-	-	92

Tabelul nr. 37 - Infrastructura de învățământ

Sursa: Primăria Orașului Șomcuta Mare

În privința infrastructurii de învățământ, următoarele investiții au fost realizate în ultimii ani:

- baza sportivă Progresul Șomcuta Mare – cea mai modernă din județ, dotată cu nocturnă, teren de fotbal, pistă de atletism, groapă de sărituri, vestiare, magazine, grupuri sanitare și tribună cu 380 locuri;
- amenajarea curții Liceului și terenului de sport din Șomcuta Mare;
- modernizarea terenului de sport sintetic cu instalație de nocturnă în curtea școlii din Buciumi;
- amenajarea unui teren de sport multifuncțional cu gazon sintetic, realizat în curtea Școlii Gimnaziale nr. 2 Șomcuta Mare;
- reabilitarea Școlii Primare Ciolt;
- reabilitarea Școlii Gimnaziale Codru-Butesii;
- reabilitarea Școlii Primare Buciumi;
- reabilitarea Școlii Gimnaziale nr. 2 Șomcuta Mare;
- reabilitarea Liceului Teoretic I. Buteanu;
- reabilitarea Grădiniței cu program prelungit nr. 1;
- construirea unei creșe cu 2 grupe în localitatea Șomcuta Mare (în derulare).

Infrastructura de cultură

Infrastructura culturală a orașului Șomcuta Mare este alcătuită din următoarele tipuri de unități.

Tip unitate culturală	
Biblioteci	2: 1 școlară și 1 publică/orășenească
Librării	1
Case de Cultură	1
Cămine culturale	5
Monumente istorice	10
ONG ²²	3
Publicații și reviste	1
Formații de dans (popular, modern)	3
Formații corale	4

²² <http://www.just.ro/en/registrul-national-ong/>.

Sărbători și tradiții cu specific local	5
Lăcașuri de cult pe confesiuni	7
Biserici	12
Biserici de lemn - monumente istorice	2

Tabelul nr. 38 - Infrastructura culturală
Sursa: Primăria Orașului Șomcuta Mare

	2015	2016	2017	2018	2019
Volumे existente	42,621	42,124	43,004	43,307	43,954
Volumе eliberate	13,963	14,645	14,961	13,464	14,937
Cititori activi	2,247	2,473	2,423	1,804	1,526

Tabelul nr. 39 – Fondul de carte disponibil și numărul de cititori
Sursa: INSSE TEMPO ONLINE

Conform surselor de date statistice, observăm că până în anul 2019 a crescut continuu numărul de cărți disponibile a fi împrumutate din biblioteci. Volumele eliberate prezintă o situație ușor fluctuantă, însă numărul cititorilor activi, este în continuă scădere.

În ceea ce privește investițiile în infrastructura culturală, s-au realizat următoarele:

- sistematizare pe verticală a Casei de Cultură Elie Pop, Șomcuta Mare;
- reabilitarea interior-exterior a Căminului Cultural Hovrila;
- reabilitarea totală a Căminului Cultural Finteușu Mare;
- reabilitarea interior-exterior a Căminului Cultural Buciumi.

Infrastructura de locuire

	2015	2016	2017	2018	2019
Proprietate publică	25	25	25	25	25
Proprietate privată	3,595	3,593	3,594	3,596	3,600
TOTAL	3,620	3,618	3,619	3,621	3,625

Tabelul nr. 40 - Numărul locuințelor după forma de proprietate
Sursa: INSSE TEMPO ONLINE

	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019
	U.M.: mp arie desfășurată				
Proprietate publică	1,216	1,216	1,216	1,216	1,216
Proprietate privată	168,509	168,353	168,413	168,619	168,883
TOTAL	169,725	169,569	169,629	169,835	170,099

Tabelul nr. 41 - Suprafața locuibilă existentă
Sursa: INSSE TEMPO ONLINE

Surse de finanțare	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019
	UM: Număr				
Din fonduri private	4	1	5	4	4
Din care: din fondurile populației	4	1	5	4	4
TOTAL	4	1	5	4	4

Tabelul nr. 42 - Locuințe terminate în cursul anului, pe surse de finanțare

Sursa: INSSE TEMPO ONLINE

Evoluția construcțiilor noi este una modestă la nivelul orașului Șomcuta Mare în perioada anilor 2015-2019, de unde deducem că zona nu prezenta interes pentru dezvoltatorii imobiliari.

Potrivit *Strategiei Regionale de Mobilitate Urbană Durabilă și Orașe Inteligente a Regiunii Nord-Vest 2021-2027*, calitatea locuirii și accesibilitatea reprezintă un atu pentru orașele mici aflate în zonele urbane funcționale ale centrelor urbane. Astfel, orașe precum Tăuții Măgherauș, Șomcuta Mare, Ulmeni sau Cehu Silvaniei oferă un mediu de viață liniștit și sănătos, dar și acces la locuri de muncă atractive.

7. Mediu

Planul Urbanistic General al UAT Șomcuta Mare prevede reguli de bază privind modul de ocupare a terenului intravilan și extravilan, potrivit cărora orice activitate economică și socială inițiată, cu impact asupra mediului, să fie reglementată prin procedura de autorizare, pe baza acordurilor, a studiilor de impact și a autorizațiilor de mediu, în conformitate cu legislația în vigoare. Regulile din PUG au ca scop păstrarea integrității mediului și protejarea patrimoniului natural și construit prin limitarea afectării zonelor cu valoare peisagistică, a zonelor naturale protejate și monumentelor istorice.

Eficiența energetică și mediul

Din perspectiva impactului asupra mediului, la nivelul orașului clădirile publice și iluminatul public reprezintă elementele generatoare de emisii de gaze cu efect de seră principale după traficul rutier. În acest sens, atât în perioada financiară anterioară, 2014-2020, cât și în continuare, obiectivele stabilite de către UAT Șomcuta Mare în direcția reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră sunt foarte clare.

O parte dintre aceste obiective au fost realizate, altele sunt pe punctual de a fi atinse, iar cele rămase vor fi propuse pentru perioada financiară următoare, 2021-2027.

Au fost realizate investiții în elemente de iluminat eficiente energetic prin montarea a 283 corpuri de iluminat eficiente energetic (LED) în cadrul proiectului care a presupus proiectarea și execuția sistemului de iluminat public în Șomcuta Mare, Vălenii Șomcutei, Buciumi și Ciolt. În clădirea Primăriei Șomcuta Mare au fost înlocuite toate corpurile de iluminat cu unele mai eficiente din punct de vedere energetic, iar în derulare se află un proiect care implică montarea de panouri fotovoltaice la Sala de Sport din Șomcuta Mare, Căminul Cultural din Vălenii Șomcutei și Căminul Cultural din Finteușu Mare.

Din fonduri nerambursabile se află în implementare un proiect în cadrul POR 2014-2020, care cuprinde investiții de eficientizare energetică la 7 blocuri de locuințe din localitatea Șomcuta Mare.

Calitatea factorilor de mediu (aer, apă, sol)

Regimul acțiunilor care afectează mediul în diferite zone ale sale, vizând substanțele și deșeurile periculoase, protecția resurselor naturale și conservarea biodiversității, este reglementat în conformitate cu:

- OUG nr. 195 din 22 decembrie 2005 privind protecția mediului, completată cu Legea nr. 123/2020 pentru modificarea și completarea OUG nr. 195/2005 privind protecția mediului: cap. III *Regimul substanțelor și preparatelor periculoase*, cap. VIII *Conservarea biodiversității și arii naturale protejate*;

- Ordinul nr. 119 din 4 februarie 2014 pentru aprobarea *Normelor de igienă și sănătate publică privind mediul de viață al populației*;
- *Legea apelor* nr. 107/1996, actualizată în anul 2021.

Conform art. 1 al Ordinului nr. 1552 din 03.12.2008 *pentru aprobarea listei localităților pe județe unde există surse de nitrați din activități agricole*, județul Maramureș este cuprins în anexa acestui ordin cu 40 localități declarate ca zone vulnerabile la poluarea cu nitrați. Șomcuta Mare nu este în această listă. Cu toate că agricultura se practică la o scară intensivă la nivelul localității, nivelul de poluare cu nitrați se încadrează în limitele admise. O sursă de poluare a solului ar putea-o constitui depozitarea necontrolată sau necorespunzătoare a deșeurilor.

Zone de risc natural și tehnologic

Deși România este o țară cu potențial seismic ridicat, potrivit studiilor de hazard seismic și prevederilor codului de proiectare seismică P100-1, orașul Șomcuta Mare nu este supus acestui pericol, deși în această arie zonală este identificată o arie seismică, Crișana-Maramureș. Conform catalogului BIGSEES²³, în această arie seismică cel mai mare cutremur cu magnitudine-moment (M_w) s-a produs la o adâncime de 35 km, în data de 1 iulie 1829 (magnitudinea și adâncimea cutremurului e estimată de seismologi pe baza descrierii efectelor, deoarece nu existau seismometre pentru determinarea parametrilor înainte de anul 1900). Numărul total de cutremure cu $M_w \geq 2.8$ înregistrate până în anul 2016 (perioada maximă cuprinsă în catalogul BIGSEES) este 72.

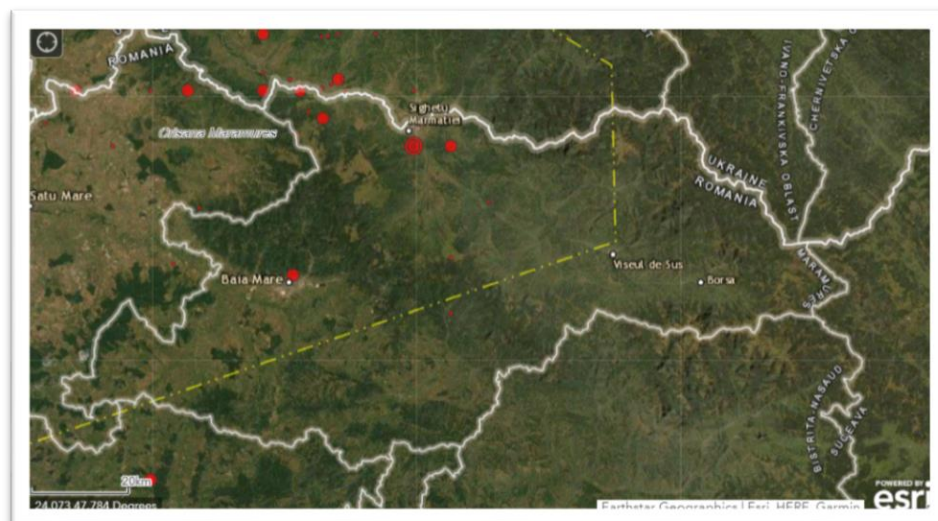

Figura nr. 24 - Zona UAT Șomcuta Mare în Catalogul BIGSEES

Sursa: <https://mobe.infp.ro/despre-cutremurele-din-romania/harta-cutremurelor-din-romania#Harta>

²³ <https://mobe.infp.ro/despre-cutremurele-din-romania/harta-cutremurelor-din-romania>.

Din punct de vedere al riscurilor naturale, pe raza UAT Șomcuta Mare se manifestă scurgeri de torenți, eroziuni și inundații. Conform documentelor aferente PUG, s-au identificat zone de risc natural, precum:

- zonele inundabile aferente râului Lăpuș, ale pâraielor Bârsău, Căicana, Cioltului, Belților, afluent Căicana;
- zonele de băltire Ciolt și Buteasa;
- zone cu alunecări de teren pentru care este necesară cartarea și elaborarea unui studiu geotehnic pentru fiecare caz în vederea identificării potențialului de eliminare a riscurilor sau menținerea precauției.

Până în prezent s-au executat lucrări de apărare a malurilor și există și propuneri de continuare a unor acțiuni de prevenție a dezastrelor provocate de natură:

Lucrări executate:

- consolidarea malului râului Bârsău:
 - în localitatea Șomcuta Mare, în dreptul captării de apă din Valea Bârsăului;
 - în localitatea Buciumi, lucrări vechi de consolidare a râului Bârsău și a afluentului Hovrila, executate prin contribuția în muncă a localnicilor, parțial degradate;
- consolidarea malului râului Căicana și a afluenților:
 - în localitatea Vălenii Șomcutei - tronsoane de apărare mal cu rol de consolidare a parapetului gardului de delimitare a proprietății (în vecinătatea malului), executate de cetățeni;
 - 3 cazuri și 2 tronsoane apărare mal în dreptul podului peste Căicana din nordul localității și afluent Pârâul Rusului.

Lucrări propuse:

- calibrare albie, consolidare maluri pe cursurile: pârâul Bârsău (Șomcuta Mare, Buciumi), pârâul Belților (Ciolt), pârâul Cioltului (Ciolt), în zonele de traversare a localităților, cu construcții în zona malurilor;
- amenajare maluri și albie intravilane propuse cu lucrări de calibrare, fixare maluri cu vegetație, zone plante decorative și cu rol de umbră, alei pietonale, spații de odihnă, în zone neconstruite în prezent;
- calibrare și consolidare a malurilor râului Lăpuș, în vederea eliminării riscului de inundație;
- lucrări de apărare pe malul stâng al pârâului Bârsău, la limita intravilanului propus;
- consolidare versant sau zona malului albie împotriva alunecării de teren în localitățile Șomcuta Mare, Hovrila, Vălenii Șomcutei, Buteasa;

- măsuri de consolidare a terenului în zona malului stâng al pâ râului Bârsău, conform unor studii de specialitate ce urmează a fi elaborate, iar lucrările vor contribui la stabilizarea terenului în satul Finteușu Mare;
- măsuri de eliminare a zonelor de băltire a apei în localitățile Ciolt, Buteasa.

Zonele de risc tehnologic pot fi situate în acele puncte de pe teritoriul UAT unde există agenți economici importanți care stochează, prelucrează, transportă sau produc substanțe periculoase (toxice). Zona cu un risc ridicat la poluarea chimică (inclusiv cea cu metale grele) este Baia Mare. Riscurile sunt induse în special de prezența iazurilor de decantare: digurile pot ceda, ca urmare a lipsei lucrărilor de mentenanță, iar nivelul maxim poate fi depășit în urma ploilor abundente. Stațiile de epurare a apelor uzate urbane reprezintă de asemenea un factor de risc, întrucât o eventuală defecțiune tehnologică poate conduce la poluarea râurilor și a resurselor de apă în general. La nivelul UAT Șomcuta Mare nu există zone de risc tehnologic sau agenți economici care să producă substanțe toxice.

Managementul deșeurilor

Prin Hotărârea Consiliului Local a fost aprobată înființarea Serviciului de Salubritate al orașului Șomcuta Mare, fiind stabilită ca formă de gestiune gestiunea delegată.

Pe de altă parte, orașul Șomcuta Mare, prin Hotărârea Consiliului Local s-a asociat cu alte localități din județul Maramureș în vederea elaborării unui proiect cu finanțare externă privind managementul deșeurilor urbane. Astfel, în prezent, în județul Maramureș se află în derulare proiectul *Sistemul Integrat de Management al Deșeurilor în județul Maramureș*, finanțat prin POS Mediu 2007-2013. Prin acest proiect se vor achiziționa pubele necesare pentru dotarea gospodăriilor din întregul județ, containere pentru colectarea separată a materialelor reciclabile, compactoare și autospeciale pentru transportarea deșeurilor, vor fi construite stații de sortare, transfer și compostare, urmând să fie închise și ultimele depozite neconforme.

În acest moment se desfășoară activități de colectare și transport deșeurii menajere, deșeurile colectate de la populația din Șomcuta Mare fiind transportate la rampă fără a realiza și selectarea acestora. Autoritățile locale din orașul Șomcuta Mare fac eforturi în ceea ce privește aplicarea legislației privind protecția mediului, precum și oferirea unei educații ecologice tuturor locuitorilor orașului.

Sursele de deșeurii din Șomcuta Mare sunt: deșeurii menajere provenite de la populație și agenții economici, deșeurii stradale, deșeurii din grădini, spații verzi, parcuri, deșeurii menajere spitalicești.

Compoziția deșeurilor menajere din orașul Șomcuta Mare constă în: material organic cu

umiditate ridicată—65%, hârtie 5%, metale 2%, sticlă 3%, cenușă 1%, diverse alte reziduuri 4%.

Cantitatea de deșeuri menajere colectate anual în perioada 2009-2013 a fost de circa 1080 tone/an.

Mediul și sănătatea

Tipuri de spații verzi		ha
Spații verzi publice cu acces nelimitat	Parc Central – Șomcuta Mare, str. Republicii	0.46
	Parc Ioan Buteanu – Șomcuta Mare, str. Republicii	0.03
	Parcul de Vară – Șomcuta Mare, str. Horea	0.07
	Parc – Șomcuta Mare, str. Horea	0.60
	Spații verzi aferente blocurilor	0.27

Tabelul nr. 43 - Repartiția spațiilor verzi

Sursa: Primăria Orașului Șomcuta Mare

AN	Suprafața fondului forestier (ha)
2019	3089
2020	3177

Tabelul nr. 44 – Suprafața fondului forestier

Sursa: Primăria Orașului Șomcuta Mare

Legea nr. 24/2007 privind reglementarea și administrarea spațiilor verzi din intravilanul localităților, actualizată, prevede un minim de 20 mp spații verzi pe cap de locuitor și un minimum de 5% spații verzi publice. Orașul Șomcuta Mare are sub 5 mp de spații verzi pe cap de locuitor.²⁴

Schimbări climatice

Una dintre provocările majore ale secolului actual este reprezentată de încălzirea globală, care produce schimbări climatice, ce implică două probleme importante:

1. necesitatea reducerii drastice a emisiilor de gaze cu efect de seră în vederea stabilizării nivelului concentrației acestor gaze în atmosferă, care să împiedice influența antropică asupra sistemului climatic și să dea posibilitatea ecosistemelor să se adapteze în mod natural;
2. necesitatea adaptării la efectele schimbărilor climatice, având în vedere că aceste efecte sunt deja vizibile și inevitabile datorită inerției sistemului climatic, indiferent de rezultatul acțiunilor de reducere a emisiilor.

²⁴ Strategia Regională de Mobilitate Urbană și Orașe Inteligente a Regiunii Nord-Vest 2021-2027, p. 15.

Conform Agenției Europene de Mediu, principala cauza a schimbărilor climatice sunt emisiile de gaze cu efect de seră. Conform studiului *State of the European territory*, ESPON, 2019, județul Maramureș este clasificat cu vulnerabilitate negativă scăzută.

Efectele schimbărilor climatice constau în: creșterea extremelor de căldură, scăderea precipitațiilor de vară, risc crescut de inundații, risc crescut al incendiilor forestiere, scăderea valorii economice a pădurilor, creșterea cererii de energie pentru răcire, deplasarea ascendentă a speciilor de animale și plante, risc ridicat de extincție a speciilor, creșterea riscului de dăunători forestieri, creșterea riscului alunecărilor de teren, modificarea potențialului hidroenergetic. Între fenomenele extreme, căderile de grindină produc pagube materiale importante asupra comunităților-terenuri agricole, livezi, proprietăți private (case, autoturisme, panouri solare etc.).

Integrarea României în Uniunea Europeană, precum și angajamentele internaționale asumate în baza Convenției-cadru a Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice (UNFCCC) și a Protocolului de la Kyoto presupun cerințe specifice în acest domeniu, care vor conduce cu siguranță la o bună abordare asupra schimbărilor climatice pe termen scurt, mediu și lung. Participarea eficientă a României la procesul de Adaptare la Efectele Schimbărilor Climatice (ASC) și de prevenție a acestora depinde de implementarea unor acțiuni de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră în economie, respectiv pregătirea adaptării la efectele inevitabile ale schimbărilor climatice - scăderea vulnerabilității la efectele negative ale acestor schimbări.

Referindu-ne la istoric, primul pas pe care România l-a făcut în domeniul ASC a constat în elaborarea *Strategiei Naționale Privind Schimbările Climatice (2005-2007)*, aprobată prin HG 645/2005, unde aspectele referitoare la adaptarea la efectele schimbărilor climatice au fost evidențiate distinct în capitolul *Impact, vulnerabilitate și adaptarea la efectele schimbărilor climatice*. Aici au fost detaliate pe scurt efectele negative ale schimbărilor climatice asupra sectoarelor din agricultură, silvicultură, managementul apei, așezări umane.

În anul 2008, ca răspuns la *Cartea Verde privind adaptarea la efectele schimbărilor climatice în Europa-opțiuni pentru acțiuni UE*, Ministerul Mediului și Pădurilor a dezvoltat *Ghidul privind adaptarea la efectele schimbărilor climatice*, aprobat prin Ordinul Ministrului nr. 1170/2008. Acest ghid oferă recomandări menite să reducă riscul efectelor negative ale schimbărilor climatice în 12 sectoare-cheie: Agricultură, Biodiversitate, Resursele de apă, Păduri, Infrastructură, Construcții și Planificare urbană, Transporturi, Turism, Energie, Industrie, Sănătate, Activități recreative, Asigurări.

În continuare, a fost aprobată *Strategia Națională a României privind Schimbările Climatice 2013-2020*, prin Hotărârea Guvernului nr. 529/2013, conținând două direcții de acțiune:

- reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră;
- adaptarea la efectele schimbărilor climatice.

În acest sens au fost identificate 13 sectoare vulnerabile la efectele negative ale schimbărilor climatice, astfel: Industrie, Agricultură și Pescuit, Turism, Sănătate publică, Construcții și Infrastructură, Transport, Resurse de apă, Păduri, Energie, Biodiversitate, Asigurări, Activități recreative, Educație.

În direcția programelor naționale care țintesc efectele schimbărilor climatice, a fost creată și *Schema de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră (EU Emission Trading Scheme-EU ETS)*. Astfel încât îndeplinirea angajamentelor privind schimbările climatice asumate față de UE sub Protocolul de la Kyoto să fie mai puțin costisitoare, scopul acestei scheme este reprezentat de promovarea reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră de către operatorii economici cu activități care generează astfel de emisii, potrivit *Listei privind valorile naționale ale factorilor de emisie și puterilor calorifice nete, specifice fiecărui tip de combustibil și categorie de activitate, utilizată în scopul îndeplinirii cerințelor de monitorizare și raportare a emisiilor de dioxid de carbon, în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) nr. 601/2012 privind monitorizarea și raportarea emisiilor de gaze cu efect de seră în conformitate cu Directiva 2003/87/CE*.²⁵

Schema de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră s-a aplicat până în prezent în 3 etape: etapa întâi, 2005-2007, etapa a doua, 2008-2012, corespondente primei perioade de angajament a Protocolului Kyoto. Etapa a treia a durat 8 ani și s-a desfășurat în perioada 2013-2020. Acest instrument are ca scop promovarea *reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră la nivelul UE* și se bazează pe principiul "limitează și comercializează", fiind un instrument utilizat în cadrul politicii UE referitoare la schimbările climatice, neconstituind un mecanism prevăzut de Protocolul de la Kyoto.

România participă la schema Uniunii Europene de comercializare a certificatelor pentru emisii de gaze cu efect de seră începând cu data aderării la UE, 1 ianuarie 2007, varianta inițială a Directivei ETS prevedea ca o proporție semnificativă, respectiv minimum 95% din totalul certificatelor pentru emisii de gaze cu efect de seră să fie alocate cu titlu gratuit. Această alocare s-a realizat prin intermediul planurilor naționale de alocare, care au fost aprobate de Comisia Europeană.²⁶

²⁵ http://www.mmediu.ro/beta/wp-content/uploads/2013/05/2013-05-20_Lista_valorile_nationale_factorilor_emisie.pdf.

²⁶ <http://www.mmediu.ro/beta/domenii/schimbari-climatice/eu-ets/>.

În orașul Șomcuta Mare se desfășoară programe anuale de împădurire, a fost celebrată Ziua Mobilității Urbane și se pregătește creșterea gradului de digitalizare a serviciilor oferite de către autoritatea publică locală. De asemenea, datorită unui parteneriat încheiat cu firma Rorec, se organizează campanii pentru colectarea deșeurilor electrice și electrocasnice de două ori pe an.

Deși se depun de ani buni eforturi globale de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră, se preconizează că temperatura medie globală va continua să crească în perioada următoare, fiind necesare măsuri cât mai urgente de adaptare la efectele schimbărilor climatice.

Administrația Națională de Meteorologie a elaborat un document care prezintă clima din România atât din punct de vedere istoric (pe perioada 1961-2007), cât și viitoare scenarii pe perioada anilor 2021-2030.

Analiza șirurilor temperaturii medii a aerului, realizată la 94 stații meteorologice a pus în evidență schimbări semnificative în toate anotimpurile și anume:

- o încălzire semnificativă de aproximativ 2°C în toată țara în timpul verii, în regiunile extracarpătice în timpul iernii și primăverii, cu valori mai mari în Moldova, depășind 2°C (iarna) și 1°C (primăvara);
- în timpul toamnei se remarcă o tendință de răcire ușoară în toată țara, care nu este însă semnificativă din punct de vedere statistic.

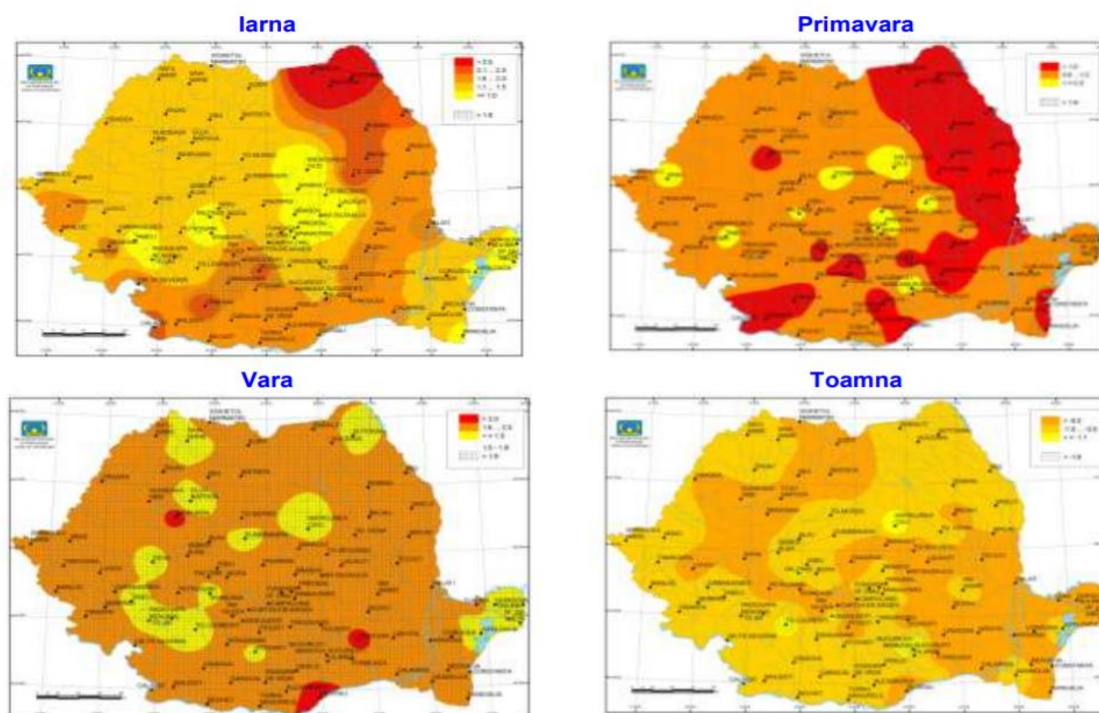

Figura nr. 25 - Tendința temperaturii medii anotimpuale în România (1961-2007)

Sursa: Aristița Busuioc *et al.*, *Op. cit.*

Referitor la saltul în medie, în primul rând se poate menționa cel de creștere identificat în cazul verii în jurul anului 1985, în toată țara, semnificativ din punct de vedere statistic (99% nivel de încredere), ceea ce arată existența unui mecanism la scară mare care guvernează aceste schimbări. Toamna s-au identificat salturi semnificative de răcire în jurul anilor 1970, în majoritatea regiunilor țării.²⁷

Cantitățile de precipitații pe anotimpuri în intervalul analizat au fost stabilite plecând de la datele a 104 stații meteorologice și nu s-a identificat o tendință semnificativă clară de schimbare la nivelul întregii țări, fiind prezente tendințe liniare pentru cele 4 anotimpuri.

Iarna și primăvara s-au identificat tendințe de scădere a cantităților de precipitații în majoritatea regiunilor țării, însă acestea au fost semnificative din punct de vedere statistic la un nivel de încredere de cel puțin 90% doar pe anumite arii din sudul și estul țării (iarna) și în câteva puncte din Oltenia (primăvara).

Tendințe semnificative de creștere a cantităților de precipitații pe arii mai extinse se remarcă în anotimpul de toamnă. Vara, deși arii extinse prezintă o tendință de creștere, aceasta nu este semnificativă din punct de vedere statistic, iar pe unele arii mai restrânse prezintă o tendință de scădere, aceasta fiind semnificativă doar în câteva puncte izolate.

O caracteristică importantă a variabilității temporale a cantităților de precipitații o constituie componenta pronunțată interdecenială, care face dificilă separarea semnalului climatic pe termen lung, aceeași concluzie fiind menționată și în ultimul raport al IPCC, privitor la variabilitatea cantităților de precipitații la nivel global.²⁸

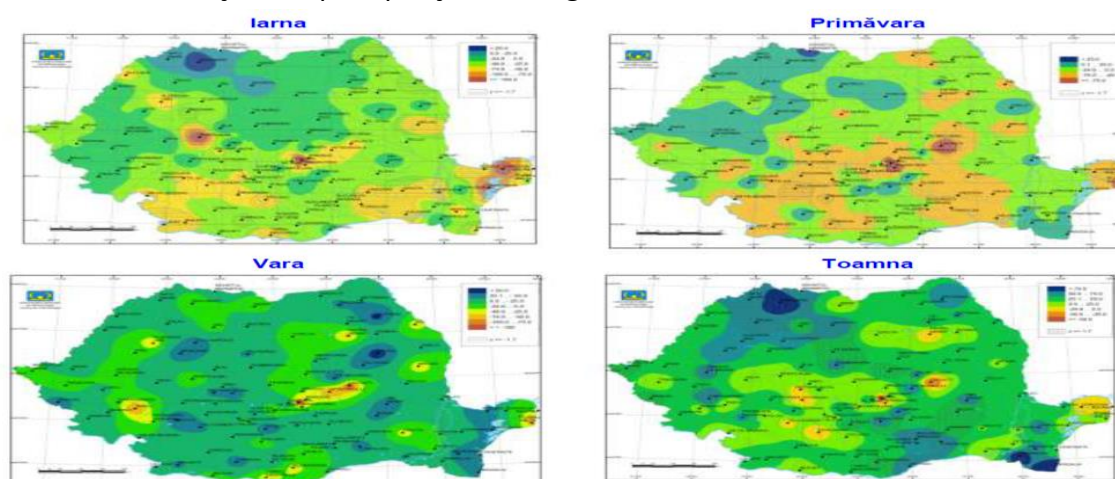

Figura nr. 26 - Tendința precipitațiilor medii anotimpuale în România (1961-2007)

Sursa: Aristița Busuioc *et al.*, *Op. cit.*

²⁷ Aristița Busuioc, Mihaela Căian, Roxana Bojonariu, Constanța Boroneanț, Sorin Cheval, Mădălina Baci, Alexandru Dumitrescu, *Scenarii de schimbare a regimului climatic în România pe perioada 2001-2030*, Administrația Națională de Meteorologie, p. 2.

²⁸ *Ibidem*, p. 3-4.

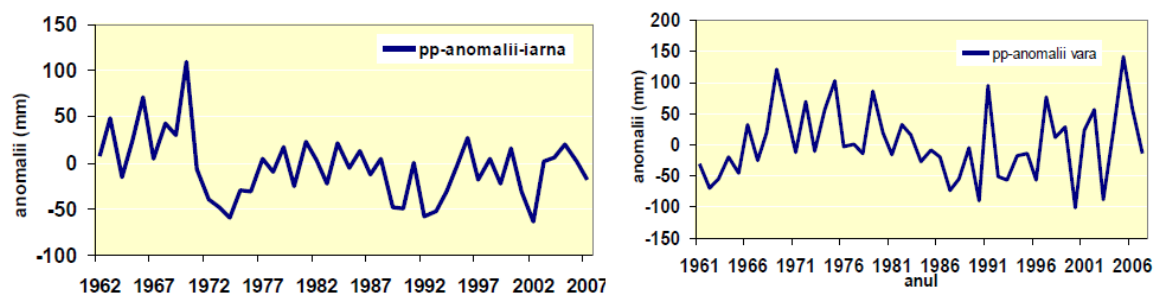

Figura nr. 27 – Anomaliile cantităților de precipitații în România (1961-2007)

Sursa: Aristița Busuioc *et al.*, *Op. cit.*

Analiza vântului arată o tendință de scădere, atât la nivel anual (majoritatea regiunilor țării), cât și anotimpual, astfel:

- iarna și primăvara, viteza medie a vântului prezintă tendințe semnificative de scădere în toate regiunile extracarpatică și în arealele montane;
- vara și toamna, tendințele de scădere sunt mai reduse sau sunt ne semnificative statistic în cea mai mare parte a țării. În regiunile intracarpatică nu s-au identificat tendințe semnificative de scădere a vitezei vântului în niciun anotimp, situație valabilă pentru toată jumătatea de nord-vest în cazul verii.²⁹

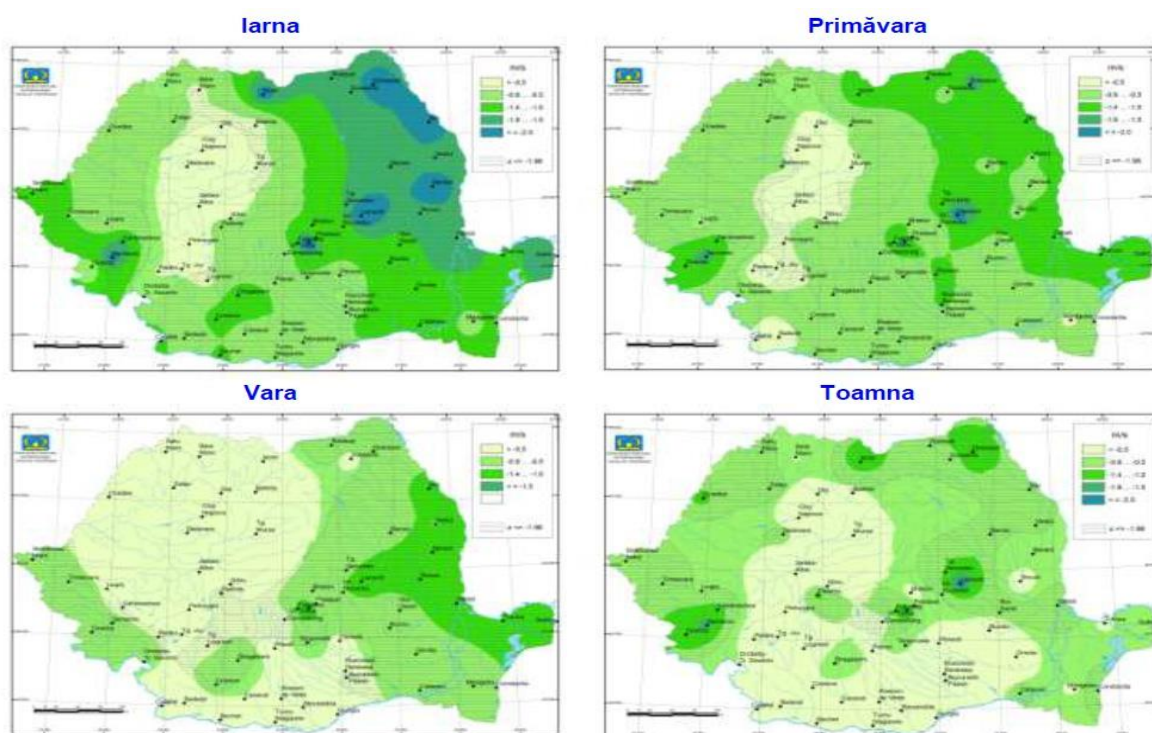

Figura nr. 28 - Viteza medie anotimpuală a vântului în România

Sursa: Aristița Busuioc *et al.*, *Op. cit.*

²⁹ *Ibidem*, p. 4-5.

În ceea ce privește fenomenele extreme, s-au constatat următoarele:

- creșterea semnificativă a duratei maxime a intervalului cu zile consecutive fără ploaie în sudul țării, în timpul iernii, și în vestul țării, în timpul verii;
- pentru durata maximă a intervalului cu zile consecutive cu ploaie nu s-au identificat schimbări semnificative în niciun anotimp.

Din analiza frecvenței evenimentelor pluviometrice extreme s-a concluzionat:

- creșterea semnificativă a numărului de zile cu precipitații mai mari de 10 mm/zi (până la 4 zile), pe arii extinse în jumătatea de nord a țării în anotimpul de toamnă;
- creșterea semnificativă a frecvenței cantităților excepționale de precipitații pe areale extinse din jumătatea de nord, vestul și sud-estul țării în anotimpul de toamnă, până la 3 zile.

Mecanismele care controlează variabilitatea climatică din România sunt interdependente cu cele manifestate la scară mare, adică la nivel global.

Pentru perioada anilor 2001-2030, față de 1961-1990, proiecțiile schimbărilor temperaturii medii lunare a aerului la cele 94 stații meteorologice realizate cu ajutorul modelelor statistice de downscaling aplicate celor trei modele climatice globale arată același semnal de creștere a temperaturii aerului, cu unele diferențe în intensitatea semnalului.

- se proiectează o creștere a temperaturii medii lunare a aerului mai mare în lunile noiembrie-decembrie și în perioada caldă a anului (mai-septembrie), de aproximativ 1°C, valori ceva mai ridicate (până la 1.4°C-1.5°C) fiind la munte, în sudul și vestul țării. În perioada rece a anului încălzirea nu depășește 1°C.
- încălzirea medie anuală, la nivelul întregii țări, este cuprinsă între 0.7 °C și 1.1 °C, cele mai mari valori fiind în zona montană.

Precipitațiile se preconizează că vor suferi o scădere a cantităților lunare, îndeosebi în lunile de iarnă (decembrie, februarie), o creștere în luna octombrie, iar în luna iunie se proiectează o ușoară creștere la stațiile de munte și scăderi la stațiile de deal și câmpie. Pentru celelalte luni există o incertitudine mai mare, iar schimbările nu sunt semnificative.

Întrucât reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră într-un orizont de timp apropiat nu implică o atenuare a fenomenului de încălzire globală, adaptarea la efectele schimbărilor climatice trebuie să reprezinte un element important al politicii naționale. În acest sens, vor trebui să depună eforturi consistente toate UAT-urile, având în vedere *Planul Național Integrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice 2021-2030*.

8. Economia

Profilul economic al orașului

Raportându-ne la anul 2019, cifra de afaceri a firmelor active din UAT Șomcuta Mare însumează 101,897,092 lei. Din această valoare 0.32% reprezintă cifra de afaceri generată de firmele înregistrate în localitatea Buteasa, 20.86% de cele din localitatea Finteușu Mare, 0.04% de cele din localitatea Hovrila, 2.47% de cele din localitatea Ciolt, 2.76% de cele din localitatea Vălenii Șomcutei, 9.56% de cele din localitatea Buciumi, 63.99% de cele din localitatea Șomcuta Mare, în vreme ce firmele din localitatea Codru Butesii nu contribuie la acest indicator.

Având în vedere că la nivelul UAT Orașul Șomcuta Mare toate firmele existente se încadrează în sectorul IMM, neexistând nici întreprinderi mari (peste 250 angajați), nici întreprinderi mijlocii (între 50 și 249 angajați), cifra de afaceri a întreprinderilor este constituită 100% din realizările IMM-urilor, același procent regăsindu-se și în privința ocupării forței de muncă și a investițiilor nete ale firmelor.

În privința dimensiunilor firmelor, microîntreprinderile realizează 65.85% din cifra de afaceri însumată la nivelul UAT, iar întreprinderile mici realizează 34.15% din această cifră de afaceri.

Defalcând pe localități procentul în privința ocupării forței de muncă, constatăm că din totalul angajaților firmelor active la finalul anului 2019 la nivelul UAT Orașul Șomcuta Mare, 0.21% activează în cadrul firmelor înregistrate în localitatea Codru Butesii, 0.63% în cadrul firmelor înregistrate în localitatea Buteasa, 12.03% în cadrul firmelor înregistrate în localitatea Finteușu Mare, 0.21% în cadrul firmelor înregistrate în localitatea Hovrila, 5.49% în cadrul firmelor înregistrate în localitatea Ciolt, 2.53% în cadrul firmelor înregistrate în localitatea Vălenii Șomcutei, 12.66% în cadrul firmelor înregistrate în localitatea Buciumi și 66.24% în cadrul firmelor înregistrate în localitatea Șomcuta Mare.

Distribuția activităților economice pe sectoare este reprezentată cu 67.35% de către servicii (un număr de 198 firme active), 21.77% industrie (un număr de 64 firme active), 9.86% construcții (un număr de 29 firme active), 1.02% agricultură (un număr de 3 firme active).

Cele patru sectoare își impart cifra de afaceri realizată la nivelul UAT după cum urmează: 63.70% servicii, 29.73% industrie, 6.57% construcții, 0% agricultură.

Mediul de afaceri

Numărul de firme active înregistrate pe raza UAT Orașul Șomcuta Mare la nivelul anului 2019 este 294.³⁰ O statistică a acestora se găsește în tabelul aflat la finalul acestui capitol. În funcție de dimensiunea întreprinderilor găsim 95.24% microîntreprinderi (0-9 angajați) și 4.76% întreprinderi mici (10-49 angajați).

În localitatea Codru Butesii regăsim doar microîntreprinderi, reprezentând 1.43% din totalul microîntreprinderilor de la nivelul UAT.

În localitatea Buteasa regăsim doar microîntreprinderi, reprezentând 3.57% din totalul microîntreprinderilor de la nivelul UAT.

În localitatea Finteușu Mare regăsim microîntreprinderi, reprezentând 8.57% din totalul microîntreprinderilor de la nivelul UAT, și întreprinderi mici, reprezentând 14.29% din totalul întreprinderilor mici de la nivelul UAT.

În localitatea Hovrila regăsim microîntreprinderi, reprezentând 1.07% din totalul microîntreprinderilor de la nivelul UAT.

În localitatea Ciolt regăsim microîntreprinderi, reprezentând 7.14% din totalul microîntreprinderilor de la nivelul UAT.

În localitatea Vălenii Șomcutei regăsim microîntreprinderi, reprezentând 7.86% din totalul microîntreprinderilor de la nivelul UAT.

În localitatea Buciumi regăsim microîntreprinderi, reprezentând 7.86% din totalul microîntreprinderilor de la nivelul UAT, și întreprinderi mici, reprezentând 21.43% din totalul întreprinderilor mici de la nivelul UAT.

În localitatea Șomcuta Mare regăsim microîntreprinderi, reprezentând 62.50% din totalul microîntreprinderilor de la nivelul UAT, și întreprinderi mici, reprezentând 64.28% din totalul întreprinderilor mici de la nivelul UAT.

Densitatea IMM-urilor la nivelul UAT Orașul Șomcuta Mare este de 38.86 IMM-uri/1000 locuitori, în vreme ce la nivelul regiunii Nord-Vest aceasta este de 33.44 IMM-uri/1000 locuitori, iar la nivel național de 29.43 IMM-uri/1000 locuitori³¹, în vreme ce media UE este

³⁰ Informațiile referitoare la firmele active au fost extrase și corelate utilizând site-urile www.mfinante.gov.ro, <https://www.listafirme.ro>, <https://termene.ro>.

³¹ Vezi Agenția de Dezvoltare Regională Nord-Vest, *Planul de Dezvoltare Regională Nord-Vest 2021-2027*, p. 135.

de 58 IMM-uri/1000 locuitori.³² Densitatea IMM-urilor din UAT pe fiecare localitate componentă în parte este următoarea: Șomcuta Mare (47.33 IMM-uri/1000 locuitori), Buciumi (34.11 IMM-uri/1000 locuitori), Vălenii Șomcutei (28.57 IMM/1000 locuitori), Ciolt (32.68 IMM/1000 locuitori), Hovrila (10.71 IMM-uri/1000 locuitori), Finteușu Mare (40.69 IMM/1000 locuitori), Buteasa (26.04 IMM-uri/1000 locuitori), Codru Butesii (15.44 IMM-uri/1000 locuitori). Densitatea IMM-urilor la nivelul UAT este mai mare decât indicii înregistrați la nivel regional și național, dar mai mică decât cel de la nivel european. Se remarcă densitatea crescută în cazul localităților Șomcuta Mare și Buciumi, aceasta depășind indicii de la nivel regional și național, dar situându-se sub media UE, în vreme ce localitatea Ciolt înregistrează un indice al densității IMM-urilor mai mare decât cel de la nivel național, dar sub cele înregistrate la nivelurile regional și european. Celelalte localități component ale UAT se poziționează sub valorile medii regionale, naționale și europene.

La nivel european se consideră că 9 din 10 firme sunt IMM-uri, iar acestea asigură 2 din 3 noi locuri de muncă. În acest context o privire asupra firmelor nou înființate la nivelul UAT este necesară pentru a determina rata de creștere a acestora. Astfel, în anul 2021 au fost înființate 9 firme, în anul 2020 au fost înființate 18 firme, iar în anul 2019 au fost înființate 56 firme. Raportându-ne la numărul total de firme active de la nivelul UAT, rata firmelor nou înființate reprezintă 28.23%. Rata de supraviețuire a acestora este 100%, un element îmbucurător în vederea creșterii economice pe care o pot genera. Aceste firme nou înființate își desfășoară activitatea în toate cele patru sfere economice la care am făcut referire în acest capitol, după cum urmează: în sfera agriculturii (o firmă), în cea a serviciilor (59 firme), în sfera industriei (17 firme), în cea a construcțiilor (6 firme).

Un element definitoriu pentru încurajarea antreprenoriatului la nivelul UAT l-ar putea reprezenta instituirea unor structuri suport pentru firmele nou înființate sub forma unor parcuri industriale, a unor incubatoare de afaceri sau a unor cluster.

		Șomcuta Mare	Buciumi	Vălenii Șomcutei	Ciolt	Hovrila	Finteușu Mare	Buteasa	Codru Butesii
Firme pe domenii de activitate	Agricultură	1	0	1	0	1	0	0	0
	Industrie	38	5	5	7	1	7	1	0
	Construcții	14	4	2	1	0	6	1	1

³² Vezi Comisia Europeană, *Annual Report on European SMEs 2018/2019, Research&Development and Innovation by SMEs*, Luxemburg, 2019.

	Servicii	131	16	14	12	1	13	8	3
Firme în funcție de vechime	<1an	12	3	5	2	0	3	1	1
	între 2 și 3 ani	48	5	5	11	1	8	2	2
	între 4 și 5 ani	24	4	2	2	1	4	2	0
	între 6 și 10 ani	35	6	3	2	1	4	4	0
	>10 ani	65	7	7	3	0	7	1	1
Firme în funcție de dimensiune	Microîntreprindere	175	22	22	20	3	24	10	4
	Întreprindere mică	9	3	0	0	0	2	0	0
	Întreprindere mijlocie	0	0	0	0	0	0	0	0
	Întreprindere mare	0	0	0	0	0	0	0	0
Firme în funcție de cifra de afaceri	<50.000 lei	115	15	17	16	3	15	8	4
	≥50.000<500.000 lei	41	5	4	3	0	8	2	0
	≥500.000<5.000.000 lei	27	5	1	1	0	1	0	0
	>5.000.000 lei	1	0	0	0	0	2	0	0

Tabelul nr. 45 - Situația firmelor active la nivelul UAT Șomcuta Mare (an fiscal 2019)Sursa: www.listaфирme.ro, www.mfinante.ro

9. Turismul

Resursele turistice naturale

Din punct de vedere al resurselor turistice naturale, orașul Șomcuta Mare deține:

- 2 arii naturale protejate:
 - SIT NATURA 2000 – Cheile Lăpușului, între satele Buteasa și Codru Butesii;
 - REZERVAȚIA NATURALĂ – Peștera Valea Rea din Vălenii Șomcutei.
- 5 arbori ocrotiți, în Șomcuta Mare.

Potențialul turistic antropoc

Orașul Șomcuta Mare deține o bogăție antropocă însemnată. Conform Listei Monumentelor Istorice, anexă la Ordinul Ministrului Culturii nr. 2828/2015, categoria *“Monumente memoriale și funerare”*, orașul Șomcuta Mare găzduiește 12 monumente istorice, din care 1 de tip A (de valoare națională sau internațională) și 11 de tip B (reprezentative pentru patrimoniul cultural local).

Cod LMI 2004	Denumire	Localitate	Adresa	Datare	
MM - II - m - A - 04793	Biserica din lemn ”Sfinții Arhangheli”	Sat Vălenii Șomcutei	nr. 202	sec. XVII	
MM - I - s - B - 04428	”Tog” – așezare arheologică		-	sec. VII Epoca migrațiilor (prefeudală)	
MM - I - s - B - 04425	”Ograda Budenilor” – sit arheologic cu 2 așezări:		-	-	
MM - I - m - B – 04429.01	Așezarea ”Ograda Budenilor”		-	Sec. VII – VIII, Epoca migrațiilor	
MM - I - m - B – 04429.02	Așezarea ”Ograda Budenilor”		-	Sec. VII – VIII. Epoca bronzului, cultura Suci de Sus	
MM - I - s - B - 04430	”Valea lui Ștefan” – sit arheologic cu 2 așezări:		-	-	
MM - I - s - B – 04430.01	Așezarea ”Valea lui Ștefan”		-	Sec. VII – VIII, Epoca migrațiilor	
MM - I - s - B – 04430.02	Așezarea ”Valea lui Ștefan”		-	Sec. VII – VIII. Epoca bronzului, cultura Suci de Sus	
MM - II - m - B - 04761	Biserica ortodoxă		Oraș Șomcuta	str. Nicolae	1862 - 1885

	"Sfinții Apostoli"	Mare	Bălcescu nr. 51	
MM - II - m - B - 04763	Biserica romano-catolică "Sfântul Vasile"		str. Republicii nr. 1	1895
MM - II - m - B - 04764	Fostul sediu al Districtului Chioar, fostă unitate militară		str. Republicii nr. 26	1861
MM - II - m - B - 04766	Fostul "Tribunal plasă" – azi sediul Judecătoriei și a Parchetului		str. Someș nr. 19	sfârșitul sec. XIX
MM - II - m - B - 04760	Fosta "Bancă Chioreana"		str. Nicolae Bălcescu nr. 49	sfârșitul sec. XIX
MM - II - m - B - 04765	Fostul "Cazinou" – azi sediul BCR		str. Someș nr. 1	sfârșitul sec. XIX
MM - II - m - B - 04759	Curia familiei Nylvan, fostă societate comercială (confecții îmbrăcăminte)		str. Nicolae Bălcescu nr. 23	sfârșitul sec. XIX
MM - II - m - B - 044762	Curia familiei Teleki cu parcul și anexele, domeniu public al Primăriei		str. Horea nr. 5	sfârșitul sec. XIX
MM - II - m - B - 044762.01	Casa curiei cu clădire anexă, azi sediu Grădiniță		str. Horea nr. 5	sfârșitul sec. XIX
MM - II - m - B - 044762.02	Clubul elevilor		str. Horea nr. 5	sfârșitul sec. XIX
MM - II - m - B - 044762.03	Parc, azi Parcul orășenesc Horea		str. Horea nr. 5	sfârșitul sec. XIX
MM - II - m - B - 04767	Curia familiei Tibil, azi locuință proprietate privată		str. Spitalului nr. 7	sfârșitul sec. XIX
MM - II - m - B - 04533	Biserica din lemn "Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril"	Sat Buteasa	nr. 23	1800
MM - II - m - B - 04545	Biserica din lemn "Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril"	Sat Codru Butesii	nr. 25	sfârșitul sec. XIX

Tabelul nr. 46 – Monumente istorice
Sursa: Primăria Orașului Șomcuta Mare

Tipurile și formele de turism practicate

Resursele naturale și antropice din această zonă oferă posibilitatea practicării mai multor forme de turism, dintre care reprezentative sunt:

- Turismul cultural și de pelerinaje reprezintă o latură insuficient dezvoltată. Existența unor biserici monumente istorice și a altor elemente de patrimoniu cultural pot face din orașul Șomcuta Mare un punct de atracție pentru pelerini și pentru iubitorii de artă, istorie și cultură.
- Turismul de tranzit poate fi favorizat de amplasarea orașului pe drumul european 58 ce leagă Baia Mare de Cluj Napoca.
- Turismul de sfârșit de săptămână reprezintă forma de turism tot mai larg practică de populația din mediul urban. Amplasarea orașului față de orașe importante din zonă poate stimula această formă de turism.
- Turismul de odihnă și recreere se practică și în prezent, mai ales în perioada estivală.

Infrastructura turistică

Tipuri de structuri de primire turistică (oraș Șomcuta Mare)	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020
	UM: Număr					
Pensiuni turistice	3	3	2	2	2	1
Pensiuni agroturistice	1	1	1	1	1	2
TOTAL	4	4	3	3	3	3

Tabelul nr. 47 - Structuri de primire turistică

Sursa: INSSE TEMPO ONLINE

Tipuri de structuri de primire turistică (oraș Șomcuta Mare)	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020
	UM: Locuri					
Pensiuni turistice	57	59	35	35	33	15
Pensiuni agroturistice	24	28	28	28	28	46
TOTAL	81	87	63	63	61	61

Tabelul nr. 48 - Capacitatea de cazare turistică existentă

Sursa: INSSE TEMPO ONLINE

Observăm că de-a lungul perioadei analizate în orașul Șomcuta Mare au existat doar 2 tipuri de structuri de primire turistică din cele stabilite la nivel național, constând în pensiuni turistice și pensiuni agroturistice.

La începutul anului 2020 nu se găseau date centralizate la nivel regional privind furnizorii de formare profesională continuă în turism, care duc la o potențială carieră în turism, astfel că în viitorul apropiat ar fi necesară și utilă soluționarea acestui neajuns. Potențialul acestei

posibilități ar fi deosebit de ridicat și important pentru dezvoltarea turismului românesc, întrucât ar fi o pârgie de consolidare a cunoștințelor pentru cei care au studiat turismul, iar pentru alte persoane ar putea constitui o punte de reconversie profesională.

În județul Maramureș sunt 45 agenții de turism licențiate conform Ministerului Turismului (actualizare 29.04.2021), regăsite în Baia-Mare, Borșa, Sighetu-Marmației, Vișeu de Sus, Tăuții de Sus, Ocna Șugatag. De asemenea, la nivelul regiunii apropiate orașului Șomcuta Mare se regăsește o singură asociație cu activitate în turism, *Asociația de promovare și dezvoltare a turismului Maramureș*.

La finalul anului 2019, în Transilvania de Nord exista un număr de 132 structuri de informare turistică, din care 15 acreditate ca Centre Naționale de Informare și Promovare Turistică (câte 2 în județele Cluj, Bihor, Bistrița-Năsăud, Satu Mare și Sălaj și 5 în județul Maramureș: Baia-Mare, Borșa, Sighetu-Marmației, Târgu-Lăpuș, Vișeu de Sus), reprezentând 17.64% din CNIPT-urile acreditate la nivel național. Cele mai multe CNIPT-uri au fost acreditate în regiunile Nord-Vest și Sud-Est, câte 15 pe regiune.³³

Orașul Șomcuta Mare încă nu deține un Centru Național de Informare și Promovare Turistică, dar este un obiectiv de luat în calcul ca investiție de viitor în dezvoltarea turismului local, deoarece o promovare inefficientă a micro-destinațiilor regiunii, asociată cu o infrastructură insuficient dezvoltată și o ofertă turistică necompetitivă sau care nu pune accentul pe durabilitate, autenticitate și unicitate, va conduce în mod sigur la alegerea unor destinații concurente.

Circulația turistică

Un aspect important al acestei strategii îl constituie datele înregistrate de Institutul Național de Statistică, referindu-ne în cadrul prezentei secțiuni la structurile de primire turistică cu funcțiuni de cazare acreditate și clasificate de către Autoritatea Centrală în domeniul turismului, fără a lua în calcul tendința actuală de creștere a platformelor online (de tipul sharing economy) care facilitează promovarea și punerea la dispoziția turiștilor, gratuit sau contra cost, a unor spații de cazare neacreditate sau care nu sunt obligate să transmită date statistice autorităților din domeniu (AirBnb, Booking, CouchSurfing, WarmShowers, rude și prieteni etc.).

O situație evolutivă procentuală a sosirilor turiștilor la nivel național/macroregional pe tipuri de turiști (români și străini), respectiv la nivelul județului Maramureș, din care face parte și orașul Șomcuta Mare, se prezintă în cele de mai jos.

³³ *Planul de Dezvoltare Regională al Regiunii Nord-Vest (Transilvania de Nord) 2021-2027*, p. 155-156.

Tipuri de turiști	Macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020
		UM: Număr persoane					
Total	TOTAL	9,921,874	11,002,522	12,143,346	12,905,131	13,374,943	6,398,642
-	Maramureș	154,633	188,988	217,028	255,812	276,064	133,036
Români	TOTAL	7,681,896	8,521,698	9,383,266	10,108,509	10,691,195	5,944,775
-	Maramureș	125,463	155,440	181,625	218,266	239,847	127,424
Străini	TOTAL	2,239,978	2,480,824	2,760,080	2,796,622	2,683,748	453,867
-	Maramureș	29,170	33,548	35,403	37,546	36,217	5,612

Tabelul nr. 49 - Sosiri ale turiștilor în structuri de primire turistică, pe tipuri de turiști, regiuni de dezvoltare și județe

Sursa: INSSE TEMPO ONLINE

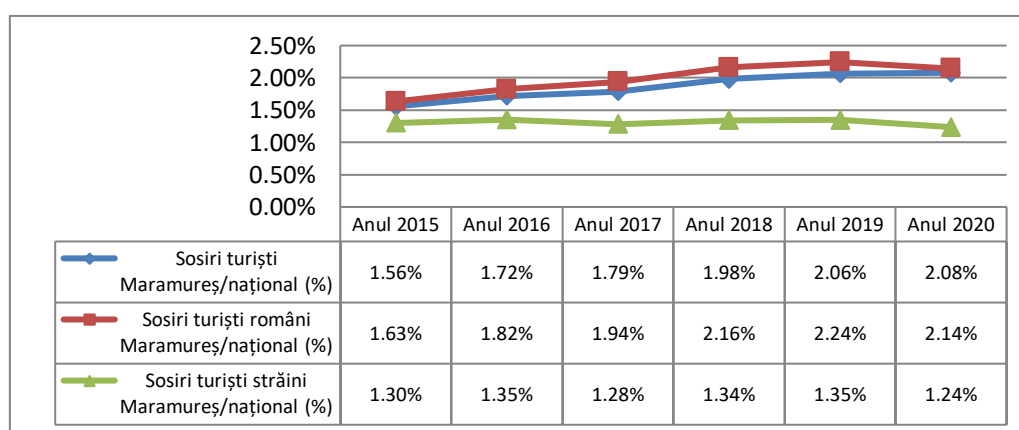

Figura nr. 29 – Evoluția sosirilor turiștilor în structuri de primire turistică

Sursa: INSSE TEMPO ONLINE

Tipuri de turiști	Macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020
		UM: Număr persoane					
Străini	MACROREGIUNEA UNU	639,243	729,570	820,601	835,852	799,544	113,831
	Regiunea Nord-Vest/Macroregiunea Unu (%)	32.66%	32.70%	33.05%	33.89%	33.96%	39.48%
-	Regiunea NORD-VEST	208,767	238,575	271,180	283,307	271,491	44,944
-	Bihor	58,767	67,395	62,617	71,281	67,384	12,290
-	Bistrița-Năsăud	14,681	17,217	17,538	16,133	15,749	1,844
-	Cluj	88,534	100,391	135,299	141,587	136,401	21,254
-	Maramureș	29,170	33,548	35,403	37,546	36,217	5,612
	Maramureș/Regiunea Nord-Vest (%)	13.97%	14.06%	13.06%	13.25%	13.34%	12.49%

-	Satu-Mare	13,888	15,951	14,642	11,511	10,186	2,677
-	Sălaj	3,727	4,073	5,681	5,249	5,554	1,267
Turiști români	MACROREGIUNEA UNU	2,833,786	3,172,731	3,617,701	3,939,457	4,139,895	2,211,900
	Regiunea Nord-Vest/Macroregiunea Unu (%)	32.89%	33.97%	36.23%	36.51%	36.11%	33.74%
-	Regiunea NORD-VEST	931,900	1,077,788	1,310,564	1,438,422	1,494,798	746,214
-	Bihor	285,292	344,428	415,641	477,890	473,291	252,436
-	Bistrița-Năsăud	65,612	77,058	95,840	101,849	102,363	53,040
-	Cluj	340,278	398,074	498,270	514,921	534,159	235,142
-	Maramureș	125,463	155,440	181,625	218,266	239,847	127,424
	Maramureș/Regiunea Nord-Vest (%)	13.46%	14.42%	13.86%	15.17%	16.05%	17.08%
-	Satu-Mare	81,020	69,484	83,108	90,007	104,204	61,673
-	Sălaj	34,235	33,304	36,080	35,489	40,934	16,499

Tabloul nr. 50 - Sosiri ale turiștilor în structuri de primire turistică, pe macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe

Sursa: INSSE TEMPO ONLINE

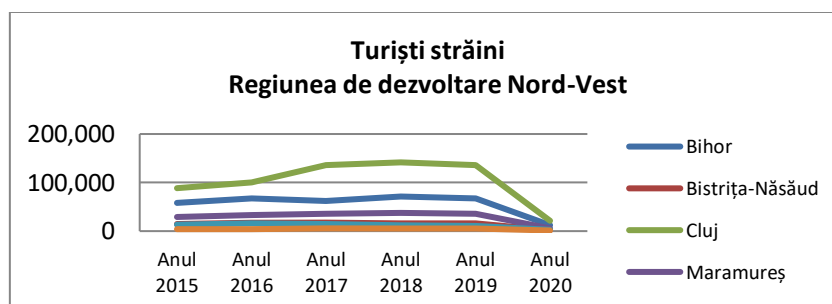

Figura nr. 30 - Evoluția numărului de turiști străini

Sursa: INSSE TEMPO ONLINE

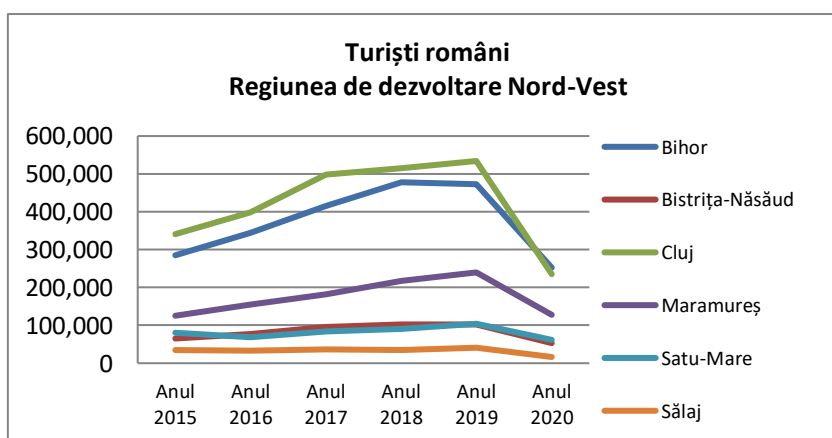

Figura nr. 31 - Evoluția numărului de turiști români

Sursa: INSSE TEMPO ONLINE

Pornind de la situația națională în zona turismului privind sosirile înregistrate, județul Maramureș se situează pe locul 3 în topul preferințelor turiștilor (români și străini deopotrivă) la nivelul regiunii Nord-Vest din cele 6 județe componente, în mod constant pe perioada ultimilor 5 ani de raportare statistică (2015-2020).

În ceea ce privește situația evolutivă a sosirilor turiștilor:

➤ *turiști străini:*

- *sosiți în Regiunea de Dezvoltare Nord-Vest*, prezintă o situație de peste 32.66% în perioada analizată, cu tendință anuală de creștere în situația raportată la nivelul Macroregiunii Unu, pe fondul diminuării sosirilor turistice la nivel național;
- *sosiți în Maramureș*, prezintă o situație de peste 13.06% în perioada analizată, cu tendință anuală de creștere în situația raportată la nivelul Regiunii de Dezvoltare Nord-Vest, mai puțin în anul 2020, când procentul scade la 12.49%;

➤ *turiști români:*

- *sosiți în Regiunea de Dezvoltare Nord-Vest*, prezintă o situație de peste 32.89% în perioada analizată, raportată la situația de la nivelul Macroregiunii Unu, cu tendință de creștere în perioada anilor 2017-2019, urmată de o scădere cu 2.37% în anul 2020 față de anul anterior;
- *sosiți în Maramureș*, prezintă o situație de peste 13.46% în perioada analizată, cu tendință anuală de creștere în situația raportată la nivelul Regiunii de Dezvoltare Nord-Vest, ajungând în anul 2020 la un procent de 17.08%.

Scăderile procentuale din anul 2020 în sectorul turismului sunt din cauza pandemiei de Covid-19, care a afectat turismul la nivel global, limitând în special plecările la nivel internațional, concomitent cu favorizarea celor pe plan național. Pe acest fond, numărul turiștilor străini care au vizitat Maramureșul a scăzut cu 0.85% în anul 2020 față de anul 2019, pe când numărul turiștilor români care au vizitat Maramureșul a crescut cu 1.03% în anul 2020 față de anul 2019.

Tipuri de structuri de primire turistică (oraș Șomcuta Mare)	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020
	UM: Număr persoane					
Pensiuni turistice	470	902	554	423	469	302
Pensiuni agroturistice	916	1,132	1,314	1,040	1,257	765
TOTAL	1,386	2,034	1,868	1,463	1,726	1,067

Tabelul nr. 51 - Sosiri ale turiștilor în structuri de primire turistică, pe tipuri de structuri

Sursa: INSSE TEMPO ONLINE

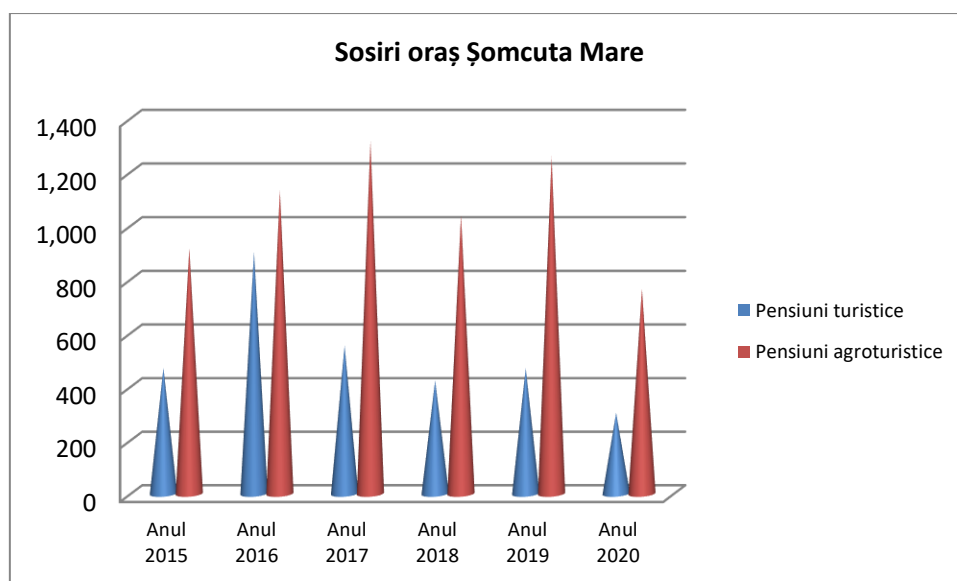

Figura nr. 32 – Evoluția sosirilor turiștilor în structuri de primire turistică, pe tipuri de structuri

Sursa: INSSE TEMPO ONLINE

Tipuri de structuri de primire turistică (oraș Șomcuta Mare)	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020
	UM: Număr					
Pensiuni turistice	1,199	2,809	1,456	1,022	2,242	935
Pensiuni agroturistice	1,007	1,296	1,477	1,366	2,140	950
TOTAL	2,206	4,105	2,933	2,388	4,382	1,885

Tabelul nr. 52 - Înoptări ale turiștilor în structuri de primire turistică, pe tipuri de structuri

Sursa: INSSE TEMPO ONLINE

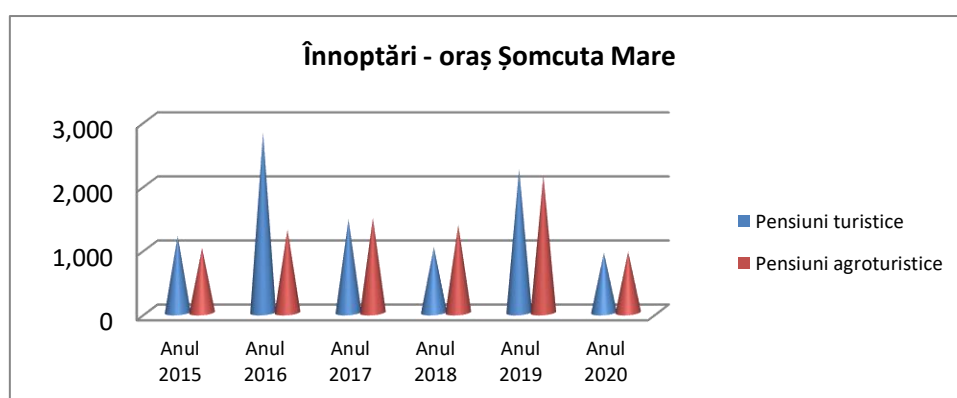

Figura nr. 33 – Evoluția înoptărilor turiștilor în structuri de primire turistică, pe tipuri de structuri

Sursa: INSSE TEMPO ONLINE

Dacă în intervalul 2015-2020 structurile de primire turistică au înregistrat un trend crescător din punct de vedere al turiștilor sosiți sau care au înoptat aici, în anul 2020 tot sectorul

turistic înregistrează un declin major nu doar la nivel local, ci și la nivel macro, din cauza pandemiei de Covid-19.

10. Agricultură

În acest subcapitol vor fi trecute în revistă datele disponibile la nivel județean și local în privința activităților agricole desfășurate. UAT Șomcuta Mare are activități tradiționale din sfera agricolă care se practică la scară mai mică: pomicultura, creșterea animalelor, cultivarea cerealelor.

În cele ce urmează vom arunca o privire asupra modului de folosință a fondului funciar, suprafețele terenurilor agricole și categoriile lor de folosință, categoriile de culturi agricole existente și efectivele și speciile de animale.

Modul de folosință pentru suprafața agricolă	Anul 2014		
	UM: Ha		
	Maramureș	Șomcuta Mare	Pondere (%)
Agricolă	285,343	7,949	2.79%
<i>Arabilă</i>	80,483	2,801	3.48%
<i>Pășuni</i>	78,254	1,855	2.37%
<i>Fînețe</i>	120,139	2,580	2.15%
<i>Vii și pepiniere viticole</i>	243	9	3.70%
<i>Livezi și pepiniere pomicele</i>	6,224	704	11.31%
Terenuri neagricole total	141,363	4,094	2.90%
<i>Păduri și altă vegetație forestieră</i>	117,526	3,177	2.70%
<i>Ocupată cu ape, bălți</i>	2,033	107	5.26%
<i>Ocupată cu construcții</i>	11,880	520	4.38%
<i>Căi de comunicații și căi ferate</i>	917	201	21.92%
<i>Terenuri degradate și neproductive</i>	9,007	89	0.99%
TOTAL	426,706	12,043	2.82%

Tabelul nr. 53 - Suprafața fondului funciar după modul de folosință

Sursa: INSSE TEMPO ONLINE

AGRICULTURA

Localitate	Suprafața agricolă utilizată (număr)					Suprafața agricolă neutilizată	Suprafața împădurită	din care:	Suprafețe ocupate cu clădiri, curți, drumuri, cariere etc.	Heleștee, iazuri, bălți	Suprafața totală a exploatației agricole
	Teren arabil	Grădini familiale	Pășuni și fânețe	Culturi permanente	TOTAL			crânguri în sistem de rotație pe termen scurt			
Județul Maramureș	69,446	58,984	89,556	11,946	229,932	7,421	15,558	56	94,531	202	347,644
Orașul Șomcuta Mare	1,456	1,262	1,627	638	1,932	77	564	1	1,741	0	1,959
Pondere (%)	2.10%	2.14%	1.82%	5.34%	0.84%	1.04%	3.63%	1.79%	1.84%	0.00%	0.56%

Tabelul nr. 54 - Exploatații agricole și suprafața, pe categorii de folosință (număr)

Sursa: Recensământul Agricol 2010

Localitate	Suprafața agricolă utilizată (hectare)					Suprafața agricolă neutilizată	Suprafața împădurită	din care:	Suprafețe ocupate cu clădiri, curți, drumuri, cariere etc.	Heleștee, iazuri, bălți	Suprafața totală a exploatației agricole
	Teren arabil	Grădini familiale	Pășuni și fânețe	Culturi permanente	TOTAL			crânguri în sistem de rotație pe termen scurt			
Județul Maramureș	55,823.11	3,895.60	190,640.77	6,807.76	257,167.24	6,870.88	6,242.61	13.82	7,075.92	78.79	277,435.44
Orașul Șomcuta Mare	2,203.09	124.4	4,579.04	608.01	7,514.54	37.88	1,465.32	0.08	330.51	0	9,348.25
Pondere (%)	3.95%	3.19%	2.40%	8.93%	2.92%	0.55%	23.47%	0.58%	4.67%	0.00%	3.37%

Tabelul nr. 55 - Exploatații agricole și suprafața, pe categorii de folosință (hectare)

Sursa: Recensământul Agricol 2010

Modul de deținere a suprafeței	Oraș Șomcuta Mare	Jud. Maramureș
Proprietate	1,927	104,855
Concesiune	1	167
Arendă	24	348
Parte	0	150
Utilizat cu titlu gratuit	3	556
Alte moduri	0	308
TOTAL	1,955	106,384

Tabelul nr. 56 - Exploatații agricole (număr) după modul de deținere a suprafeței agricole
Sursa: Recensământul Agricol 2010

Modul de deținere a suprafeței	Oraș Șomcuta Mare	Jud. Maramureș
Proprietate	1,448	69,170
Concesiune	0	14
Arendă	21	213
Parte	0	93
Utilizat cu titlu gratuit	0	263
Alte moduri	0	167
TOTAL	1,469	69,920

Tabelul nr. 57 - Exploatații agricole (număr) după modul de deținere a suprafeței agricole, care utilizează terenul arabil
Sursa: Recensământul Agricol 2010

Clase de mărime	Oraș Șomcuta Mare	Jud. Maramureș
Sub 0,1 ha	34	8,260
0,1 – 0,3 ha	148	19,163
0,3 – 0,5 ha	142	11,016
0,5 – 1 ha	358	14,352
1 – 2 ha	432	10,154
2 – 5 ha	304	5,683
5 – 10 ha	28	680
10 – 20 ha	7	101
20 – 30 ha	0	10
30 – 50 ha	2	19
50 – 100 ha	1	4
Peste 100 ha	0	4
TOTAL	1,456	69,446

Tabelul nr. 58 - Exploatații agricole (număr) pe clase de mărime a terenului arabil
Sursa: Recensământul Agricol 2010

Categoriile de culturi	Județul Maramureș	Oraș Șomcuta Mare	
	Suprafața cultivată (ha)	Pondere din teren arabil (%)	
Grâu comun și grâu spelt	3,256.98	237.55	7.29%
Porumb	15,902.73	608.15	3.82%
Plante tehnice (floarea-soarelui, rapiță și soia)	339.68	8.66	2.55%
Legume, pepeni (în câmp și în sere)	378.5	3.41	0.90%
Plante de nutreț (fân și masă verde, leguminoase pentru nutreț - lucernă, trifoi)	17,110.55	599.59	3.50%
Cartofi	6,993.19	81.68	1.17%
Alte culturi	687.02	2.22	0.32%
TOTAL ARABIL (din suprafața agricolă utilizată)	44,668.65	1,541.26	3.45%

Tabelul nr. 59 - Suprafețe cultivate cu principalele tipuri de culturi

Sursa: Recensământul Agricol 2010

Categoriile de culturi	Suprafața cultivată (ha)	Pondere din teren arabil (%)
Meri	398.34	65.99%
Pruni	155.99	25.84%
Alți pomi fructiferi	38.09	6.31%
Struguri de masă	0	0.00%
Struguri de vin	11.21	1.86%
TOTAL	603.63	100.00%

Tabelul nr. 60 - Suprafețe cultivate cu principalele tipuri de culturi fructifere

Sursa: Recensământul Agricol 2010

Efectiv animale (capete)	Oraș Șomcuta Mare	Jud. Maramureș	Pondere obținută la nivel de oraș, în total județean
Bovine	2,157	81,654	2.64%
Ovine	6,501	153,395	4.24%
Caprine	844	17,744	4.76%
Porcine	2,813	95,166	2.96%
Păsări	15,732	1,008,355	1.56%
Cabaline	231	10,580	2.18%
Familii de albine	594	20,504	2.90%
TOTAL	28,872	1,387,398	2.08%

Tabelul nr. 61 - Producția agricolă animală

Sursa: Recensământul Agricol 2010

11. Administrație și bună guvernare

Administrația publică în orașul Șomcuta Mare este organizată și funcționează potrivit prevederilor Ordonanței de Urgență nr. 57 din 03.07.2019 privind Codul Administrativ, cu modificările și completările ulterioare, și în conformitate cu hotărârile Consiliului Local.

Administrația publică din oraș se organizează și funcționează în temeiul principiilor descentralizării, autonomiei locale, deconcentrării serviciilor publice, eligibilității autorităților administrației publice locale, legalității și consultării cetățenilor în soluționarea problemelor locale de interes deosebit.

Autoritățile administrației publice prin care se realizează autonomia locală în UAT-uri sunt consiliile locale, ca *autorități deliberative*, și primarii, ca *autorități executive*. Consiliile locale și primarii se aleg în condițiile prevăzute de legea pentru alegerea autorităților administrației publice locale, funcționează ca autorități ale acestora și rezolvă treburile publice în condițiile legii.

Consiliul local are inițiative și hotărâște în condițiile legii toate problemele de interes local, cu excepția celor care, potrivit legii, intră în competența altor autorități ale administrației publice locale sau centrale, exercitând atribuții privind:

- organizarea și funcționarea aparatului de specialitate al primarului, a instituțiilor și serviciilor publice/societăților comerciale/regiilor autonome de interes local;
- dezvoltarea economico-socială a orașului;
- administrarea domeniului public și privat al orașului;
- gestionarea serviciilor furnizate de către cetățeni;
- cooperarea interinstituțională în plan intern și extern.

În administrația publică locală primarul îndeplinește o funcție de autoritate publică. El este șeful administrației publice locale și al aparatului de specialitate structurat pe compartimente funcționale, pe care îl conduce și îl controlează. Primarul conduce serviciile publice locale și răspunde de buna funcționare a administrației publice locale, în condițiile legii. Reprezintă unitatea administrativ-teritorială în relațiile cu alte autorități publice, cu persoanele fizice sau juridice române sau străine, precum și în justiție.

Consiliul Local al orașului Șomcuta Mare este compus din 15 consilieri locali pe perioada 2020-2024, aleși prin vot universal, egal, direct, secret și liber exprimat, în condițiile stabilite de legea pentru alegerea autorităților administrației publice locale. Potrivit legislației, numărul membrilor fiecărui consiliu local se stabilește prin ordin al prefectului, în funcție de populația orașului, raportată de către Institutul Național de Statistică și Studii Economice la data de 1 ianuarie a anului în care se fac alegerile sau, după caz, la data de 1 iulie a anului care le precedă.

Aparatul de specialitate al Primăriei orașului Șomcuta Mare cuprinde 64 posturi, structurate pe departamente de specialitate, astfel:

- Demnitari: 2;
- Funcții publice: 33 (din care 5 funcții publice de conducere și 28 funcții publice de execuție);
- Personal contractual: 26 (2 posturi de conducere și 24 posturi de execuție).

Din totalul de 64 posturi, 59 sunt ocupate, iar 5 sunt declarate vacante.

Aparatul de specialitate al primarului orașului Șomcuta Mare se structurează conform organigramei care face obiectul Anexei nr. 2 la HCL nr. 53/10.06.2021.

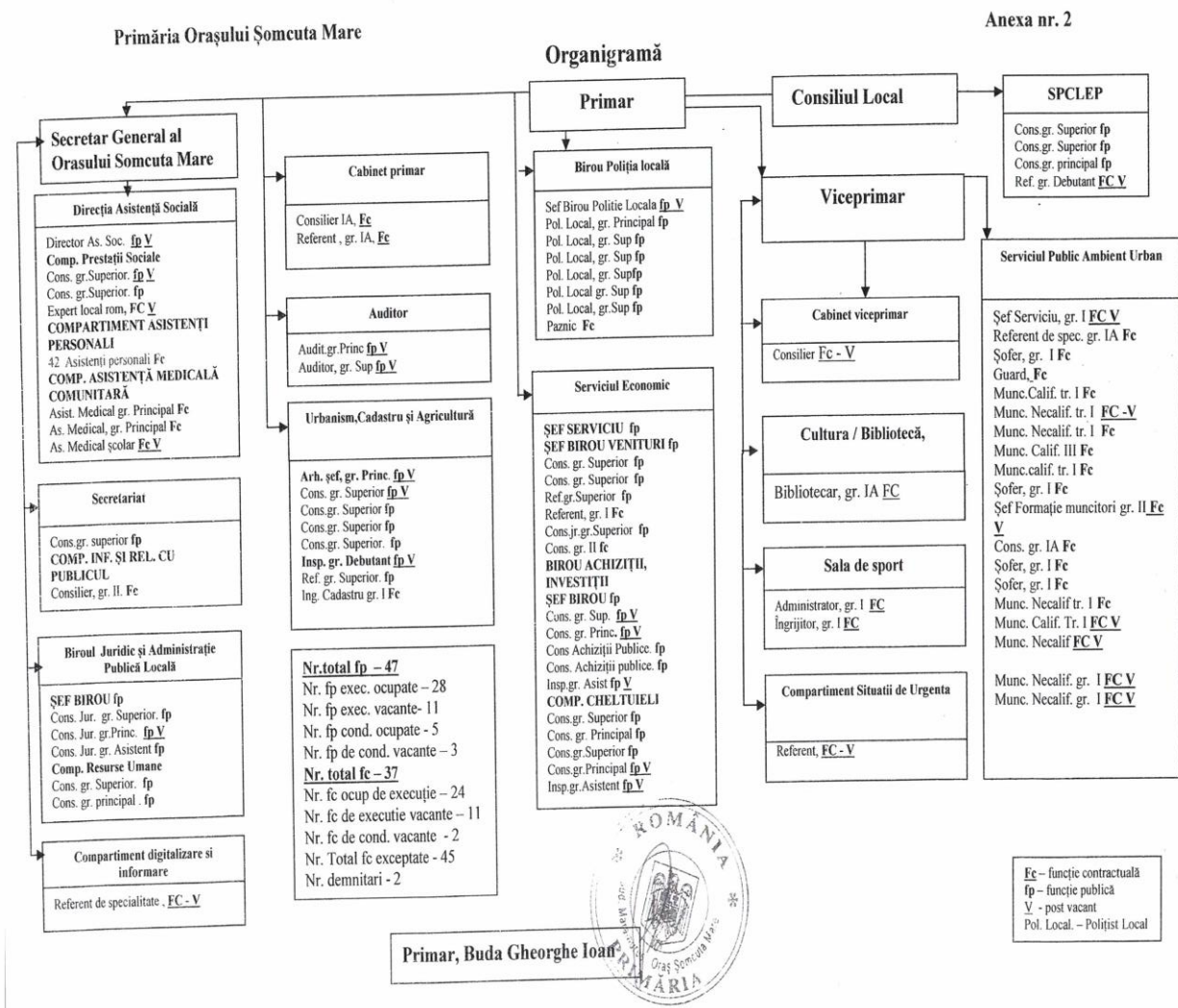

Figura nr. 34 – Organigrama Primăriei Orașului Șomcuta Mare
Sursa: Primăria Orașului Șomcuta Mare

Resurse financiare

În ceea ce privește resursele financiare ale orașului, veniturile și cheltuielile realizate pentru perioada 2014-2020 au înregistrat fluctuații, după cum reiese din tabelul de la finalul acestui subcapitol.

Dacă veniturile previzionate au crescut de la an la an, excepție făcând anul 2020, când s-a înregistrat o scădere față de anul 2019, același lucru se întâmplă și cu veniturile încasate, în acest caz anul în care apar scăderi fiind 2018. Față de previziuni, încasările manifestă un trend descrescător dacă ne raportăm la comparația previziuni-încasări în termeni procentuali (98.85% în 2014 față de 83.55% în 2020), însă dacă ne raportăm la această comparație în termeni reali, valoarea veniturilor încasate în 2020 este mai mare cu mai mult de jumătate decât cea din 2014.

În același timp cu creșterea veniturilor, cresc și cheltuielile de la an la an, atât cele previzionate, cu excepția unei scăderi în anul 2018, cât și cele realizate, excepțiile scăderilor fiind aici anii 2015 și 2018. Procentual, cheltuielile înregistrează o scădere între previziuni și realizări (92.50% în 2014 față de 77.45% în 2020), în vreme ce tendința de creștere în termeni reali este similară cu cea a veniturilor, excepțiile fiind anii 2015 și 2018.

În privința cheltuielilor referitoare la funcționarea aparatului administrativ, putem constata și aici creșterea anuală a previziunilor, excepțiile scăderilor fiind anii 2016, 2018 și 2020, în vreme ce cheltuielile realizate la această secțiune înregistrează creșteri și scăderi în aceiași ani cu cei de la capitolul de previziuni. Procentual, această situație marchează o scădere ușoară de la 94.94% în 2014 a cheltuielilor realizate față de cele previzionate la această secțiune către 94.70% în 2020.

La secțiunea dezvoltare, bugetul înregistrează creșteri ale cheltuielilor previzionate în anii 2015, 2016, 2017 și 2019, în vreme ce cheltuielile realizate înregistrează tendințe de creștere în anii 2016, 2017, 2019 și 2020. În termeni procentuali există o scădere de-a lungul anilor în privința cheltuielilor realizate în raport cu cele previzionate (87.20% în 2014 față de 67.65% în 2020), însă în termeni reali bugetul cheltuielilor realizate în anul 2020 este de peste trei ori mai mare decât cel din anul 2014.

Previziunile de încasări din fonduri guvernamentale înregistrează scăderi în anii 2015, 2019 și 2020, tendința fiind manifestată și de către încasări în anii 2015, 2018 și 2019. Scăderea apare și în raportarea procentuală a încasărilor realizate față de previziuni la această secțiune (98.87% în 2014 față de 57.24% în 2020).

În privința estimărilor încasărilor și previziunilor din fonduri europene, în anii 2014, 2015, 2016 nu au existat astfel de venituri în bugetul UAT, iar din 2017 se înregistrează creșteri de

la an la an, atât în privința previziunilor, cât și al încasărilor, excepție făcând anul 2018. Deși procentual există o scădere în raportul dintre încasările realizate și previziuni de-a lungul anilor (110.75% în 2017 față de 84.27% în 2020), în termeni reali încasările din 2020 sunt de peste două ori mai mari decât cele din 2017.

Venituri/ Cheltuieli	An						
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Venituri previzionate	14,944,370.00	15,860,940.00	21,573,400.00	27,977,910.00	21,627,900.00	40,659,270.00	29,840,080.00
Venituri încasate	14,773,536.00	15,416,118.00	17,226,585.00	22,905,804.00	13,693,980.00	20,128,595.00	24,933,895.00
Cheltuieli previzionate	15,428,830.00	16,846,230.00	24,389,590.00	30,262,630.00	24,117,600.00	41,501,240.00	30,473,250.00
Cheltuieli realizate	14,272,698.00	13,585,220.00	17,991,241.00	22,467,643.00	15,341,706.00	20,337,402.00	23,604,035.00
Buget cheltuieli secțiunea Funcționare	10,572,730.00	10,735,430.00	10,448,500.00	13,116,400.00	8,148,200.00	11,066,600.00	11,045,820.00
Cheltuieli realizate secțiunea Funcționare	10,037,918.00	10,494,980.00	9,907,347.00	12,402,571.00	7,892,576.00	10,497,501.00	10,461,021.00
Buget cheltuieli secțiunea Dezvoltare	4,856,100.00	6,110,800.00	13,941,090.00	17,146,230.00	15,969,400.00	30,434,640.00	19,427,430.00
Cheltuieli realizate secțiunea Dezvoltare	4,234,780.00	3,090,240.00	8,083,894.00	10,065,072.00	7,449,130.00	9,839,901.00	13,143,014.00
Buget fonduri guvernamentale	2,440,000.00	2,004,460.00	5,550,000.00	7,532,410.00	7,623,960.00	5,153,960.00	3,850,140.00
Încasări realizate fonduri guvernamentale	2,412,505.00	1,649,830.00	3,537,250.00	3,628,910.00	1,738,063.00	1,641,518.00	2,203,891.00
Buget fonduri europene	-	-	-	1,890,270.00	222,530.00	3,527,550.00	6,915,050.00

Încasări realizate fonduri europene	-	-	-	2,093,523.00	226,799.00	4,774,972.00	5,827,789.00
-------------------------------------	---	---	---	--------------	------------	--------------	--------------

Tablelul nr. 62 - Situația veniturilor și cheltuielilor (2014-2020)

Sursa: Primăria Orașului Șomcuta Mare

Guvernanța electronică și smart city

Guvernanța electronică cuprinde procedeul de digitalizare a serviciilor aferente administrației publice locale prin utilizarea calculatorului, serviciilor de internet sau de telecomunicații, echipamentelor digitale pentru colectarea, procesarea, partajarea și preluarea datelor. De asemenea, serviciile asociate guvernanței sunt strâns legate de infrastructura pentru transmiterea informațiilor.

Din lista serviciilor on-line, serviciile tranzacționale sunt considerate ca reprezentative în viitor pentru guvernarea electronică, atâta timp cât completarea și prezentarea de formulare de către populație va continua să aibă un rol preponderent în relația sa cu administrația publică. Guvernanța participativă este o caracteristică importantă a guvernării inteligente. Pentru a facilita accesul la decizii legate de comunitate este important să existe un canal adecvat de interacțiune între administrația publică și cetățeni. Cetățenii trebuie încurajați să își exprime opiniile și ideile, iar acestea trebuie să ajungă direct la factorii de decizie. Accesul facil și sigur la informații de interes public se poate realiza prin intermediul unor servicii ușor de accesat prin internet. Cu excepția informațiilor cu caracter confidențial, accesul la informații trebuie să fie liber și deschis.

Comisia Europeană definește orașul inteligent ca „o comunitate în care rețelele și serviciile tradiționale devin mai eficiente prin utilizarea tehnologiilor digitale și de telecomunicații, în beneficiul cetățenilor și mediului de afaceri”. Mai mult decât atât, conceptul de *smart city* sau oraș inteligent are la bază utilizarea tehnologiei pentru a susține dezvoltarea durabilă și inclusivă.³⁴

Orașul Șomcuta Mare s-a aliniat inițiativei de digitalizare a serviciilor publice în România, prin înrolarea la platforma *ghișeul.ro*, prin care cetățenii au posibilitatea de a plăti on-line impozitele și taxele locale. Tot în sfera digitalizării intră și baza de date GIS, care se află în lucru la nivelul anului 2021.

Conform studiilor realizate prin *Strategia Regională de Mobilitate Urbană Durabilă și Orașe Inteligente a Regiunii Nord-Vest 2021-2027*, din punct de vedere al stadiului de implementare a conceptului de Smart City, orașul Șomcuta Mare se prezintă astfel:

³⁴ *Strategia Regională de Mobilitate Urbană Durabilă și Orașe Inteligente a Regiunii Nord-Vest 2021-2027*, p. 5.

public etc., îi oferă avantajul de a putea îndeplini anumite criterii mult mai ușor decât este cazul în orașele mari. Un asemenea exemplu putând fi *numărul clădirilor eficientizate din punct de vedere energetic* care, într-un oraș mic, pot fi de ordinul zecilor, pe când orașele mari dispun de sute de astfel de construcții. Pe de altă parte, pragurile care țin de inovare, economie și spirit comunitar sunt mai ușor de îndeplinit de orașele mari, care sunt mult mai efervescente și dispun de o populație mai mare și diversă.

În ceea ce privește ținta pentru anul 2030, Regiunea de Dezvoltare Nord-Vest se prezintă ca un teritoriu inteligent, susținut de o rețea de orașe interconectate și inovatoare, care folosesc tehnologia pentru facilitarea dezvoltării durabile. Astfel, inovarea, relația între administrație și cetățeni și grija pentru utilizarea eficientă a resurselor reprezintă cheia în progresul regiunii.

Regiunea inteligentă Nord-Vest mizează pe o rețea digitală de localități formată din centre de inovare regionale, județene, micro-regionale și locale și orașe care se dezvoltă pe palierele smart city valorificând potențialul local: turism, energie - mediu, calitatea locuirii, educație etc., în acest circuit intrând și orașul Șomcuta Mare.

În figurile de mai jos se reflectă situația privind maturitatea smart city a orașului Șomcuta Mare, având ca orizont anul 2030, care, potrivit legendelor, reflectă atât situația actuală, cât și cea previzionată.

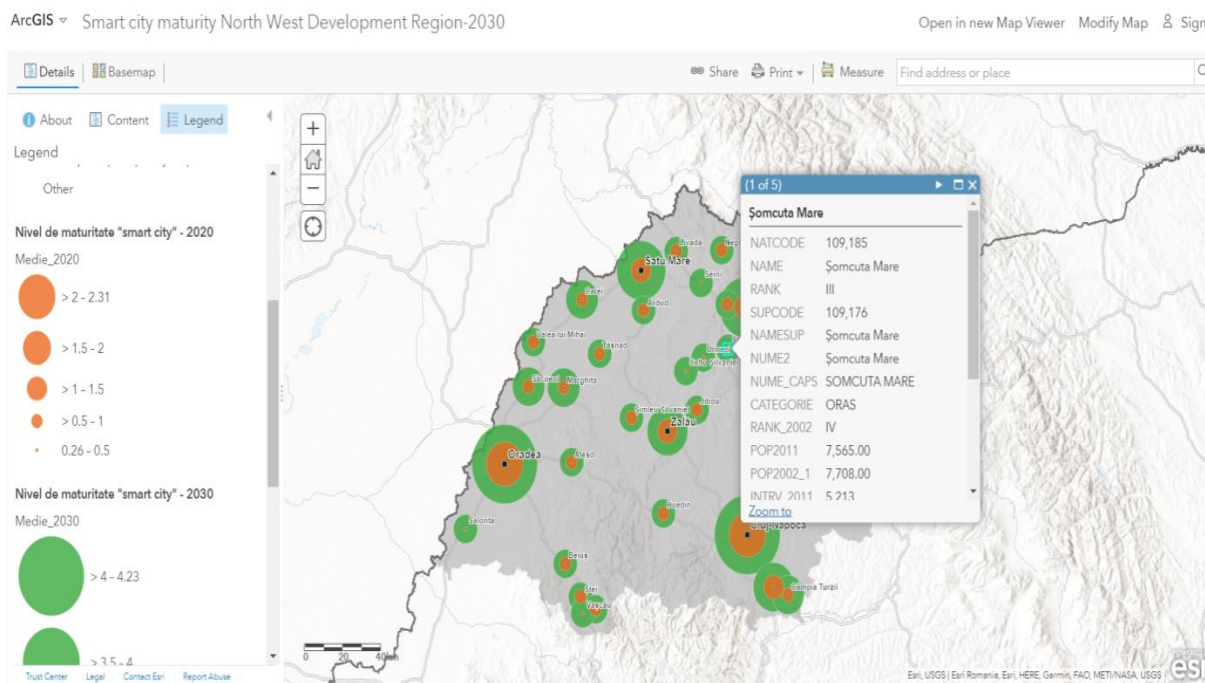

Figura nr. 36 – Maturitatea smart city pentru orașul Șomcuta Mare – 2020

Sursa: <https://www.arcgis.com/apps/mapviewer/index.html?webmap=90c7d98bdc1c40afa9ae610ccfc9ebb9>

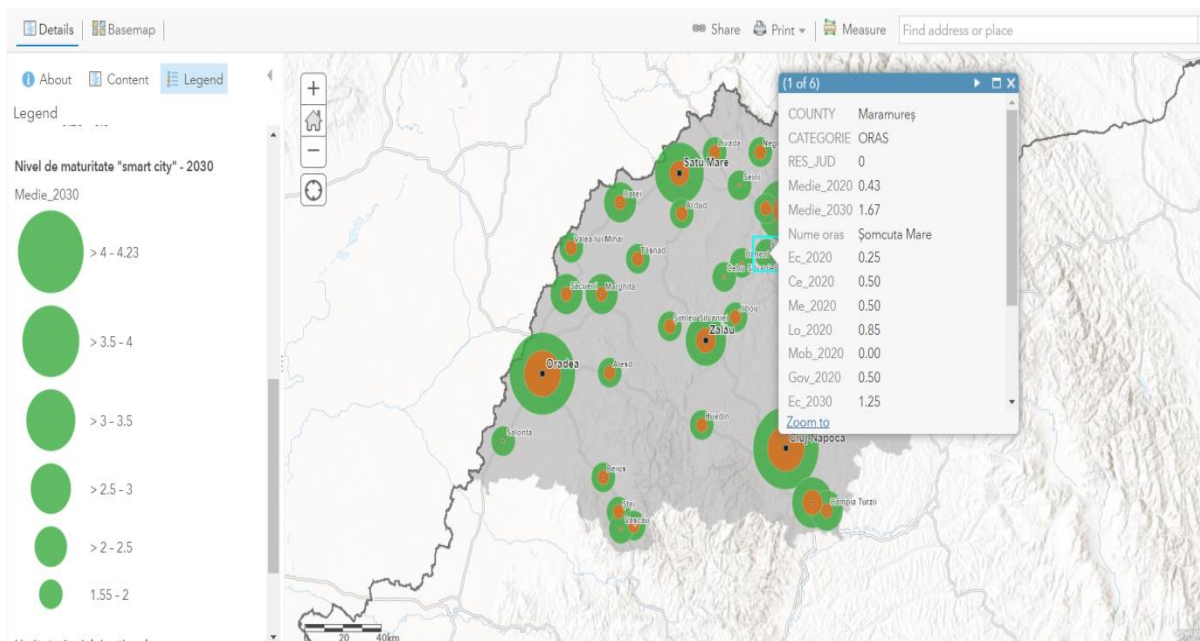

Figura nr. 37 – Maturitatea smart city pentru orașul Șomcuta Mare – 2030

Sursa: <https://www.arcgis.com/apps/mapviewer/index.html?webmap=90c7d98bdc1c40afa9ae610ccfc9ebb9>

Ordine publică și siguranța cetățeanului

Strategia Regională de Mobilitate Urbană Durabilă și Orașe Inteligente a Regiunii Nord-Vest 2021-2027 aduce lămuriri potrivit cărora calitatea locuirii în cele mai multe dintre orașele din regiune este afectată de un nivel ridicat al criminalității, uneori semnificativ superior mediei județene, coeficientul de criminalitate prezentând valori mult mai crescute în municipiile reședință de județ, unde densitatea populației este cea mai ridicată.

Din acest punct de vedere, orașul Șomcuta Mare face parte dintr-o serie de orașe cu un grad mediu sau scăzut de criminalitate, asta și în contextul unui număr mai redus de locuitori.³⁵

Localități	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019
	UM: Număr persoane				
TOTAL județ Maramureș	714	701	677	597	603
ORAȘ ȘOMCUTA MARE	13	17	12	18	16
% Șomcuta Mare/Maramureș	1.82%	2.43%	1.77%	3.02%	2.65%

Tabelul nr. 63 - Persoane condamnate/sanționate definitiv aflate în penitenciare (inclusiv centre de detenție și centre educative)

Sursa: INSSE TEMPO ONLINE

³⁵ Ibidem, p. 16.

Potrivit datelor furnizate de către Institutul Național de Statistică privind persoanele condamnate/sanționate definitiv, aflate în penitenciare, orașul Șomcuta Mare prezintă o situație fluctuantă de la un an la celălalt, fără însă a deveni îngrijorătoare.

Inclusiv din considerente legate de prevenirea criminalității, la nivelul orașului s-au demarat inițiative pentru o gestionare mai eficientă a siguranței publice prin implementarea sistemelor de monitorizare video instalate în puncte strategice și noduri aglomerate ale orașului. În continuare, se menține interesul pentru modernizarea și extinderea sistemelor de supraveghere video, pentru a asigura o acoperire cât mai largă în teritoriu.

Tot din considerente legate de siguranță, în ultimii ani s-au demarat, implementat și propus investiții care vizează îmbunătățirea spațiului public, cum ar fi:

- modernizarea și extinderea sistemului de iluminat public;
- amplasarea de panouri luminoase la intrarea în orașul Șomcuta Mare, la intrările dinspre comunele Mireșu Mare, Remetea Chioarului, Valea Chioarului și Satulung.

Consultarea opiniei publice

În vederea consultării opiniei publice, parte a procesului participativ de realizare a SIDU și pentru asigurarea transparenței decizionale, a fost formulat un chestionar cu 52 întrebări, care a fost distribuit către locuitorii orașului începând cu 06.08.2021 atât în format electronic prin e-mail sau rețele de socializare, cât și în format listat pentru grupele de vârstă care nu sunt familiarizate cu utilizarea calculatorului. Chestionarul va rămâne activ până la finalizarea procesului de consultare publică a SIDU. În cele ce urmează vor fi analizate răspunsurile primite până în acest moment.

La momentul analizei, cei mai mulți respondenți erau din categoria de vârstă 46-55 ani (49 persoane, reprezentând 20.9% din răspunsuri), iar cei mai puțini din categoriile de vârstă 18-24 ani (12 persoane, reprezentând 5.1% din răspunsuri) și peste 65 ani (13 persoane, reprezentând 5.5% din răspunsuri), în vreme ce restul grupelor de vârstă erau reprezentate astfel: 14-17 ani (48 persoane, reprezentând 20.4% din răspunsuri), 36-45 ani (36 persoane, reprezentând 15.3% din răspunsuri), 30-35 ani (30 persoane, reprezentând 12.8% din răspunsuri), 56-65 ani (28 persoane, reprezentând 11.9% din răspunsuri) și 25-29 ani (19 persoane, reprezentând 8.1% din răspunsuri).

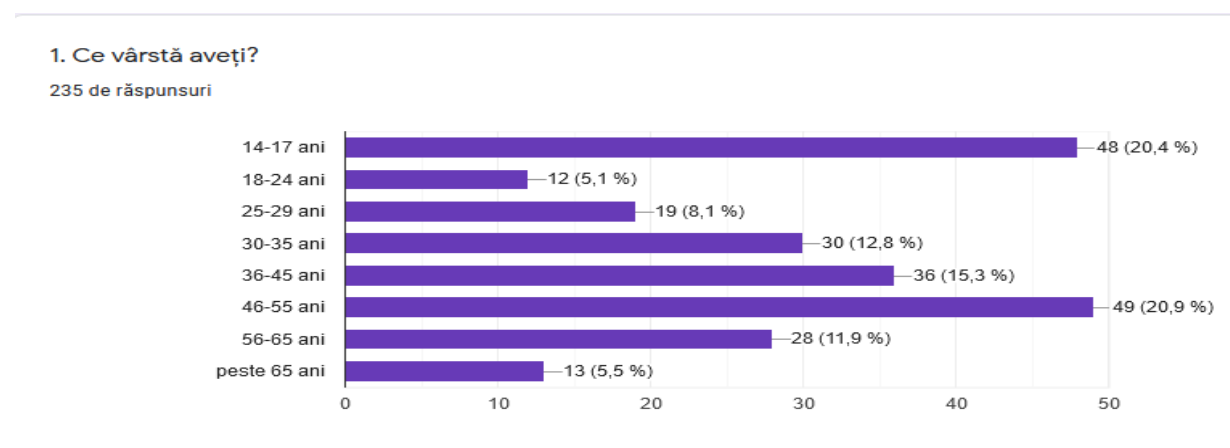

Figura nr. 38 - Vârsta respondenților
Sursa: Google Forms

În privința genului respondenților, există o diferență mică între persoanele de gen feminin care au răspuns la chestionar (120 persoane, reprezentând 51.1% din răspunsuri) și cele de gen masculin (115 persoane, reprezentând 48.9% din răspunsuri).

La nivelul de educație al respondenților, cei mai mulți au absolvit studii de licență (70 persoane, reprezentând 29.8% din răspunsuri), următorul grup are studii liceale (59 persoane, reprezentând 25.1% din răspunsuri), studii gimnaziale (47 persoane, reprezentând 20% din răspunsuri), studii masterale (33 persoane, reprezentând 14% din răspunsuri), urmat de cei cu studii obligatorii-10 clase (15 persoane, reprezentând 6.4% din răspunsuri) și studii postliceale (12 persoane, reprezentând 5.1% din răspunsuri), în vreme ce la categoria studii doctorale nu există respondenți.

Cei mai mulți respondenți sunt salariați (117 persoane, reprezentând 49.8% din răspunsuri), urmați de elevi (50 persoane, reprezentând 21.3% din răspunsuri), pensionari (23 persoane, reprezentând 9.8% din răspunsuri), liber-profesioniști (21 persoane, reprezentând 8.9% din răspunsuri), antreprenori (19 persoane, reprezentând 8.1% din răspunsuri) și studenți (9 persoane, reprezentând 3.8% din răspunsuri).

Referitor la locul în care își desfășoară activitatea sau sunt rezidenți, cei mai mulți au identificat localitatea Șomcuta Mare (123 persoane, reprezentând 52.3% din răspunsuri), urmată de localitățile Buciumi (37 persoane, reprezentând 15.7% din răspunsuri), Codru Butesii (17 persoane, reprezentând 7.2% din răspunsuri), Buteasa (16 persoane, reprezentând 6.8% din răspunsuri), Vălenii Șomcutei (15 persoane, reprezentând 6.4% din răspunsuri), Ciolt (11 persoane, reprezentând 4.7% din răspunsuri), Hovrila (9 persoane, reprezentând 3.8% din răspunsuri) și Finteușu Mare (7 persoane, reprezentând 3% din răspunsuri).

2. Genul dumneavoastră

235 de răspunsuri

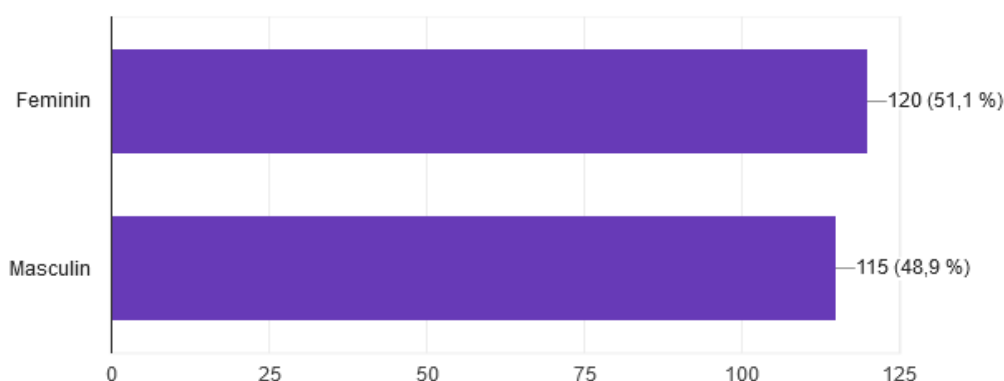

Figura nr. 39 - Genul respondenților
Sursa: Google Forms

3. Ultimul nivel de educație absolvit

235 de răspunsuri

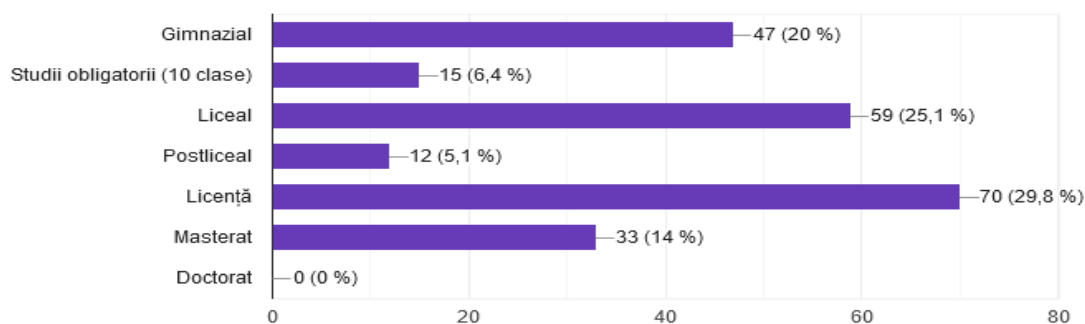

Figura nr. 40 - Nivelul de educație al respondenților
Sursa: Google Forms

4. Ce ocupație aveți?

235 de răspunsuri

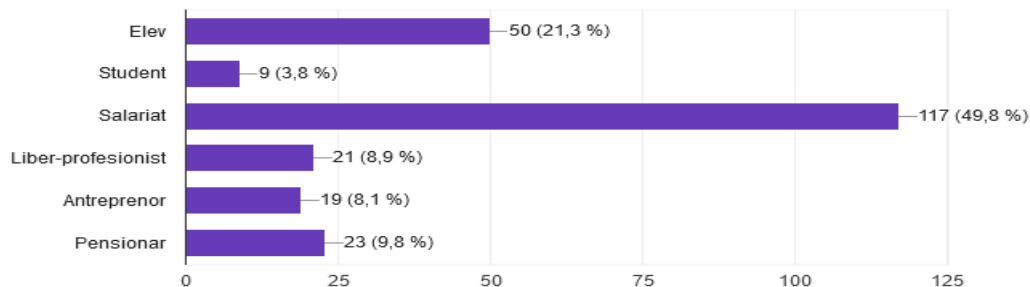

Figura nr. 41 - Ocupația respondenților
Sursa: Google Forms

5. Locuiți/vă desfășurați activitatea în?

235 de răspunsuri

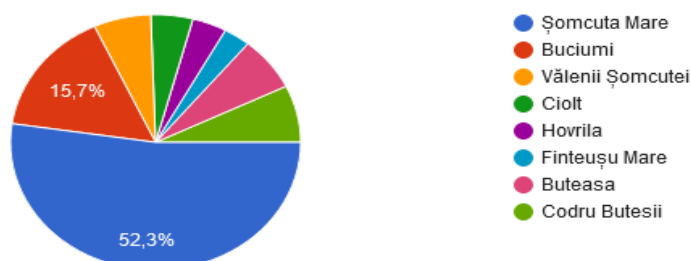

Figura nr. 42 - Locația respondenților
Sursa: Google Forms

6. Cât de mulțumit/mulțumită sunteți de cadrul natural de care dispune orașul?

235 de răspunsuri

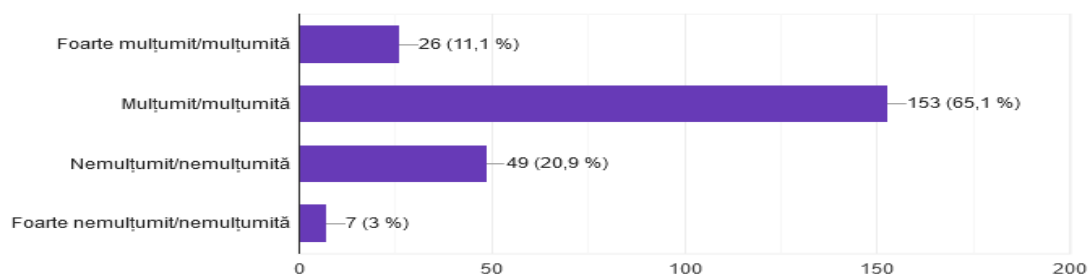

Figura nr. 43 - Cadrul natural

Sursa: Google Forms

Mai mult de jumătate dintre respondenți (153 persoane, reprezentând 65.1% din răspunsuri) se declară mulțumiți de cadrul natural de care dispune orașul, în vreme ce 26 persoane, reprezentând 11.1% din răspunsuri, se declară foarte mulțumite, 49 persoane, reprezentând 20.9% din răspunsuri, se declară nemulțumite, iar alte 7 persoane, reprezentând 3% din răspunsuri, se declară foarte nemulțumite.

La întrebarea numărul 7, *Ce vă lipsește din oraș din perspectiva cadrului natural?*, au fost propuse următoarele: plantarea unor copaci pe marginea drumurilor din oraș, amenajarea spațiilor verzi existente, creșterea procentului de spații verzi amenajate în oraș, amenajarea unor fântâni arteziene în oraș, montarea unor indicatoare pentru identificarea obiectivelor de interes din zonă, amenajarea cadrului natural în vederea practicării turismului, amenajarea unor locuri pentru petrecerea timpului liber, îmbunătățirea serviciilor de curățenie, amenajarea unor zone de promenadă în pădurile și dealurile din apropierea orașului, amenajarea unui lac pentru agrement, întreținerea corespunzătoare a spațiilor existente, ecologizarea zonelor care fac parte din cadrul natural al orașului, ecologizarea apelor de pe raza orașului.

8. Cât de mulțumit/mulțumită sunteți de spațiile verzi din oraș?

235 de răspunsuri

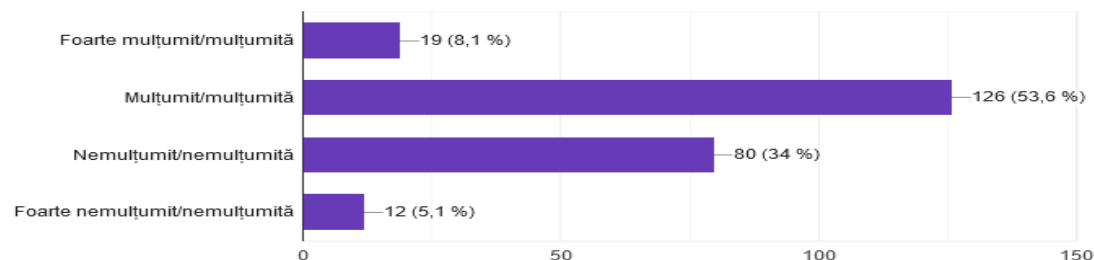

Figura nr. 44 - Spații verzi

Sursa: Google Forms

Despre spațiile verzi din oraș, 126 persoane, reprezentând 53.6% din răspunsuri, se declară mulțumite, iar 19 persoane, reprezentând 8.1% din răspunsuri, se declară foarte mulțumite, în vreme ce 80 persoane, reprezentând 34% din răspunsuri, sunt nemulțumite, iar 12 persoane, reprezentând 5.1% din răspunsuri, sunt foarte nemulțumite.

La întrebarea numărul 9, *Ce vă lipsește din oraș din perspectiva spațiilor verzi?*, respondenții au enumerat ca posibilități de îmbunătățire extinderea spațiilor verzi din oraș prin realizarea mai multor parcuri amplasate în zone mai retrase ale orașului, plantarea de vegetație specifică în parcurile existente, montarea de mobilier urban modern, instalarea sistemelor de internet Wi-fi, construirea de toalete publice, amenajarea locurilor de joacă pentru copii în incinta spațiilor verzi existente și viitoare, îmbunătățirea modului în care sunt întreținute spațiile verzi actuale, plantarea copacilor pe lângă străzile din localitate, plantarea de flori și amenajarea unor zone umbrite, creșterea frecvenței cu care se face curățenie în parcurile existente, amenajarea spațiilor verzi dintre blocurile de locuințe, amenajarea de spații verzi cu facilități moderne în toate zonele orașului, amenajarea spațiilor din incinta parcurilor pentru toate categoriile de vârstă, amenajarea spațiilor verzi dintre carosabil și trotuare, amenajarea unor spații pentru activități sportive, amplasarea recipientelor pentru colectarea selectivă a deșeurilor.

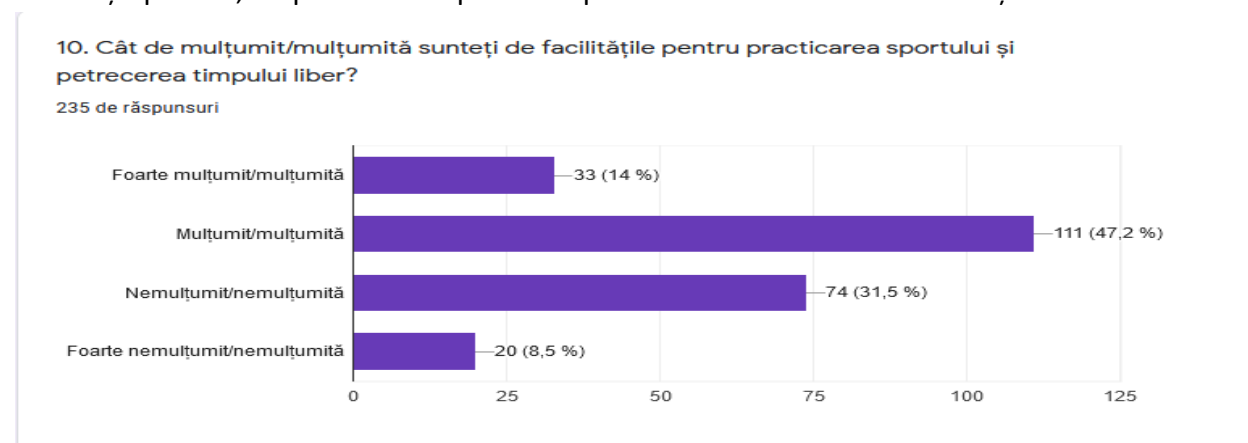

Figura nr. 45 - Facilități pentru sport și timp liber

Sursa: Google Forms

La capitolul facilități pentru practicarea sportului și petrecerea timpului liber au existat 111 persoane, reprezentând 47.2% din răspunsuri, mulțumite de situația actuală, 33 persoane, reprezentând 14% din răspunsuri, foarte mulțumite, 74 persoane, reprezentând 31.5% din răspunsuri, nemulțumite și 20 persoane, reprezentând 8.5% din răspunsuri, foarte nemulțumite.

La întrebarea numărul 11, *Ce vă lipsește din oraș din perspectiva facilităților pentru practicarea sportului și petrecerea timpului liber?*, propunerile au vizat amplasarea unor aparate pentru

fitness în parcurile existente sau viitoare, amenajarea unei piste pentru alergare, amenajarea unor piste pentru biciclete, construirea unei săli de sport cu facilități sportive multiple, construirea unui teren de fotbal pentru copii, amenajarea unor alei pietonale și zone de promenadă, construirea unui bazin de înot, construirea unei săli de spectacole, organizarea unor competiții sportive în oraș pentru încurajarea practicării sportului de masă, amenajarea unui teren de sport în localitatea Ciolt, amenajarea tuturor parcurilor cu infrastructură specifică pentru practicarea sportului și petrecerea timpului liber, asigurarea accesului gratuit la infrastructura pentru practicarea sportului și petrecerea timpului liber, construirea unui teren de sport multifuncțional, ajustarea programului de acces la terenurile de sport existente sau viitoare din fiecare localitate a orașului în așa fel încât să poată fi folosite și dimineața devreme sau seara târziu, amenajarea unui circuit pentru auto-moto sau karting, construirea unui hipodrom, amenajarea unui teren de golf, amenajarea corespunzătoare a trotuarelor, organizarea de evenimente pentru copii, construirea unui club pentru persoanele vârstnice, construirea unui bazin de înot, construirea unei piste pentru ciclism, amenajarea unui spațiu pentru vizionarea de filme, construirea unor piste de bowling.

12. Cât de mulțumit/mulțumită sunteți de infrastructura de sănătate?

235 de răspunsuri

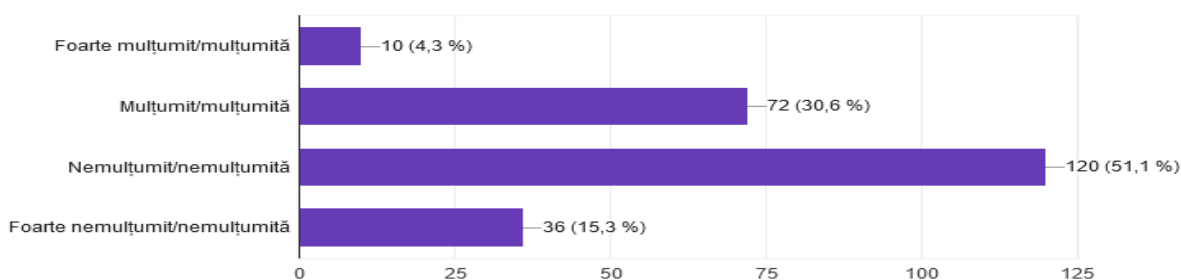

Figura nr. 46 - Infrastructura de sănătate

Sursa: Google Forms

Infrastructura de sănătate este apreciată de 120 persoane, reprezentând 51.1% din răspunsuri, care se declară mulțumite de aceasta, în vreme ce 10 persoane, reprezentând 4.3% din răspunsuri, sunt foarte mulțumite, iar 120 persoane, reprezentând 51.1% din răspunsuri, sunt nemulțumite și 36 persoane, reprezentând 15.3% din răspunsuri, sunt foarte nemulțumite.

La întrebarea numărul 13, *Ce vă lipsește din oraș din perspectiva infrastructurii de sănătate?*, respondenții au identificat ca principale neajunsuri lipsa unui spital, lipsa unui centru medical cu cabinete de diverse specializări și servicii pentru urgențe medicale, construirea unui centru de permanență, lipsa medicilor cu specializări diverse, construirea unui centru pentru vârstnici, necesitatea renovării și utilizării clădirii fostului spital, lipsa unor laboratoare pentru analize medicale, construirea unui centru pentru recuperare posttraumatică, necesitatea înființării unei

subunități a Spitalului Județean, lipsa unei farmacii cu program non-stop, campanii de informare referitoare la prevenție.

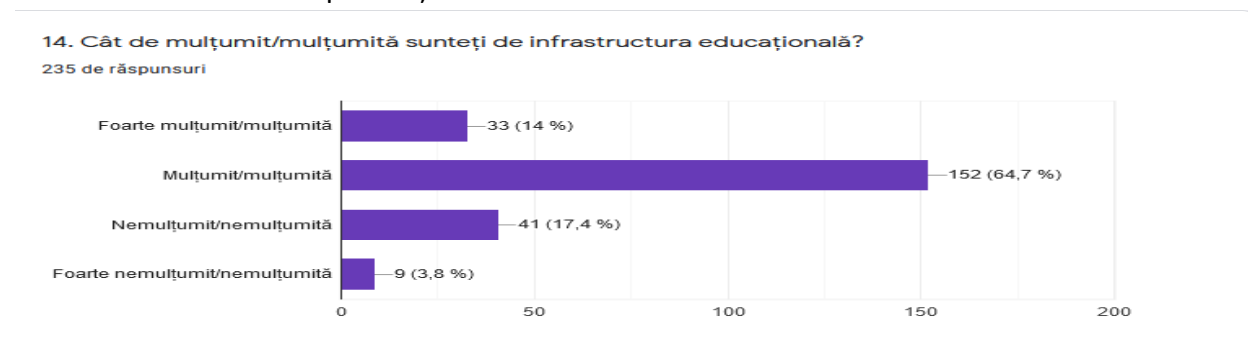

Figura nr. 47 - Infrastructura educațională

Sursa: Google Forms

Gradul de mulțumire în privința infrastructurii educaționale este de 64.7% (152 respondenți mulțumiți) și 14% (33 respondenți foarte mulțumiți), în vreme ce gradul de nemulțumire este de 17.4% (41 respondenți nemulțumiți) și 3.8% (9 respondenți foarte nemulțumiți).

La întrebarea numărul 15, *Ce vă lipsește din oraș din perspectiva infrastructurii educaționale?*, propunerile s-au referit la dotarea unităților de învățământ, finalizarea construcției creșei începute, creșterea numărului locurilor la grădinițe, dezvoltarea activităților extrașcolare din cadrul Clubului Copiilor, cursuri de specializare pentru personalul din sistemul educațional, înființarea unei școli profesionale sau diversificarea unor specializări pentru formarea profesională a elevilor în sfere ale economiei care duc lipsă de personal la nivel local, înființarea unei grădinițe cu program prelungit și a unui afterschool, amenajarea grădinițelor din localitățile aparținătoare, crearea unor specializări agricole la liceul din localitate, construirea unei tabere școlare, amenajarea unei săli de lectură la biblioteca din oraș, creșterea numărului de microbuze școlare pentru transportul elevilor, inițierea unor programe de colaborare cu alte școli din țară și străinătate, amenajarea unui campus școlar.

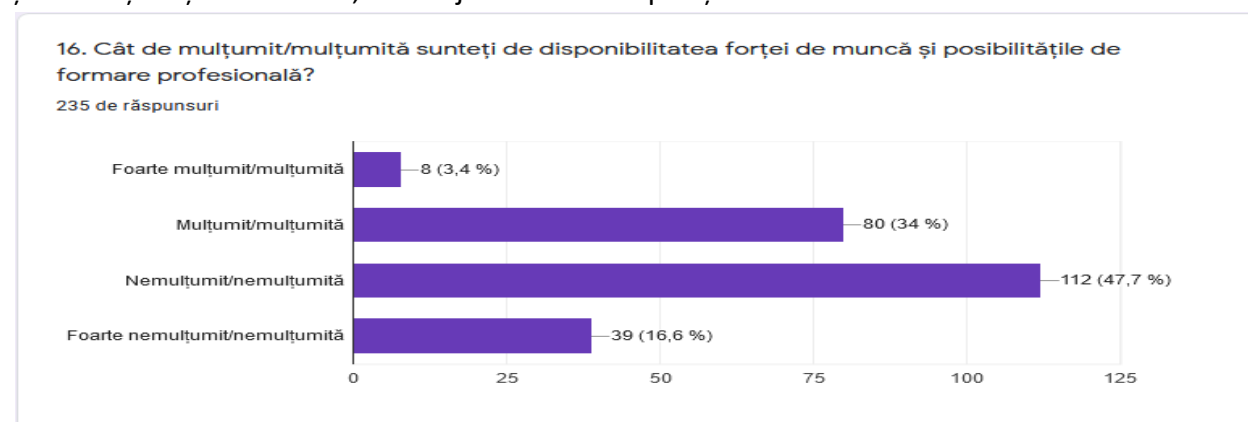

Figura nr. 48 - Forța de muncă și formarea profesională

Sursa: Google Forms

Disponibilitatea forței de muncă și posibilitățile de formare profesională reprezintă un capitol de care respondenții se arată mulțumiți în proporție de 34% (80 persoane), în vreme ce 3.4% (8 persoane) dintre aceștia sunt foarte mulțumiți, pe când 47.7% (112 persoane) sunt nemulțumiți, iar 16.6% (39 persoane) foarte nemulțumiți.

La întrebarea numărul 17, *Ce vă lipsește din oraș din perspectiva disponibilității forței de muncă și posibilităților de formare profesională?*, respondenții au identificat următoarele: locuri de muncă insuficiente, dezvoltarea unor facilități pentru atragerea de mari investitori, încurajarea dezvoltării firmelor de producție, atragerea investitorilor pentru crearea de locuri de muncă și absorbția forței de muncă existente la nivelul orașului, organizarea de cursuri de formare profesională și reconversie, lipsa forței de muncă specializate.

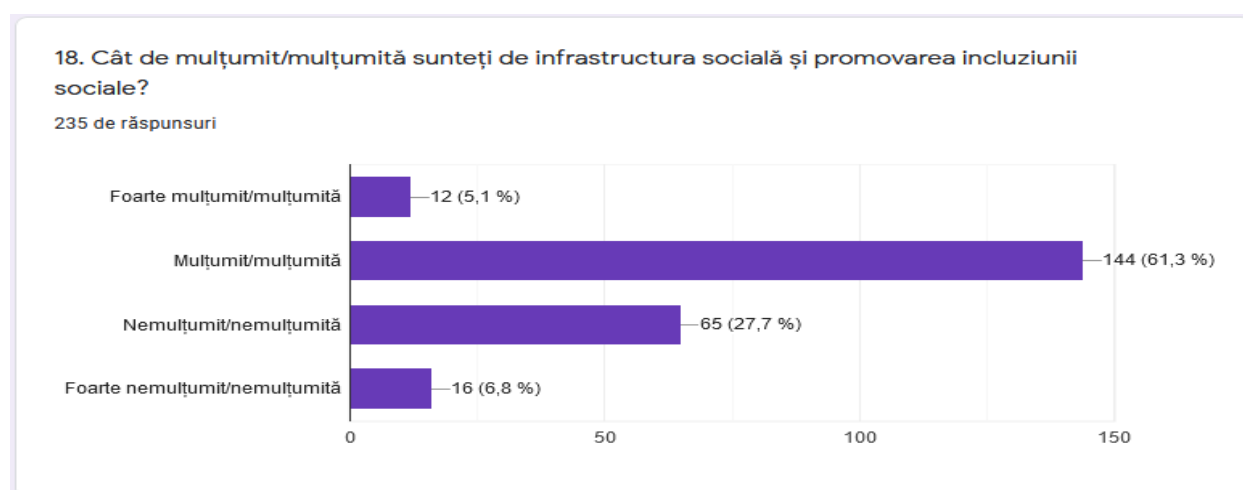

Figura nr. 49 - Infrastructură socială și incluziune socială

Sursa: Google Forms

În privința infrastructurii sociale și a promovării incluziunii sociale, respondenții s-au arătat mulțumiți în proporție de 61.3% (144 persoane), foarte mulțumiți în proporție de 5.1% (12 persoane), nemulțumiți în proporție de 27.7% (65 persoane) și foarte nemulțumiți în proporție de 6.8% (16 persoane).

La întrebarea numărul 19, *Ce vă lipsește din oraș din perspectiva infrastructurii sociale și promovării incluziunii sociale?*, majoritatea respondenților nu a avut propuneri sau nu a identificat posibile îmbunătățiri care pot fi aduse acestui aspect. Propunerile au fost direcționate către dezvoltarea serviciului de asistență socială, derularea de proiecte pentru incluziunea socială a romilor, încurajarea dezvoltării sferei ONG-urilor în această direcție, construirea unei cantine sociale, amenajarea unui centru de consiliere, campanii de conștientizare pentru implicarea populației de la nivelul întregului oraș, implementarea de

proiecte de economie socială, construirea unui centru multicultural pentru facilitarea interacțiunii între locuitori, înființarea unui centru de zi pentru copiii cu dizabilități, organizarea de programe pentru persoanele fără loc de muncă și aflate în risc de excluziune socială, implementarea parteneriatelor public-privat, înființarea unui club pentru persoanele vârstnice și a unui centru de zi, organizarea de cursuri pentru completarea studiilor întrerupte, organizarea de evenimente culturale cu această temă, încurajarea voluntariatului în rândul elevilor și locuitorilor pentru îmbunătățirea aspectelor care țin de incluziune.

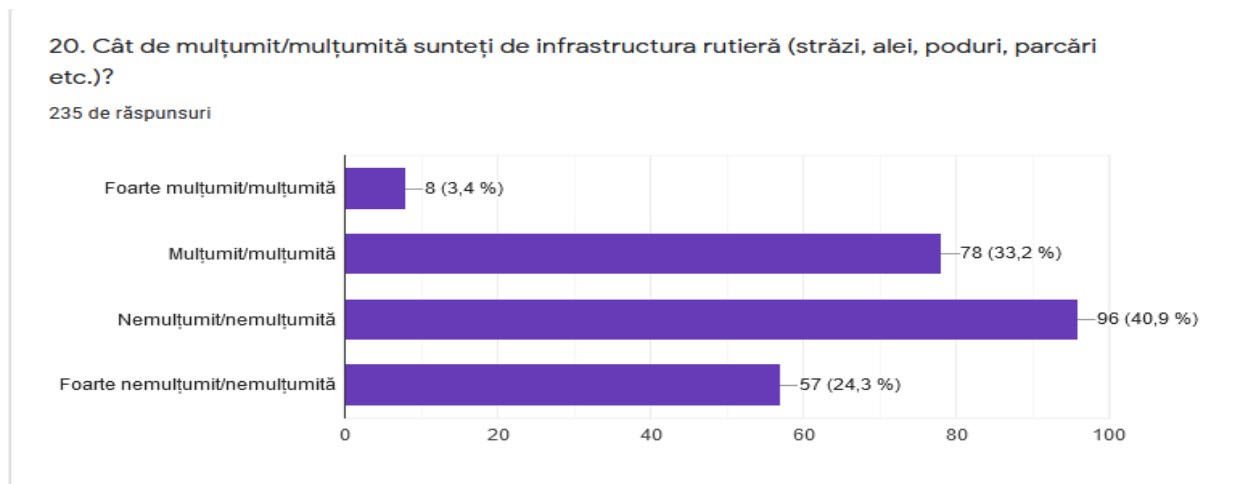

Figura nr. 50 - Infrastructura rutieră

Sursa: Google Forms

În privința infrastructurii rutiere, 33.2% (78 persoane) dintre respondenți s-au declarat mulțumiți, 3.4% (8 persoane) foarte mulțumiți, în vreme ce 40.9% (96 persoane) sunt nemulțumiți, iar 24.3% (57 persoane) foarte nemulțumiți.

La întrebarea numărul 21, *Ce vă lipsește din oraș din perspectiva infrastructurii rutiere?*, respondenții au identificat următoarele posibile probleme: asfaltarea întregii infrastructuri rutiere din oraș, amenajarea și înființarea locurilor de parcare, montarea limitatoarelor de viteză acolo unde este necesar, reabilitarea trotuarelor și înființarea unora noi acolo unde nu există, creșterea numărului de locuri de parcare din zona centrală a orașului, finalizarea lucrărilor de reabilitare pe străzile Cornului, 1 Mai, Spitalului, 1 Decembrie și pe celelalte străzi, începute din credite sau fonduri nerambursabile, construirea unei centuri ocolitoare a orașului, modernizarea drumurilor agricole, îmbunătățirea semnalizării rutiere, mai ales în intersecții și în zonele pe unde traversează pietonii, construirea pistelor de biciclete, dezvoltarea infrastructurii de monitorizare a traficului rutier, construirea de parcări supraterane sau subterane acolo unde este necesar, reabilitarea podurilor din oraș.

22. Cât de mulțumit/mulțumită sunteți de mobilitatea urbană (transport public, alei pietonale, piste de biciclete etc.)?

235 de răspunsuri

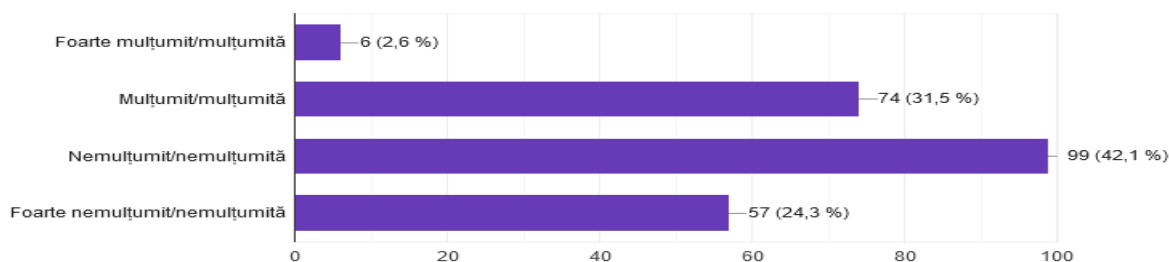

Figura nr. 51 - Mobilitatea urbană

Sursa: Google Forms

Referitor la mobilitatea urbană, respondenții s-au arătat mulțumiți în proporție de 31.5% (74 persoane), foarte mulțumiți în proporție de 2.6% (6 persoane), nemulțumiți în proporție de 42.1% (99 persoane) și foarte nemulțumiți în proporție de 24.3% (57 persoane).

La întrebarea numărul 23, *Ce vă lipsește din oraș din perspectiva mobilității urbane (transport public, alei pietonale, piste de biciclete etc.)?*, au fost propuse următoarele: amenajarea aleilor pietonale, construirea pistelor pentru biciclete, înființarea unui serviciu de transport public cu mijloace de transport în comun moderne, cu rute care să deservească toți locuitorii de pe raza orașului și un program adaptat nevoilor de deplasare ale acestora.

24. Cât de mulțumit/mulțumită sunteți de infrastructura de utilități (apă, canal, electricitate, gaz etc.)?

235 de răspunsuri

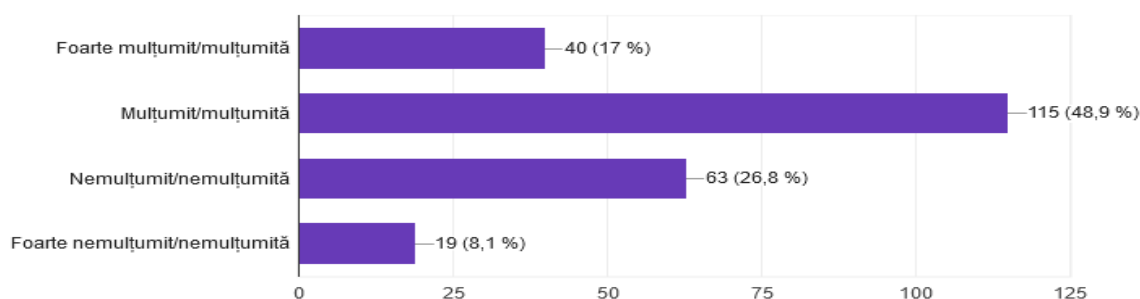

Figura nr. 52 - Infrastructura de utilități

Sursa: Google Forms

La capitolul infrastructură de utilități, cei mai mulți respondenți s-au arătat mulțumiți (115 persoane, reprezentând 48.9% din răspunsuri), urmați de cei nemulțumiți (63 persoane,

120

reprezentând 26.8% din răspunsuri), cei foarte mulțumiți (40 persoane, reprezentând 17% din răspunsuri) și cei foarte nemulțumiți (19 persoane, reprezentând 8.1% din răspunsuri).

La întrebarea numărul 25, *Ce vă lipsește din oraș din perspectiva infrastructurii de utilități?*, au apărut următoarele propuneri: extinderea rețelei de canalizare pe întreaga rază a orașului, modernizarea stației de epurare, extinderea rețelei de apă potabilă în toate localitățile aparținătoare, construirea de fose septice în zonele unde canalizarea ar presupune investiții prea mari sau ar fi considerată nerentabilă din cauza numărului mic de utilizatori, extinderea rețelei de gaze naturale, construirea canalelor în corpul drumurilor pentru toate cablurile care atârnă pe stâlpi în acest moment, îmbunătățirea calității apei potabile, îmbunătățirea rețelei electrice astfel încât să nu mai existe întreruperi atât de dese, extinderea rețelei de iluminat public.

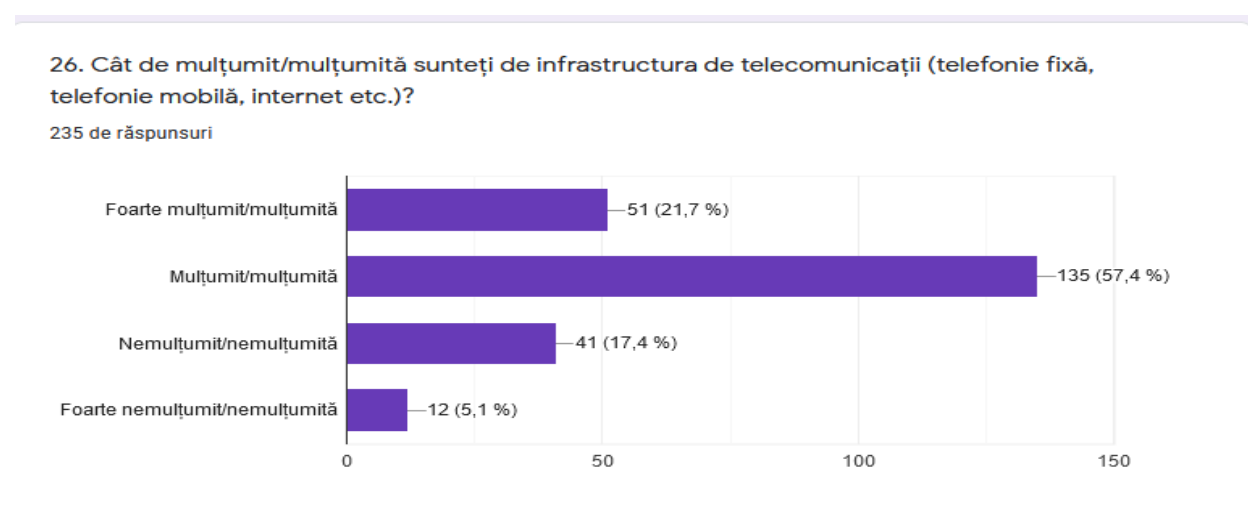

Figura nr. 53 - Infrastructura de telecomunicații
Sursa: Google Forms

Gradul de mulțumire în privința infrastructurii de telecomunicații este de 57.4% (135 respondenți mulțumiți), 21.7% (51 respondenți foarte mulțumiți), 17.4% (41 respondenți nemulțumiți) și 5.1% (12 respondenți foarte nemulțumiți).

La întrebarea numărul 27, *Ce vă lipsește din oraș din perspectiva infrastructurii de telecomunicații?*, au existat următoarele propuneri: transferul cablurilor de telecomunicații de pe stâlpii de iluminat public în canale construite în corpul drumurilor, îmbunătățirea infrastructurii de telecomunicații astfel încât calitatea semnalului să fie similar în toate zonele din oraș, instalarea infrastructurii 5G, înființarea de rețele Wi-fi pentru internet în spațiile publice de pe raza orașului.

28. Cât de mulțumit/mulțumită sunteți de infrastructura pentru situații de urgență?

235 de răspunsuri

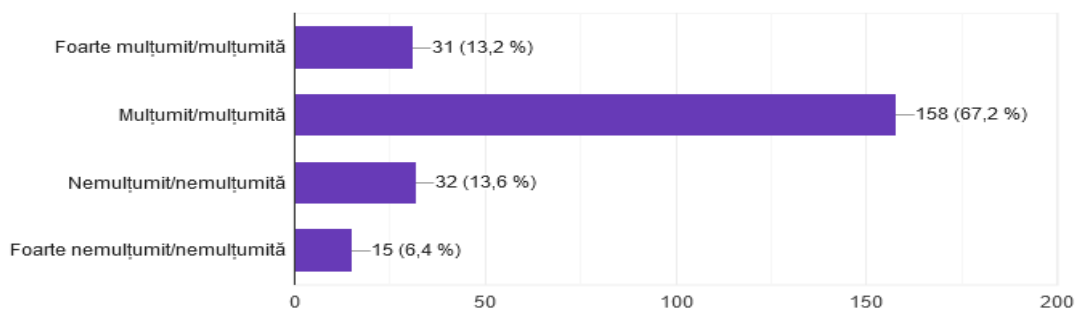

Figura nr. 54 - Infrastructura pentru situații de urgență

Sursa: Google Forms

În privința infrastructurii pentru situații de urgență, 67.2% (158 persoane) dintre respondenți s-au arătat mulțumiți, 13.6% (32 persoane) nemulțumiți, 13.2% (31 persoane) foarte mulțumiți și 6.4% (15 persoane) foarte nemulțumiți.

La întrebarea numărul 29, *Ce vă lipsește din oraș din perspectiva infrastructurii pentru situații de urgență?*, propunerile au fost: înființarea unei Unități de Primiri Urgențe, achiziționarea unei autospeciale pentru stingerea incendiilor care să folosească apă și spumă, dotarea corespunzătoare și angajarea de personal necesar, campanii de informare privind reacțiile în cazul dezastrelor naturale pentru toți locuitorii orașului, înființarea unor grupe de voluntari în fiecare localitate aparținătoare, care să ofere suport serviciilor publice în caz de nevoie, montarea de hidranți pe întreaga rază a orașului, limitarea timpilor de răspuns în caz de intervenție, înființarea unei unități de jandarmerie în oraș, achiziția unor ambulanțe.

30. Cât de mulțumit/mulțumită sunteți de infrastructura de cultură și evenimentele culturale desfășurate în oraș?

235 de răspunsuri

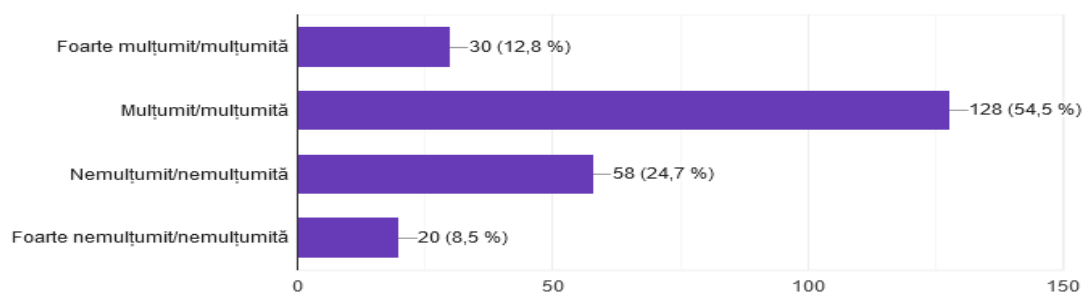

Figura nr. 55 - Infrastructura de cultură și evenimentele culturale

Sursa: Google Forms

Infrastructura de cultură și evenimentele culturale desfășurate în oraș au generat 54.5% răspunsuri ale persoanelor mulțumite (128 persoane), 24.7% nemulțumite (58 persoane), 12.8% foarte mulțumite (30 persoane) și 8.5% foarte nemulțumite (20 persoane).

La întrebarea numărul 31, *Ce vă lipsește din oraș din perspectiva infrastructurii de cultură și evenimentelor culturale?*, propunerile au fost: amenajarea unei săli de spectacole, organizarea mai multor evenimente culturale, redeschiderea cinematografului din oraș, reluarea evenimentelor de genul: Festivalul Berii, Zilele Orașului, reluarea spectacolelor de la Casa de Cultură cu artiști locali, organizarea de evenimente dedicate copiilor și tinerilor, organizarea de activități pentru promovarea culturii locale, suport acordat ansamblurilor locale, organizarea de concerte și piese de teatru cu trupe aduse de la teatrele din regiune, construirea unui spațiu pentru activități culturale în aer liber (teatru de vară), organizarea de expoziții de pictură, sculptură, fotografie.

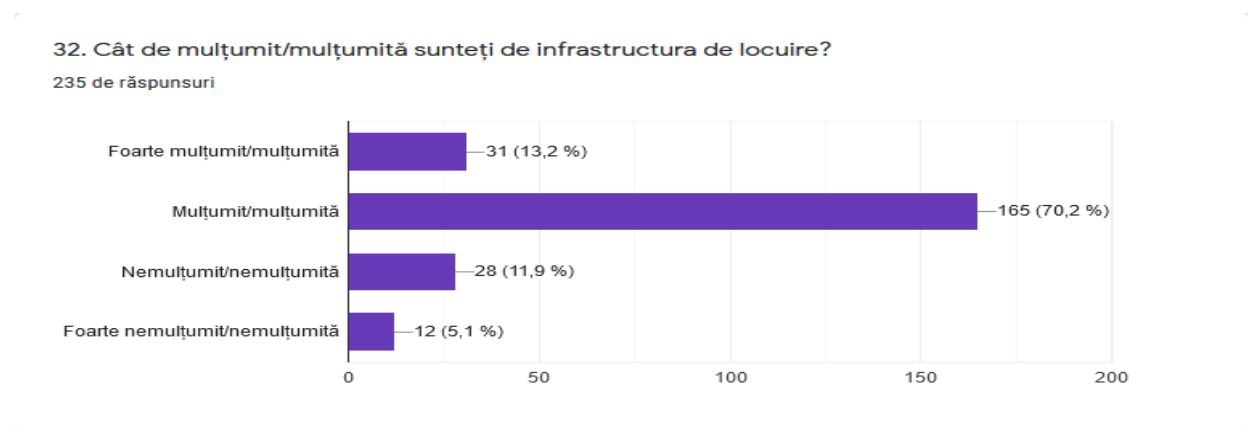

Figura nr. 56 - Infrastructura de locuire

Sursa: Google Forms

La capitolul infrastructură de locuire, respondenții s-au arătat mulțumiți în proporție de 70.2% (165 persoane), foarte mulțumiți în proporție de 13.2% (31 persoane), nemulțumiți în proporție de 11.9% (28 persoane) și foarte nemulțumiți în proporție de 5.1% (12 persoane).

La întrebarea numărul 33, *Ce vă lipsește din oraș din perspectiva infrastructurii de locuire?*, respondenții au identificat: nevoia extinderii numărului de locuințe sociale, realizarea unui plan de sistematizare a orașului din acest punct de vedere și respectarea regulilor din PUG și legislația în vigoare referitoare la construcții, facilitarea accesului la locuințe noi pentru tineri, reabilitarea blocurilor de locuințe existente, construirea de blocuri ANL.

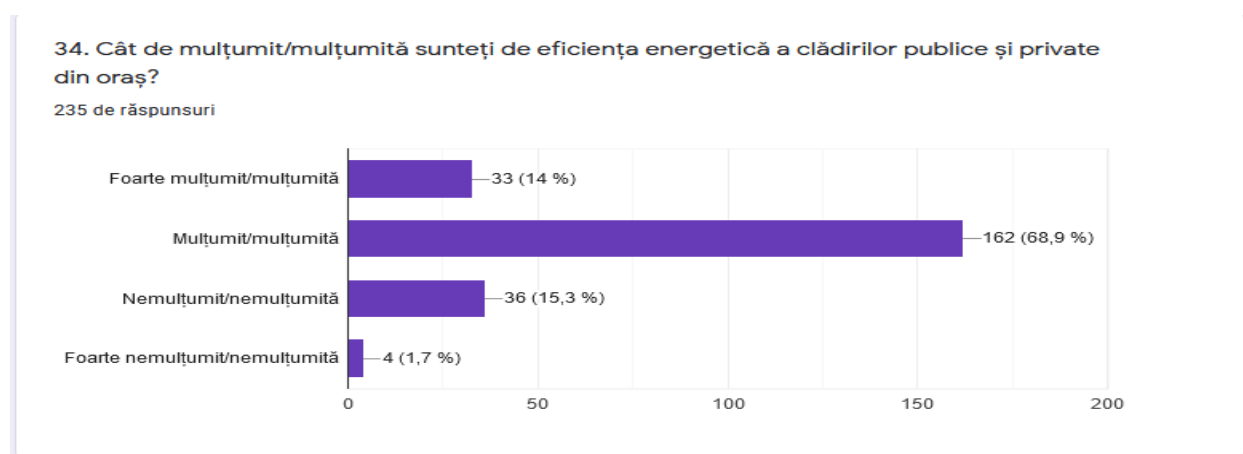

Figura nr. 57 - Eficiența energetică a clădirilor publice și private
Sursa: Google Forms

Din perspectiva eficienței energetice a clădirilor publice și private, respondenții s-au arătat mulțumiți în proporție de 68.9% (162 persoane), nemulțumiți în proporție de 15.3% (36 persoane), foarte mulțumiți în proporție de 14% (33 persoane) și foarte nemulțumiți în proporție de 1.7% (4 persoane).

La întrebarea numărul 35, *Ce vă lipsește din oraș din perspectiva eficienței energetice a clădirilor publice și private?*, următoarele propuneri au fost lansate: campanii de reabilitare a locuințelor private, încurajarea locuitorilor din oraș să participe la astfel de proiecte în parteneriat cu Primăria în vederea obținerii de finanțări nerambursabile, îmbunătățirea izolației termice a blocurilor de locuințe, campanii de informare a populației în privința beneficiilor și posibilităților existente în această direcție, instalarea de echipamente mai eficiente energetic atât în clădirile publice, cât și în cele private, pentru producerea de energie electrică sau termică, reabilitarea energetică a clădirilor publice, investiții în infrastructura de producere a energiei verzi.

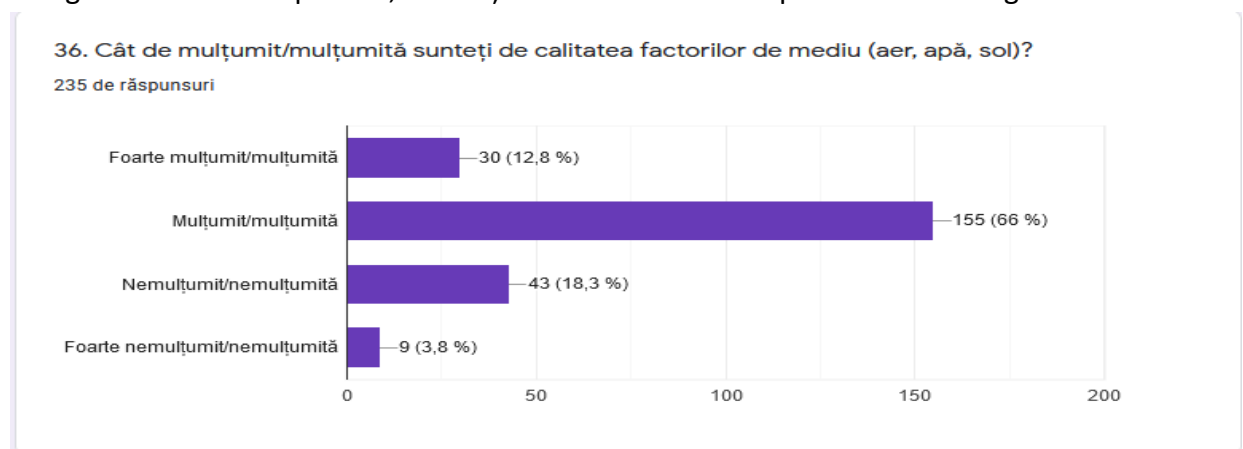

Figura nr. 58 - Calitatea factorilor de mediu
Sursa: Google Forms

La capitolul calitatea factorilor de mediu, respondenții s-au arătat mulțumiți în proporție de 66% (155 persoane), nemulțumiți în proporție de 18.3% (43 persoane), foarte mulțumiți în proporție de 12.8% (30 persoane) și foarte nemulțumiți în proporție de 3.8% (9 persoane).

La întrebarea numărul 37, *Ce vă lipsește din oraș din perspectiva calității factorilor de mediu (aer, apă, sol)?*, răspunsurile au vizat: plantarea vegetației urbane în vederea îmbunătățirii calității aerului, campanii de igienizare a spațiilor publice, amenajarea cursurilor de apă de pe raza orașului, îmbunătățirea calității apei potabile (stație pentru dedurizarea apei), sancționarea celor care deversează ape uzate în zone nepermise, campanii de conștientizare în rândul locuitorilor privind impactul pe care îl au acțiunile dăunătoare asupra factorilor de mediu, organizarea de campanii de ecologizare pe cursurile de apă și în pădurile de pe raza orașului, modernizarea infrastructurii rutiere pentru eliminarea prafului produs de autovehicule, realizarea de teste de potabilitate la izvoarele și fântânile din zona orașului, montarea de stații pentru monitorizarea calității aerului, limitarea tăierilor de păduri, organizarea de campanii de împădurire.

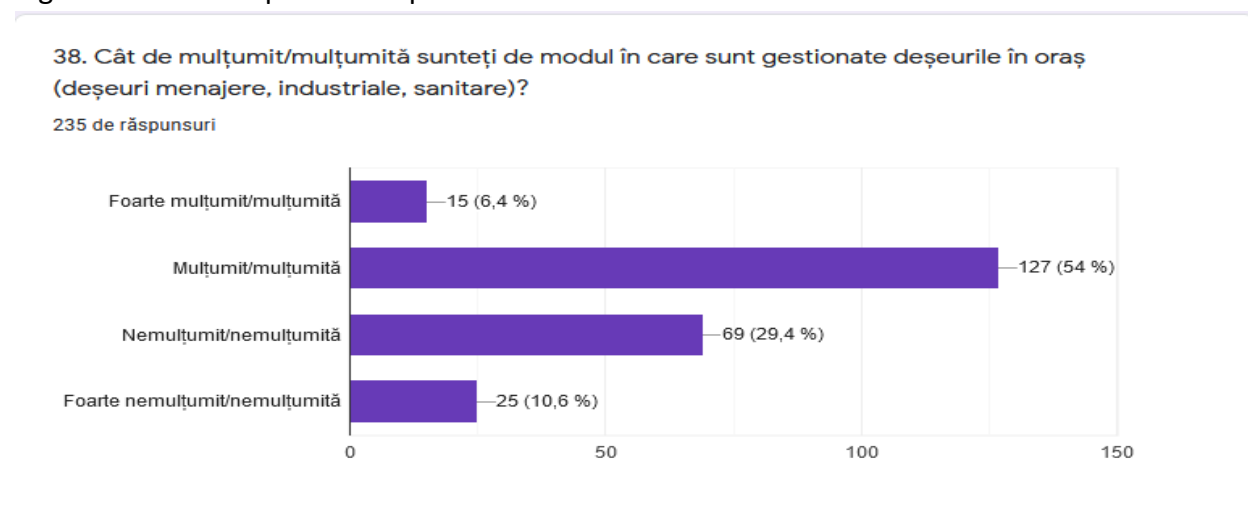

Figura nr. 59 - Gestionarea deșeurilor

Sursa: Google Forms

În privința gestionării deșeurilor, 54% (127 persoane) dintre respondenți s-au arătat mulțumiți, 29.4% (69 persoane) nemulțumiți, 10.6% (25 persoane) foarte nemulțumiți și 6.4% (15 persoane) foarte mulțumiți.

La întrebarea numărul 39, *Ce vă lipsește din oraș din perspectiva gestionării deșeurilor?*, propunerile au fost: organizarea de campanii de conștientizare privind depozitarea, sortarea și limitarea producerii deșeurilor, construirea unei stații de colectare și sortare moderne, montarea mai multor coșuri de gunoi pe domeniul public, încurajarea colectării selective a

deșeurilor, organizarea campaniilor de colectare a deșeurilor electrice, vegetale, periculoase sau rezultate din construcții în parteneriat cu firma care colectează deșeurile în oraș sau cu alte firme private sau ONG-uri, sancțiuni aplicate pentru depozitarea ilegală a deșeurilor sau pentru lipsa colectării selective.

40. Cât de mulțumit/mulțumită sunteți de economia din oraș (număr de firme active, diversitatea activităților economice, număr de unități de cazare etc.)?

235 de răspunsuri

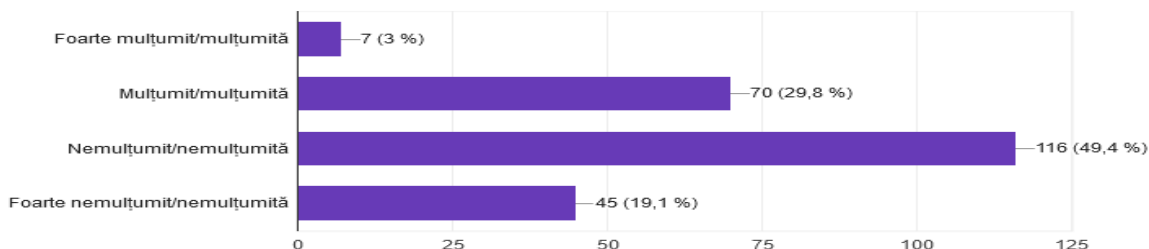

Figura nr. 60 - Economia din oraș

Sursa: Google Forms

Gradul de mulțumire în privința economiei din oraș a fost de 29.8% (70 persoane mulțumite), 3% (7 persoane foarte mulțumite), 49.4% (116 persoane nemulțumite) și 19.1% (45 persoane foarte nemulțumite).

La întrebarea numărul 41, *Ce vă lipsește din oraș din perspectiva economiei?*, au fost primite următoarele propuneri: implicarea autorității publice în creșterea diversității activităților economice de pe raza orașului, încurajarea înființării de firme noi pentru crearea de locuri de muncă, încurajarea activităților de turism care ar putea diversifica economia și crea locuri de muncă, organizarea de piețe volante și târguri pentru producătorii locali, încurajarea firmelor locale să acceseze fonduri nerambursabile pentru dezvoltarea activităților economice, oferirea de facilități pentru investitorii care vor să creeze locuri de muncă în oraș.

42. Cât de mulțumit/mulțumită sunteți de turismul/infrastructura turistică din oraș?

235 de răspunsuri

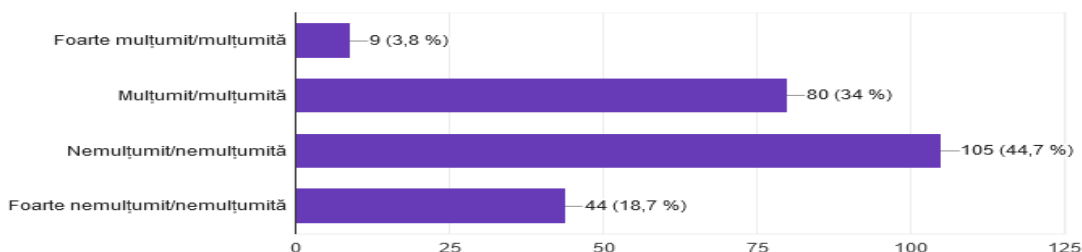

Figura nr. 61 - Turism și infrastructură turistică

Sursa: Google Forms

La capitolul turism și infrastructură turistică, respondenții s-au arătat mulțumiți și foarte mulțumiți în proporții de 34% (80 persoane), respectiv 3.8% (9 persoane), și nemulțumiți și foarte nemulțumiți în proporții de 44.7% (105 persoane), respectiv 18.7% (44 persoane).

La întrebarea numărul 43, *Ce vă lipsește din oraș din perspectiva turismului/infrastructurii turistice?*, propunerile au fost: punerea în valoare a obiectivelor turistice naturale și antropice din oraș, construirea unui muzeu, amenajarea de trasee turistice, încurajarea investițiilor în infrastructura turistică (spații de cazare și activități recreaționale), amenajarea unui centru de informare turistică, construirea unor trasee pentru biciclete în natură, promovarea turismului în zonă, promovarea producătorilor locali.

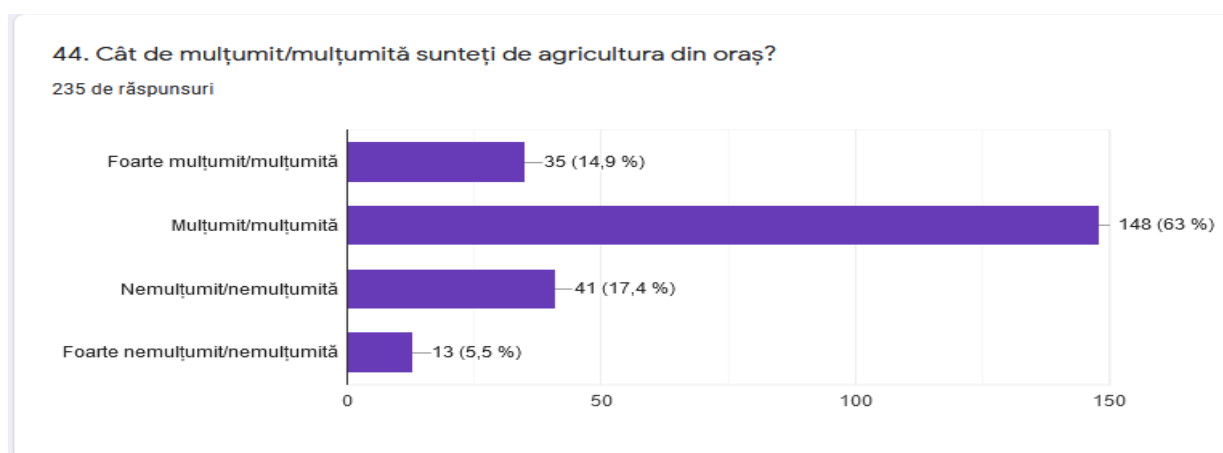

Figura nr. 62 - Agricultura
Sursa: Google Forms

Gradul de mulțumire în privința agriculturii este de 63% (148 persoane mulțumite), 14.9% (35 persoane foarte mulțumite), 17.4% (41 persoane nemulțumite) și 5.5% (13 persoane foarte nemulțumite).

La întrebarea numărul 45, *Ce vă lipsește din oraș din perspectiva agriculturii?*, propunerile au fost următoarele: asigurarea pieței de desfacere pentru producătorii locali, construirea unui centru de colectare, depozitare și procesare pentru produsele agricole, încurajarea asocierilor dintre producători, organizarea de piețe și târguri cu frecvență zilnică, amenajarea drumurilor agricole pentru a evita încărcarea drumului european cu utilaje agricole, promovarea produselor agricole locale, amenajarea pieței agricole din oraș, promovarea informării în privința posibilităților de accesare a fondurilor nerambursabile pentru dezvoltarea activităților agricole, amenajarea infrastructurii de irigații, construirea unui magazin pentru desfacerea produselor agricole locale.

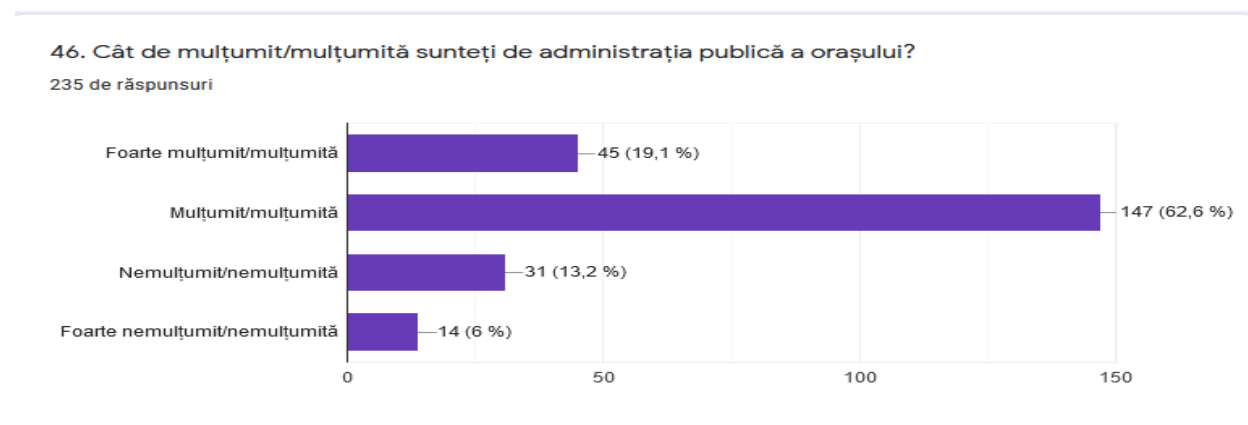

Figura nr. 63 - Administrația publică

Sursa: Google Forms

Gradul de mulțumire în privința administrației publice locale este de 62.6% (147 persoane mulțumite), 19.1% (45 persoane foarte mulțumite), 13.2% (31 persoane nemulțumite) și 6% (14 persoane foarte nemulțumite).

La întrebarea numărul 47, *Ce vă lipsește din oraș din perspectiva administrației publice?*, răspunsurile s-au concentrat pe creșterea gradului de profesionalism al angajaților administrației publice locale, creșterea numărului de proiecte de investiții derulate la nivelul orașului ținând cont de nevoile existente, accesarea tuturor finanțărilor nerambursabile posibile pentru dezvoltarea orașului, digitalizarea serviciilor publice, eficientizarea modalităților de informare a cetățenilor, numirea unui administrator al orașului pentru o mai bună organizare, organizarea de întâlniri în comunitate pentru analizarea nevoilor acestora, verificarea lucrărilor de investiții aflate în desfășurare, organizarea de consultări publice pentru luarea deciziilor privind proiectele importante din oraș, creșterea gradului de transparență în privința deciziilor luate, eficientizarea soluționării diverselor solicitări ale locuitorilor, informări periodice referitoare la stadiul proiectelor desfășurate în oraș.

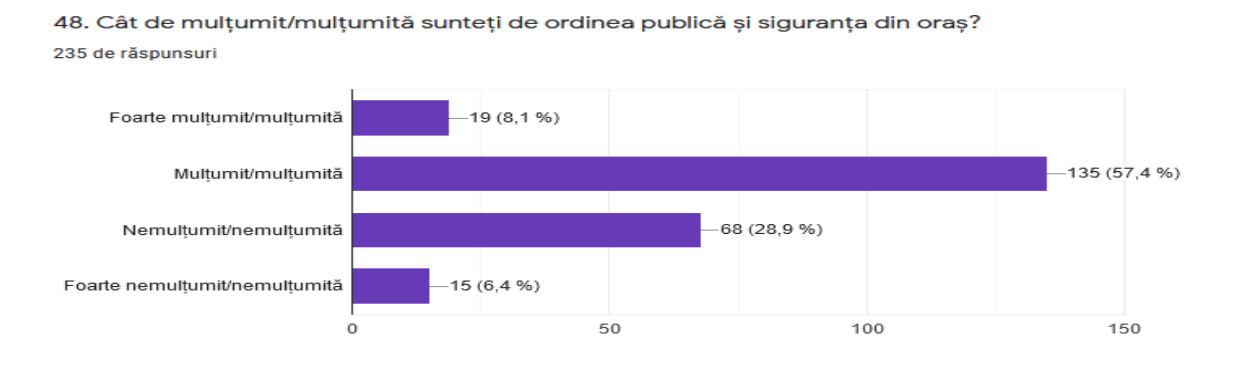

Figura nr. 64 - Ordinea publică și siguranța orașului

Sursa: Google Forms

Referitor la ordinea publică și siguranța din oraș, respondenții s-au arătat mulțumiți în proporție de 57.4% (135 persoane), nemulțumiți în proporție de 28.9% (68 persoane), foarte mulțumiți în proporție de 8.1% (19 persoane) și foarte nemulțumiți în proporție de 6.4% (15 persoane).

La întrebarea numărul 49, *Ce vă lipsește din oraș din perspectiva ordinii publice și siguranței?*, propunerile au fost următoarele: sancționarea celor care nu respectă ordinea publică, creșterea gradului de profesionalism al polițiștilor locali, înființarea unei secții de jandarmi în oraș, construirea unui adăpost pentru câinii comunitari și ridicarea acestora de pe străzi, creșterea gradului de supraveghere atât pe timpul zilei, cât și al nopții, prin asigurarea de patrule pe străzi și extinderea sistemului de supraveghere video, gestionarea problemei cerșetoriei, acordarea de sancțiuni pentru nerespectarea curățeniei în spațiile publice, aplicarea de sancțiuni pentru parcările ilegale.

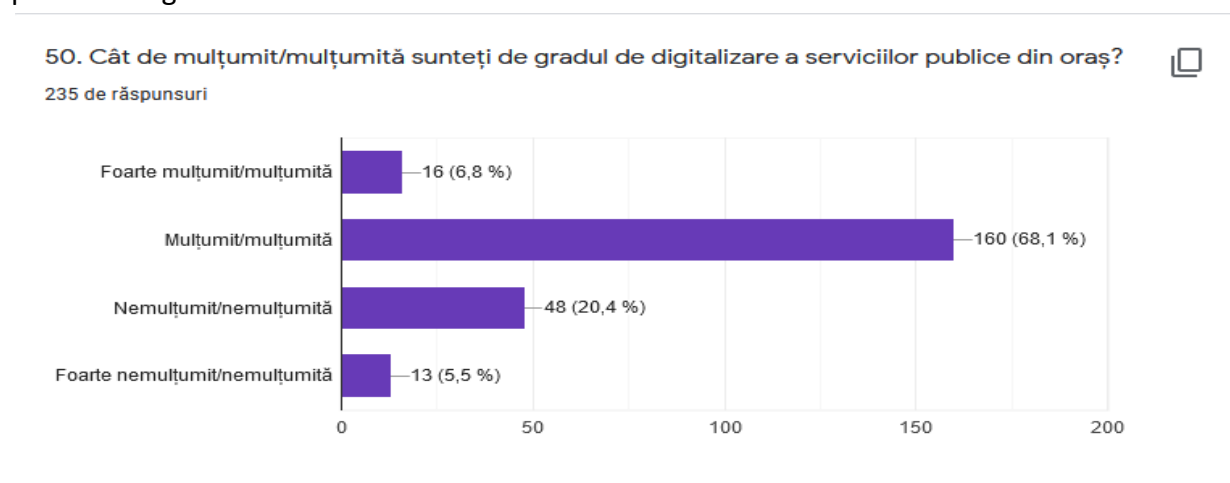

Figura nr. 65 - Digitalizarea serviciilor publice

Sursa: Google Forms

În privința gradului de digitalizare a serviciilor publice, respondenții s-au arătat mulțumiți în proporție de 68.1% (160 persoane), nemulțumiți în proporție de 20.4% (48 persoane), foarte mulțumiți în proporție de 6.8% (16 persoane) și foarte nemulțumiți în proporție de 5.5% (13 persoane).

La întrebarea cu numărul 51, *Ce vă lipsește din oraș din perspectiva digitalizării serviciilor publice?*, propunerile au fost: asigurarea posibilității efectuării plăților tuturor obligațiilor fiscale online, păstrarea site-ului Primăriei actualizat și optimizarea lui astfel încât să integreze opțiunile de facilități digitale, facilități pentru depunerea de solicitări online și eliberarea de acte în format electronic, cursuri de perfecționare pentru angajații autorității publice locale astfel încât să poată utiliza facilitățile digitale la maxim, păstrarea unei evidențe a tuturor evenimentelor publice pe site-ul Primăriei, reducerea timpilor de așteptare pentru rezolvarea

diverselor solicitări sau eliberări de documente, îmbunătățirea comunicării între departamentele autorității publice locale sau între instituțiile publice prin introducerea facilităților digitale.

La întrebarea cu numărul 52, *Ce ați face pentru oraș din perspectiva dezvoltării urbane în perioada 2021-2027, în ordinea priorităților?*, propunerile au cuprins: finalizarea proiectelor aflate în derulare, amenajarea spațiilor verzi, modernizarea infrastructurii rutiere și a celei de utilități, reabilitarea clădirii vechiului spital și redeschiderea acestuia, facilitarea accesului investitorilor în oraș pentru crearea de locuri de muncă, înființarea serviciului de transport public și asigurarea transportului în oraș și înspre Baia Mare, eventual în parteneriat cu celelalte UAT-uri de pe traseu, construirea de trotuare și piste de biciclete, campanii de igienizare a spațiilor publice și private, construirea unui centru de zi pentru vârstnici, construirea unui aqua parc, reabilitarea cinematografului din localitate, amenajarea unei săli de spectacole, amenajarea stațiilor de autobuz, amenajarea unui parc industrial pentru atragerea investitorilor, amenajarea locurilor de parcare, campanii de voluntariat în comunitate, înființarea unui serviciu de curățenie și întreținere a spațiilor publice, amenajarea unui teren de sport la Ciolt, construirea de spații de joacă și în cartierele orașului, dotarea școlilor cu echipamente moderne, digitalizarea serviciilor publice, îngroparea în canale speciale a cablurilor suspendate de pe stâlpii de iluminat public, rezolvarea problemei câinilor fără stăpân de pe străzi, amenajarea pieței agroalimentare, organizarea de consultări publice pentru informarea cetățenilor, facilități fiscale acordate investitorilor, amenajarea albiilor cursurilor de ape de pe teritoriul orașului, înființarea unor servicii publice pentru salubritate, amenajări de drumuri etc., promovarea tradițiilor și culturii locale pentru dezvoltarea turismului, construirea unei baze de agrement, montarea de coșuri de gunoi în oraș, construirea de creșe, școli cu program prelungit, cursuri pentru dezvoltarea profesională a locuitorilor, înființarea unei unități de jandarmi, construirea de spații pentru petrecerea timpului liber, colectarea selectivă a deșeurilor și campanii de informare în acest sens, organizarea de evenimente culturale, promovare turistică și mediatizarea zonei prin campanii susținute, construirea unei centuri ocolitoare.

Analiza SWOT

În cadrul analizei SWOT se iau în considerare factorii interni prin prisma punctelor tari și punctelor slabe, respectiv factorii externi prin prisma oportunităților și amenințărilor, scopul fiind acela de a identifica elemente cheie în stabilirea obiectivelor de dezvoltare.

Punctele tari, apanaj al mediului intern, sunt identificate sub forma resurselor și capacităților pe care comunitatea le deține și care pot exceda resursele și capacitățile altor comunități identice sau pot pur și simplu să marcheze multitudinea de posibilități benefice pentru comunitate.

Prin contrapondere față de punctele tari, punctele slabe, apanaj tot al mediului intern, reprezintă resursele și capacitățile care îi lipsesc comunității analizate sau care sunt inferioare celor deținute de comunități similare.

Oportunitățile sunt apanajul mediului extern, a cărui schimbare în favoarea evoluției comunității evaluate este mai greu influențabilă decât cel intern, și care reprezintă cumulum de circumstanțe favorabile întâlnite la nivel județean, național, european sub forme foarte diferite, dintre care cele mai des întâlnite țin de schimbările legislative, posibilitățile de finanțare pentru diferitele proiecte de interes ale comunității locale, care pot duce la dezvoltarea acestora în ansamblu sau în anumite domenii de interes.

Amenințările sunt și ele apanajul aceluiași mediu extern, marcând evoluții neașteptate și defavorabile ale acestuia și putând lua o multitudine de forme, de la posibile evoluții economice negative la crize economice profunde, schimbări de mentalitate, lacune legislative, toate acestea influențând atingerea obiectivelor strategice propuse de către comunitate prin întârzierea îndeplinirii lor sau chiar prin imposibilitatea de a fi atinse în orizontul de timp propus.

Analiza SWOT este extrem de utilă în demersul de stabilire a direcțiilor de dezvoltare specifice oricărei comunități, jucând un rol important în gestionarea resurselor și capacităților comunității analizate și a modului în care acestea sunt condiționate unele de celelalte. Nu în ultimul rând, analiza sistematică atât a problemelor, cât și a realizărilor comunității, permite înțelegerea rapidă, simultană și integrată a legăturilor dintre elementele pozitive și negative ale acesteia.

Dacă în varianta clasică analiza SWOT ar putea identifica domenii principale de analiză, cum ar fi: mediu, social, educație, sănătate, infrastructură, economie, cultură, administrație

publică etc., în cazul de față, analiza SWOT a *SIDU Șomcuta Mare* va pleca de la multiplicarea acestor domenii de analiză în urma analizei socio-economice expuse până la acest capitol și a consultării opiniei publice. Au fost identificate punctele tari și punctele slabe în ceea ce privește dezvoltarea UAT Șomcuta Mare și se va încerca corelarea acestora cu oportunitățile și amenințările mediului extern. Astfel, vom avea următoarele domenii de analiză: cadru natural și localizare geografică, spații verzi, facilități pentru sport și timp liber, sănătate, educație, forță de muncă și formare profesională, incluziune socială, infrastructură rutieră, mobilitate urbană, infrastructură de utilități, infrastructură de telecomunicații, infrastructură pentru situații de urgență, cultură, infrastructură de locuire, eficiență energetică, calitatea factorilor de mediu, managementul deșeurilor, economie, turism, agricultură, administrația publică, guvernanta electronică și smart city, ordine publică și siguranța cetățeanului.

	Factori		
	Mediu		
Cadru natural și localizare geografică	Intern	Pozitivi	Negativi
		Puncte tari	Puncte slabe
	Extern	Oportunități	Amenințări

		atragerea de investitori; • Amenajarea cadrului natural în vederea desfășurării activităților recreaționale.	natural; • Lipsa investițiilor din cauza infrastructurii improprie; • Poluarea cadrului natural.
--	--	---	--

	Factori	Pozitivi	Negativi
	Mediu		
Spații verzi	Intern	Puncte tari • Existența Registrului Spațiilor Verzi; • Interes crescut pentru investiții referitoare la amenajarea spațiilor verzi existente și viitoare; • Disponibilitatea unor suprafețe de teren pentru astfel de investiții.	Puncte slabe • Lipsa atragerii de finanțări pentru investiții de acest gen în perioada 2014-2020; • Prioritizarea altor proiecte în detrimentul celor privind amenajarea spațiilor verzi.
		Oportunități • Existența posibilităților de finanțare atât din fonduri guvernamentale, cât și europene; • Programe de finanțare disponibile în cadrul diferitelor organizații naționale pentru proiecte privind amenajarea de spații verzi cu impact asupra mediului.	Amenințări • Absorbție redusă sau inexistentă a fondurilor nerambursabile (din cauza dificultăților de accesare); • Întreținerea necorespunzătoare a spațiilor verzi existente sau a celor care sunt planificate să fie amenajate în viitor; • Indiferența utilizatorilor acestor spații față de normele de ordine și curățenie.
	Extern		

	Factori	Pozitivi	Negativi
	Mediu		
Facilități pentru sport și timp liber	Intern	Puncte tari <ul style="list-style-type: none"> Existența bazei sportive Progresul; Existența unor terenuri de sport amenajate în incinta școlilor din UAT. 	Puncte slabe <ul style="list-style-type: none"> Infrastructura pentru sport și petrecerea timpului liber este slab dezvoltată în comparație cu necesitățile și interesul arătat de locuitorii orașului; Insuficienta finanțare a domeniului sportiv și a facilităților aferente petrecerii timpului liber; Lipsa unui bazin de înot.
	Extern	Oportunități <ul style="list-style-type: none"> Depunerea unor proiecte pentru dezvoltarea infrastructurii sportive și de petrecere a timpului liber, în vederea finanțării acestora din fonduri nerambursabile; Inițierea unor programe de încurajare a practicării sportului la orice vârstă; Investiții realizate pentru diversificarea activităților de petrecere a timpului liber (construire hipodrom, construire pistă de karting sau auto-moto, teren de golf etc.). 	Amenințări <ul style="list-style-type: none"> Imposibilitatea accesării fondurilor nerambursabile pentru astfel de investiții; Receptivitatea scăzută a populației pentru programe de încurajare a practicării sportului.

Sănătate	Factori	Pozitivi	Negativi
	Mediu		
	Intern	Puncte tari	Puncte slabe

		<ul style="list-style-type: none"> • Existența unei unități SMURD cu ambulanță în oraș; • Existența a șase cabinete ale medicilor de familie; • Existența a două cabinete stomatologice; • Existența unui cabinet medical de specialitate; • Existența a patru farmacii; • Existența unui laborator de analize medicale; • Existența unui laborator de tehnică dentară; • Existența posibilității de realizare a diverselor investigații, într-o multitudine de specializări ale medicinei, în reședința de județ, Baia Mare. 	<ul style="list-style-type: none"> • Lipsa unui spital; • Personal medical insuficient; • Lipsa unor cabinete medicale și a medicilor cu specializări diverse; • Dotarea sub standard a cabinetelor medicale; • Fondurile insuficiente afectează serviciile medicale prestate către pacienți.
	Extern	<p style="text-align: center;">Oportunități</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inițierea unui parteneriat cu Spitalul Județean Baia Mare în vederea deschiderii unei unități în Șomcuta Mare; • Construirea unui spital în oraș; • Dezvoltarea serviciilor medicale la domiciliu pentru persoane din categorii vulnerabile; • Inițierea unor programe de telemedicină; • Construirea unui centru de recuperare medicală; 	<p style="text-align: center;">Amenințări</p> <ul style="list-style-type: none"> • Creșterea costurilor serviciilor medicale; • Creșterea numărului de probleme medicale ca urmare a îmbătrânirii populației și din lipsa campaniilor de prevenție; • Migrarea personalului medical spre centre medicale mai mari din țară sau străinătate; • Migrarea populației cu anumite afecțiuni către orașe cu facilități multiple în privința serviciilor medicale.

		<ul style="list-style-type: none"> • Depunerea unor proiecte de finanțare pentru campanii de prevenție în diverse sfere ale sănătății umane și pentru dotarea centrelor medicale ale medicilor de familie. 	
--	--	---	--

	Factori	Pozitivi	Negativi
	Mediu		
Educație	Intern	<p>Puncte tari</p> <ul style="list-style-type: none"> • Existența tuturor categoriilor de unități de învățământ preuniversitar (grădiniță, școală, liceu); • Reabilitarea infrastructurii educaționale; • Existența unor programe extrașcolare; • Rata abandonului școlar este mică; • Existența programelor de educație continuă pe tot parcursul vieții, derulate atât de către autoritățile publice, cât și de organizații private. 	<p>Puncte slabe</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inexistența școlilor profesionale sau a specializărilor pentru formarea profesională a elevilor în sfere ale economiei care duc lipsă de personal calificat la nivel local; • Migrarea elevilor către instituții educaționale din Baia Mare; • Dotarea necorespunzătoare a unităților de învățământ; • Fonduri insuficiente pentru perfecționarea cadrelor didactice și premierea performanței elevilor.
	Extern	<p>Oportunități</p> <ul style="list-style-type: none"> • Finalizarea construcției creșei; • Înființarea unor grădinițe cu program prelungit; • Organizarea unor 	<p>Amenințări</p> <ul style="list-style-type: none"> • Scăderea numărului persoanelor calificate din învățământ prin ieșirea acestora din viața activă; • Scăderea gradului de instruire a populației școlare;

		<p>cursuri pentru perfecționarea cadrelor didactice;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Atragerea de finanțări pentru dotarea și reabilitarea unităților de învățământ care au aceste nevoi; • Accesarea programelor de finanțare care încurajează schimburile interculturale și mobilitatea elevilor. 	<ul style="list-style-type: none"> • Creșterea ratei abandonului școlar.
--	--	--	---

	Factori		Pozitivi	Negativi
	Mediu			
			Puncte tari	Puncte slabe
Forță de muncă și formare profesională	Intern		<ul style="list-style-type: none"> • Participarea unei părți a populației la cursuri de reconversie profesională organizate în cadrul unui proiect cu finanțare nerambursabilă; • Populație educată; • Populație calificată în diverse meserii; • Populație omogenă și relativ stabilă; • Lipsa conflictelor interetnice; • Disponibilitate de angajare în anumite meserii; • Existența unui număr însemnat de 	<ul style="list-style-type: none"> • Tendință descrescătoare a populației (spor natural negativ); • Îmbătrânirea populației; • Existența unei rezistențe manifestate de către o parte a populației mature în privința reconversiei profesionale; • Inadaptare socială a populației de etnie romă; • Lipsa specializării unei părți a populației care se ocupă cu agricultura; • Migrarea forței de muncă specializate înspre orașe mai mari din țară sau străinătate.

		absolvenți de studii superioare.	
	Extern	Oportunități	Amenințări
		<ul style="list-style-type: none"> Legislație care încurajează angajarea tinerilor absolvenți și șomerilor prin acordarea de facilități fiscale pentru angajatori; Continuarea accesării programelor de finanțare disponibile pentru reconversie profesională și crearea de locuri de muncă pentru persoanele din categorii defavorizate; Organizarea de cursuri de formare profesională în oraș. 	<ul style="list-style-type: none"> Natalitate scăzută; Tendința de migrare a populației în străinătate; Scăderea numărului persoanelor calificate prin ieșirea acestora din viața activă; Lipsa corelării între cererea și oferta pieței de muncă; Deprofesionalizarea forței de muncă existente în oraș; Creșterea procentului populației angajate în munca nedeclarată, cu impact asupra sistemelor de asigurări sociale și sănătate, precum și asupra economiei locale; Creșterea numărului de șomeri în rândul populației tinere; Lipsa interesului pentru cursuri de specializare sau reconversie profesională.

Incluziune socială	Factori		Pozitivi	Negativi
	Mediu			
	Intern	Puncte tari	Puncte slabe	
		<ul style="list-style-type: none"> Existența Serviciului de Asistență Socială în cadrul Primăriei cu atribuții în sfera serviciilor sociale; Existența unor 	<ul style="list-style-type: none"> Capacitate scăzută de a asigura servicii sociale pentru toate categoriile de persoane aflate în dificultate; 	

		<p>insitituții locale care oferă servicii sociale;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Derularea de programe cu componentă de incluziune socială în parteneriat public-privat. 	<ul style="list-style-type: none"> • Lipsa spațiilor pentru desfășurarea activităților de protecție și asistență socială; • Reticența persoanelor care ar putea beneficia de asistență socială în a participa la astfel de programe.
	Extern	<p>Oportunități</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dezvoltarea Serviciului de Asistență Socială; • Disponibilitatea finanțărilor nerambursabile pentru investiții în activități de protecție și asistență socială; • Încurajarea dezvoltării sferei organizațiilor nonguvernamentale și implicarea comunității în rezolvarea problemelor care țin de incluziunea socială; • Inițierea unor proiecte de economie socială; • Construirea unui centru de zi pentru vârstnici, a unei cantine sociale, a unui centru de consiliere și a unui centru de zi pentru copiii cu dizabilități. 	<p>Amenințări</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lipsa personalului calificat pentru un centru de servicii sociale; • Creșterea procentului populației marginalizate și în risc de sărăcie în situația în care nu sunt alocate sau atrase suficiente fonduri pentru activitățile de asistență socială; • Proces anevoios de obținere a finanțărilor nerambursabile în privința asistenței și protecției sociale; • Posibila creștere a infraționalității din cauza lipsurilor materiale.

Infrastructură rutieră	Factori		Pozitivi	Negativi
	Mediu			
	Intern		<p>Puncte tari</p> <ul style="list-style-type: none"> • Existența drumului 	<p>Puncte slabe</p> <ul style="list-style-type: none"> • Starea

		<p>european 58, care traversează orașul;</p> <ul style="list-style-type: none"> Existența drumurilor județene 182B și 184B. 	<p>nesatisfăcătoare a infrastructurii de drumuri.</p>
	Extern	<p>Oportunități</p> <ul style="list-style-type: none"> Finalizarea investițiilor începute; Realizarea de parcări supraterane; Fonduri nerambursabile disponibile pentru proiecte din această categorie. 	<p>Amenințări</p> <ul style="list-style-type: none"> Izolarea și depopularea anumitor localități aparținătoare din cauza infrastructurii rutiere precare.

	Factori	Pozitivi	Negativi
	Mediu		
Mobilitate urbană	Intern	<p>Puncte tari</p> <ul style="list-style-type: none"> Apropierea față de Aeroportul Baia Mare (25 km); Existența infrastructurii de transport feroviar în apropierea orașului; Existența mijloacelor de transport pentru elevi; Existența intențiilor de îmbunătățire a mobilității urbane. 	<p>Puncte slabe</p> <ul style="list-style-type: none"> Inexistența unui Plan de Mobilitate Urbană; Lipsa unui sistem de transport public cu frecvență ridicată care să faciliteze accesul locuitorilor din toate localitățile aparținătoare către Șomcuta Mare; Rețea redusă de alei pietonale; Rețea redusă de piste de biciclete; Infrastructură rutieră insuficient dezvoltată.
		Extern	<p>Oportunități</p> <ul style="list-style-type: none"> Realizarea unui Plan de Mobilitate Urbană;

		<ul style="list-style-type: none"> • Modernizarea infrastructurii rutiere, construirea de alei pietonale și piste de biciclete; • Înființarea unui Serviciu de Transport Public în cadrul Primăriei și dezvoltarea unui sistem de transport public eficient și cât mai prietenos cu mediul; • Inițierea de campanii de încurajare a utilizării mijloacelor de deplasare prietenoase cu mediul. 	<p>materie de mobilitate urbană poate stopa tendința de modernizare a orașului.</p>
--	--	---	---

	Factori		Pozitivi	Negativi
	Mediu			
Infrastructură de utilități	Intern	Puncte tari		Puncte slabe
		<ul style="list-style-type: none"> • Existența rețelelor de utilități pe raza orașului; • Există rețea de apă potabilă și canalizare; • Există sistem de alimentare cu gaze naturale; • Există sistem de distribuție a energiei electrice. 	<ul style="list-style-type: none"> • Infrastructură slab dezvoltată în anumite localități ale orașului; • Rețea de canalizare parțială; • Rețea de gaze naturale parțială. 	
	Extern	Oportunități		Amenințări
		<ul style="list-style-type: none"> • Finalizarea lucrărilor care țin de infrastructura de utilități aflate în desfășurare; • Construirea de rețele de utilități în toate localitățile aparținătoare 	<ul style="list-style-type: none"> • În lipsa unor sisteme de canalizare moderne, există riscul deversării apelor reziduale menajere în locuri neamenajate, acest lucru ducând la poluarea apelor 	

		orașului pentru îndeplinirea angajamentelor luate de către România față de Uniunea Europeană în acest domeniu.	de suprafață și subterane, precum și a solului; <ul style="list-style-type: none"> Buget local insuficient pentru dezvoltarea infrastructurii tuturor localităților componente.
--	--	--	---

Infrastructură de telecomunicații	Factori		Pozitivi	Negativi
	Mediu		Puncte tari	Puncte slabe
	Intern		<ul style="list-style-type: none"> Rețea de telecomunicații bine dezvoltată; Există rețele de telefonie fixă, mobilă și internet; Există oficiu poștal. 	<ul style="list-style-type: none"> Calitatea serviciilor furnizate nu este aceeași în toate zonele aferente orașului.
Extern		<ul style="list-style-type: none"> Modernizarea de infrastructurii de telecomunicații; Furnizarea unor servicii de calitate similară în oricare dintre zonele orașului. 	<ul style="list-style-type: none"> Numărul mic de locuitori din unele localități aparținătoare orașului poate influența dezvoltarea și modernizarea rețelelor de telecomunicații, furnizorii de astfel de servicii putând considera nerentabile investițiile în infrastructura necesară. 	

Infrastructură pentru situații de urgență	Factori		Pozitivi	Negativi
	Mediu		Puncte tari	Puncte slabe
	Intern			

		<ul style="list-style-type: none"> • Existența Serviciului Voluntar pentru Situații de Urgență (SVSU); • Existența unui punct SMURD. 	<ul style="list-style-type: none"> • Lipsa dotărilor moderne pentru SVSU; • Capacitate redusă de acțiune a SVSU.
	Extern	<p>Oportunități</p> <ul style="list-style-type: none"> • Posibilități de inițiere a unor parteneriate la nivel județean sau național cu ISU în vederea perfecționării membrilor SVSU; • Participarea la competiții de proiecte în vederea dotării SVSU. 	<p>Amenințări</p> <ul style="list-style-type: none"> • Imposibilitatea efectuării unor acțiuni în situații delicate din cauza dotării deficitare și a lipsei personalului calificat.

Cultură	Factori			
	Mediu		Pozitivi	Negativi
	Intern		Puncte tari	Puncte slabe
			<ul style="list-style-type: none"> • Existența Bibliotecii Orășenești; • Existența Casei de Cultură; • Existența a cinci cămine culturale; • Existența patrimoniului arhitectural semnificativ: 3 biserici de lemn și alte monumente istorice. 	<ul style="list-style-type: none"> • Starea patrimoniului arhitectural și nevalorificarea lui economică.
Extern		Oportunități	Amenințări	
		<ul style="list-style-type: none"> • Posibilități de inițiere a unor programe de încurajare a renovării obiectivelor de patrimoniu de pe raza orașului, în condițiile în care acestea nu 	<ul style="list-style-type: none"> • Pierderea tradițiilor locale; • Venituri mici generate de activitățile culturale; 	

		<p>se află în proprietatea autorității publice locale;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Implementarea propunerilor din noul Plan Urbanistic General în privința protejării patrimoniului istoric; • Inițierea de parteneriate cu instituții culturale din orașele mari din regiune (Baia Mare, Cluj-Napoca, Satu Mare) în vederea desfășurării de activități culturale frecvente în oraș; • Construirea unui spațiu pentru activități culturale în aer liber (Teatru de Vară); • Organizarea de expoziții de pictură, sculptură, fotografie etc.; • Stabilirea unui calendar anual de activități culturale, care să fie promovat la nivelul întregului oraș și care să cuprindă activități diverse pentru toate categoriile de vârstă. 	<ul style="list-style-type: none"> • Fonduri bugetare reduse pentru astfel de activități; • Scăderea gradului de interes în rândul populației orașului pentru activitățile culturale.
--	--	---	---

	Factori		Pozitivi	Negativi
	Mediu			
Infrastructură de locuire	Intern		<p>Puncte tari</p> <ul style="list-style-type: none"> • Existența unui număr mare de clădiri aflate în proprietate privată pentru dimensiunea orașului. 	<p>Puncte slabe</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lipsa unui plan de îmbunătățire a infrastructurii de locuire la nivelul administrației publice locale.
			<p>Oportunități</p> <ul style="list-style-type: none"> • Posibilitatea 	<p>Amenințări</p> <ul style="list-style-type: none"> • Migrarea tinerilor
	Extern			

		<p>accesării unor finanțări pentru construirea de locuințe sociale;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oferirea de facilități pentru încurajarea construirii de locuințe pentru tineri; • Reabilitarea blocurilor de locuințe existente; • Participarea la programul guvernamental privind construirea de blocuri ANL. 	<p>din oraș înspre alte zone;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dezinteresul beneficiarilor de locuințe ANL sau sociale pentru spațiul locativ.
--	--	---	---

	Factori		
	Mediu		
Eficiență energetică	Intern	Pozitivi	Negativi
		Puncte tari	Puncte slabe
	Extern	Oportunități	Amenințări
		Opportunități	Amenințări

		<p>iluminat public, încălzire centralizată și transport public;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inițierea de proiecte pentru susținerea investițiilor cu componentă de reducere a consumului de energie și scădere a emisiilor de CO2. 	<ul style="list-style-type: none"> • Reticența și dezacordul unor proprietari față de utilitatea și avantajele generate de astfel de investiții în reabilitarea clădirilor.
--	--	--	--

	Factori		Pozitivi	Negativi
	Mediu			
Calitatea factorilor de mediu	Intern		<p>Puncte tari</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nu există poluatori industriali pe teritoriul orașului; • Bioclimat și cadru natural valoros. 	<p>Puncte slabe</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lipsa amenajărilor văilor de pe raza orașului, fapt care duce la eroziunea solului din cauza gradului de torențialitate al acestora; • Educația ecologică este insuficient dezvoltată; • Deversarea apelor reziduale în locuri interzise duce la poluarea apelor de suprafață și subterane, precum și a solului.
			<p>Oportunități</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inițierea unor campanii de împădurire; • Amenajarea cursurilor văilor de pe raza orașului; • Organizarea campaniilor privind educația ecologică și de ecologizare a zonelor publice din oraș. 	<p>Amenințări</p> <ul style="list-style-type: none"> • Intervenția locuitorilor asupra mediului înconjurător; • Idiferența față de protecția mediului; • Creșterea poluării; • Distrugerea peisajului; • Lipsa măsurilor de prevenire a inundațiilor; • Existența riscurilor
	Extern			

			de apariție a dezastrelor naturale;
			<ul style="list-style-type: none"> • Exploatare forestieră necontrolată cu consecințe grave asupra eroziunii solului și alunecărilor de teren.

	Factori		Pozitivi	Negativi
	Mediu			
Managementul deșeurilor	Intern		Puncte tari <ul style="list-style-type: none"> • Existența unui contract de prestări servicii cu o firmă specializată în colectarea deșeurilor; • Organizarea campaniilor bianuale de colectare a deșeurilor electrice și electrocasnice. 	Puncte slabe <ul style="list-style-type: none"> • Infrastructura necesară colectării selective a deșeurilor este slab dezvoltată; • Lipsa campaniilor în favoarea utilizării corespunzătoare a infrastructurii de colectare a deșeurilor; • Lipsa sancțiunilor pentru depozitarea ilegală a deșeurilor.
			Oportunități <ul style="list-style-type: none"> • Organizarea de campanii privind modalitatea de reducere a cantității de deșeuri generate de o gospodărie; • Campanii de igienizare a locurilor de campare, de picnic, malurilor apelor, pășunilor; • Investiții în infrastructura de 	Amenințări <ul style="list-style-type: none"> • Creșterea zonelor poluate cu deșeuri menajere și de alt tip; • Poluarea apelor, solului, aerului din cauza depozitării necorespunzătoare a deșeurilor.
	Extern			

		colectare din oraș: coșuri de gunoi pentru colectare selectivă, mașini specializate pentru colectare selectivă, containere împărțite pe categorii de deșuri la blocurile de locuințe și la casele individuale.	
--	--	--	--

	Factori	Pozitivi	Negativi
	Mediu		
Economie	Intern	<p style="text-align: center;">Puncte tari</p> <ul style="list-style-type: none"> • Deschiderea autorității publice locale spre concesionarea de terenuri și clădiri în vederea realizării de investiții generatoare de locuri de muncă; • Forță de muncă ieftină; • Existența unei tradiții în prelucrarea anumitor resurse locale (calcare, lemn, legume, fructe); • Existența unor instituții financiare. 	<p style="text-align: center;">Puncte slabe</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inexistența investitorilor mari în oraș; • Scăderea puterii de cumpărare a locuitorilor; • Număr mic de agenți economici; • Locuri de muncă puține generate de către agenții economici activi; • Lipsa unui incubator de afaceri pentru firme nou înființate.
	Extern	<p style="text-align: center;">Oportunități</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stabilirea unor parteneriate public-privat pentru atragerea de investitori și generarea de locuri de muncă; • Depunerea unor proiecte pentru obținerea de finanțări nerambursabile în 	<p style="text-align: center;">Amenințări</p> <ul style="list-style-type: none"> • Preferința investitorilor mari pentru facilitățile oferite de aglomerările urbane în condițiile deficiențelor de infrastructură pe care orașul le are în acest moment;

		<p>vederea construirii unui incubator de afaceri și dezvoltarea unei zone industriale cu facilitățile necesare;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Disponibilitatea finanțărilor nerambursabile și pentru firmele existente în oraș, dar și pentru cele nou înființate. 	<ul style="list-style-type: none"> • Credite pentru dezvoltarea afacerilor greu accesibile de către firmele nou înființate.
--	--	--	--

	Factori		
	Mediu		
Turism	Intern	Pozitivi	Negativi
		Puncte tari	Puncte slabe
	Extern	Oportunități	Amenințări

Intern - Pozitivi:

- Potențial turistic semnificativ în oraș și în împrejurimi;
- Aeroport în apropiere (Baia Mare).

Intern - Negativi:

- Insuficientă promovare a turismului atât din partea autorității publice locale, cât și a firmelor private;
- Lipsa activităților de recreere, care să vină în completarea activităților turistice;
- Lipsa unor proiecte de punere în valoare a cadrului natural (ex.: trasee montane);
- Pregătire profesională de calitate scăzută în domeniul serviciilor turistice.

Extern - Oportunități:

- Introducerea în circuitul turistic național a unor obiective turistice de importanță majoră pentru oraș;
- Construirea unor

Extern - Amenințări:

- Bugetul necesar reabilitării monumentelor istorice aflate pe raza orașului depășește posibilitățile administrației publice locale și ale potențialilor investitori;

		<p>unități turistice cu spații de cazare;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Realizarea unui Centru de Informare Turistică; • Creșterea numărului de turiști care vizitează anual orașul și zona; • Potențial pentru dezvoltarea de noi produse și servicii turistice; • Valorificarea cadrului natural; • Dezvoltarea unor facilități pentru practicarea turismului în sezonul de iarnă. 	<ul style="list-style-type: none"> • Scăderea atractivității turistice a zonei din cauza echipării precare cu servicii și utilități publice; • Degradarea până la dispariție a obiectivelor de patrimoniu construit.
--	--	--	--

		Factori	
		Mediu	
Agricultură	Intern	Pozitivi	Negativi
		Puncte tari	Puncte slabe
	Extern	Oportunități	Amenințări

		<ul style="list-style-type: none"> Facilități oferite de către administrația publică locală pentru producătorii locali; Organizarea de târguri cu produse locale; Dezvoltarea serviciilor conexe activității agricole (medicină veterinară, proiectare și consultanță); Asocierea producătorilor locali, îmbunătățirea practicilor agricole pentru creșterea productivității, elaborarea unor politici de marketing în vederea promovării produselor locale și pe alte piețe de desfacere. 	<p>cauza lipsei piețelor de desfacere;</p> <ul style="list-style-type: none"> Practicarea agriculturii de subzistență; Consumul produselor alimentare de import în detrimentul celor locale, în lipsa unei promovări corespunzătoare.
--	--	--	---

	Factori		Pozitivi	Negativi
	Mediu			
Administrația publică	Intern		Puncte tari	Puncte slabe
			<ul style="list-style-type: none"> Administrație publică activă și implicată; Deschidere față de proiecte de investiții. 	<ul style="list-style-type: none"> Insuficienta specializare a personalului din cadrul autorității publice locale pentru scrierea proiectelor cu finanțare nerambursabilă; Lipsa unui departament specializat pentru managementul proiectelor cu finanțare nerambursabilă în cadrul Primăriei; Buget local auster;

			<ul style="list-style-type: none"> • Posibilitate redusă de modernizare sau construire a infrastructurii urbane; • Insuficienta dezvoltare a comunicării între instituțiile publice; • Slabă comunicare cu cetățenii.
	Extern	Oportunități	Amenințări
		<ul style="list-style-type: none"> • Finanțări neambursabile în domeniul dezvoltării urbane; • Creșterea nivelului de calitate pentru serviciile prestate către populație; • Dezvoltarea capacității angajaților administrației publice locale de a scrie și implementa proiecte cu finanțare nerambursabilă. 	<ul style="list-style-type: none"> • Întârziere în privința reformei administrative; • Diminuarea resurselor financiare disponibile pentru implementarea proiectelor; • Nemulțumiri manifestate de populație în privința măsurilor sociale și economice de la nivel guvernamental; • Insuficiența resurselor bugetare; • Lipsa informării suficiente în privința programelor de finanțare nerambursabilă.

Guvernanța electronică și smart city	Factori		Pozitivi	Negativi
	Mediu			
	Intern		Puncte tari <ul style="list-style-type: none"> • Deschiderea autorității publice locale față de facilitățile de digitalizare pe care idea 	Puncte slabe <ul style="list-style-type: none"> • Slaba dezvoltare a serviciilor pentru populație; • Lipsa infrastructurii necesare în cadrul

		de oraș inteligent le încorporează; <ul style="list-style-type: none"> • Sistem GIS aflat în implementare. 	administrației publice locale pentru a gestiona sisteme interconectate specifice unui oraș inteligent.
	Extern	<p>Oportunități</p> <ul style="list-style-type: none"> • Crearea unor sisteme electronice de interacțiune cu cetățenii (de la sesizări și reclamații, până la cereri și depuneri de documente, plata taxelor și a altor obligații fiscale); • Sisteme de monitorizare a traficului rutier, a infrastructurii de iluminat și a altor rețele de utilități publice; • Accesarea de finanțări nerambursabile pentru îmbunătățirea serviciilor publice specifice unui oraș inteligent. 	<p>Amenințări</p> <ul style="list-style-type: none"> • Imposibilitatea de raliere la tendințele europene de digitalizare a administrației publice locale poate avea impact asupra migrației populației tinere către alte localități în care aceste facilități sunt dezvoltate.

Ordine publică și siguranța cetățeanului	Factori	Pozitivi	Negativi
	Mediu		
	Intern	<p>Puncte tari</p> <ul style="list-style-type: none"> • Existența personalului specializat pentru aceste activități; • Existența unui sistem de monitorizare video la nivelul orașului. 	<p>Puncte slabe</p> <ul style="list-style-type: none"> • Personalul specializat este insuficient pentru a face față solicitărilor; • Lipsa cursurilor de perfecționare în vederea creșterii gradului de profesionalism al personalului specializat.
Extern	Oportunități	Amenințări	

		<ul style="list-style-type: none">• Realizarea de investiții în modernizarea și extinderea sistemelor de monitorizare video de la nivelul orașului;• Angajarea de personal suplimentar pentru activitățile care țin de ordinea publică și siguranța cetățeanului;• Realizarea unor regulamente la nivel local prin care să fie transpuse decizii guvernamentale și aplicarea acestora în vederea îmbunătățirii condițiilor de viață în oraș (depozitare ilegală a deșeurilor, ordine publică, parcări ilegale etc.).	<ul style="list-style-type: none">• Creșterea cazurilor de vandalism sau deranjare a liniștii publice în lipsa personalului specializat și a sistemelor de monitorizare video eficiente.
--	--	--	--

Surse de finanțare 2021-2027

În perioada 2021-2027, la nivel național, vor exista mai multe Programe Operaționale care vor furniza finanțări pentru proiectele propuse de potențialii beneficiari. În cele ce urmează vom trece în revistă aceste programe și acțiunile propuse spre finanțare, ținând cont de faptul că acestea vor putea suferi ajustări, aflându-se în stadiul de variante de lucru. Scopul sumarizării acestor Programe Operaționale îl reprezintă identificarea finanțărilor disponibile pentru UAT și corelarea acestor oportunități cu nevoile orașului transpuse în lista generală de proiecte necesare și apoi în planul de acțiuni.

Programul Operațional Regional Nord-Vest

Axa Prioritară	Obiectiv Specific	Acțiuni
Axa Prioritară 1 – O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice	OS a(i) – Dezvoltarea și creșterea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate	<p>a. Dezvoltarea structurilor CDI în folosul întreprinderilor din sectoarele de specializare inteligentă (proiecte CDI de impact regional/local):</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ activități de cercetare-inovare în centre publice de cercetare, de învățământ superior și de competență, exclusiv pentru întreprinderi, realizate prin cooperare intra-regională în domeniul RIS3; ▪ activități de cercetare industrială și/sau dezvoltare experimentală, derulate individual sau în colaborare cu mediul de afaceri; ▪ dezvoltarea infrastructurilor proprii de CDI ale companiilor pentru sprijinirea activităților de inovare, inclusiv inovare de proces și organizațională în cadrul IMM-urilor, aferente domeniilor de specializare inteligentă la nivel regional (abordare pe lanțul valoric al inovării – activități CDI, valorizare produse/servicii), inclusiv etapa de lansare în piață. <p>b. Dezvoltarea structurilor CDI în întreprinderi nou înființate/spin-off-uri din sectoarele de specializare inteligentă</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ activități de cercetare-inovare în întreprinderi nou înființate sau spin-off-uri, realizate individual sau prin cooperare intra-regională în domeniul RIS3; ▪ activități de cercetare industrială și/sau dezvoltare experimentală, derulate individual sau în colaborare, având ca obiectiv principal punerea pe piață a unor produse și servicii inovatoare; ▪ dezvoltarea infrastructurilor proprii de CDI ale întreprinderilor nou înființate sau spin-off-uri, sprijinirea activităților de inovare, inclusiv inovare de proces și organizațională în cadrul întreprinderilor nou înființate sau spin-off-urilor, aferente domeniilor de specializare inteligentă la nivel regional (abordare pe lanțul valoric al inovării – activități CDI, valorizare produse/servicii) inclusiv etapa de lansare în piață; ▪ sprijin pentru întreprinderile nou înființate inovatoare, pentru susținerea inovatorilor radicali și disruptivi, a potențialului de creștere a acestora și pentru a scădea rata de eșec. <p>c. Sprijinirea transferului tehnologic și a ecosistemului de inovare</p>

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ sprijinirea transferului tehnologic prin acțiuni integrate de creare și dezvoltare a infrastructurilor de inovare și TT, fizice sau digitale, în scopul facilitării interacțiunii între mediul CDI și mediul de afaceri și comercializării rezultatelor CDI, corelate cu dezvoltarea unor noi tipuri de infrastructuri care facilitează transferul tehnologic (de exemplu demo-lab, living lab, fab lab, makers-space etc.) și a serviciilor aferente; ▪ acordare de sprijin pentru desfășurarea serviciilor de TT, corelate prin dezvoltarea unor noi tipuri de servicii de transfer tehnologic cu nevoile mediului de afaceri, consultanță specializată în afaceri sau investiții pentru implementarea unui rezultat al cercetării – inovării în parteneriat între IMM-uri și EITT; ▪ activități de cercetare în colaborare între ETT/organizațiile de cercetare și IMM-uri; ▪ sprijinirea ecosistemului antreprenorial de inovare care favorizează crearea și maturizarea start-up/spin-off în domenii de specializare inteligentă; ▪ sprijin pentru firmele inovatoare existente, pentru scalare (scale-up), pentru trecerea de la concept până la produs și dezvoltarea unui prototip minim viabil (MVP).
	<p style="text-align: center;">OS a(ii) – Valorificarea avantajelor digitalizării, în beneficial cetățenilor, al companiilor, al organizațiilor de cercetare și al autorităților publice</p>	<p>Transformarea digitală a IMM-urilor</p> <ul style="list-style-type: none"> - investiții pentru adoptarea tehnologiilor și a instrumentelor digitale care conduc la inovarea modelului de afaceri, sisteme de tip RFID (Radio-Frequency Identification) pentru gestiunea activității de producție sau livrare servicii, sistemele de localizare specializate pentru activitatea firmelor (information tracking systems), achiziția de servicii, echipamente și tehnologii necesare pentru transformarea digitală, inclusiv pentru: derularea proceselor interne, interacțiunea cu clienții/consumatorii, distribuția produselor, colectarea și analiza de date; - investiții pentru creșterea utilizării tehnologiilor digitale de către întreprinderi în scopul creșterii vizibilității, inclusiv crearea de website-uri adaptate activității de e-commerce și cu un grad ridicat de interactivitate; - dezvoltarea și implementarea de soluții pentru asigurarea securității cibernetice, în special a protecției datelor personale și a siguranței tranzacțiilor online; - investiții pentru creșterea utilizării tehnologiilor digitale în scopul creșterii productivității (linii de producție, automatizări, robotică, tehnologii digitale în management, organizarea activităților etc.), inclusiv finanțarea introducerii conexiunilor în bandă largă de mare viteză în interiorul firmei, aplicații cu rol în managementul birourilor etc.

	<p>OS a(iii) - Intensificarea creșterii durabile și a competitivității IMM-urilor și crearea de locuri de muncă în cadrul IMM-urilor, inclusiv prin investiții productive</p>	<p>a. Creșterea competitivității IMM-urilor</p> <ul style="list-style-type: none"> - echipamente, tehnologii, utilaje inovative; - noi tehnologii în scopul creșterii productivității (IoT, automatizare, robotică, inteligență artificială, tehnologii de management și organizarea activităților etc.); - tehnici avansate de producție - investiții în active corporale și necorporale în legătură cu modernizarea industrială pentru sectoarele de specializare inteligentă, design industrial, inclusiv inovare bazată pe design, customizare de masă (imprimare 3D, manufacturare digitală directă), activități de marketing, sprijinire a comercializării, internaționalizare (ca activitate complementară). <p>b. Sprijinirea ecosistemului antreprenorial regional, încurajarea dezvoltării diferitelor forme specifice de antreprenariat și de intermediere în antreprenariat, crearea lanțurilor de valoare locale/regionale, structuri de sprijin pentru IMM-uri (incubatoare, acceleratoare, parcuri industriale, clustere)</p> <ul style="list-style-type: none"> - înființarea și dezvoltarea de structuri suport precum parcuri industriale, incubatoare și acceleratoare de afaceri; - structuri de sprijinire a afacerilor care urmează la rândul lor să administreze granturi în favoarea IMM-urilor/start-up-urilor sprijinite pentru a asigura sustenabilitate și reziliență ecosistemului sprijinit. <p>c. Susținerea inovării în IMM-uri printr-o structură regională de inovare și investiții de tip administrator de grant, cu scopul de a cataliza și stimula generarea și difuzarea inovației la nivel regional</p> <ul style="list-style-type: none"> - suport în achiziționarea de către IMM-uri a unor brevete, licențe sau soluții tehnice nebrevetate centralizate/gestionate într-un sistem regional (bancă de tehnologie); - oferirea de sprijin financiar pentru valorificarea de către IMM-uri a rezultatelor cercetării; - oferirea de sprijin financiar pentru valorificarea unor rezultate de cercetare (inițiativa de continuare a acțiunii Research Valorization Programme – dezvoltată în cadrul acțiunii cu Banca Mondială “Supporting catching up regions in Romania”); - suport pentru activitatea de internaționalizare a produselor și serviciilor IMM-urilor regionale.
--	---	---

	<p>OS a(iv) - Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenariat</p>	<p>a. Dezvoltarea competențelor la nivelul entităților implicate în procesul de descoperire antreprenorială, în special IMM-uri și organizații de cercetare și transfer tehnologic adecvate susținerii specializării inteligente, formarea de competențe cheie a angajaților IMM-urilor, dar și a angajaților entităților de inovare și transfer tehnologic acreditate.</p> <p>b. Formarea de competențe a angajaților entităților de inovare și transfer tehnologic acreditate, pentru livrarea și promovarea serviciilor și pentru internaționalizare</p> <ul style="list-style-type: none"> - dezvoltarea capacității echipelor de cercetători din cadrul universităților publice din regiune de a identifica rezultate ale cercetării cu potențial de piață, a dezvolta și implementa strategii de comercializare a acestora, de a gestiona parteneriate și negocieri cu industria; - follow-up la actualul program pilot RVP1.0, derulat de Banca Mondială în proiectul de asistență tehnică „RIS3 in catching-up regions”, finanțat de DG Regio. <p>c. Dezvoltarea capacității administrative a actorilor implicați în elaborarea, implementarea, monitorizarea, evaluarea, actualizarea și revizuirea strategiilor de specializare inteligentă</p> <ul style="list-style-type: none"> - dezvoltarea capacității administrative a Comitetului Director RIS3 NV și a angajaților din cadrul ADR NV pentru actualizarea, monitorizarea și evaluarea rezultatelor RIS3 Nord-Vest prin instruire, ateliere de lucru, vizite de studiu pentru reprezentanți selectați din aceste structuri; - se va proceda la elaborarea unei metodologii de monitorizare RIS3 și dezvoltarea unui instrument informatic adecvat gestionării datelor privind RIS3 Nord-Vest.
<p>Axa Prioritară 2 – O regiune cu localități smart</p>	<p>OS a(ii) - Valorificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor, al organizațiilor de cercetare și al autorităților publice</p>	<p>a. Îmbunătățirea calității serviciilor oferite de administrațiile publice prin soluții digitale inovatoare și aplicații de tip smart city</p> <ul style="list-style-type: none"> - mobilitate inteligentă: aplicații pentru transportul public local, identificarea parcărilor, ghidarea spre acestea și afișarea disponibilității, plata parcării, treceri de pietoni smart etc.; - locuire inteligentă: soluție de tipul city pass turistic, sisteme de gestiune inteligentă a spațiilor verzi, WiFi în spații publice, dezvoltarea bazelor de date geospațiale și a centrelor de date, sisteme de monitorizare și siguranță a spațiului public, digitalizarea și reconstrucția digitală a obiectivelor de patrimoniu, aplicații de informare a cetățenilor asupra serviciilor medicale și de sănătate, centre pentru monitorizarea situației orașului în timp real etc.; - economie inteligentă: aplicații de tipul one stop shop pentru mediul de afaceri, platforme de atragere investiții, centre de inovare locală, marketplace de produse locale, FABlab, dezvoltarea laboratoarelor vii (living labs) pentru soluții de tip smart city etc.; - cetățeni inteligenți: platforme și aplicații de comunicare cu cetățenii, de implicare civică și voluntariat, de raportare de probleme, centre de inovare și imaginație civică etc.; - guvernare inteligentă: sisteme de management a proiectelor/ERP, platforme de servicii publice digitale, sisteme pentru înregistrare și emitere documente, centre de date urbane și monitorizare în timp real a stării UAT-ului, aplicații de tipul city app, plata online a taxelor și impozitelor, sisteme de programări online,

open data, aplicații de tipul funcționar public virtual, puncte de contact ale primăriilor în teritoriu, puncte de plată a taxelor și impozitelor;

- mediu inteligent: aplicații pentru colectarea și afișarea în timp real a datelor de mediu, echiparea comunităților cu infrastructură pentru colectare date (senzori, camere, bucle inductive etc.), aplicații pentru încurajarea reciclării și colectării selective a deșeurilor, aplicații pentru reducerea risipei alimentare, iluminat public inteligent, măsurarea și reducerea consumului de energie, aplicații pentru monitorizarea stării infrastructurii tehnico-edilitare și a consumului, aplicații mobile pentru cartarea consumului de energie, automatizarea sistemelor de irigații a zonelor verzi pe bază de senzori etc.;

- realizare intervenții integrate la nivel regional/județean: platforme regionale pentru inovare, specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenariat; platforme pentru eficientizarea utilizării resurselor, aplicații pentru transportul public interurban, pentru atragerea și informarea investitorilor, pentru promovarea obiectivelor turistice, platforme pentru promovarea și vânzarea produselor locale, pentru învățare pe tot parcursul vieții și dezvoltarea competențelor digitale, baze de date geospațiale la nivel regional etc.;

b. Sprijin pentru digitalizarea administrațiilor publice locale din mediul rural

- se va selecta în mod transparent un număr redus de UAT-uri rurale (5 comune pe județ) care vor implementa proiecte de digitalizare care vor constitui exemple de bună practică pentru celelalte comune din regiune și vor fi disponibile pentru replicare;

- pentru selectarea comunelor se va utiliza un mecanism de prioritizare bazat pe un set de criterii stabilite inițial;

- proiectele vor beneficia de un apel necompetitiv, în baza unui apel de pre-selectare a entităților;

- platforme de servicii publice digitale (plata online a taxelor și impozitelor, sisteme de programări online, open data, aplicații de tipul funcționar public virtual, puncte de contact ale primăriilor în teritoriu, puncte de plată a taxelor și impozitelor etc.);

- proiecte de tip GIS, emiterea certificatului de urbanism în format digital, emiterea autorizațiilor online, hărți virtuale;

- sisteme de monitorizare și siguranță a spațiului public, sisteme inteligente de gestiune a rețelelor edilitare (încălzire, iluminat, prevenirea incendiilor), centre pentru monitorizarea situației localității în timp real etc.);

- platforme de comunicare cu cetățenii, centre de inovare și imaginație civică, platforme pentru implicare civică și voluntariat, raportare de probleme, aplicații pentru optimizarea interacțiunii cetățenilor cu localitatea etc.);

- dotarea școlilor locale cu echipamente: tablete, proiectoare, calculatoare, învățare interactivă, soluții informatice, catalog electronic etc.;

- screening și monitorizare pentru persoane din grupuri vulnerabile, sisteme de alarmă pentru cazuri de urgență, E-health - consultații prin centre de telemedicină etc.;

		<ul style="list-style-type: none"> - platforme de atragere investiții, centre de inovare locală, marketplace de produse locale, crearea unor spații destinate nomazilor digitali sau celor care lucrează remote (shared working spaces) în care să fie furnizat internet de mare viteză, birouri inteligente etc., puncte de informare turistică virtuale, digitalizarea și reconstrucția digitală a obiectivelor de patrimoniu etc.; - servicii și investiții suport aferente soluțiilor de digitalizare identificate.
<p>Axa Prioritară 3 – O regiune cu localități prietenoase cu mediul</p>	<p>OS b(i) - Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră</p>	<p>a. Creșterea eficienței energetice în regiune ca parte a investițiilor în sectorul locuințelor</p> <ul style="list-style-type: none"> - reabilitarea termică a elementelor de anvelopă, inclusiv măsuri de consolidare a elementelor de construcție; - reabilitarea termică a sistemului de încălzire/a sistemului de furnizare a apei calde de consum; - instalarea unor sisteme alternative de producere a energiei din surse regenerabile (pompe de căldură, panouri solare, panouri fotovoltaice); - sisteme de management energetic integrat pentru clădiri. <p>b. Sprijinirea eficienței energetice în clădirile publice, inclusiv clădiri de patrimoniu</p> <ul style="list-style-type: none"> - reabilitarea termică a elementelor de anvelopă a clădirii, inclusiv măsuri de consolidare a elementelor de construcție și reabilitare termică a sistemului de încălzire/și de furnizare a apei calde de consum; - sisteme alternative de producere a energiei electrice și/sau termice pentru consum propriu (pompe de căldură, panouri solare, panouri fotovoltaice); - sisteme de climatizare și/sau ventilare mecanică pentru asigurarea calității aerului interior; - reabilitarea/modernizarea instalațiilor de iluminat în clădiri; - sisteme de management energetic integrat pentru clădiri; <p>c. Reducerea consumului de energie la nivelul IMM-urilor</p> <ul style="list-style-type: none"> - dezvoltarea unor capacități suplimentare de producere a energiei din surse regenerabile, inclusiv pentru implementarea de sisteme de monitorizare și control a consumurilor de energie la nivelul întreprinderilor și măsuri de sprijin adiacente; - IMM-urile vor fi sprijinite prin vouchere, astfel încât să se încurajeze implementarea unor asemenea măsuri, pe de o parte, dar să poată fi sprijinite cât mai multe IMM-uri, cu maximizarea efectelor intervențiilor, pe de altă parte.
	<p>OS b(ii) - Promovarea energiei din surse regenerabile în conformitate cu Directiva pentru energie regenerabilă (EU) 2018/2001, inclusiv cu criteriile de durabilitate prevăzute în cadrul</p>	<p>Promovarea energiei regenerabile în comunitățile rurale</p> <ul style="list-style-type: none"> - aplicarea unor soluții inovatoare centralizate, de înaltă eficiență în ceea ce privește alimentarea cu energie termică; - vor fi eligibile proiectele de realizare/modernizare a centralelor de cogenerare de înaltă eficiență cu o putere termică nominală sub 20 MW și cu o capacitate instalată de maximum 8 MWe, în cazul cogenerării pe gaz natural sau care utilizează gaze reziduale provenite din procese industriale (deoarece instalațiile de ardere cu o putere termică nominală totală mai mare de 20 MW intră sub incidența Directivei 2003/87/CE și sunt excluse de la finanțare) și proiectele de realizare/modernizare a centralelor de cogenerare de înaltă eficiență pe biomasă cu o capacitate instalată de maximum 8

	acesteia	<p>MWe.</p> <ul style="list-style-type: none"> - se va selecta în mod transparent un număr de UAT-uri rurale pilot (3 localități/județ) pentru care se va oferi finanțare pentru implementarea de soluții de producere a energiei termice în co-generare, folosind biomasa; - pentru selectarea localităților pilot se va utiliza un mecanism de priorizare bazat pe un apel de preselecție, proiectele vor beneficia de un apel necompetitiv, în baza unui apel de pre-selectare a entităților pilot.
	<p>OS b(vii) - Creșterea protecției și conservării naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, precum și reducerea tuturor formelor de poluare</p>	<p>Dezvoltarea unor orașe verzi și îmbunătățirea infrastructurii verzi și/sau albastre din zonele urbane</p> <ul style="list-style-type: none"> - modernizarea/extinderea/construirea spațiilor verzi (igienizarea terenului, care nu presupune defrișarea vegetației existente, modelarea terenului, plantarea cu plante autohtone perene, menținerea arborilor importanți din punct de vedere ecologic, dar și plantare arbori și arbuști autohtoni), parcuri/păduri urbane/păduri-parc (se recomandă zonele verzi care aduc beneficii importante serviciilor ecosistemice, cu un grad ridicat de naturalitate, dar și zone de acces, alei, iluminat specific, platforme de popas, coridoare ecologice); - dotarea spațiilor verzi cu alei, foișoare, pergole, grilaje, grupuri sanitare, spații pentru întreținere/vestiare, scene, piste pentru bicicliști, trotuare, mobilier urban confecționat din materiale prietenoase cu mediul (bănci, coșuri de gunoi, toalete ecologice, suporturi biciclete, împrejmuire), crearea de facilități pentru recreere pe terenurile amenajate (hotspot-uri Wi-Fi, zone speciale amenajate pentru sport, locuri de joacă pentru copii); - realizarea unor sisteme inteligente de supraveghere video în spațiile amenajate prin proiect; înlocuirea și/sau racordarea la utilități publice a terenului obiect al investiției, realizarea de sisteme de irigații/sisteme de iluminat inteligent pentru spațiile amenajate; - realizarea de coridoare ecologice urbane, inclusiv prin demolarea clădirilor situate pe terenurile supuse intervențiilor aflate într-o stare avansată de degradare, care nu aparțin patrimoniului cultural; - lucrări verzi, acoperișuri verzi, pereți verzi, terase/balcoane cu grădini și spații verzi etc.
<p>Axa Prioritară 4 – O regiune cu mobilitate urbană multimodală durabilă</p>	<p>OS b(viii) - Promovarea mobilității urbane multimodale sustenabile, ca parte a tranziției către o economie cu zero emisii nete de carbon</p>	<p>Utilizarea crescută a transportului public și a altor forme de mobilitate urbană ecologică</p> <ul style="list-style-type: none"> - dezvoltarea infrastructurii pentru deplasări nemotorizate: dezvoltarea, extinderea infrastructurii pentru mersul cu bicicleta, amenajarea de zone pietonale, zone semi-pietonale, introducerea de sisteme de bike-sharing, sisteme de monitorizare etc.; - dezvoltarea și optimizarea sistemelor de transport public, inclusiv prin investiții în material rulant, mijloace de transport și infrastructura necesară acestora, inclusiv depouri, stații de autobuz, stații intermodale pentru transportul public, soluții de tip park&ride; - dezvoltarea coridoarelor de mobilitate urbană durabilă, prin dezvoltarea unor trasee dedicate cu prioritate transportului public de călători, inclusiv a benzilor prioritare pentru transportul în

		<p>comun, a liniilor de tramvai (acolo unde este cazul), reconfigurarea fluxurilor de circulație prin stabilirea de senzori unici, reconfigurarea spațiilor prin includerea infrastructurii pentru deplasări nemotorizate – piste de bicicliști, zone pietonale care să asigure legătura între stațiile de transport în comun sau accesul pietonilor la coridorul de mobilitate, toate acestea în conformitate cu soluțiile identificate și validate în cadrul Planurilor de Mobilitate Urbană Durabilă aprobate la nivelul fiecărei autorități publice locale/zone metropolitane/zone urbane funcționale; coridorul de mobilitate urbană durabilă reprezintă o circulație importantă, nouă sau în curs de reconfigurare, din rețeaua stradală care include cel puțin următoarele elemente: transport public cu bandă prioritară, piste pentru biciclete sau pietonal - inclusiv vegetație de aliniament și mobilier urban/terase, coridoarele de mobilitate pot include intervenții în modernizarea, reabilitarea, extinderea infrastructurii rutiere utilizate prioritar de transportul public urban curat de călători, crearea, modernizarea, reabilitarea, extinderea de benzi separate, folosite exclusiv pentru mijloacele de transport public de călători;</p> <ul style="list-style-type: none"> - configurarea, reconfigurarea infrastructurii rutiere pe străzile urbane deservite de transportul public de călători, pentru prioritizarea transportului public de călători, cu bicicleta și pietonal, accesibilizarea infrastructurii de transport pentru toate categoriile de persoane; - dezvoltarea de infrastructuri pentru combustibili alternativi; - dezvoltarea sistemelor de management a mobilității urbane, cum ar fi sisteme de management al traficului, aplicații “mobility as a service” etc.
<p>Axa Prioritară 5 – O regiune accesibilă</p>	<p>OS c(ii) - Dezvoltarea și creșterea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente la schimbările climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere</p>	<p>a. Construirea/reabilitarea legăturilor rutiere secundare către rețeaua rutieră și nodurile TEN-T</p> <ul style="list-style-type: none"> - drumuri județene, descărcări autostradă, conectivitatea la rețeaua CORE TEN-T, drumuri de legătură, crearea sau extinderea variantelor ocolitoare cu statut de drum județean, pasaje/noduri rutiere, conectivitatea regională către punctele de frontieră deschise pentru mobilitatea transfrontalieră; - sunt încurajate măsurile de instalare a perdelelor forestiere și măsurile de asigurare a conectivității laterale pentru speciile de carnivore mari, unghulate sălbatice, dar și amfibieni, reptile sau mamifere mici (ex.: pasaje, tunele, casete betonate, canale pentru amfibieni etc.) așa cum vor fi identificate prin studiile de evaluare a impactului asupra mediului ale viitoarelor proiecte. <p>b. Soluții pentru creșterea siguranței traficului</p> <ul style="list-style-type: none"> - implementarea soluțiilor prevăzute în studiile de trafic, în linie cu Strategia națională pentru siguranța rutieră; - pasaje, senzori giratorii, măsuri de siguranță a traficului (inclusiv de prevenire a incidentelor/accidentelor cauzate de fauna sălbatică - ex.: pasaje, tunele, casete betonate, canale pentru amfibieni etc.), investiții destinate siguranței rutiere pentru pietoni și bicicliști, pentru localitățile urbane și pentru infrastructură județeană, pe sectoare rutiere aflate în proprietate/administrarea UAT, inclusiv echipamente pentru îmbunătățirea siguranței traficului. <p>c. Îmbunătățirea transportului județean de călători</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - achiziționare de material rulant pentru conectare inter-urbană pentru creșterea mobilității forței de muncă; - sunt vizate achiziții de mijloace de transport în comun pentru deplasarea forței de muncă pe rețeaua rutieră județeană.
<p>Axa Prioritară 6 – O regiune educată</p>	<p>OS d(ii) - Îmbunătățirea accesului egal la servicii de calitate și incluzive în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii accesibile, inclusiv prin promovarea rezilienței pentru educația și formarea la distanță și online</p>	<p>a. Dezvoltarea infrastructurii educaționale la nivelul educației timpurii și învățământului obligatoriu</p> <ul style="list-style-type: none"> - construirea/reabilitarea/modernizarea/extinderea și dotarea infrastructurii educaționale, pentru asigurarea accesului la serviciile de educație în zonele insuficient deservite, grupurilor dezavantajate și în unitățile de învățământ supraaglomerate, creșterea capacității în învățământul antepreșcolar (creșe) și preșcolar (grădinițe), îmbunătățirea condițiilor de cazare și posibilităților de transport pentru elevi, creșterea calității și condițiilor de siguranță și funcționare, îmbunătățirea calității mediilor de învățare, înființarea de centre de educație remedială; - sunt avute în vedere: învățământ ante-preșcolar (creșe), preșcolar (grădinițe), primar, gimnazial, liceal. <p>b. Dezvoltarea infrastructurii educaționale în domeniul învățământului profesional și tehnic (licee tehnologice), inclusiv în sistem dual</p> <ul style="list-style-type: none"> - modernizare/extindere/construcție și dotarea atelierelor școlare cu echipamente didactice/aparatură pentru practica elevilor, dotarea laboratoarelor, bibliotecilor, sălilor și terenurilor de sport, îmbunătățirea condițiilor de cazare și posibilităților de transport pentru elevi; - vor fi încurajate investițiile în învățământul profesional și tehnic care promovează colaborarea cu mediul de afaceri, pentru desfășurarea activităților de practică, ucenicie, astfel încât să se asigure o pregătire a elevilor corelată cu nevoile pieței muncii; - vor fi susținute, cu alocări dedicate, intervenții pentru înființarea /dezvoltarea unor centre de educație pentru tineri în domenii cu aplicabilitate tehnologică ridicată (robotică, bio-/nano-tehnologii, micro-/nano-electronică, mașini electrice). <p>c. Dezvoltarea infrastructurii educaționale în învățământul universitar</p> <ul style="list-style-type: none"> - reabilitarea/modernizarea/extinderea/echiparea infrastructurii educaționale universitare de stat, în special prin investiții în dotarea laboratoarelor, finanțarea lor fiind centrată pe student. <p>Modernizarea/reabilitarea/dotarea taberelor de elevi și preșcolari</p> <ul style="list-style-type: none"> - sunt avute în vedere intervenții privind spațiile de cazare, spațiile destinate pregătirii și servirii mesei, precum și infrastructuri pentru activități educaționale și de recreere (terenuri de sport, alte spații pentru activități sportive, săli de conferință/evenimente etc.), amenajări/dotări interioare și exterioare.
<p>Axa Prioritară 7 – O regiune atractivă</p>	<p>OS e(i) - Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al</p>	<p>a. Conservarea, protecția și valorificarea durabilă și competitivă a patrimoniului cultural și istoric și dezvoltarea serviciilor culturale, inclusive asigurarea și/sau îmbunătățirea accesului către resursele și obiectivele de patrimoniu</p> <ul style="list-style-type: none"> - restaurarea, consolidarea, protecția, conservarea, extinderea și dotarea monumentelor istorice și a patrimoniului cultural mobil și imobil;

	<p>mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului și a securității în zonele urbane</p>	<ul style="list-style-type: none"> - modernizarea/reabilitarea/extinderea/dotarea clădirilor cu funcții culturale, biblioteci, muzee, teatre; - reabilitarea, modernizarea drumurilor/căilor de acces către obiectivele de patrimoniu cultural și istoric. <p>b. Îmbunătățirea infrastructurii de turism, în special în zone care dispun de un potențial turistic valoros, inclusiv îmbunătățirea accesului către resursele și obiectivele turistice</p> <ul style="list-style-type: none"> - crearea, extinderea, modernizarea infrastructurii de agrement (precum, dar fără a se limita la parcuri tematice/de distracții/de aventură, aquaparcuri etc.) sau a altor infrastructuri de turism, inclusiv a utilităților aferente acestora; - asigurarea (construirea, reabilitarea sau modernizarea) drumurilor/căilor de acces către infrastructura de agrement construită, amenajată, reabilitată, modernizată, și, la nevoie, a utilităților către și pentru toate resursele și atracțiile turistice care primesc finanțare în cadrul acestui obiectiv specific: obiectivele de patrimoniu, infrastructura turistică, de agrement și/sau baze de tratament construite, amenajate, reabilitate sau modernizate, inclusiv asigurarea utilităților pentru acestea; - vor fi finanțate proiecte inovative de diversificare a serviciilor și activităților oferite turiștilor cu scopul creșterii accesibilității obiectivelor turistice. <p>c. Dezvoltarea infrastructurii pentru turismul balnear și balneoclimatic, inclusiv îmbunătățirea accesului către resursele și obiectivele turistice</p> <ul style="list-style-type: none"> - construcția, reabilitarea, modernizarea bazelor de tratament, a centrelor balneare și a bazelor de kinetoterapie ca resorturi cu servicii integrate (servicii de tip sănătate și întreținere, balneo, activități de recreere, activități sportive etc.); - construcția, reabilitarea, modernizarea rețelelor de captare și/sau transport a/al izvoarelor minerale și saline cu potențial terapeutic; - reabilitarea instalațiilor de alimentare cu apă minerală de la surse la bazele de tratament; - reabilitarea sau modernizarea drumurilor/căilor de acces către baze de tratament, inclusiv a utilităților aferente; - amenajarea traseelor turistice folosind soluții prietenoase cu mediul. <p>d. Regenerare urbană și securitatea spațiilor publice</p> <ul style="list-style-type: none"> - reabilitarea integrată a spațiilor publice, inclusiv infrastructura tehnico-edilărie aferentă din: zone centrale, zone istorice, spații publice din interiorul ansamblurilor de locuințe colective, respectiv, cartiere de blocuri sau zone cu locuințe de tip condominiu, zona autogărilor și gărilor, zone portuare situate în interiorul sau la limita localităților urbane, indiferent dacă sunt în uz/abandonate/au altă destinație, falezele, malurile și insulele râurilor și lacurilor din interiorul localităților urbane, zonele rezidențiale periferice destructurate, zonele de blocuri degradate și așezări informale din mediul urban, piețele agroalimentare din mediul urban; - sunt prevăzute intervenții de re-fațadizare și reabilitare a acoperișurilor clădirilor din piețele centrale (istorice), fiind vizate fațadele exterioare perimetrice centrelor istorice, cu minime
--	--	---

		intervenții de consolidare a acestora, dacă este cazul.
	OS e(ii) - Promovarea dezvoltării locale integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, în domeniul culturii, al patrimoniului natural, al turismului durabil, precum și a securității în afara zonelor urbane	<p>a. Conservarea, protecția și valorificarea durabilă și competitivă a patrimoniului cultural, istoric și natural</p> <ul style="list-style-type: none"> - dezvoltarea serviciilor culturale, dar și asigurarea și/sau îmbunătățirea accesului și a utilităților către/pentru resursele și obiectivele de patrimoniu; - promovarea inițiativelor pentru conservarea/integrarea în specificul local/revitalizarea și promovarea atracțiilor turistice tradiționale, perpetuarea meșteșugurilor și tradițiilor locale, a arhitecturii tradiționale (spre exemplu, porțile maramureșene) a destinațiilor inedite (spre exemplu, Cimitirul Vesel, Memorialul Victimelor Comunismului etc.), costumele și portul popular, dansurile populare, gastronomia tradițională etc.; - construirea/modernizarea centrelor de vizitare a ariilor naturale protejate, restaurarea, consolidarea, extinderea, protejarea, conservarea și dotarea monumentelor istorice și a patrimoniului cultural mobil și imobil; - reabilitarea, modernizarea drumurilor/căilor de acces către obiectivele de patrimoniu cultural, istoric și natural. <p>b. Îmbunătățirea infrastructurii de turism, în special în zone care dispun de un potențial turistic valoros, inclusiv îmbunătățirea accesului către resursele și obiectivele turistice (ca acțiuni complementară celorlalte), a sinergiei/legăturii dintre urban și rural pe această direcție</p> <ul style="list-style-type: none"> - crearea, extinderea, modernizarea infrastructurii de agrement (precum, dar fără a se limita la, parcuri tematice/de distracții/de aventură, aquaparcuri etc.) sau a altor infrastructuri de turism; - asigurarea căilor de acces (construirea, reabilitarea sau modernizarea) și, la nevoie, a utilităților către și pentru toate resursele și atracțiile turistice care primesc finanțare în cadrul acestui obiectiv specific; - vor fi finanțate proiecte inovative de diversificare a serviciilor și activităților oferite turiștilor prin achiziționarea de echipamente mobile de accesare a obiectivelor turistice.

Tabelul nr. 64 - POR NORD-VEST 2021-2027 – varianta august 2021

Sursa: www.nord-vest.ro

Programul Operațional Transport

Axa Prioritară	Obiectiv Specific	Acțiuni
Prioritatea 1 – Îmbunătățirea conectivității primare rutiere	3.1. Dezvoltarea unei rețele TEN-T, reziliente la schimbările climatice, inteligente, sigure, durabile și intermodale	- operațiunile vizate de această prioritate vor include finalizarea proiectelor fazate din perioada precedentă de finanțare europeană (2014-2020), precum și a proiectelor prioritizate pentru finalizarea rețelei primare a României situate pe rețeaua TEN-T Centrală și TEN-T Globală, conform strategiei actualizate de implementare a Master Planului General de Transport al României, cuprinsă în Planul Investițional pentru dezvoltarea infrastructurii de transport pe perioada 2020-2030; investițiile vor fi acompaniate de măsuri de protecția naturii și a biodiversității (infrastructură verde) în legătură directă cu infrastructura de transport rutieră;
Prioritatea 2 – Îmbunătățirea	3.1. Dezvoltarea unei rețele TEN-T,	- construcția variantelor de ocolire și realizarea accesului municipiilor la sectoarele rețelei rutiere primare (la nivel de drum național situat

<p>conectivității secundare rutiere</p>	<p>reziliente la schimbările climatice, inteligente, sigure, durabile și intermodale 3.2 Dezvoltarea și creșterea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente la schimbările climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere</p>	<p>pe rețeaua secundară), precum și construcția altor sectoare de drum național situate pe rețeaua secundară, ținând cont de impactul asupra habitatelor naturale și conectivității ecologice; investițiile vor fi acompaniate de măsuri de protecția naturii și a biodiversității (infrastructură verde) în legătură directă cu infrastructura de transport rutieră;</p>
<p>Prioritatea 3 – Creșterea siguranței rutiere</p>	<p>3.1. Dezvoltarea unei rețele TEN-T, reziliente la schimbările climatice, inteligente, sigure, durabile și intermodale 3.2 Dezvoltarea și creșterea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente la schimbările climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere</p>	<ul style="list-style-type: none"> - siguranță pasivă: parapete rutiere cu rulouri, montarea de parapete rutiere cu cabluri la marginea părții carosabile, amplasarea atenuatoarelor de impact echipate cu sistem de detecție a accidentelor și monitorizare trafic, achiziționarea de sisteme pentru protejarea lucrătorilor, campanii de conștientizare etc; - iluminat pe timp de noapte și dispozitive luminoase și reflectorizante; - separarea căilor de trafic auto și pietonal prin denivelarea acestora pentru evitarea congestiilor; - semnalizare, marcaje și amenajări rutiere; - echipamente de intervenție în condiții meteo speciale; - digitalizarea elementelor de siguranță a circulației; - elaborarea documentelor strategice și de pregătire a proiectelor din aria de eligibilitate a axei.
<p>Prioritatea 4 – Creșterea eficienței căilor ferate române</p>	<p>3.1. Dezvoltarea unei rețele TEN-T, reziliente la schimbările climatice, inteligente, sigure, durabile și intermodale</p>	<ul style="list-style-type: none"> - construcția infrastructurii feroviare aflate pe rețeaua TEN-T (inclusiv ERTMS); - modernizarea infrastructurii feroviare aflate pe rețeaua TEN-T (inclusiv ERTMS și modernizarea gărilor); - achiziția de trenuri de lucru și echipamente conexe pentru modernizare și electrificare CF; - modernizarea/reabilitarea podurilor și podețelor feroviare.

	3.2 Dezvoltarea și creșterea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente la schimbările climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere	
Prioritatea 5 – Creșterea atractivității transportului feroviar de călători	3.2 Dezvoltarea și creșterea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente la schimbările climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere	- achiziția de material rulant ecologic, - măsuri de reformă în domeniul transportului feroviar de călători (optimizarea mersului trenurilor – graficului de călătorii, sistemelor de ticketing, măsuri de creștere a accesibilității persoanelor cu deficiențe de deplasare și alte măsuri similare).
Prioritatea 6 - Dezvoltarea mobilității sustenabile în nodurile urbane	2.8 Promovarea mobilității urbane multimodale durabile, ca parte a tranziției către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon	- achiziția de trenuri metropolitane (material rulant); - construcția/modernizarea/optimizarea infrastructurii necesare; - asigurarea legăturii feroviare cu aeroportul ce deservește zona metropolitană; - optimizarea mersului trenurilor–graficului de călătorii, sistemelor de ticketing (inclusiv integrare cu alte moduri de transport), măsuri de creștere a accesibilității persoanelor cu deficiențe de deplasare și alte măsuri similare.
Prioritatea 7 – Dezvoltarea transportului naval și multimodal	3.1. Dezvoltarea unei rețele TEN-T, reziliente la schimbările climatice, inteligente, sigure, durabile și intermodale	- finanțarea operațiunilor care să contribuie la îmbunătățirea navigației pe Dunăre, precum și la creșterea gradului de utilizare a porturilor românești; - investițiile vor viza, cu precădere, porturile situate pe rețeaua primară a României corelând potențialul de dezvoltare al porturilor (trafic) cu nevoia de specializare a porturilor în funcție de dezvoltarea economică în aria lor de deservire; - investițiile vor viza infrastructura portuară ce cuprinde cheuri, dane, bazine, diguri și alte construcții hidrotehnice similare, utilitățile pentru serviciile portuare, căile de acces rutier și feroviar, platforme (inclusiv utilitățile aferente), precum și infrastructura de alimentare cu combustibili alternativi.
Prioritatea 8 – Dezvoltarea	3.2 Dezvoltarea și creșterea unei	- derularea unui studiu pentru elaborarea Strategiei de dezvoltare a transporturilor aeriene în România;

transportului aerian	mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente la schimbările climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere	<ul style="list-style-type: none"> - finalizarea investițiilor demarate în perioada precedentă de programare; - dezvoltarea infrastructurii aeroportuare conținând măsuri de asigurare a neutralității climatice și atenuare a impactului asupra mediului; - pregătirea și implementarea proiectelor destinate creșterii siguranței și securității aeroporturilor/aerodromurilor de pe toate rețelele prevăzute în Planul Investițional.
----------------------	---	---

Tabelul nr. 65 - POT 2021-2027 – varianta noiembrie 2021

Sursa: www.mfe.gov.ro

Programul Operațional Dezvoltare Durabilă

Axa Prioritară	Obiectiv Specific	Acțiuni
Prioritatea 1 - Promovarea eficienței energetice, a sistemelor și rețelelor inteligente de energie și a soluțiilor de stocare și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră.	OS (i) - Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră	Acțiunea 1.1. Îmbunătățirea eficienței energetice a IMM-urilor și a întreprinderilor mari: <ul style="list-style-type: none"> - proiecte demonstrative și de eficiență energetică în IMM-uri și măsuri de sprijin adiacente; - proiecte de eficiență energetică în întreprinderile mari și măsuri de sprijin adiacente; Acțiunea 1.2. Reducerea emisiilor de GES și creșterea eficienței energetice în sistemele centralizate de transport și distribuție a energiei termice: <ul style="list-style-type: none"> - modernizarea/extinderea rețelelor termice primare și secundare din sistemele de alimentare cu energie termică, inclusiv a punctelor termice; - cogenerare de înaltă eficiență în termoficare urbană; - construcția rețelelor noi de distribuție a gazelor naturale doar pentru conectarea noilor centrale pe gaz care înlocuiesc vechile centrale pe cărbune.
	OS (iii) - Dezvoltarea de sisteme inteligente de energie, rețele și stocare în afara TEN-E	Acțiunea 1.2. Sisteme și rețele inteligente de energie și soluții de stocare: <ul style="list-style-type: none"> - promovarea utilizării de echipamente și sisteme inteligente pentru asigurarea calității energiei electrice; - implementarea de soluții digitale pentru localizarea/izolarea defectelor și realimentarea cu energie în mediul rural și urban; - digitalizarea stațiilor de transformare și soluții privind controlul rețelei de la distanță - integrare stații în SCADA; - măsuri de creștere a adecvanței SEN prin investiții în soluții de flexibilitate; - implementarea de soluții privind stocarea energiei “behind the meter”.
Prioritatea 2 - Dezvoltarea infrastructurii de apă și apă uzată și	OS (v) - Promovarea managementului durabil al apei	Acțiunea 2.1 Investiții în sectorul apei și apei uzate, pentru a îndeplini cerințele directivelor de mediu: <ul style="list-style-type: none"> - investiții integrate de dezvoltare a sistemelor de apă și apă uzată;

<p>tranziția la o economie circulară</p>	<p>- construirea și reabilitarea rețelelor de canalizare și construirea/reabilitarea/modernizarea stațiilor de epurare a apelor uzate care asigură colectarea și epurarea încărcării organice biodegradabile în aglomerări mai mari de 2.000 l.e., inclusiv soluții pentru un management adecvat pentru tratarea nămolurilor rezultate în cadrul procesului de epurare a apelor uzate; sisteme individuale adecvate de tratare a apelor uzate pot fi finanțate, în cadrul proiectelor regionale integrate de apă uzată, ca soluții tehnice aplicate punctual și justificat, la nivelul anumitor aglomerări, ulterior stabilirii și implementării cadrului legal și metodologic de către autoritățile responsabile la nivel național;</p> <p>- construirea și reabilitarea de sisteme de captare și aducțiune, stații de tratare, rețele de transport și distribuție a apei destinate consumului uman în contextul proiectelor integrate de apă și apă uzată;</p> <p>- măsuri necesare pentru eficientizarea proiectelor și sustenabilitatea investițiilor (automatizări, SCADA, GIS, contorizări, măsuri privind implementarea managementului activelor etc.);</p> <p>- pregătirea și gestionarea proiectelor de investiții de apă și apă uzată;</p> <p>- consolidarea capacității actorilor implicați în sector;</p> <p>- sprijin pentru consolidarea suplimentară și extinderea operatorilor regionali astfel încât să se dezvolte capacitatea acestora de a realiza investițiile pentru conformare;</p> <p>- sprijin pentru consolidarea capacității administrative a celorlalte instituții implicate: ADI, ANRSC, MMAP, MS (Institutul de Sănătate Publică), AM PODD.</p>	<p>- construirea și reabilitarea rețelelor de canalizare și construirea/reabilitarea/modernizarea stațiilor de epurare a apelor uzate care asigură colectarea și epurarea încărcării organice biodegradabile în aglomerări mai mari de 2.000 l.e., inclusiv soluții pentru un management adecvat pentru tratarea nămolurilor rezultate în cadrul procesului de epurare a apelor uzate; sisteme individuale adecvate de tratare a apelor uzate pot fi finanțate, în cadrul proiectelor regionale integrate de apă uzată, ca soluții tehnice aplicate punctual și justificat, la nivelul anumitor aglomerări, ulterior stabilirii și implementării cadrului legal și metodologic de către autoritățile responsabile la nivel național;</p> <p>- construirea și reabilitarea de sisteme de captare și aducțiune, stații de tratare, rețele de transport și distribuție a apei destinate consumului uman în contextul proiectelor integrate de apă și apă uzată;</p> <p>- măsuri necesare pentru eficientizarea proiectelor și sustenabilitatea investițiilor (automatizări, SCADA, GIS, contorizări, măsuri privind implementarea managementului activelor etc.);</p> <p>- pregătirea și gestionarea proiectelor de investiții de apă și apă uzată;</p> <p>- consolidarea capacității actorilor implicați în sector;</p> <p>- sprijin pentru consolidarea suplimentară și extinderea operatorilor regionali astfel încât să se dezvolte capacitatea acestora de a realiza investițiile pentru conformare;</p> <p>- sprijin pentru consolidarea capacității administrative a celorlalte instituții implicate: ADI, ANRSC, MMAP, MS (Institutul de Sănătate Publică), AM PODD.</p>
	<p>OS (vi) - Promovarea tranziției către o economie circulară</p>	<p>Acțiunea 2.2 Gestionarea eficientă a deșeurilor în vederea accelerării tranziției spre economia circulară, pentru a îndeplini cerințele directivelor de mediu:</p> <p>- îmbunătățirea modului de gestionare a deșeurilor municipale în vederea asigurării tranziției spre economia circulară, în conformitate cu nevoile identificate în PNGD și PJGD-uri;</p> <p>- investiții în extinderea sistemelor de colectare separată atât în ceea ce privește colectarea din poartă în poartă a deșeurilor reciclabile și a biodeșeurilor, dar și colectarea deșeurilor textile și deșeurilor periculoase menajere (echipamente mobile de colectare, mașini pentru colectarea separată, infrastructura suport pentru colectarea, transportul și stocarea temporară a deșeurilor, inclusiv centre de colectare prin aport voluntar);</p> <p>- investiții privind valorificarea materială a deșeurilor (stații de sortare, stații de compostare și instalații de digestie anaerobă);</p> <p>- investiții privind instalații de tratare a deșeurilor reziduale, inclusiv îmbunătățirea instalațiilor TMB existente;</p> <p>- investiții individuale suplimentare pentru închiderea depozitelor de deșeuri neconforme;</p> <p>- întărirea capacității instituționale a actorilor din sector (MMAP, ANPM, UAT, ADI-uri, ANRSC) în vederea accelerării tranziției spre economia circulară.</p>
<p>Prioritatea 3 -</p>	<p>OS (vii) - Îmbunătățirea</p>	<p>Acțiunea 3.1 Conservarea biodiversității pentru a îndeplini</p>

<p>Protecția mediului prin conservarea biodiversității, asigurarea calității aerului și remedierea siturilor contaminate</p>	<p>protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării/contaminării</p>	<p>cerințele directivelor de mediu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - îmbunătățirea accesului administratorilor siturilor Natura 2000 la servicii de asistență tehnică specializată pentru elaborarea sau revizuirea Planurilor de management a siturilor Natura 2000/ Planuri de acțiune pentru specii, pentru toate tipurile de habitate (inclusiv cele din mediul marin), prioritate la finanțare având planurile de management ale siturilor aflate în arealul proiectelor de infrastructură; - menținerea/îmbunătățirea stării de conservare a speciilor și habitatelor prin măsuri de conservare specifice prevăzute în planurile de management ale siturilor Natura 2000/planuri de acțiune pentru specii și, după caz, a ecosistemelor degradate și a serviciilor furnizate în afara ariilor naturale protejate, precum și asigurarea conectivității ecologice; - facilitarea accesului autorităților și entităților cu rol în managementul biodiversității la servicii de asistență tehnică, cercetare și echipamente pentru îmbunătățirea nivelului de cunoaștere a biodiversității și a ecosistemelor (ex. realizarea de studii științifice) și consolidarea capacității de management a rețelei Natura 2000 și a altor arii naturale protejate de interes național. <p>Acțiunea 3.2 Îmbunătățirea monitorizării calității aerului pentru îndeplinirea cerințelor de monitorizare și reducerea emisiilor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dotarea RNMCA cu echipamente noi, prin înlocuirea sau actualizarea echipamentelor existente uzate din punct de vedere moral și tehnic, astfel încât să se continue conformarea cu cerințele de asigurare și controlul calității datelor și de raportare a României la CE, conform prevederilor directivelor europene. <p>Acțiunea 3.3 Investigarea preliminară și detaliată a siturilor contaminate, evaluarea riscurilor asupra mediului și remedierea siturilor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sprijinirea procesului de inventariere și investigare preliminară și detaliată a siturilor potențial contaminate (în principal prin dezvoltarea unei baze de date și a unei platforme GIS care să permită actualizarea permanentă a acestora); - remedierea siturilor contaminate orfane aflate în proprietatea autorităților publice sau puse la dispoziția acestora de către proprietar, asigurarea calității factorilor de mediu în vederea protejării sănătății umane și mediului, inclusiv monitorizarea post-remediere a acestora.
<p>Prioritatea 4 - Promovarea adaptării la schimbările climatice și managementul riscurilor</p>	<p>OS FEDR/FC (iv) - Promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii riscurilor și a rezilienței în urma dezastrelor</p>	<p>Acțiunea 4.1 Managementul inundațiilor și al secetei</p> <ul style="list-style-type: none"> - amenajarea complexă a bazinelor hidrografice prin utilizarea infrastructurii verzi sau prin adaptarea, construirea ori reabilitarea infrastructurii existente de gospodărire a apelor și îmbunătățiri funciare adaptate la noile practici UE, inclusiv cele privind asigurarea conectivității laterale și/sau transversale a râului; - dezvoltarea infrastructurii de monitorizare, avertizare și alarmare a fenomenelor hidro-meteorologice severe (inundații și secetă) pentru evaluarea și gestionarea durabilă a resurselor naturale, inclusiv activități în scopul conștientizării publice; - consolidarea capacității administrative pentru asigurarea

		<p>implementării directivelor europene în domeniu.</p> <p>Acțiunea 4.2 Combaterea eroziunii costiere</p> <ul style="list-style-type: none"> - continuarea intervențiilor/măsurilor de limitare a efectelor negative ale eroziunii costiere, beneficiar fiind ANAR (prin Administrația Bazinală de Apă Dobrogea Litoral). <p>Acțiunea 4.3 Îmbunătățirea sistemului de managementul riscurilor</p> <ul style="list-style-type: none"> - sprijinirea măsurilor pentru sistemul de gestionare a riscurilor, inclusiv creșterea rezilienței la nivel național și adaptarea continuă la realitatea operațională.
--	--	--

Tabelul nr. 66 - PODD 2021-2027 – varianta octombrie 2020

Sursa: www.mfe.gov.ro

Programul Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare

Axa Prioritară	Obiectiv Specific	Acțiuni
Prioritatea 1 - Suținerea și promovarea unui ecosistem de CDI atractiv și competitiv în RO	OS (i) - Dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate	<ul style="list-style-type: none"> - crearea de sinergii cu Programul Orizont Europa și alte programe și inițiative europene; - optimizarea structurilor existente și, acolo unde este cazul, stabilirea unora noi pentru facilitarea identificării de priorități pentru diferitele instrumente și structuri de coordonare la nivel național (dezvoltare instituțională); - atragerea de specialiști din străinătate, cu competență recunoscută în vederea creării de nuclee de competență științifică și/sau tehnologică de înalt nivel, la standarde europene, în cadrul unei instituții CD/institute de învățământ superior/întreprinderi gazdă; - dezvoltarea de mecanisme suport pentru facilitarea participării actorilor CDI din România la proiectele europene care susțin crearea de parteneriate pentru RIS3 (Centrele Suport și/sau alte mecanisme); - pregătirea de proiecte mature și de calitate va fi sprijinită prin centrele suport/alte mecanisme.
	OS (iv) - Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenariat	<ul style="list-style-type: none"> - dezvoltarea de abilități și competențe privind utilizarea echipamentelor/instrumentelor achiziționate în cadrul acestei axe prioritare; - pregătirea/creșterea competențelor în domeniile de specializare inteligentă și antreprenariat a resursei umane.
Prioritatea 2 - Digitalizare în administrația publică centrală, educație, cultură și mediu de afaceri	OS(ii) Valorificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor, al organizațiilor de cercetare și al autorităților publice	<p>Digitalizarea în administrația publică</p> <ul style="list-style-type: none"> - se vor finanța: evenimente de viață ale cetățenilor și firmelor (cele nefinalizate din cele 36 incluse în POC 2014-2020, cele rămase din SNADR 2020 și neincluse în POC, cele asociate procedurilor administrative stabilite prin Regulamentul (UE) 2018/1724 și care nu sunt incluse în evenimentele de viață din SNADR 2020, cele care vor fi individualizate prin Catalogul serviciilor), proiecte de interoperabilitate, proiecte de susținere a procesului guvernamental de luare a deciziilor, proiecte Open Data. <p>Digitalizarea în educație</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - dezvoltarea sistemului de management al școlarității prin intermediul unei platforme digitale integrate; - creșterea accesului la învățământul superior prin digitalizarea portofoliului educațional al studenților dar și prin interconectarea nevoilor pieței muncii cu oferta educațională și de cercetare ce poate fi susținută de instituțiile de învățământ superior prin intermediul doctoranzilor și masteranzilor; - campusuri 3D în realitate virtuală, care vor permite colaborarea dintre cadrele didactice și studenți într-un mediu virtual multiutilizatori de tip metaverse, vizitarea replicilor virtuale a campusurilor universitare inclusiv desfășurarea activităților didactice (laboratoare interactive în mediu virtual); - asigurarea accesului la internet și la infrastructura wireless, în unitățile de învățământ preuniversitar; - necesitatea de a asigura conținut educațional interactiv (inclusiv simulări 3D, jocuri, filme, realitate virtuală și augmentată) pentru elevii din învățământul preuniversitar, inclusiv învățământul gimnazial și liceal. <p>Digitalizarea în cultură</p> <ul style="list-style-type: none"> - digitalizare pentru cultură (echipamente și infrastructură, baze de date, soft, platforme digitale, sisteme integrate, mijloace TIC, modele digitale 3D, infrastructuri informatice și soluții de tip cloud, exploatarea digitalizată); - sprijin pentru realizarea proiectelor prin asistență tehnică. <p>Digitalizarea în mediul de afaceri</p> <ul style="list-style-type: none"> - co-finanțarea EDIH selectate pentru finanțare din Digital Europe Programme; - finanțarea dezvoltării la nivelul IMM-urilor din domeniul TIC, de noi tehnologii/servicii/aplicații (Blockchain, IOT, automatizare/robotizare etc.), cu impact asupra digitalizării și dezvoltării economice a IMM-urilor din toate domeniile.
<p>Prioritatea 3 - Stimularea accesului la finanțare al IMM-urilor prin utilizarea Instrumentelor Financiare</p>	<p>OS (i) – Dezvoltarea și creșterea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate</p>	<ul style="list-style-type: none"> - instrument financiar de tip capital de risc combinat cu grant: acceleratoare, seed si scale-up.
	<p>OS (iii) - Intensificarea creșterii durabile și a competitivității IMM-urilor și crearea de locuri de muncă în cadrul IMM-urilor, inclusiv prin investiții productive</p>	<ul style="list-style-type: none"> - instrument financiar de tip creditare cu partajarea riscului - returnarea unei părți a costurilor creditului (10%) la sfârșitul perioadei de rambursare.

Tabel nr. 67 - POCIDIF 2021-2027 – varianta noiembrie 2021

Sursa: www.mfe.gov.ro

Programul Operațional Sănătate

Axa Prioritară	Obiectiv Specific	Acțiuni
Prioritatea 1 - Creșterea calității serviciilor de asistență medicală primară, comunitară și servicii oferite în regim ambulatoriu	OS (v) - Asigurarea accesului egal la asistență medicală și asigurarea rezilienței sistemelor de sănătate, inclusiv în cea ce privește asistența medicală primară, precum și promovarea tranziției de la îngrijirea instituționalizată către îngrijirea în familie și în comunitate	<p>Investiții (dotare/ modernizare) în infrastructura:</p> <ul style="list-style-type: none"> - cabinetelor medicilor de familie (inclusiv puncte de lucru pentru medicina de familie și centre de permanență) cu prioritate cele din mediul rural, zone marginalizate, zone greu accesibile, inclusiv în zonele în care aceștia nu sunt prezenți sau în care infrastructura existentă este precară sau lipsește; - publică a centrelor/compartimentelor unde se furnizează servicii de asistență medicală comunitară; - publică în care se furnizează servicii de asistență medicală școlară, inclusiv servicii de asistență stomatologică. <p>Investiții (dotare/extindere/modernizare/reabilitare) în infrastructura publică a:</p> <ul style="list-style-type: none"> - unităților sanitare/altor structuri publice care desfășoară activități medicale de tip ambulatoriu/acordă asistență medicală ambulatorie (inclusiv unitățile sanitare care vor implementa programe de screening/diagnosticare și tratament); - unităților sanitare în scopul reorganizării/reconversiei unor secții din unitățile sanitare cu paturi de acuzi în paturi de spitalizare de zi, concomitent cu măsuri de întărire a capacității furnizării serviciilor medicale și chirurgicale de tip ambulatoriu.
	OS (k) - Îmbunătățirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și la prețuri abordabile, inclusiv la servicii care promovează accesul la locuințe și la îngrijire centrată pe individ, inclusiv asistență medicală; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială, punând un accent deosebit pe copii și grupurile	<ul style="list-style-type: none"> - îmbunătățirea accesibilității și eficacității asistenței medicale primare și integrarea cu serviciile de asistență medicală comunitară; - dezvoltarea de instrumente de suport care să faciliteze creșterea accesibilității și eficacității serviciilor de asistență medicală primară și integrarea cu serviciile de asistență medicală comunitară; - dezvoltarea competențelor personalului implicat în furnizarea serviciilor și a paletei de servicii de asistență medicală primară; - furnizarea de servicii de asistență medicală primară, cu accent pe servicii preventive acordate: persoanelor din mediul rural, persoanelor din zone greu accesibile, persoanelor dezavantajate socio-economic/vulnerabile (ex.: cu părinți neasigurați sau beneficiari de VMG, persoane cu dizabilități, minorități etnice defavorizate, persoane fără adăpost, persoane vârstnice dependente, persoane fără venituri, persoane în nevoie etc.); - îmbunătățirea accesibilității și eficacității serviciilor oferite în regim ambulatoriu; - dezvoltarea de instrumente de suport care să faciliteze creșterea accesibilității și eficacității serviciilor oferite în regim ambulatoriu; - dezvoltarea competențelor personalului implicat în furnizarea serviciilor și a paletei de servicii oferite în regim ambulatoriu; - măsuri de întărire a capacității furnizării serviciilor medicale și chirurgicale de tip ambulatoriu, inclusiv prin furnizarea de modele, implementarea de proiecte pilot; - implementarea de programe de sănătatea reproducerii, inclusiv

	<p>defavorizate; îmbunătățirea accesibilității, inclusiv pentru persoanele cu handicap, a eficacității și a rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung</p>	<p>stimularea natalității prin măsuri de suport al cuplurilor infertile;</p> <ul style="list-style-type: none"> - implementarea de măsuri de sprijin destinate recuperării persoanelor cu tulburări de spectru autist; - sprijinirea înființării de centre publice destinate recuperării persoanelor cu tulburări de spectru autist; - furnizarea de servicii/măsuri de sprijin destinate recuperării persoanelor cu tulburări de spectru autist; - derularea de programe de formare destinate personalului implicat în tratarea persoanelor cu tulburări din spectrul autist, inclusiv programelor destinate părinților; - asigurarea accesului la servicii de sănătate de calitate pe o bază egală cu alții; - îmbunătățirea accesibilității și eficacității rețelei de medicină școlară, inclusiv a celei stomatologice, ca parte a asistenței medicale primare adresate copiilor și tinerilor, atât din mediul urban, cât și din mediul rural; - dezvoltarea de instrumente de suport care să faciliteze creșterea accesibilității și eficacității rețelei de medicină școlară, inclusiv a celei stomatologice; - asigurarea accesului copiilor/tinerilor la servicii de medicină școlară și/sau stomatologică (ex.: în unitățile de învățământ/în centrele comunitare/alt tip de facilități etc.); - furnizarea de servicii medicale de prevenție (inclusiv de stomatologie) pentru copii și tineri, cu accent pe copiii/tineri din mediul rural (inclusiv localități în care școlile au număr redus de elevi), din zone greu accesibile, populație dezavantajată socio-economic/vulnerabilă (ex.: cu părinți neasigurați sau beneficiari de VMG, persoane cu dizabilități, minorități etnice defavorizate, persoane fără adăpost etc.).
<p>Prioritatea 2 – Servicii de reabilitare, paliative și îngrijiri pe termen lung adaptate fenomenului demografic de îmbătrânire a populației, impactului dizabilității și profilului epidemiologic al morbidității</p>	<p>OS (v) - Asigurarea accesului egal la asistență medicală și asigurarea rezilienței sistemelor de sănătate, inclusiv în ceea ce privește asistența medicală primară, precum și promovarea tranziției de la îngrijirea instituționalizată către îngrijirea în familie și în comunitate</p> <p>OS (k) - Îmbunătățirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și la</p>	<p>Investiții în infrastructura publică a:</p> <ul style="list-style-type: none"> - unităților sanitare care furnizează servicii de reabilitare/recuperare, inclusiv rețeaua balneară pe profile de patologie (inclusiv centre de recuperare medicală, recuperare neurologică și post-traumatică); - unităților sanitare care furnizează servicii de paliativ și îngrijiri medicale pe termen lung; - unităților sanitare acuti în vederea transformării acestora în unități sanitare care furnizează servicii de reabilitare/recuperare, servicii de paliativ și îngrijiri medicale pe termen lung; - unităților medico-sociale care furnizează servicii medicale de îngrijire de lungă durată. <p>Investiții în infrastructura:</p> <ul style="list-style-type: none"> - centrelor/unităților/unităților sanitare/unităților medico-sociale care furnizează servicii de paliativ și îngrijiri medicale pe termen lung; - centrelor pilot pentru servicii integrate dedicate tratamentului/reabilitării persoanelor cu tulburări de spectru autist. <p>Îmbunătățirea accesibilității, a eficacității serviciilor de reabilitare/recuperare:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dezvoltarea de instrumente de suport care să faciliteze creșterea accesibilității și eficacității serviciilor de reabilitare/recuperare; - dezvoltarea competențelor personalului implicat în furnizarea serviciilor de reabilitare/recuperare;

	<p>prețuri abordabile, inclusiv la servicii care promovează accesul la locuințe și la îngrijire centrată pe individ, inclusiv asistență medicală; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială, punând un accent deosebit pe copii și grupurile defavorizate; îmbunătățirea accesibilității, inclusiv pentru persoanele cu handicap, a eficacității și a rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung</p>	<p>- furnizarea de servicii de reabilitare/recuperare, cu accent pe: persoane din zona rurală, populația dezavantajată socio-economic (ex.: neasigurați sau beneficiari de VMG, persoane cu dizabilități, minorități etnice defavorizate, persoane fără adăpost etc.), persoanele vulnerabile din punct de vedere medical: persoane cu afecțiuni cronice care afectează capacitatea funcțională (ex. afecțiuni cardiace, neurologice, ortopedice, degenerative, politraumă etc.).</p> <p>Îmbunătățirea accesibilității și a eficacității serviciilor de îngrijire paliativă prin:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dezvoltarea de instrumente de suport care să faciliteze creșterea accesibilității și eficacității serviciilor de îngrijire paliativă; - dezvoltarea competențelor personalului implicat în furnizarea de servicii de îngrijire paliativă; - furnizarea de servicii de îngrijire paliativă, cu accent pe: persoane din zona rurală, persoane din zone greu accesibile, populația dezavantajată socio-economic/vulnerabilă (ex.: cu părinți neasigurați sau beneficiari de VMG, persoane cu dizabilități, minorități etnice defavorizate, persoane fără adăpost etc.). <p>Îmbunătățirea accesibilității, a eficacității serviciilor de îngrijire pe termen lung prin:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dezvoltarea de instrumente de suport care să faciliteze creșterea accesibilității și eficacității serviciilor de îngrijire pe termen lung; - dezvoltarea competențelor personalului implicat în furnizarea serviciilor pe termen lung.
<p>Prioritatea 3 - Creșterea eficacității sistemului medical pentru prevenție, diagnostic și tratament precoce al bolilor prioritare prin investiții în servicii și infrastructură</p>	<p>OS (v) - Asigurarea accesului egal la asistență medicală și asigurarea rezilienței sistemelor de sănătate, inclusiv în ceea ce privește asistența medicală primară, precum și promovarea tranziției de la îngrijirea instituționalizată către îngrijirea în familie și în comunitate</p>	<p>A. Investiții (extindere/modernizare/reabilitare/dotare) în infrastructura publică a:</p> <ul style="list-style-type: none"> - unităților sanitare - serviciilor esențiale pentru afecțiuni complexe; dezvoltarea structurilor integrate de preluare și îngrijire a pacientului critic, inclusiv copii, prin: asigurarea infrastructurii unităților dedicate de îngrijire, laboratoare de analize medicale, dezvoltarea circuitelor de preluare, a sistemului de transport/transfer medical al pacientului critic copii, îngrijire pentru asigurarea standardelor de calitate în managementul pacientului critic copii; <p>B. Investiții (modernizare/reabilitare/extindere/dotare) în infrastructura publică a:</p> <ul style="list-style-type: none"> - structurilor sanitare unde se realizează depistare, diagnosticare, tratare și recuperare a pacienților cu afecțiuni genetice și a celor cu anomalii congenitale, estimarea riscului de recurență a bolilor genetice în familiile pacienților, monitorizarea evoluției bolii oncologice; - structurilor sanitare unde se realizează examinări asupra persoanelor în viață care au suferit vătămări ale integrității corporale sau agresiuni sexuale sau solicită stabilirea vârstei și sexului; examene medico-legale traumatologice în cazuri de vătămări corporale grave; examinări medico-legale psihiatrice în materie

		<p>penală și civilă; examinări/expertize în vederea amânării sau întreruperii executării pedepsei pe motive medicale; examinări/expertize în cazuri de acordare necorespunzătoare a asistenței medicale;</p> <ul style="list-style-type: none"> - unităților sanitare unde se realizează programele de screening/prevenție și tratament pentru retinopatia de prematuritate; - unităților sanitare unde se realizează îngrijirea pacienților în domeniul neurologie pediatrică - boli rare, inclusiv a unităților sanitare unde se realizează îngrijirea pacienților în domeniul bolilor rare, a centrelor de expertiză pentru boli rare (inclusiv construire). <p>C. Investiții (extindere/modernizare/reabilitare/dotare/) în infrastructura publică a structurilor sanitare care au atribuții în prevenirea, controlul, diagnosticul și supravegherea bolilor transmisibile, inclusiv în epidemii, pandemii, controlul și supravegherea infecțiilor asociate actului medical și a celor implicate în sănătatea publică.</p> <p>D. Investiții (construire/extindere/modernizare/reabilitare/dotare) în infrastructura publică a:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sistemului național de transfuzii, inclusiv a infrastructurii de testare a sângelui și/sau procesare a plasmei. <p>E. Investiții (extindere/modernizare/reabilitare/dotare) de mică amploare în infrastructura spitalelor orașenești.</p>
	<p>OS (k) - Îmbunătățirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și la prețuri abordabile, inclusiv la servicii care promovează accesul la locuințe și la îngrijire centrată pe individ, inclusiv asistență medicală; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială, punând un accent deosebit pe copii și grupurile defavorizate; îmbunătățirea accesibilității, inclusiv pentru persoanele cu handicap, a</p>	<ul style="list-style-type: none"> - implementarea de programe de screening populațional/diagnosticare și tratament al stadiilor incipiente în special pentru persoane aparținând grupurilor vulnerabile (ex.: cancer de col uterin, cancer mamar, cancer colorectal, hepatite/HIV SIDA/tuberculoză, screening metabolic/screeningul factorilor de risc comuni ai bolilor cronice); - activități, logistică și organizare program de testare (ex.: costuri call center, costuri de invitare/reinvitare, eventuale costuri de curierat/ poștale pentru transmiterea rezultatelor investigațiilor efectuate); - măsuri de dezvoltare a abilităților și competențelor personalului implicat în implementarea programelor de screening, inclusiv personal servicii conexe și personal suport (ex.: dezvoltare/actualizare curriculum formare, instruire periodică, evaluare competențe/certificare etc.); - măsuri de dezvoltare a capacității instituționale de a implementa programe de screening: costuri cu măsuri de dezvoltare/actualizare metodologii/standarde/ghiduri screening; - campanii de informare/conștientizare a grupului țintă și de creștere a gradului de conștientizare al populației; - dezvoltare/mentenanță a platformelor informatice de evidență și monitorizare a populației participante la screening/achiziții echipamente, măsuri de informatizare/digitizare, inclusiv telemedicină; - achiziții echipamente; - alte măsuri necesare implementării măsurilor de screening; - implementarea de programe de diagnosticare precoce și tratament, în special pentru persoane aparținând grupurilor vulnerabile; - măsuri destinate creșterii capacității de îngrijire medicală a pacientului critic neonatal/postneonatal; - măsuri de diagnosticare precoce și/sau tratament antenatal/

	<p>eficacității și a rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung</p>	<p>neonatal/postnatal (implementarea de programe de urmărire, îngrijire a sarcinii și diagnosticare destinate gravidei și copilului/screening antenatal/fetal);</p> <ul style="list-style-type: none"> - implementarea de metode moderne în medicina pediatrică; - creșterea capacității de îngrijire medicală a pacienților cu boli rare – neurologie pediatrică; - implementarea de programe de schimbare a stilului de viață și aplicarea de politici de încurajare a unei vieți sănătoase, inclusiv implementarea de măsuri de prevenție (inclusiv sănătate orală în zone defavorizate sau greu accesibile și mintală); - implementarea de măsuri destinate diagnosticării și tratamentului pacienților cu modificări de coloană și alte articulații (domeniu: ortopedie, ortopedie pediatrică, neurochirurgie etc.); - implementarea de programe/măsuri destinate controlului infecțiilor asociate actului medical, cu accent pe: șefii de secții și epidemiologii de spitale, terapia inventivă, UPU, ORL, oftalmologie, chirurgie, gastroenterologie; - măsuri pentru dezvoltarea capacității personalului, cu accent pe personalul: unităților aferente traseului pacientului critic (inclusiv pacient critic neonatologie), unităților bolilor transmisibile, pregătirea personalului medical în interpretarea analizelor medicale în genetică; - măsuri destinate creșterii eficacității serviciilor de laborator; - sistemul național de transfuzii, inclusiv infrastructura de testare a sângelui și/ sau procesare a plasmei; - remodelarea circuitelor de depozitare și transport a deșeurilor medicale în unitățile medicale.
<p>Prioritatea 4 - Investiții pentru construirea spitalelor regionale și infrastructuri spitalicești publice noi cu impact teritorial major</p>	<p>OS (v) - Asigurarea accesului egal la asistență medicală și asigurarea rezilienței sistemelor de sănătate, inclusiv în ceea ce privește asistența medicală primară, precum și promovarea tranziției de la îngrijirea instituționalizată către îngrijirea în familie și în comunitate</p>	<p>A. Spitalele regionale de urgență Iași, Cluj, Craiova (faza a II-a)</p> <ul style="list-style-type: none"> - construcție/dotare; <p>B. Alte infrastructuri spitalicești noi cu impact teritorial major</p> <ul style="list-style-type: none"> - construcție/dotare.
	<p>OS (k) - Îmbunătățirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și la prețuri abordabile, inclusiv la servicii</p>	<ul style="list-style-type: none"> - implementarea planului de tranziție; - elaborarea și implementarea unui nou model de finanțare și gestiune financiară a spitalelor regionale, în concordanță cu modelul operațional și managerial, tarifele noi pentru serviciile spitalicești de zi și ambulatorii, simularea/pilotarea modelului, dezvoltarea unui sistem de monitorizare a costurilor; - acțiuni de instituționalizare/bugetare a spitalelor regionale; - acțiuni de operaționalizare;

	<p>care promovează accesul la locuințe și la îngrijire centrată pe individ, inclusiv asistență medicală; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială, punând un accent deosebit pe copii și grupurile defavorizate; îmbunătățirea accesibilității, inclusiv pentru persoanele cu handicap, a eficacității și a rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung</p>	<p>- elaborarea și implementarea planului de formare a personalului.</p>
<p>Prioritatea 5 - Abordări inovative în cercetarea din domeniul medical</p>	<p>OS (i) – Dezvoltarea și creșterea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate</p>	<p>- cercetare și inovare prin implementarea de soluții cu relevanță publică (ex.: atragerea de personal cu competențe avansate din străinătate pentru consolidarea capacității CD; crearea de sinergii cu acțiunile de CDI ale Programului Orizont Europa; constituirea/promovarea de clustere având ca obiectiv principal dezvoltarea de mecanisme formale de transfer al rezultatelor cercetării în practica medicală); - adoptarea tehnologiilor medicale inovative și avansate; - programe dedicate cercetării și/sau utilizării clinice: ex. producție de vaccinuri, seruri și alte medicamente biologice; - cercetare în domeniul bolilor netransmisibile (ex. combaterea cancerului); - realizarea unei infrastructuri de cercetare-dezvoltare în domeniul genomicii.</p>
<p>Prioritatea 6 - Digitalizarea sistemului medical</p>	<p>OS (ii) - Valorificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor, al organizațiilor de cercetare și al</p>	<p>Digitalizare în sănătate - redimensionarea și standardizarea sistemului informatic al CNAS; - observatorul național pentru date în sănătate; - dezvoltarea integrată a unor soluții de e-sănătate, cu anvergură națională, care să încorporeze standarde de interoperabilitate, pentru sarcini și funcții comune în sectorul sanitar, în special în domeniile vizate de operațiunile de importanță strategică (ex: funcții legate de securitate, arhivare, schimbul de informații între unitățile de asistență medicală și între furnizorii de servicii medicale și</p>

	autorităților publice	comunitate; tele-medicină, inclusiv prin implementarea de soluții pentru tele-consultații, monitorizarea continuă și managementul pacienților).
Prioritatea 7 - Măsuri care susțin cercetarea, informatizarea în sănătate și utilizarea de metode moderne de investigare, intervenție, tratament	OS (v) - Asigurarea accesului egal la asistență medicală și asigurarea rezilienței sistemelor de sănătate, inclusiv în ceea ce privește asistența medicală primară, precum și promovarea tranziției de la îngrijirea instituționalizată către îngrijirea în familie și în comunitate	Investiții (dotare/ modernizare/ reabilitare/ extindere) în infrastructura publică a: - unităților sanitare de transplant acreditate și a infrastructurii în domeniul terapiilor celulare inovative în hematologie; - structurilor sanitare unde se realizează depistare, diagnosticare, tratare a pacienților oncologici.
	OS (k) - Îmbunătățirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și la prețuri abordabile, inclusiv la servicii care promovează accesul la locuințe și la îngrijire centrată pe individ, inclusiv asistență medicală; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială, punând un accent deosebit pe copii și grupurile defavorizate; îmbunătățirea accesibilității, inclusiv pentru persoanele cu handicap, a eficacității și a rezilienței	A. Măsuri pentru implementarea operațiunilor în domeniul cercetării medicale la toate nivelurile, cu accent pe cele 3 operațiuni de importanță strategică: tratament cancer, genomică, dezvoltarea capacității Institutului Cantacuzino. B. Măsuri pentru facilitarea implementării operațiunilor care vizează digitalizarea sistemului medical. C. Măsuri de formare/specializare-utilizare echipamente medicale inovative. D. Utilizare de metode moderne de investigare, intervenție, tratament. E. Asigurarea accesului universal la diagnostic și tratament de calitate, inclusiv la transplant de țesuturi și celule, conform standardelor internaționale. F. Dezvoltarea de programe/module specifice și transversale de la nivelul universităților de medicină, care să permită perfecționarea sau reconversia profesională. G. Susținerea parteneriatelor dintre furnizorii de formare (de la nivelul învățământului terțiar) și instituțiile din domeniul medical, pentru dezvoltarea unor programe de formare continuă în domeniul medical și zonele conexe (competențe digitale, specializare inteligentă etc.).

	sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung	
--	---	--

Tablelul nr. 68 - POS 2021-2027 – varianta noiembrie 2021

Sursa: www.mfe.gov.ro

Programul Operațional Educație și Ocupare

Axa Prioritară	Obiectiv Specific	Acțiuni
Prioritatea 1 - Valorificarea potențialului tinerilor pe piața muncii	(a) Îmbunătățirea accesului la piața muncii și măsuri de activare pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în special pentru tineri, îndeosebi prin implementarea Garanței pentru tineret, pentru șomerii de lungă durată și grupurile defavorizate de pe piața muncii și pentru persoanele inactive, precum și prin promovarea desfășurării de activități independente și a economiei sociale	<p>1.i.1. Înființarea/dezvoltarea de centre/cluburi de tineret la nivel comunitar cu implicarea autorităților locale și a unor entități publice sau private care să ofere activități specifice adaptate tinerilor, inclusiv activități culturale educative.</p> <p>1.i.2. Realizarea de către centrele/cluburile de tineret publice sau private sau de alți actori interesați a unor rețele de lucrători de tineret.</p> <p>1.i.3. Furnizarea de pachete integrate de măsuri de activare a tinerilor, personalizate în funcție de profilul acestora, cu accent pe tineri inactivi, șomeri și șomeri de lungă durată.</p> <p>1.i.4. Activarea potențialului antreprenorial al tinerilor.</p> <p>1.i.5. Stimularea angajatorilor pentru utilizarea unor forme de muncă flexibile și pentru finanțarea investițiilor care să permită utilizarea acestor forme prin facilitarea accesului la finanțare destinat IMM-urilor și acordarea de măsuri de acompaniament pentru finanțarea beneficiilor acordate tinerilor.</p> <p>1.i.6. Stimularea întreprinderilor sociale de inserție pentru susținerea tinerilor cu accent pe inactivi, șomeri și șomeri de lungă durată.</p>
Prioritatea 2 - Îmbunătățirea participării copiilor la educația antepreșcolară și preșcolară	(f) Promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, precum și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, de la educația și îngrijirea timpurie, educația și formarea generală și profesională până la	<p>2.v.1. Dezvoltarea și asigurarea calității sistemului de IETC prin:</p> <ul style="list-style-type: none"> - elaborare și editare ghiduri cu bune practici pentru sprijinirea implementării noului curriculum, inclusiv a unor strategii didactice inovatoare; - pilotarea și implementarea unor strategii de predare, inovatoare și eficiente, în clustere; - realizare și implementare sistem de monitorizare a formării continue și a efectelor acesteia, prin raportare la progresul copiilor, îndeosebi la progresul copiilor din grupurile vulnerabile (cu dizabilități, de etnie romă, din mediul rural etc.); <p>2.v.2. Diversificarea și flexibilizarea serviciilor de suport socio-educational prin:</p> <ul style="list-style-type: none"> - susținerea de acțiuni/măsuri strategice la nivel local în vederea asigurării numărului de locuri necesare participării la IETC și/sau extindere servicii complementare (centre de joacă, ludoteci etc.), asigurarea materialelor educaționale (jocuri educative, cărți de

	<p>învățământul terțiar, precum și educația și învățarea în rândul adulților, inclusiv prin facilitarea mobilității în scop educațional pentru toți și a accesibilității pentru persoanele cu dizabilități</p>	<p>colorat, caiete de lucru, plastilină, acuarele etc.), măsuri de acompaniere în funcție de nevoi pentru copiii care aparțin grupurilor vulnerabile;</p> <p>2.v.3. Dezvoltarea sistemului de formare inițială și continuă a cadrelor didactice din IETC (inclusiv dezvoltarea mentoratului didactic), cu focalizare pe teme precum: dezvoltarea personală, dezvoltarea de abilități socio-emoționale, abilități digitale, competențe de gândire strategică, comunități care educă/învață.</p>
<p>Prioritatea 3 - Prevenirea părăsirii timpurii a școlii și creșterea accesului și a participării grupurilor dezavantajate la educație și formare profesională</p>	<p>(f) Promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, precum și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, de la educația și îngrijirea timpurie, educația și formarea generală și profesională până la învățământul terțiar, precum și educația și învățarea în rândul adulților, inclusiv prin facilitarea mobilității în scop educațional pentru toți și a accesibilității pentru persoanele cu dizabilități</p>	<p>Intervențiile integrate vor viza în special grupurile dezavantajate, prin:</p> <p>3.v.1. Operațiuni orizontale (pentru toate nivelurile de educație din învățământul preuniversitar, inclusiv educația antepreșcolară și preșcolară):</p> <ul style="list-style-type: none"> - aplicarea la nivelul unităților școlare a mecanismelor de monitorizare, avertizare, prevenire și combatere a fenomenelor de abandon școlar și părăsire timpurie a școlii și discriminare și segregare școlară; - dezvoltare/implementare/actualizare instrumente de lucru și baze de date pentru colectarea consecventă a informațiilor; analiza, prelucrarea și utilizarea acestor date pentru planificarea intervențiilor și luarea deciziilor adecvate la condițiile specifice ale școlii/comunității etc.; - facilitarea transportului elevilor către/de la unitățile școlare, prin măsuri adaptate fiecărei comunități; - îmbunătățirea accesului și a participării la educație a copiilor cu dizabilități și/sau cerințe educaționale speciale (CES); - dezvoltarea de programe de informare și conștientizare privind participarea la educație, educația incluzivă; - organizarea unor oportunități variate de dezvoltare profesională pentru personalul didactic, în vederea asigurării unui sistem de educație incluzivă. <p>3.v.3. Intervenții pentru învățământul primar și secundar (gimnazial și liceal)</p> <ul style="list-style-type: none"> - dezvoltarea/extinderea și creșterea calității programului „școală după școală” (SDS), complementar cu programul „masă caldă”; - măsuri de sprijin pentru revenirea în sistemul de învățământ, pentru finalizarea învățământului obligatoriu, precum și pentru continuarea studiilor la un nivel superior de educație, în special pentru elevii aparținând grupurilor vulnerabile, inclusiv romi; - dezvoltarea și extinderea programului „A doua șansă” (ADS) pentru facilitarea finalizării învățământului obligatoriu. <p>3.v.4. Intervenții pentru învățământul terțiar</p> <ul style="list-style-type: none"> - măsuri de prevenire și combatere a abandonului universitar pentru grupurile dezavantajate/subreprezentate de studenți; - măsuri de sprijin în vederea creșterii accesului la studii universitare; - sprijinirea inițiativelor de accesibilizare a universităților, inclusiv prin achiziția de echipamente IT și dezvoltarea de instrumente specifice pentru admiterea studenților cu dizabilități la programele

<p>Prioritatea 4 - Creșterea calității ofertei de educație și formare profesională pentru asigurarea echității sistemului și o mai bună adaptare la dinamica pieței muncii și la provocările inovării și progresului tehnologic</p>	<p>(e) Îmbunătățirea calității, a caracterului incluziv, a eficacității și a relevanței pentru piața muncii a sistemelor de educație și formare, inclusiv prin validarea învățării nonformale și informale, pentru a sprijini dobândirea de competențe-cheie, inclusiv de competențe antreprenoriale și digitale, precum și prin promovarea introducerii sistemelor de formare duală și a ucenicilor</p>	<p>universitare (ghid de admitere, platformă online etc.).</p> <p>4.iv.1.Operațiuni orizontale</p> <ul style="list-style-type: none"> - dezvoltare de resurse educaționale deschise (RED) și alte resurse moderne de învățare pentru elevi, studenți, profesori și echipele manageriale, cu ajutorul noilor tehnologii; - pilotarea unui mecanism eficient de recunoaștere a rezultatelor învățării dobândite în contexte non-formale și informale, pentru o mai bună integrare pe piața muncii; - măsuri privind asigurarea calității educației pentru toți, în corelație cu dinamica pieței muncii și societății; - facilitarea accesului informat și a participării active la programe de educație, în acord cu interesele elevilor/studenților, cât și cu nevoile pieței muncii; - identificarea, sprijinirea și promovarea copiilor cu abilități înalte; - sprijinirea mobilității internaționale de tip Erasmus+ prin asigurarea unui sprijin financiar suplimentar față de grantul Erasmus+; - creșterea gradului de bună guvernare a instituțiilor de învățământ (preuniversitar și superior) și de participare a elevilor și studenților în procesele decizionale; <p>4.iv.2.Intervenții pentru învățământul primar și secundar (gimnazial și liceal)</p> <ul style="list-style-type: none"> - măsuri privind flexibilizarea și diversificarea oportunităților de formare și dezvoltare a competențelor cheie ale elevilor; <p>4. iv.3. Intervenții pentru învățământul terțiar</p> <ul style="list-style-type: none"> - promovarea dezvoltării programelor de studii de înaltă calitate, flexibile și corelate cu cerințele pieței muncii; - dezvoltarea și implementarea unor programe universitare pentru adaptarea ofertei universităților la solicitările pieței muncii; - implementarea unui program pentru internaționalizarea învățământului superior, în vederea creșterii calității, eficienței și relevanței acestuia.
<p>Prioritatea 5 - Creșterea accesibilității, atractivității și calității învățământului profesional și tehnic</p>	<p>(e) Îmbunătățirea calității, a caracterului incluziv, a eficacității și a relevanței pentru piața muncii a sistemelor de educație și formare, inclusiv prin validarea învățării nonformale și informale, pentru a sprijini dobândirea de competențe-cheie, inclusiv de competențe antreprenoriale și digitale, precum și prin promovarea</p>	<p>5.iv.1. Generalizarea implementării mecanismului de evaluare și monitorizare a politicilor publice privind formarea profesională la nivel de sistem.</p> <p>5.iv.2. Dezvoltarea și implementarea unui mecanism de asigurare și monitorizare a calității învățării la locul de muncă (WBL), pentru asigurarea calității programelor de pregătire practică a elevilor.</p> <p>5.iv.3. Dezvoltarea și implementarea unui mecanism de certificare a rezultatelor învățării din formarea profesională inițială, relevant pentru piața muncii, prin implicarea mediului de afaceri și partenerilor sociali, în vederea creșterii relevanței certificării calificărilor profesionale ale elevilor, pentru piața muncii.</p> <p>5.iv.4. Creșterea calității și a validității proceselor de predare-învățare-evaluare în IPT.</p> <p>5.iv.5. Dezvoltarea și implementarea unui mecanism de recunoaștere a rezultatelor învățării din învățământul secundar în învățământul terțiar non universitar, pentru flexibilizarea traseelor de formare profesională a elevilor și facilitarea accesului pe piața muncii.</p> <p>5.iv.6. Adaptarea serviciilor educaționale adresate elevilor, studenților și personalului didactic din IPT, în corelație cu dinamica pieței muncii (schimbări tehnologice și structurale, digitalizare etc.), inclusiv pentru persoanele cu dizabilități sau pentru cele provenind</p>

	<p>introducerii sistemelor de formare duală și a ucenicilor</p>	<p>din grupuri vulnerabile.</p> <p>5.iv.6. Dezvoltarea și extinderea serviciilor de consiliere (CJRAE/CMBRAE, inclusiv formarea personalului din centrele de consiliere, diriginți), pentru îmbunătățirea accesului informat la programe de educație și formare profesională, în acord atât cu interesele elevilor cât și cu nevoile pieței muncii, cu implicarea angajatorilor și/sau a organizațiilor neguvernamentale.</p> <p>5.iv.7 Dezvoltarea de programe de IPT de nivel terțiar, derulate în regim dual pentru calificările profesionale de nivel 4 și 5.</p>
	<p>(f) promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, precum și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, de la educația și îngrijirea timpurie, educația și formarea generală și profesională până la învățământul terțiar, precum și educația și învățarea în rândul adulților, inclusiv prin facilitarea mobilității în scop educațional pentru toți și a accesibilității pentru persoanele cu dizabilități</p>	<p>5.v.1. Acordarea de sprijin financiar pentru cazare, masă și transport, pentru elevii din grupuri sau medii defavorizate (aparținând etniei rome, persoanelor cu dizabilități sau deficiențe sau din mediul rural etc.), pentru creșterea participării și facilitarea accesului la programele de formare profesională.</p> <p>5.v.2. Măsuri pentru prevenirea și combaterea abandonului școlar și a părăsirii timpurii a școlii la nivelul IPT.</p> <p>5.v.3. Dezvoltarea de programe de informare și conștientizare pentru întreaga comunitate, de sprijin, consiliere și educație parentală pentru părinții elevilor, cu focalizare pe părinții copiilor provenind din grupuri vulnerabile (inclusiv pentru persoane care au în grijă copiii ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate), pentru prevenirea și combaterea abandonului școlar și a părăsirii timpurii a școlii.</p> <p>5.v.4. Dezvoltarea de programe remediale în vederea sprijinirii elevilor din clasa a IX-a, pentru creșterea nivelului de competență în citit, matematică și științe.</p> <p>5.v.5. Asigurarea unui sprijin financiar suplimentar față de grantul Erasmus+ pentru instituțiile acreditate, în scopul satisfacerii cererii de mobilitate internațională (sprijinirea mobilității internaționale Erasmus+ pentru IPT).</p>
<p>Prioritatea 6 - Creșterea accesului pe piața muncii pentru toți</p>	<p>(a) Îmbunătățirea accesului la piața muncii și măsuri de activare pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în special pentru tineri, îndeosebi prin implementarea Garanței pentru tineret, pentru șomerii de lungă durată și grupurile defavorizate de pe</p>	<p>6.i.1. Furnizarea serviciilor de identificare, îndrumare, sprijin și management de caz pentru persoanele din grupuri dezavantajate în vederea facilitării accesului pe piața muncii.</p> <p>6.i.2. Furnizarea de pachete prestabilite de măsuri de ocupare în vederea integrării socio-profesionale a persoanelor din grupuri dezavantajate pe piața muncii.</p> <p>6.i.3. Finanțarea de intervenții integrate în zone cu deficit de forță de muncă și migrație sezonieră.</p>

	<p>piața muncii și pentru persoanele inactive, precum și prin promovarea desfășurării de activități independente și a economiei sociale</p>	
	<p>(c) Promovarea unei participări echilibrate din perspectiva genului la piața muncii, condiții de muncă egale și un echilibru mai bun între viața profesională și cea privată, inclusiv prin intermediul accesului la servicii de îngrijire a copiilor și a persoanelor aflate în întreținere, la prețuri abordabile</p>	<p>6.iii.2. Stimularea angajatorilor pentru utilizarea unor forme de muncă flexibile și pentru finanțarea investițiilor care să permită utilizarea acestor forme, în vederea asigurării echilibrului dintre viața profesională și cea de familie.</p>
	<p>(d) Promovarea adaptării la schimbare a lucrătorilor, a întreprinderilor și a antreprenorilor, a îmbătrânirii active și în condiții bune de sănătate și a unui mediu de lucru sănătos și bine adaptat, care să reducă riscurile la adresa sănătății</p>	<p>6.iiibis.1. Măsuri de sprijin pentru păstrarea locurilor de muncă în activitățile/sectoarele economice afectate de probleme sistemice generalizate (ex. pandemia COVID – 19).</p> <p>6.iiibis.2. Măsuri active de ocupare pentru persoanele care urmează să fie disponibilizate/concediate prin măsuri de outplacement, precum: consiliere/orientare/couching în vederea identificării celor mai bune soluții cu privire la parcursul profesional, programe de reconversie profesională/de formare, plasare pe piața muncii etc.</p> <p>6.iiibis.3. Sprijinirea angajatorilor în general și în mod special a celor de tip IMM, pentru crearea unor condiții de muncă adaptate, menite să le asigure lucrătorilor confortul fizic, psihic și social și pentru reducerea absenteismului.</p> <p>6.iiibis.4. Campanii de promovare pentru conștientizarea angajatorilor și lucrătorilor cu privire la rolul activităților de SSM, în contextul apariției noilor forme de muncă, fenomenului îmbătrânirii forței de muncă, riscurilor noi și emergente și prevenirii accidentelor de muncă și a bolilor profesionale.</p> <p>6.iiibis.5. Finanțarea serviciilor de susținere a îmbătrânirii active prin implicarea lucrătorilor vârstnici de peste 60 de ani în programe de tip shadow/tutelă/tutoriat/mentorat pentru formarea și integrarea lucrătorilor noi.</p>
<p>Prioritatea 7 - Antreprenoriat și economie socială</p>	<p>(a) Îmbunătățirea accesului la piața muncii și măsuri de activare pentru toate persoanele aflate în căutarea</p>	<p>7.i.1. Dezvoltarea unor structuri colaborative/ participative, cu rol în promovarea, sensibilizarea (outreach) și conștientizarea publicului cu privire la antreprenoriat, antreprenoriatul social și economia socială, monitorizarea și evaluarea evoluției economiei sociale în România; sprijinirea entităților de economie socială etc.</p> <p>7.i.2. Programe de sprijin antreprenorial (formare în competențe</p>

	<p>unui loc de muncă, în special pentru tineri, îndeosebi prin implementarea Garanței pentru tineret, pentru șomerii de lungă durată și grupurile defavorizate de pe piața muncii și pentru persoanele inactive, precum și prin promovarea desfășurării de activități independente și a economiei sociale</p>	<p>antreprenoriale, tutorat/mentorat, asistență/consiliere, role models, programe de formare în management de proiect, programe de formare pentru administratorii schemelor de antreprenariat etc.).</p> <p>7.i.3. Acordarea de granturi pentru inițierea de noi afaceri (start-up) și incubatoare de afaceri.</p> <p>7.i.4. Asistență și consultanță în afaceri post înființare, inclusiv prin programe de pregătire a managerilor sau a unor măsuri de îmbunătățire a accesului IMM-urilor la diversele modalități de digitalizare a activității lor (ex.: SME Digital Start Pack).</p> <p>7.i.5. Dezvoltarea de instrumente care să contribuie la creșterea potențialului economiei sociale prin sprijinirea dezvoltării rețelelor, federațiilor, uniunilor, consorțiilor de întreprinderi sociale și a centrelor de resurse ale acestora și a acțiunilor lor de promovare a conceptelor de economie socială și întreprinderi sociale.</p> <p>7.i.6. Acordarea de granturi pentru înființarea, dezvoltare/ inovare/scalare/extindere/de întreprinderi sociale și întreprinderi sociale de inserție, inclusiv în domeniul oferirii de servicii sociale.</p> <p>7.i.7. Asistență și consultanță post înființare pentru întreprinderile sociale și întreprinderile sociale de inserție, inclusiv programe de pregătire a resurselor umane din cadrul acestor entități și sprijin pentru digitalizarea activității.</p> <p>7.i.8. Sprijinirea angajatorilor întreprinderi sociale de inserție pentru inserția socio-profesională a lucrătorilor defavorizați – contracte de muncă subvenționate pe perioade cuprinse între 6 – 24 luni cu plasarea pe piața muncii la finalul perioadei, cu servicii de acompaniere socio-profesională și sociale.</p>
<p>Prioritatea 8 - Modernizarea instituțiilor pieței muncii</p>	<p>(b) Modernizarea instituțiilor și a serviciilor pieței muncii pentru ca acestea să evalueze și să anticipeze necesitățile în materie de competențe, să asigure o asistență promptă și personalizată și să sprijine corelarea cererii și a ofertei, tranzițiile și mobilitatea pe piața muncii</p>	<p>8.ii.1. Îmbunătățirea mecanismelor de monitorizare a informațiilor din piața muncii, de anticipare a nevoii de competențe, de evaluare și monitorizare a politicilor publice privind măsurile active și formarea profesională sau adăugarea de noi dezvoltări.</p> <p>8.ii.2. Consolidarea dialogului social și a parteneriatelor pentru ocupare și formare:</p> <ul style="list-style-type: none"> - consolidarea parteneriatului pentru formarea profesională continuă prin dezvoltarea capacității administrative a Comitetelor Sectoriale, inclusiv prin formarea profesională a specialiștilor. - furnizarea de pachete integrate pentru partenerii sociali în scopul modernizării și îmbunătățirii funcționării dialogului social pentru piața muncii. - sprijin acordat partenerilor sociali pentru implementarea acordurilor europene cadru încheiate de partenerii de dialog social europeni (framework agreements). - crearea și asigurarea transparenței unei baze de date naționale care să conțină informații privind rezultatele dialogului social (structurile partenerilor sociali, organizațiile sindicale și patronale reprezentative, contractele colective de muncă încheiate la diferite niveluri, acordurile bipartite).
<p>Prioritatea 9 - Consolidarea participării populației în procesul de învățare pe tot</p>	<p>(e) Îmbunătățirea calității, a caracterului incluziv, a eficacității și a relevanței pentru</p>	<p>9.iv.3. Dezvoltarea sistemului de asigurare a calității în formarea profesională a adulților, atât la nivel de sistem, cât și la nivel de furnizor.</p> <p>9.iv.4. Dezvoltarea capacității Comisiilor județene pentru autorizarea furnizorilor de formare profesională și a infrastructurii necesare monitorizării și raportării situației privind formarea profesională a</p>

<p>parcursul vieții pentru facilitarea tranzițiilor și a mobilității</p>	<p>piața muncii a sistemelor de educație și formare, inclusiv prin validarea învățării nonformale și informale, pentru a sprijini dobândirea de competențe-cheie, inclusiv de competențe antreprenoriale și digitale, precum și prin promovarea introducerii sistemelor de formare duală și a ucenicilor</p>	<p>adulților în România, inclusiv prin formarea profesională a personalului, specialiștilor și evaluatorilor de furnizori și programe.</p> <p>9.iv.5. Formarea continuă a formatorilor/instructorilor/coordonatorilor de ucenicie din formarea profesională continuă pentru dezvoltarea și furnizarea de programe de formare de calitate și flexibile.</p> <p>9.iv.6. Actualizare/revizuire/dezvoltare de noi standarde ocupaționale/calificări profesionale conform noilor cerințe ale pieței muncii.</p>
	<p>(g) Promovarea învățării pe tot parcursul vieții, în special a oportunităților flexibile de perfecționare și recalificare pentru toți, ținând seama de competențele antreprenoriale și digitale, anticipând mai bine schimbările și noile cerințe în materie de competențe pe baza nevoilor pieței muncii, facilitând tranzițiile profesionale și încurajând mobilitatea profesională</p>	<p>9.vi.1. Încurajarea participării la învățarea pe tot parcursul vieții prin formarea unor atitudini favorabile învățării, inclusiv prin consiliere și orientare și prin campanii de informare și conștientizare adresate potențialilor formabili și angajatorilor.</p> <p>9.vi.1. Creșterea accesului și participării adulților la programe de formare pentru dezvoltarea/creșterea nivelului competențelor cheie care să le asigure dezvoltarea personală și îmbunătățirea calității vieții.</p> <p>9.vi.2. Extinderea și diversificarea oportunităților/ofertei de participare la învățarea pe tot parcursul vieții, prin:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sprijinirea înființării și funcționării centrelor comunitare de învățare permanentă (CCIP), inclusiv prin asigurarea resurselor umane și a resurselor materiale necesare, care să răspundă nevoilor de formare identificate la nivelul comunităților și continuarea cointeresei companiilor în sprijinirea înrolării angajaților în asemenea programe; - sprijinirea parteneriatelor între furnizori de formare (din învățământul secundar și terțiar) și reprezentanți ai mediului de afaceri pentru dezvoltarea și implementarea unor programe de formare continuă (în special în domeniile de specializare inteligentă) care să răspundă nevoilor de competențe identificate la nivelul sectoarelor economice; <p>9.vi.3. Sprijinirea mobilității internaționale Erasmus+ pentru educația adulților prin asigurarea unui sprijin financiar suplimentar față de grantul Erasmus+ pentru instituțiile cu acreditare, cu scopul satisfacerii cererii de mobilitate internațională.</p> <p>9.vi.4. Dezvoltarea și testarea de instrumente inovative de evaluare a competențelor dobândite în sistem nonformal și informal pentru facilitarea mobilității în ocupare a forței de muncă.</p> <p>9.vi.5. Implementarea programului „Pachet de bază” care include 3 servicii:</p> <ul style="list-style-type: none"> - servicii de orientare în carieră și consiliere profesională; - servicii de evaluare a competențelor deținute; - programe personalizate de dobândire a competențelor de limba

		<p>română, matematică, competențe IT de bază, calificare de nivel 1 sau/și 2 și certificare.</p> <p>9.vi.6. Implementarea programului „Ține pasul” care vizează programe de actualizare a competențelor specifice ale angajaților ca urmare a evoluțiilor tehnologice rapide și a apariției de noi competențe, însoțite de serviciile de consiliere profesională.</p> <p>9.vi.7. Dezvoltarea de clustere de angajatori și furnizarea de programe de formare colaborativă, pentru progresul în carieră al angajaților.</p> <p>9.vi.8. Implementarea programului „Acces digital pentru toți” care vizează programe de dobândire a competențelor digitale, structurate pe niveluri (inițiere, intermediar, avansat), precedate de o evaluare a nivelului de competențe digitale.</p> <p>9.vi.9. Sprijinirea formării continue a angajaților în acord cu nevoile identificate de angajatori pentru a putea răspunde provocărilor din domeniul de activitate: calificare/recalificare/specializare, participarea la programe de formare internaționale.</p>
Prioritatea 10 - Asistență tehnică		<p>10.1. Asigurarea funcționării sistemului privind coordonarea, gestionarea și controlul fondurilor.</p> <p>10.2. Facilitarea implementării, monitorizării, comunicării și vizibilității Programului.</p> <p>- sprijin pentru pregătirea perioadei 2027+.</p>

Tabelul nr. 69 - POEO 2021-2027 – varianta noiembrie 2021

Sursa: www.mfe.gov.ro

Programul Operațional Incluziune și Demnitate Socială

Axa Prioritară	Obiectiv Specific	Acțiuni
Prioritatea 1 - Dezvoltare Locală plasată sub Responsabilitatea Comunității	(d) Promovarea adaptării la schimbare a lucrătorilor, a întreprinderilor și a antreprenorilor, a îmbătrânirii active și în condiții bune de sănătate și a unui mediu de lucru sănătos și bine adaptat, care să reducă riscurile la adresa sănătății	- vor fi finanțate proiecte care vor promova un mediu de lucru sănătos și se vor adresa lucrătorilor, întreprinderilor și antreprenorilor de pe teritoriul GAL, prin realizarea de evaluări adecvate ale riscurilor pentru specificul activității și ale pericolelor, introducerea de controale pentru reducerea sau eliminarea pericolelor identificate și instruirea angajaților cu privire la sarcinile lor de lucru.
	(e) Îmbunătățirea calității, a caracterului incluziv, a eficacității și a relevanței pentru piața muncii a sistemelor de educație și	- proiectele finanțate în cadrul acestui obiectiv specific se vor concentra pe dezvoltarea competențelor digitale ale copiilor și adulților.

	<p>formare, inclusiv prin validarea învățării nonformale și informale, pentru a sprijini dobândirea de competențe-cheie, inclusiv de competențe antreprenoriale și digitale, precum și prin promovarea introducerii sistemelor de formare duală și a ucenicilor</p>	
	<p>(f) promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, precum și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, de la educația și îngrijirea timpurie, continuând cu educația și formarea generală și profesională până la învățământul terțiar, precum și educația și învățarea în rândul adulților, inclusiv prin facilitarea mobilității în scop educațional pentru toți și a accesibilității pentru persoanele cu dizabilități</p>	<p>- în cadrul acestui obiectiv specific se vor dezvolta:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. servicii before și after school ca suport educațional pentru copiii cu risc de abandon școlar; 2. educație profesională pentru copii și adulți care au nevoie de recalificare profesională, persoanele vulnerabile.
	<p>(k) Îmbunătățirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, durabile și accesibile, inclusiv servicii care promovează</p>	<p>- accentul va fi pus pe serviciile sociale pentru copii, pentru a menține copilul în familie, a reduce riscul de abandonare a acestuia în sistemul instituționalizat;</p> <p>- protecția socială a copiilor va fi însoțită de măsuri, unde este cazul, precum mici ajutoare financiare pentru reparații urgente ale locuinței, rechizite școlare etc.</p>

	<p>accesul la locuințe și îngrijire centrată pe persoană, inclusiv asistență medicală; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială, cu un accent deosebit pe copii și grupurile dezavantajate; îmbunătățirea accesibilității, inclusiv pentru persoanele cu dizabilități, a eficacității și rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung</p>	
	<p>(j) Promovarea integrării socio-economice a comunităților marginalizate, cum ar fi romii</p>	<p>- sunt avute în vedere măsuri prin care va fi sprijinit accesul persoanelor marginalizate, precum romii, la servicii de sănătate și educație pentru sănătate.</p>
	<p>d (i) Creșterea eficacității și incluziunii piețelor muncii și accesul la locuri de muncă de calitate prin dezvoltarea infrastructurii sociale și promovarea economiei sociale</p>	<p>- echipamentele sanitare și echipamentele mai puțin poluante, mai puțin iradiante, care asigură un mediu de lucru mai sănătos; - în cadrul acestui obiectiv specific va fi finanțată și infrastructura pentru incubatoarele de economie socială (unde unitățile nou înființate pot fi ajutate până la un an prin asigurarea de spații fără chirie, după care vor trebui să cedeze spațiul unei alte inițiative sociale și așa mai departe).</p>
	<p>d (ii) Îmbunătățirea accesului egal la servicii de calitate și favorabile incluziunii în domeniul educației, formării și învățării pe tot parcursul</p>	<p>- vor fi finanțate proiecte care asigură modernizarea și construcția infrastructurii școlilor și grădinițelor și furnizarea de tehnologii pentru a ajuta elevii și profesorii să desfășoare procesul educațional online.</p>

	<p>vieții prin dezvoltarea unei infrastructuri accesibile, inclusiv prin promovarea rezilienței pentru educația și formarea la distanță și online</p>	
	<p>d (iii) promovarea incluziunii socio-economice a comunităților marginalizate, a gospodăriilor cu venituri mici și a grupurilor dezavantajate, inclusiv a persoanelor cu nevoi speciale, prin acțiuni integrate, inclusiv locuințe și servicii sociale</p>	<p>- proiectele vor fi finanțate în scopul realizării/reabilitării infrastructurii sociale (centre de zi sau centre integrate), astfel încât acestea să fie la standarde europene (inclusiv să permită accesul persoanelor cu handicap) și proiecte care vizează dezvoltarea infrastructurii locale.</p>
	<p>e (i) Obiectiv specific – promovarea dezvoltării sociale, economice și de mediu integrate și favorabile incluziunii, a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității în zonele urbane</p>	<p>- finanțarea infrastructurii pentru dezvoltarea activităților de valorificare și promovare a patrimoniului cultural, natural și turistic local (identificarea obiectivelor turistice relevante, dezvoltarea meșteșugurilor sau tradițiilor locale) care pot contribui la activarea comunităților urbane și la generarea de venituri pentru bugetele locale.</p>
<p>Prioritatea 2 – Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității – zona rurală</p>	<p>(I) Promovarea integrării sociale a persoanelor expuse riscului de sărăcie sau de excluziune socială, inclusiv a persoanelor celor mai defavorizate și a copiilor</p>	<p>Prin această măsură va fi finanțat un pachet de măsuri integrate pentru copiii din mediul rural cu următoarele componente:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sprijin psiho-social și material/financiar adresat direct elevilor (activități după școală, activități educative de remediere, activități de prevenire și combatere a comportamentelor negative (bullying etc.), consiliere psiho-socială pentru copiii cu părinți în străinătate, informare, mediere, consiliere și orientare educațională și/sau în carieră etc.); - măsuri care vizează unitatea de învățământ (implementarea de programe precum grădiniță, școală după școală, educație de recuperare, activități non-formale etc.); - măsuri care vizează mediul familial, adresate părinților și reprezentanților copiilor (consiliere psiho-socială adresată reprezentanților copiilor, persoanelor care îngrijesc copiii cu părinți

		în străinătate), asistență privind delegarea temporară a autorității părintești, după caz, program de educație parentală etc.).
Prioritatea 3 - Protejarea dreptului la demnitate socială	d (iii) Promovarea incluziunii socio- economice a comunităților marginalizate, a gospodăriilor cu venituri mici și a grupurilor dezavantajate, inclusiv a persoanelor cu nevoi speciale, prin acțiuni integrate, inclusiv locuințe și servicii sociale	- se va finanța construirea de locuințe sociale.
Prioritatea 4 - Sprijinirea comunităților rurale fără acces sau cu acces limitat la serviciile primare	(k) Îmbunătățirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și la prețuri accesibile, inclusiv la servicii care promovează accesul la locuințe și la asistență medicală centrată pe persoană, inclusiv la asistență medicală; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială, acordând o atenție deosebită copiilor și grupurilor defavorizate; îmbunătățirea accesibilității, inclusiv pentru persoanele cu handicap, a eficacității și rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de	- această prioritate se concentrează asupra serviciilor sociale primare locale; - cooperarea dintre serviciile sociale, sistemul de sănătate și educație este o cerință legală; - în acest sens, intervenția principală propusă ca parte a acestei priorități va conduce la dezvoltarea serviciilor sociale la nivel local și la consolidarea colaborării cu sistemul de sănătate și educație.

	îngrijire pe termen lung	
	d (iii) Promovarea incluziunii socio-economice a comunităților marginalizate, a gospodăriilor cu venituri mici și a grupurilor dezavantajate, inclusiv a persoanelor cu nevoi speciale, prin acțiuni integrate, inclusiv locuințe și servicii sociale	- va fi posibilă finanțarea activităților de construcție sau renovare a spațiilor mici pentru serviciile dezvoltate și achiziționarea de echipamente și mobilier necesare.
Prioritatea 5 - Reducerea disparităților dintre copiii la risc de sărăcie și/sau excluziune socială și ceilalți copii	(c) Promovarea unei participări echilibrate din punctul de vedere al genului pe piața forței de muncă, a unor condiții de muncă egale și a unui echilibru mai bun între viața profesională și cea privată, inclusiv prin accesul la servicii de îngrijire a copiilor la prețuri accesibile și îngrijirea persoanelor dependente	<p>- măsuri care contribuie la un acces mai bun al femeilor la piața muncii, precum și la un echilibru mai bun între viața profesională și cea privată;</p> <p>- sprijinul acordat familiilor monoparentale se adresează în principal mamei singure, ele reprezintă procentul dominant de părinți singuri;</p> <p>- măsura oferă sprijin personalizat, adaptat la nevoile mamei, pentru a spori capacitatea de inserție profesională și autonomia părintelui unic: acordarea de vouchere before si after school, tichete pentru activități de weekend pentru copii (sport, creație, artă), finanțarea cursurilor de recalificare pentru părintele singur cu venituri mici, care dorește să-și schimbe domeniul profesional etc.</p>
	(k) Îmbunătățirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și la prețuri accesibile, inclusiv la servicii care promovează accesul la locuințe și la asistență medicală centrată pe persoană, inclusiv la asistență medicală; modernizarea sistemelor de	<p>Operațiuni care contribuie la îmbunătățirea accesului copiilor și tinerilor la servicii de calitate în comunitate, cât mai aproape de domiciliu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dezvoltarea a 8 centre pilot regionale pentru copiii cu tulburări de comportament; - acces egal pentru copiii afectați de sărăcie sau de excluziune socială în tabere; - incluziunea socială a copiilor vulnerabili prin implicarea în activități sportive sau culturale; - sprijinirea tinerilor în procesul de dezinstituționalizare; - servicii comunitare pentru copii și familii – prevenirea separării; - sprijin financiar pentru familiile monoparentale; - creșterea accesului profesioniștilor la programul de formare continuă.

	<p>protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială, acordând o atenție deosebită copiilor și grupurilor defavorizate; îmbunătățirea accesibilității, inclusiv pentru persoanele cu handicap, a eficacității și rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung</p>	
	<p>d (iii) Promovarea incluziunii socio-economice a comunităților marginalizate, a gospodăriilor cu venituri mici și a grupurilor dezavantajate, inclusiv a persoanelor cu nevoi speciale, prin acțiuni integrate, inclusiv locuințe și servicii sociale</p>	<p>- sprijin pentru dezvoltarea, dotarea cu servicii specializate și de sprijin pentru copiii vulnerabili expuși riscului de sărăcie/excludere socială/abandon școlar prin finanțarea infrastructurii pentru minim 24 de centre sportive pentru aceștia în zonele sărace, cel puțin trei pentru fiecare regiune de dezvoltare, vor fi finanțate 3 centre în zonele mai dezvoltate și 21 în zonele mai puțin dezvoltate;</p> <p>- sprijin pentru dezvoltarea, dotarea serviciilor comunitare pentru copii prin finanțarea infrastructurii pentru servicii care vor oferi consiliere copiilor și familiilor acestora (aceste servicii vor fi legate de furnizarea de sprijin financiar pentru copiii expuși riscului de separare).</p>
<p>Prioritatea 6 - Servicii de suport pentru persoane vârstnice</p>	<p>(k) Îmbunătățirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și la prețuri accesibile, inclusiv la servicii care promovează accesul la locuințe și la asistență medicală centrată pe persoană, inclusiv la asistență medicală; modernizarea sistemelor de</p>	<p>- servicii de îngrijire la domiciliu pentru persoanele vârstnice.</p>

	<p>protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială, acordând o atenție deosebită copiilor și grupurilor defavorizate; îmbunătățirea accesibilității, inclusiv pentru persoanele cu handicap, a eficacității și rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung</p>	
	<p>d (iii) Promovarea incluziunii socio-economice a comunităților marginalizate, a gospodăriilor cu venituri mici și a grupurilor dezavantajate, inclusiv a persoanelor cu nevoi speciale, prin acțiuni integrate, inclusiv locuințe și servicii sociale</p>	<ul style="list-style-type: none"> - comunități de seniori; - va fi finanțată infrastructura pentru persoanele vârstnice aflate în pericol de excludere locativă.
<p>Prioritatea 7 - Sprijin pentru persoanele cu dizabilități</p>	<p>(h) Încurajarea incluziunii active pentru a promova egalitatea de șanse, nediscriminarea și participarea activă și a îmbunătăți angajabilitatea, în special pentru grupurile defavorizate</p>	<ul style="list-style-type: none"> - această acțiune se referă la furnizarea unui pachet integrat de măsuri de sprijin pentru ocuparea forței de muncă, adresat persoanelor cu dizabilități, precum și familiilor acestora, angajatorului și publicului; - identificarea angajatorilor și a persoanelor cu dizabilități, evaluarea competențelor profesionale și sociale ale persoanelor cu dizabilități aflate în căutarea unui loc de muncă, de către o echipă de specialiști (consilier profesional, psiholog etc.), consilierea familiilor, organizarea de stagii de muncă pentru persoanele cu dizabilități, precum și măsuri de sprijin pre și postangajare (mediere pentru angajare, coaching pentru locuri de muncă, consiliere pentru persoane cu dizabilități, precum și pentru personalul angajatorului, consiliere a membrilor familiei pentru un mediu de susținere și proactiv în jurul persoanei cu dizabilități care accesează un nou loc de muncă etc.), cel puțin 6 luni de la data angajării.

	<p>(k) Îmbunătățirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și la prețuri accesibile, inclusiv la servicii care promovează accesul la locuințe și la asistență medicală centrată pe persoană, inclusiv la asistență medicală; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială, acordând o atenție deosebită copiilor și grupurilor defavorizate; îmbunătățirea accesibilității, inclusiv pentru persoanele cu handicap, a eficacității și rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung</p>	<ul style="list-style-type: none"> - măsuri de asigurare a sprijinului pentru luarea deciziilor, pentru persoanele care își exercită dreptul pentru capacitate juridică (UN CDPD articolul 12), respectiv pentru persoanele care nu au trecut încă la statutul de capacitate juridică deplină, conform legislației naționale; - dezvoltarea de servicii de îngrijire de zi/reabilitare pentru copiii cu dizabilități (fie în centre sau servicii mobile), care să permită accesul copiilor la un spectru larg de servicii de îngrijire și (re)reabilitare de calitate, adaptate nevoilor fiecărei categorii de copii, în special celor care provin din familii care de obicei nu au resursele necesare pentru a accesa aceste servicii, organizarea de cursuri pentru părinții copiilor cu dizabilități, în vederea dezvoltării abilităților parentale specifice; - accesul persoanelor cu dizabilități la echipamente, dispozitive și tehnologii de asistență, pentru incluziunea socială și participarea activă la viața comunității; - dezvoltarea serviciilor de reabilitare în comunitate, prin echipe de servicii mobile (47 echipe mobile de specialiști, câte una pe județ și sectoarele Bucureștiului), conform modelului pilotat cu succes în județul DOLJ, echipe care asigură servicii specializate de abilitare/reabilitare acasă - asistent social, kinetoterapeut, specialist, psiholog și șofer; - furnizarea de servicii de viață independentă pentru persoanele cu dizabilități care părăsesc instituțiile, precum și a serviciilor de sprijin foarte necesare în comunitate, pentru un trai decent și participarea activă în societate; - dezvoltarea de servicii de îngrijire și suport de calitate pentru persoanele cu dizabilități și îngrijitorii acestora, în centrele respiro; - finanțarea cursurilor de Asistent Personal Profesional, în vederea îmbunătățirii calității vieții independente a persoanelor cu dizabilități și a ratei de întreținere a familiei acestor persoane; - măsuri de instruire a personalului din serviciile dedicate persoanelor cu dizabilități.
	<p>d (iii) Promovarea incluziunii socio-economice a comunităților marginalizate, a gospodăriilor cu venituri mici și a grupurilor dezavantajate, inclusiv a persoanelor cu nevoi speciale, prin acțiuni integrate, inclusiv locuințe și servicii sociale</p>	<ul style="list-style-type: none"> - renovarea și dotarea centrelor de reabilitare pentru copiii cu dizabilități, în comunități; - achiziționarea de echipamente asistive, dispozitive asistive pentru persoane cu dizabilități; - sprijinirea infrastructurii echipelor mobile de reabilitare (autoturisme, truse fizio-medicale etc.); - renovarea/dotarea serviciilor comunitare și/sau serviciilor de îngrijire de zi și reabilitare, în comunități, pentru persoanele cu dizabilități care părăsesc instituțiile și sunt sprijinite să trăiască independent; - renovare/cumpărare/construire centre respiro pentru persoanele cu dizabilități și familiile/îngrijitorii acestora.

<p>Prioritatea 8 - Servicii sociale si de suport acordate altor grupuri vulnerabile</p>	<p>(i) promovarea integrării socio-economice a resortisanților țărilor terțe, inclusiv a migranților</p>	<p>Măsurile privind serviciile integrate pentru incluziunea socio-profesională a migranților includ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - un pachet de servicii integrate pentru adulți (facilitarea accesului la servicii medicale, consiliere și orientare psihologică, organizarea de cursuri de limba română, îndrumare și asistență pentru proceduri administrative, profilare, consiliere și îndrumare pentru accesul la serviciile de angajare, certificarea competențelor - activitățile se vor desfășura în cel puțin 12 centre de integrare; - un pachet de servicii integrate pentru copii (facilitarea accesului la servicii medicale, consiliere și orientare psihologică, organizare de cursuri de limba română, servicii educaționale) - activitățile se vor desfășura în cel puțin 12 centre de integrare.
	<p>(k) Îmbunătățirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și la prețuri accesibile, inclusiv la servicii care promovează accesul la locuințe și la asistență medicală centrată pe persoană, inclusiv la asistență medicală; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială, acordând o atenție deosebită copiilor și grupurilor defavorizate; îmbunătățirea accesibilității, inclusiv pentru persoanele cu handicap, a eficacității și rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung</p>	<ul style="list-style-type: none"> - servicii integrate pentru victimele traficului de persoane și victimele violenței domestice: cazare în centre atât pentru victime, cât și pentru minorii aflați în îngrijire, vouchere pentru locuințe protejate/chirie, consiliere psihologică, consiliere profesională, consiliere juridică, sprijin material pentru asigurarea nevoilor de bază (îmbrăcăminte, alimente, materiale sanitare, medicamente, transport); - servicii de sprijin și reabilitare pentru reintegrarea socială a persoanelor care se confruntă cu dependența de droguri sau alcool (servicii de îngrijire integrată: consiliere medicală, psihologică, socială, juridică, prevenirea recăderilor, terapii specifice în comunitate și în mediul privat de libertate); - servicii de asistență socială, consiliere, sprijin pentru incluziune, oferite persoanelor care sunt eliberate din închisoare; - servicii de sprijin pentru incluziunea socială a persoanelor fără adăpost (consiliere, asistență socială, asistență medicală, servicii de sprijin pe stradă, servicii de consiliere și mediere pentru angajare etc.); - formarea profesională a specialiștilor care lucrează cu grupuri vulnerabile; - consilierea profesională a victimelor violenței domestice, traficului de ființe umane este complementară măsurilor legate de furnizarea de servicii de identificare, îndrumare, servicii de sprijin și management de caz pentru persoanele din grupurile defavorizate identificate în PO Educație și Ocupare, precum și acțiunii de furnizare a pachetelor personalizate de măsuri active pentru persoanele din grupuri defavorizate în vederea facilitării accesului pe piața muncii și integrării socio-profesionale; - pregătirea specialiștilor care lucrează cu aceste grupuri vulnerabile este complementară sprijinirii formării continue a angajaților în cadrul PO Educație și Ocupare.
	<p>d (iii) Promovarea incluziunii socio-economice a</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dezvoltarea infrastructurii de locuințe protejate pentru victimele violenței domestice; - dezvoltarea infrastructurii de locuințe protejate pentru victimele

	comunităților marginalizate, a gospodăriilor cu venituri mici și a grupurilor dezavantajate, inclusiv a persoanelor cu nevoi speciale, prin acțiuni integrate, inclusiv locuințe și servicii sociale	traficului de persoane.
	d (iv) – Promovarea integrării socio-economice a resortisanților țărilor terțe, inclusiv a migranților, prin acțiuni integrate care să includă locuințele și serviciile sociale	- reabilitarea spațiilor disponibile pentru cazare temporară, aflate în administrarea Ministerului Afacerilor Interne (MAI) sau structuri coordonate ale MAI, pentru migranți (6 centre mici de cazare, de câte 150 de persoane și un centru mare, pentru 500 de persoane) sau autorități publice locale (6 centre mici de cazare, a câte 150 de persoane fiecare, pentru migranți cu nevoi speciale: familii monoparentale, persoane incapabile de muncă etc.); - dezvoltarea infrastructurii centrelor de integrare din 12 orașe ale țării, reprezentative din punct de vedere al numărului de migranți, prin reabilitarea și modernizarea unor spații aflate în administrarea autorităților locale.
Prioritatea 9 - Ajutorarea persoanelor defavorizate	(m) Reducerea privațiunilor materiale prin furnizarea de alimente și/sau de asistență materială de bază celor mai defavorizate persoane, inclusiv copiilor, și aplicarea de măsuri auxiliare care să sprijine incluziunea socială a acestora	Măsurile preconizate sunt: - masa caldă/ cantine; - vouchere pentru achiziții de alimente; - vouchere pentru copii; - cartografierea tuturor serviciilor sociale existente în zonă (41 de județe și 6 sectoare ale Capitalei) și tipărirea de broșuri care vor informa toți beneficiarii și vor fi livrate împreună cu voucherele.
Prioritatea 10 - Asistență tehnică pentru facilitarea și fluidizarea managementului de program		- asigurarea funcționării sistemului de coordonare, management și control al fondurilor; - facilitarea implementării, monitorizării, comunicării și vizibilității Programului.

Tabelul nr. 70 - POIDS 2021-2027 – varianta octombrie 2021

Sursa: www.mfe.gov.ro

Programul Operațional Tranziție Justă

Axa Prioritară	Obiectiv Specific	Acțiuni
Prioritatea 1 - O tranziție justă prin	OS FTJ - Permitea	- investiții în înființarea, dezvoltarea și operaționalizarea incubatoarelor de afaceri;

<p>dezvoltarea spiritului antreprenorial, IMM-urilor, a cercetării și inovării și a digitalizării</p>	<p>regiunilor și oamenilor de a aborda impactul social, economic și de mediu al tranziției către o economie neutră din punct de vedere climatic</p>	<ul style="list-style-type: none"> - investiții în crearea de noi întreprinderi (inclusiv spin-off-uri și start-up-uri), inclusiv prin servicii de consultanță; - investiții în activități de cercetare și inovare care conduc la creșterea competitivității întreprinderilor; - dezvoltare economică prin promovarea transferului de tehnologii și sprijinirea cooperării dintre industrie și cercetare; - investiții productive în IMM-uri, inclusiv în întreprinderi nou înființate, care conduc la diversificare și reconversie economică; - investiții productive în alte întreprinderi decât IMM-urile; - creșterea competitivității întreprinderilor prin digitalizare și competențe digitale avansate; - creșterea gradului de digitalizare a serviciilor publice pentru a reduce sarcina administrativă pentru mediul de afaceri;
<p>Prioritatea 2 - O tranziție justă prin investiții în tehnologii și infrastructuri pentru energie curată cu emisii reduse</p>	<p>OS FTJ - Permiterea regiunilor și oamenilor de a aborda impactul social, economic și de mediu al tranziției către o economie neutră din punct de vedere climatic</p>	<ul style="list-style-type: none"> - investiții în dezvoltarea de tehnologii pentru energie verde; - investiții în activități legate de gazul natural, utilizat ca tehnologie de legătură care înlocuiește cărbunele, lignitul, turba sau petrolul de șist; - investiții în rețele de stații de încărcare a autovehiculelor electrice; - investiții în achiziționarea de material rulant pentru transport verde urban; - investiții în realizarea de parcuri fotovoltaice conectate la rețea (operationale)-poate fi o soluție finanțarea acestor parcuri pe terenurile ce aparțin fostelor mine sau uzine astfel realizându-se proiecte integrate decontaminare/regenerare/reconversie; - investiții în realizare de turbine eoline (ferme eoliene-conectate la rețea); - investiții în ferme fotovoltaice pentru promovarea utilizării energiei din surse regenerabile la nivelul operatorilor industriali.
<p>Prioritatea 3 - O tranziție justă prin reducerea poluării și consolidarea economiei circulare</p>	<p>OS FTJ - Permiterea regiunilor și oamenilor de a aborda impactul social, economic și de mediu al tranziției către o economie neutră din punct de vedere climatic</p>	<ul style="list-style-type: none"> - investiții în regenerarea și decontaminarea siturilor poluate; - water management pentru cursurile de apă; - investiții în proiecte de restaurare și de reconversie a terenurilor, inclusiv prin măsuri de management al apei și crearea de infrastructuri verzi în mediul urban; - investiții în schemele de gestionare a deșeurilor la nivel local în vederea consolidării economiei circulare; - acțiuni de prevenire a generării de deșeurii și reducerea cantității acestora, precum și acțiuni de creștere a reutilizării eficiente și reciclării acestora.
<p>Prioritatea 4 - O tranziție justă bazată pe creșterea nivelului de ocupare a forței de muncă calificată</p>	<p>OS FTE - Permiterea regiunilor și oamenilor de a aborda impactul social, economic și de mediu al tranziției către o economie neutră din punct de vedere climatic</p>	<ul style="list-style-type: none"> - perfecționarea lucrătorilor la locul de muncă; - recalificarea și reconversia profesională a persoanelor ocupate; - recalificarea șomerilor și asistență pentru căutarea unui loc de muncă; - sprijin financiar pentru persoanele disponibilizate care sunt aproape de vârsta pensionării (Pension Bridging), plată contribuții la stat pe o perioadă de maxim 3 ani, paralel cu obligativitatea participării la cursuri de recalificare și căutare activă a unui loc de muncă; - pachete de mobilitate; - incluziunea activă a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă.

Prioritatea 5 - Asistență tehnică	- sprijin pentru sistemul de management și control al AM POTJ; - măsuri de informare și publicitate POTJ; - alte măsuri de AT.
--------------------------------------	--

Tabel nr. 71 - POTJ 2021-2027 – varianta octombrie 2020

Sursa: www.mfe.gov.ro

Strategia de dezvoltare

În cele ce urmează vor fi evidențiate viziunea de dezvoltare a orașului, termenul de raportare fiind 2030, echivalent cu momentul la care proiectele din perioada 2021-2027 vor fi implementate, iar rezultatele vor putea fi evaluate, obiectivul general și obiectivele specifice pentru perioada 2021-2027, direcțiile de acțiune, măsurile stabilite și lista de proiecte (planul de acțiuni).

Capitolul va fi încheiat cu prezentarea indicatorilor de monitorizare a obiectivelor specifice stabilite, care vor sta la baza proceselor de implementare, monitorizare și evaluare a SIDU.

1. Viziunea, obiectivul general și obiectivele specifice

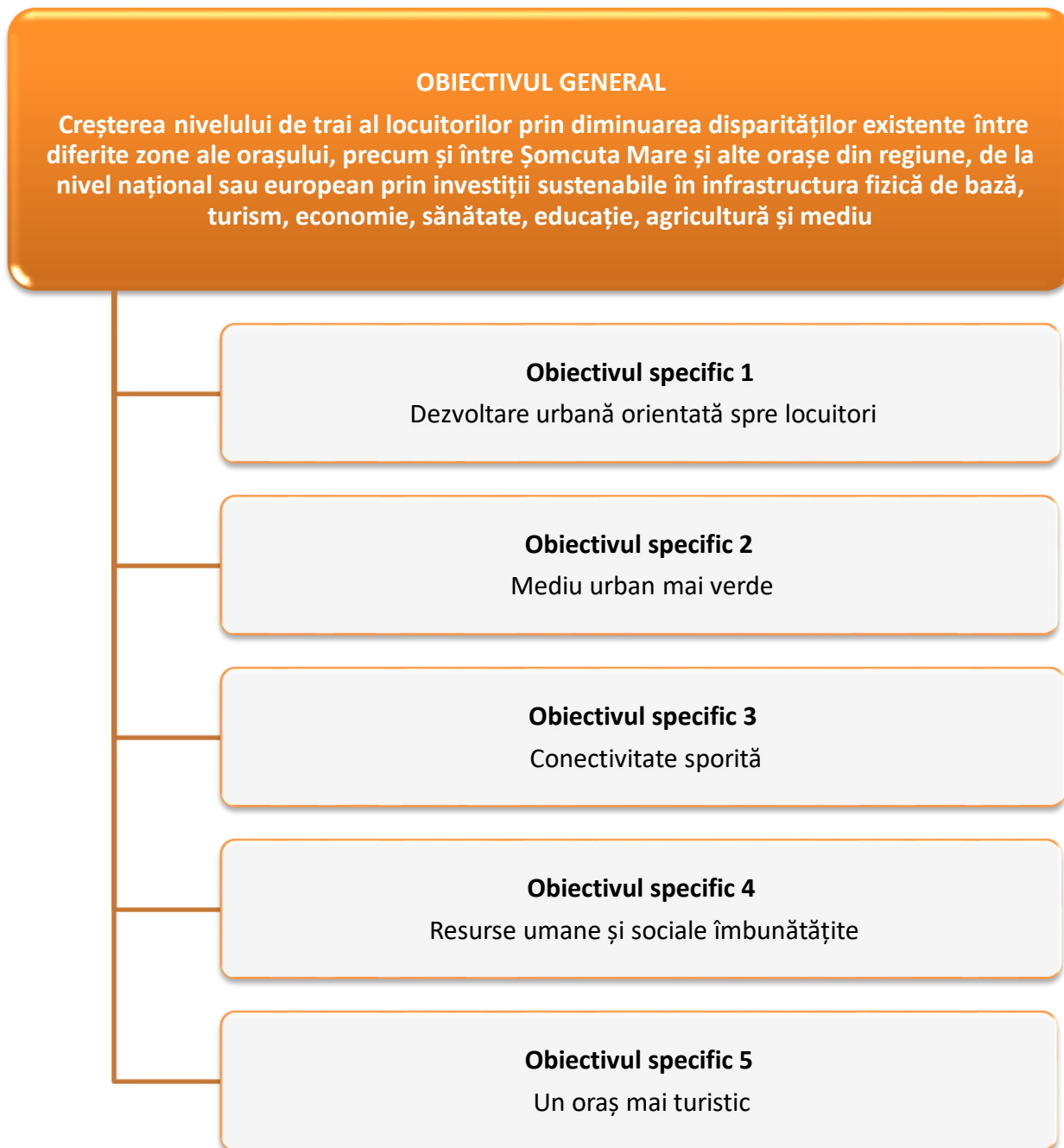
Stabilirea viziunii orașului Șomcuta Mare pentru anul 2030 reprezintă, pe de o parte, transpunerea viziunilor stabilite pentru cele două exerciții financiare încheiate (2007-2013, 2014-2020) într-una nouă, adaptată noilor obiective ale politicii europene și, pe de altă parte, este rezultatul procesului de consultare publică desfășurat la nivelul orașului.

VIZIUNE 2030

Locuitorii orașului Șomcuta Mare contribuie împreună cu autoritățile publice locale la dezvoltarea durabilă a orașului, utilizând și punând în valoare resursele umane, materiale, naturale, istoria și tradițiile locului, astfel încât orașul să devină un loc în care calitatea vieții se îmbunătățește.

Au fost stabilite cinci obiective specifice, a căror îndeplinire va duce la atingerea obiectivului general, *Creșterea nivelului de trai al locuitorilor prin diminuarea disparităților existente între diferite zone ale orașului, precum și între Șomcuta Mare și alte orașe din regiune, de la nivel național sau european prin investiții sustenabile în infrastructura fizică de bază, turism, economie, sănătate, educație, agricultură și mediu*, conform schiței prezentate mai jos. Bineînțeles că aceste obiective vor contribui și la atingerea scopurilor stabilite prin politica

europeană pentru perioada 2021-2027, corelarea între obiectivele specifice ale SIDU și obiectivele Noii Politici de Coeziune va putea fi regăsită mai jos, la subcapitolul referitor la detalierea strategiei.

2. Prezentarea strategiei

OBIECTIVUL SPECIFIC	1	Dezvoltare urbană orientată spre locuitori
----------------------------	----------	---

Direcții de acțiune	1.1. Transport	Măsuri	1.1.1. Infrastructură rutieră locală
	1.2. Regenerare urbană		1.2.1. Spațiu public modernizat 1.2.2. Spații publice îmbunătățite în cartierele de blocuri 1.2.3. Parcări urbane 1.2.4. Amenajarea malurilor văilor
	1.3. Recreere și sport		1.3.1. Infrastructură de recreere 1.3.2. Infrastructură de sport
	1.4. Sănătate		1.4.1. Infrastructură de sănătate 1.4.2. Infrastructură TIC pentru serviciile de sănătate
	1.5. Îmbunătățirea competitivității mediului privat		1.5.1. Crearea de locuri de muncă 1.5.2. Perfecționarea resursei umane 1.5.3. Înființarea de firme noi
	1.6. Creșterea competitivității sectorului agricol		1.6.1. Piețe de desfacere pentru produsele locale 1.6.2. Diversitate economică 1.6.3. Infrastructură agricolă
	1.7. Infrastructură TIC		1.7.1. Infrastructura de telecomunicații 1.7.2. Infrastructură de internet Wi-fi
	1.8. Administrație publică		1.8.1. Guvernanță eficientă 1.8.2. Digitalizare 1.8.3. Perfecționarea resursei umane 1.8.4. Ordine publică și siguranță 1.8.5. Monitorizarea spațiului public 1.8.6. Infrastructură pentru situații de urgență 1.8.7. Urbanism 1.8.8. Eficiența energetică a clădirilor publice

OBIECTIVUL SPECIFIC **2** **Mediu urban mai verde**

Direcții de acțiune	2.1. Infrastructură publică de bază	Măsuri	2.1.1. Infrastructura de apă și apă uzată
	2.2. Mediu urban durabil		2.1.2. Un sistem de iluminat modern și eficient
	2.3. Locuințe de calitate		2.1.3. Infrastructura de gaz metan
			2.1.4. Producția de energie verde
			2.2.1. Reciclare
			2.2.2. Protejarea cadrului natural
			2.2.3. Schimbări climatice
			2.2.4. Extinderea suprafeței de spații verzi
			2.3.1. Îmbunătățirea fondului existent de locuințe

OBIECTIVUL SPECIFIC **3** **Conectivitate sporită**

Direcții de acțiune	3.1. Mobilitate urbană	Măsuri	3.1.1. Sistem eficient și durabil de transport public
			3.1.2. Trafic rutier eficientizat

OBIECTIVUL SPECIFIC **4** **Resurse umane și sociale îmbunătățite**

Direcții de acțiune	4.1. Infrastructură socială	Măsuri	4.1.1. Complex de locuințe sociale
			4.1.2. Managementul calității în serviciile sociale
			4.1.3. Economie socială
			4.1.4. Infrastructură pentru persoane cu dizabilități
	4.2. Educație		4.2.1. Infrastructură educațională
			4.2.2. Adaptarea forței de muncă la cerințele pieței

OBIECTIVUL SPECIFIC	5	Un oraș mai turistic
----------------------------	----------	-----------------------------

Direcții de acțiune	5.1. Monumente publice	Măsuri	5.1.1. Patrimoniul cultural construit
	5.2. Infrastructură culturală		5.2.1. Patrimoniul cultural imaterial
	5.3. Turism școlar		5.3.1. Tabere școlare
	5.4. Promovarea turismului		5.4.1. Trasee pentru drumeții
			5.4.2. Rețea de promovare
			5.4.3. Schimburi de experiență

3. Detalierea strategiei

Pentru orizontul de așteptare 2021-2027, SIDU Șomcuta Mare propune o serie de proiecte rezultate din consultările publice și din analiza nevoilor orașului. Acestea vor fi enumerate în cele ce urmează, urmând ca apoi să li se aplice filtrul de prioritizare, iar ulterior să fie prezentat planul de acțiuni al orașului pentru perioada 2021-2027.

Nr. crt.	Denumirea obiectivului conform Politicii de Coeziune	Obiectiv specific conform SIDU	Direcții de acțiune	Măsuri	Denumirea proiectului de investiții	Activități orientative	Sursa de finanțare	Valoare estimată a proiectului mil. euro (fără TVA)	Perioada estimată de realizare a proiectului
1	O.S.3 O Europă mai conectată	O.S.1 Dezvoltare urbană orientată spre locuitori	Transport	Infrastructură rutieră locală	MODERNIZAREA ÎNTREGII INFRASTRUCTURI RUTIERE DIN ORAȘ	Asfaltarea străzilor de pe întreaga arie a orașului, montarea limitatoarelor de viteză acolo unde este necesar, reabilitarea trotuarelor și înființarea unor noi acolo unde nu există, îmbunătățirea semnalizării rutiere, mai ales în intersecții și în zonele pe unde traversează pietonii, reabilitarea podurilor din oraș.	POR, POT, PODD, Buget local	7	2022-2027
2	O.S.3 O Europă mai conectată	O.S.1 Dezvoltare urbană orientată spre locuitori	Transport	Infrastructură rutieră locală	AMENAJAREA DRUMURILOR COMUNALE	Modernizarea infrastructurii de drumuri comunale de pe raza UAT, astfel încât să satisfacă nevoile tuturor categoriilor de participanți la trafic.	POR, POT, PODD, Buget local	2	2022-2027

Nr. crt.	Denumirea obiectivului conform Politicii de Coeziune	Obiectiv specific conform SIDU	Direcții de acțiune	Măsuri	Denumirea proiectului de investiții	Activități orientative	Sursa de finanțare	Valoare estimată a proiectului mil. euro (fără TVA)	Perioada estimată de realizare a proiectului
3	O.S.2 O Europă mai verde, O.S.3 O Europă mai conectată, O.S.5 O Europă mai apropiată de cetățenii săi	O.S.1 Dezvoltare urbană orientată spre locuitori	Regenerare urbană	Spații publice îmbunătățite în cartierele de blocuri	REGENERAREA URBANĂ A SPAȚIILOR PUBLICE DINTRE BLOCURILE DE LOCUINȚE	Amenajarea aleilor de acces, montarea de mobilier urban inteligent, iluminat public eficient, zone pentru relaxare, spații de joacă pentru copii, aparate pentru fitness, reconfigurarea spațiilor verzi, amenajare de parcuri, amenajarea unor spații îngropate pentru colectarea deșeurilor.	POR, PODD, Buget local	3.5	2023-2026
4	O.S.3 O Europă mai conectată	O.S.1 Dezvoltare urbană orientată spre locuitori	Regenerare urbană	Parcări urbane	AMENAJAREA LOCURILOR DE PARCARE	Amenajarea locurilor de parcare cu sistem de autotaxare sau abonament în zona centrală a orașului și pe alte străzi din oraș care permit astfel de lucrări.	POR, PODD, Buget local	1	2022-2026
5	O.S.3 O Europă mai conectată	O.S.1 Dezvoltare urbană orientată spre locuitori	Regenerare urbană	Amenajarea malurilor văilor	REGENERARE URBANĂ PRIN REORGANIZAREA SPAȚIALĂ A MALURILOR VĂILOR	Transformarea malurilor văilor Bârsău și Căicana în spații pentru petrecerea timpului liber: spații verzi întreținute, mobilier inteligent, locuri de joacă pentru copii, alei de promenadă, piste de biciclete, spații special amenajate pentru animale de companie, iluminat ambiental și iluminat public eficient energetic, amenajarea unor puncte de	POR, PODD, Buget local	5	2023-2026

Nr. crt.	Denumirea obiectivului conform Politicii de Coeziune	Obiectiv specific conform SIDU	Direcții de acțiune	Măsuri	Denumirea proiectului de investiții	Activități orientative	Sursa de finanțare	Valoare estimată a proiectului mil. euro (fără TVA)	Perioada estimată de realizare a proiectului
						interes (zone de odihnă), spații pentru practicarea sportului.			
6	O.S.5 O Europă mai apropiată de cetățenii săi	O.S.1 Dezvoltare urbană orientată spre locuitori	Regenerare urbană	Spațiu public modernizat	AMENAJAREA DOMENIULUI PUBLIC	Identificarea locațiilor pentru realizarea unor piețe civice în fiecare localitate componentă a orașului, spațiile vor fi amenajate cu dale, circulația va fi exclusiv pietonală, se va realiza sistemul de iluminat public, amenajarea unor spații verzi și montarea de mobilier urban inteligent.	POR, Buget local	2.5	2023-2026
7	O.S.5 O Europă mai apropiată de cetățenii săi	O.S.1 Dezvoltare urbană orientată spre locuitori	Recreere și sport	Infrastructură de sport	REALIZAREA MAI MULTOR TERENURI DE SPORT MULTIFUNCȚIONALE CU ACCES LIBER	Construirea de terenuri de sport multifuncționale și piste de alergare în fiecare localitate aparținătoare orașului.	POR, CNI, PNDL, Buget local	1	2023-2027
8	O.S.5 O Europă mai apropiată de cetățenii săi	O.S.1 Dezvoltare urbană orientată spre locuitori	Recreere și sport	Infrastructură de sport	REALIZAREA UNOR TRASEE PENTRU BICICLETE (MOUNTAINBIKE)	Promovarea practicării sportului prin realizarea unor trasee de biciclete (mountainbike), de dificultăți diferite, amenajate în pădurile din împrejurimile orașului.	POR, PODD, Buget local	0.3	2023-2026
9	O.S.5 O Europă mai apropiată de cetățenii săi	O.S.1 Dezvoltare urbană orientată spre locuitori	Recreere și sport	Infrastructură de sport	CONSTRUIREA UNUI HIPODROM	Construirea unui hipodrom cu toate facilitățile necesare atât pentru activități recreative, cât și pentru organizarea de competiții sportive.	POR, PODD, Buget local	2.5	2023-2027

Nr. crt.	Denumirea obiectivului conform Politicii de Coeziune	Obiectiv specific conform SIDU	Direcții de acțiune	Măsuri	Denumirea proiectului de investiții	Activități orientative	Sursa de finanțare	Valoare estimată a proiectului mil. euro (fără TVA)	Perioada estimată de realizare a proiectului
10	O.S.5 O Europă mai apropiată de cetățenii săi	O.S.1 Dezvoltare urbană orientată spre locuitori	Recreere și sport	Infrastructură de sport	AMENAJAREA UNUI TEREN DE GOLF	Construirea unui teren pentru practicarea golfului, care să poată fi folosit atât pentru activități recreative, cât și pentru competiții sportive.	POR, PODD, Buget local	1.5	2023-2027
11	O.S.5 O Europă mai apropiată de cetățenii săi	O.S.1 Dezvoltare urbană orientată spre locuitori	Recreere și sport	Infrastructură de sport	CONSTRUIRE BAZĂ DE TIP 1 ȘOMCUTA MARE, JUDEȚUL MARAMUREȘ	Construirea unei baze sportive cu teren de fotbal omologat UEFA, tribune, nocturnă, teren multifuncțional, vestiare, parcare.	CNI, Buget local	1.6	2022-2025
12	O.S.5 O Europă mai apropiată de cetățenii săi	O.S.1 Dezvoltare urbană orientată spre locuitori	Recreere și sport	Infrastructură de sport	CONSTRUIREA UNUI BAZIN DE ÎNOT	Construirea unui bazin de înot cu facilități pentru competiții sportive și activități recreative.	POR, PODD, CNI, PNDL, Buget local	1.5	2024-2027
13	O.S.5 O Europă mai apropiată de cetățenii săi	O.S.1 Dezvoltare urbană orientată spre locuitori	Recreere și sport	Infrastructură de sport	ÎNCURAJAREA PRACTICĂRII SPORTULUI DE MASĂ	Organizarea unor competiții sportive în oraș pentru încurajarea practicării sportului de masă.	Buget local	0.05	2022-2027

Nr. crt.	Denumirea obiectivului conform Politicii de Coeziune	Obiectiv specific conform SIDU	Direcții de acțiune	Măsuri	Denumirea proiectului de investiții	Activități orientative	Sursa de finanțare	Valoare estimată a proiectului mil. euro (fără TVA)	Perioada estimată de realizare a proiectului
14	O.S.5 O Europă mai apropiată de cetățenii săi	O.S.1 Dezvoltare urbană orientată spre locuitori	Recreere și sport	Infrastructură de recreere	AMENAJAREA UNUI LAC PENTRU AGREMENT	Investiții în infrastructura albastră în vederea realizării unui spațiu pentru sporturi nautice și recreere, amenajarea unor alei pietonale și zone de promenadă, locuri de petrecere a timpului liber, piste de biciclete.	POR, PODD, Buget local	2.5	2023-2026
15	O.S.5 O Europă mai apropiată de cetățenii săi	O.S.1 Dezvoltare urbană orientată spre locuitori	Recreere și sport	Infrastructură de recreere	CAMPANII DE CONȘTIENTIZARE A OPȚIUNILOR PE CARE LE OFERĂ CADRUL NATURAL AL ORAȘULUI ÎN PRIVINȚA PETRECERII TIMPULUI LIBER	Realizarea unor afișe stradale, spoturi de prezentare la posturi de radio și televiziune locale, pe platforme de socializare, privind zonele unde poate fi petrecut timpul liber și activitățile ce pot fi desfășurate acolo.	Buget local	0.01	2022-2027
16	O.S.2 O Europă mai verde, O.S.5 O Europă mai apropiată de cetățenii săi	O.S.1 Dezvoltare urbană orientată spre locuitori	Recreere și sport	Infrastructură de recreere	SPAȚII DE JOACĂ PENTRU COPII	Amenajarea unor spații de joacă pentru copii în fiecare dintre localitățile aparținătoare ale orașului.	POR, PODD, Buget local	0.4	2023-2026

Nr. crt.	Denumirea obiectivului conform Politicii de Coeziune	Obiectiv specific conform SIDU	Direcții de acțiune	Măsuri	Denumirea proiectului de investiții	Activități orientative	Sursa de finanțare	Valoare estimată a proiectului mil. euro (fără TVA)	Perioada estimată de realizare a proiectului
17	O.S.4 O Europă mai socială	O.S.1 Dezvoltare urbană orientată spre locuitori	Sănătate	Infrastructură de sănătate	CONSTRUIREA UNUI CENTRU DE PERMANENȚĂ	Îmbunătățirea serviciilor medicale de urgență prin construirea unei clădiri cu dotările necesare în vederea înființării unui Centru de Permanență, atragerea medicilor cu specialități diverse și amenajarea unui laborator de analize.	POS, Buget local	1.5	2023-2025
18	O.S.4 O Europă mai socială	O.S.1 Dezvoltare urbană orientată spre locuitori	Sănătate	Infrastructură de sănătate	CAMPANII DE PREVENȚIE	Organizarea unor campanii de informare referitoare la prevenție sub forma unor spoturi în presa locală, afișe stradale, articole și postări ale medicilor din oraș pe platforme web.	POS, Buget local	0.1	2022-2027
19	O.S.4 O Europă mai socială	O.S.1 Dezvoltare urbană orientată spre locuitori	Sănătate	Infrastructură de sănătate	ÎNFIINȚAREA UNEI UNITĂȚI MEDICO-SOCIALE	Renovarea clădirii vechiului spital și transformarea în Unitate Medico-Socială.	POS, Buget local	1	2023-2025
20	O.S.4 O Europă mai socială	O.S.1 Dezvoltare urbană orientată spre locuitori	Sănătate	Infrastructură TIC pentru serviciile de sănătate	ÎNFIINȚAREA UNUI SERVICIU DE TELEMEDICINĂ	Asigurarea asistenței de specialitate printr-un serviciu de telemedicină în colaborare cu medicii de familie și specialiștii din oraș, achiziția de dotări corespunzătoare.	POS, Buget local	0.2	2024-2025

Nr. crt.	Denumirea obiectivului conform Politicii de Coeziune	Obiectiv specific conform SIDU	Direcții de acțiune	Măsuri	Denumirea proiectului de investiții	Activități orientative	Sursa de finanțare	Valoare estimată a proiectului mil. euro (fără TVA)	Perioada estimată de realizare a proiectului
21	O.S.4 O Europă mai socială	O.S.1 Dezvoltare urbană orientată spre locuitori	Îmbunătățirea competitivității mediului privat	Crearea de locuri de muncă	ATRAGEREA DE INVESTITORI PENTRU CREAREA DE LOCURI DE MUNCĂ	Campanii de promovare a facilităților oferite de oraș și de autoritatea publică pentru potențialii investitori.	Buget local	0.02	2022-2027
22	O.S.4 O Europă mai socială	O.S.1 Dezvoltare urbană orientată spre locuitori	Îmbunătățirea competitivității mediului privat	Crearea de locuri de muncă	CAMPANII DE INFORMARE	Informarea periodică pe site-ul autorității publice și pe orice alte platforme web și încurajarea firmelor locale să acceseze fonduri nerambursabile pentru dezvoltarea activităților economice și crearea de locuri de muncă.	Buget local	0.01	2022-2027
23	O.S.4 O Europă mai socială	O.S.1 Dezvoltare urbană orientată spre locuitori	Îmbunătățirea competitivității mediului privat	Înființarea de firme noi	SPIJINIREA MICILOR ANTREPRENORI PRIN FACILITAREA ACHIZIȚIEI SAU CONCESIUNII DE TERENURI ȘI CLĂDIRI	Inventarierea terenurilor și clădirilor aflate în proprietatea UAT și disponibile pentru a fi concesionate sau vândute, crearea unei platforme electronice unde aceste informații să fie făcute publice pentru antreprenori.	Buget local	0.04	2022-2027
24	O.S.4 O Europă mai socială	O.S.1 Dezvoltare urbană orientată spre locuitori	Îmbunătățirea competitivității mediului privat	Înființarea de firme noi	ÎNCURAJAREA SERVICIILOR ȘI ACTIVITĂȚILOR DE PRODUCȚIE	Diversificarea activităților economice, inclusiv servicii turistice, prin punerea la dispoziția antreprenorilor a unor spații unde să poată fi desfășurate activități economice într-un Parc	POR, Buget local	1	2023-2026

Nr. crt.	Denumirea obiectivului conform Politicii de Coeziune	Obiectiv specific conform SIDU	Direcții de acțiune	Măsuri	Denumirea proiectului de investiții	Activități orientative	Sursa de finanțare	Valoare estimată a proiectului mil. euro (fără TVA)	Perioada estimată de realizare a proiectului
						industrial, înființarea unui incubator de afaceri.			
25	O.S.4 O Europă mai socială	O.S.1 Dezvoltare urbană orientată spre locuitori	Îmbunătățirea competitivității mediului privat	Perfecționare a resursei umane	CENTRU DE PREGĂTIRE VOCAȚIONALĂ	Autoritatea publică în colaborare cu reprezentanți ai industriei din oraș și ai diferitelor ONG va propune un proiect de formare continuă sau reconversie profesională a locuitorilor orașului interesați de acest aspect în cadrul unui Centru de pregătire vocațională organizat într-o clădire amenajată și dotată pentru această activitate.	POEO, Buget local	1.5	2023-2026
26	O.S.5 O Europă mai apropiată de cetățenii săi	O.S.1 Dezvoltare urbană orientată spre locuitori	Creșterea competitivității sectorului agricol	Piețe de desfacere pentru produsele locale	ORGANIZAREA UNUI SISTEM DE PIEȚE VOLANTE, TÂRGURI ȘI EXPOZIȚII	Stabilirea unui calendar și a unor locații pentru organizarea unor piețe volante, a unor târguri și expoziții cu produse alimentare și nealimentare, și frecvență zilnică sau periodică, asigurarea logisticii pentru desfășurare.	Buget local	0.01	2022-2027
27	O.S.5 O Europă mai apropiată de cetățenii săi	O.S.1 Dezvoltare urbană orientată spre locuitori	Creșterea competitivității sectorului agricol	Piețe de desfacere pentru produsele locale	MODERNIZAREA PIEȚEI AGROALIMENTARE	Modernizarea Pieței Agroalimentare și amenajarea unei zone specifice pentru producătorii locali.	PNDR, POR, Buget local	1	2023-2026

Nr. crt.	Denumirea obiectivului conform Politicii de Coeziune	Obiectiv specific conform SIDU	Direcții de acțiune	Măsuri	Denumirea proiectului de investiții	Activități orientative	Sursa de finanțare	Valoare estimată a proiectului mil. euro (fără TVA)	Perioada estimată de realizare a proiectului
28	O.S.5 O Europă mai apropiată de cetățenii săi	O.S.1 Dezvoltare urbană orientată spre locuitori	Creșterea competitivității sectorului agricol	Diversitate economică	ASOCIEREA PRODUCĂTORILOR LOCALI	Susținerea înființării unei/unor asociații a/ale producătorilor locali în vederea dezvoltării activităților economice, achiziția de dotări, promovarea produselor tradiționale.	PNDR, Buget local	1.5	2024-2027
29	O.S.5 O Europă mai apropiată de cetățenii săi	O.S.1 Dezvoltare urbană orientată spre locuitori	Creșterea competitivității sectorului agricol	Diversitate economică	STIMULAREA DIVERSIFICĂRII ACTIVITĂȚILOR ECONOMICE	Promovarea informării în privința posibilităților de accesare a fondurilor nerambursabile pentru dezvoltarea activităților agricole.	Buget local	0.01	2022-2027
30	O.S.5 O Europă mai apropiată de cetățenii săi	O.S.1 Dezvoltare urbană orientată spre locuitori	Creșterea competitivității sectorului agricol	Infrastructură agricolă	CENTRU DE COLECTARE, DEPOZITARE ȘI PROCESARE A PRODUSELOR AGRICOLE	Construirea unui centru de colectare, depozitare și procesare pentru produsele agricole ale producătorilor locali.	PNDR, Buget local	1	2023-2025
31	O.S.5 O Europă mai apropiată de cetățenii săi	O.S.1 Dezvoltare urbană orientată spre locuitori	Creșterea competitivității sectorului agricol	Infrastructură agricolă	MODERNIZAREA DRUMURILOR AGRICOLE	Modernizarea drumurilor agricole pentru încurajarea utilizării acestora de către fermieri, astfel încât utilajele agricole să nu mai aglomereze celelalte tipuri de drumuri din oraș.	PNDR, Buget local	3	2023-2025

Nr. crt.	Denumirea obiectivului conform Politicii de Coeziune	Obiectiv specific conform SIDU	Direcții de acțiune	Măsuri	Denumirea proiectului de investiții	Activități orientative	Sursa de finanțare	Valoare estimată a proiectului mil. euro (fără TVA)	Perioada estimată de realizare a proiectului
32	O.S.5 O Europă mai apropiată de cetățenii săi	O.S.1 Dezvoltare urbană orientată spre locuitori	Creșterea competitivității sectorului agricol	Infrastructură agricolă	ÎNFIINȚAREA UNOR SISTEME DE IRIGAȚII	Construirea infrastructurii de irigații pentru terenurile agricole productive din oraș.	PNDR, Buget local	2	2024-2027
33	O.S.5 O Europă mai apropiată de cetățenii săi	O.S.1 Dezvoltare urbană orientată spre locuitori	Infrastructura TIC	Infrastructura de internet Wi-fi	ACCES GRATUIT LA INTERNET ÎN SPAȚIILE PUBLICE	Realizarea infrastructurii Wi-fi pentru acces gratuit la internet în parcurile din oraș și în alte spații publice.	POR, Buget local	0.05	2023-2025
34	O.S.5 O Europă mai apropiată de cetățenii săi	O.S.1 Dezvoltare urbană orientată spre locuitori	Infrastructura TIC	Infrastructura de telecomunicații	MODERNIZAREA INFRASTRUCTURII DE TELECOMUNICAȚII	Realizarea de canale de cabluri pentru mutarea în subteran a cablurilor de telecomunicații și rețele electrice.	POR, Buget local	1	2023-2026
35	O.S.5 O Europă mai apropiată de cetățenii săi	O.S.1 Dezvoltare urbană orientată spre locuitori	Administrație Publică	Digitalizare	DIGITALIZAREA SERVICIILOR DIN CADRUL PRIMĂRIEI	Achiziția dotărilor necesare pentru realizarea unui sistem informatic performant, care să ofere conexiuni între toate departamentele Primăriei, astfel încât să fie asigurate fluxurile de informații pentru asigurarea transparenței în relația cu contribuabilul, creșterea eficienței în privința rezolvării sesizărilor și a emiterii de documente.	POR, Buget local	2	2023-2027

Nr. crt.	Denumirea obiectivului conform Politicii de Coeziune	Obiectiv specific conform SIDU	Direcții de acțiune	Măsuri	Denumirea proiectului de investiții	Activități orientative	Sursa de finanțare	Valoare estimată a proiectului mil. euro (fără TVA)	Perioada estimată de realizare a proiectului
36	O.S.5 O Europă mai apropiată de cetățenii săi	O.S.1 Dezvoltare urbană orientată spre locuitori	Administrație Publică	Perfecționare a resursei umane	ÎMBUNĂTĂȚIREA CALITĂȚII SERVICIILOR PUBLICE	Organizarea de cursuri de perfecționare pentru angajații Primăriei în cadrul unui proiect de formare profesională continuă, în vederea creșterii gradului de profesionalism în rândul angajaților administrației publice.	POEO, Buget local	1	2024-2027
37	O.S.5 O Europă mai apropiată de cetățenii săi	O.S.1 Dezvoltare urbană orientată spre locuitori	Administrație Publică	Guvernanță eficientă	CONSULTĂRI PUBLICE	Organizarea unor consultări publice periodice cu locuitorii orașului pentru proiectele de investiții, informarea periodică a comunității în privința stadiului proiectelor și planurilor.	Buget local	0.01	2021-2027
38	O.S.5 O Europă mai apropiată de cetățenii săi	O.S.1 Dezvoltare urbană orientată spre locuitori	Administrație Publică	Guvernanță eficientă	IMPLEMENTAREA CONCEPTULUI DE BUGET PARTICIPATIV	Angrenarea membrilor comunității în campanii de îmbunătățire a mediului urban și a calității vieții în oraș prin alocarea unei sume din bugetul local pentru proiecte propuse de către comunitate.	Buget local	0.5	2021-2027
39	O.S.5 O Europă mai apropiată de cetățenii săi	O.S.1 Dezvoltare urbană orientată spre locuitori	Administrație Publică	Guvernanță eficientă	SERVICII PUBLICE EFICIENTE	Înființarea unor servicii publice pentru curățenie și întreținerea spațiilor verzi, salubritate și amenajarea drumurilor.	Buget local	0.05	2022-2027

Nr. crt.	Denumirea obiectivului conform Politicii de Coeziune	Obiectiv specific conform SIDU	Direcții de acțiune	Măsuri	Denumirea proiectului de investiții	Activități orientative	Sursa de finanțare	Valoare estimată a proiectului mil. euro (fără TVA)	Perioada estimată de realizare a proiectului
40	O.S.5 O Europă mai apropiată de cetățenii săi	O.S.1 Dezvoltare urbană orientată spre locuitori	Administrație Publică	Ordine publică și siguranță	CREȘTEREA EFICIENȚEI POLIȚIEI LOCALE	Îmbunătățirea activității Poliției Locale, organizarea de cursuri de perfecționare.	Buget local	0.05	2021-2027
41	O.S.5 O Europă mai apropiată de cetățenii săi	O.S.1 Dezvoltare urbană orientată spre locuitori	Administrație Publică	Ordine publică și siguranță	ÎNFIINȚAREA UNEI SECȚII A JANDARMERIEI	Înființarea unei secții a Jandarmeriei în oraș în vederea oferirii de suport pentru echipajele de poliție și poliție locală în activitățile de păstrare a ordinii publice.	Buget local	0.01	2022-2027
42	O.S.5 O Europă mai apropiată de cetățenii săi	O.S.1 Dezvoltare urbană orientată spre locuitori	Administrație Publică	Ordine publică și siguranță	UN MEDIU URBAN IGIENIZAT	Controlul populației canine comunitare prin înființarea serviciului de ecarisaj și construirea unui adăpost, organizarea de campanii de deratizare și dezinsecție a domeniului public.	Buget local	0.1	2021-2027
43	O.S.5 O Europă mai apropiată de cetățenii săi	O.S.1 Dezvoltare urbană orientată spre locuitori	Administrație Publică	Ordine publică și siguranță	ECHIPE DE VOLUNTARI	Constituirea unor grupe de voluntari la nivelul fiecărei localități aparținătoare orașului în vederea oferirii de suport pentru serviciile publice, în caz de nevoie, și pentru asigurarea pazei culturilor agricole.	Buget local	0.01	2022-2027

Nr. crt.	Denumirea obiectivului conform Politicii de Coeziune	Obiectiv specific conform SIDU	Direcții de acțiune	Măsuri	Denumirea proiectului de investiții	Activități orientative	Sursa de finanțare	Valoare estimată a proiectului mil. euro (fără TVA)	Perioada estimată de realizare a proiectului
44	O.S.5 O Europă mai apropiată de cetățenii săi	O.S.1 Dezvoltare urbană orientată spre locuitori	Administrație Publică	Monitorizarea spațiului public	SIGURANȚĂ CRESCUTĂ LA NIVELUL ORAȘULUI	Extinderea sistemului de camere de supraveghere din oraș și asigurarea de patrulare de poliție pe străzile orașului atât ziua, cât și noaptea, organizarea de activități de patrulare și verificare în colaborare cu Jandarmeria și Poliția în vederea identificării persoanelor care locuiesc ilegal în oraș.	POR, Buget local	0.5	2023-2025
45	O.S.5 O Europă mai apropiată de cetățenii săi	O.S.1 Dezvoltare urbană orientată spre locuitori	Administrație Publică	Infrastructură pentru situații de urgență	INSTALAREA DE HIDRANȚI PE ÎNTREAGA RAZĂ A ORAȘULUI	Extinderea infrastructurii de hidranți pe toate străzile din oraș.	POR, PODD, Buget local	0.5	2024-2026
46	O.S.5 O Europă mai apropiată de cetățenii săi	O.S.1 Dezvoltare urbană orientată spre locuitori	Administrație Publică	Infrastructură pentru situații de urgență	CAMPANII DE INFORMARE	Campanii de informare privind prevenția și reacțiile în cazul dezastrelor naturale pentru toți locuitorii orașului.	Buget local	0.02	2022-2027
47	O.S.5 O Europă mai apropiată de cetățenii săi	O.S.1 Dezvoltare urbană orientată spre locuitori	Administrație Publică	Urbanism	REGULAMENT DE URBANISM	Realizarea unui plan de sistematizare a orașului din punct de vedere al locuirii și respectarea regulilor din PUG și legislația în vigoare referitoare la construcții.	Buget local	0.005	2022-2023

Nr. crt.	Denumirea obiectivului conform Politicii de Coeziune	Obiectiv specific conform SIDU	Direcții de acțiune	Măsuri	Denumirea proiectului de investiții	Activități orientative	Sursa de finanțare	Valoare estimată a proiectului mil. euro (fără TVA)	Perioada estimată de realizare a proiectului
48	O.S.5 O Europă mai apropiată de cetățenii săi	O.S.1 Dezvoltare urbană orientată spre locuitori	Administrație Publică	Eficiența energetică a clădirilor publice	EFICIENTIZAREA ENERGETICĂ A TUTUROR CLĂDIRILOR PUBLICE	Investiții de eficientizare energetică în clădirile publice care nu îndeplinesc încă normele în domeniu, dotarea cu echipamente mai eficiente energetic.	POR, PODD, Buget local	5	2024-2027
49	O.S.2 O Europă mai verde	O.S.2 Mediu urban mai verde	Infrastructura publică de bază	Infrastructura de apă și apă uzată	EXTINDEREA REȚELEI DE CANALIZARE	Extinderea rețelei de canalizare pe întreaga rază a orașului, în toate localitățile componente, modernizarea stației de epurare, construirea de fose septice în zonele unde canalizarea ar presupune investiții prea mari sau ar fi considerată nerentabilă din cauza numărului mic de utilizatori.	POR, PODD, CNI, PNDL, Buget local	4	2023-2027
50	O.S.2 O Europă mai verde	O.S.2 Mediu urban mai verde	Infrastructura publică de bază	Infrastructura de apă și apă uzată	MODERNIZAREA ȘI EXTINDEREA REȚELEI DE APĂ POTABILĂ	Îmbunătățirea calității apei potabile prin investiții de modernizare și extindere a rețelei de apă în toate localitățile aparținătoare orașului, achiziția unei stații pentru dedurizarea apei.	POR, PODD, CNI, PNDL, Buget local	2	2023-2027
51	O.S.2 O Europă mai verde	O.S.2 Mediu urban mai verde	Infrastructura publică de bază	Un sistem de iluminat modern și eficient	EXTINDEREA REȚELEI DE ILUMINAT PUBLIC	Îmbunătățirea sistemului de iluminat public de la nivelul întregului oraș, asigurarea iluminatului public pe toate străzile orașului prin înlocuirea corpurilor de iluminat vechi cu unele cu	POR, Buget local	1.5	2023-2026

Nr. crt.	Denumirea obiectivului conform Politicii de Coeziune	Obiectiv specific conform SIDU	Direcții de acțiune	Măsuri	Denumirea proiectului de investiții	Activități orientative	Sursa de finanțare	Valoare estimată a proiectului mil. euro (fără TVA)	Perioada estimată de realizare a proiectului
						tehnologie LED și înființarea infrastructurii noi acolo unde nu există.			
52	O.S.2 O Europă mai verde	O.S.2 Mediu urban mai verde	Infrastructura publică de bază	Infrastructura de gaz metan	EXTINDEREA REȚELEI DE GAZ METAN	Asigurarea infrastructurii de gaz metan pentru toți locuitorii orașului.	PODD, CNI, Buget local	2.5	2023-2027
53	O.S.2 O Europă mai verde	O.S.2 Mediu urban mai verde	Infrastructura publică de bază	Producția de energie verde	INFRASTRUCTURĂ PENTRU ENERGIE VERDE	Investiții în infrastructura de producere a energiei verzi în vederea diminuării consumului de energie electrică la nivelul orașului.	PODD, Buget local	2	2023-2026
54	O.S.2 O Europă mai verde	O.S.2 Mediu urban mai verde	Mediu urban durabil	Reciclare	ÎMBUNĂTĂȚIREA INFRASTRUCTURII DE COLECTARE A DEȘEURILOR	Construirea unei stații de colectare și sortare moderne.	PODD, Buget local	2	2024-2027
55	O.S.2 O Europă mai verde	O.S.2 Mediu urban mai verde	Mediu urban durabil	Reciclare	ORAȘ PRIETENOS CU MEDIUL	Organizarea de campanii de colectare a deșeurilor voluminoase, periculoase sau rezultate din construcții, cursuri organizate în școli pentru conștientizarea importanței colectării selective a deșeurilor, amenzi pentru depozitarea ilegală a	Buget local	0.01	2021-2027

Nr. crt.	Denumirea obiectivului conform Politicii de Coeziune	Obiectiv specific conform SIDU	Direcții de acțiune	Măsuri	Denumirea proiectului de investiții	Activități orientative	Sursa de finanțare	Valoare estimată a proiectului mil. euro (fără TVA)	Perioada estimată de realizare a proiectului
						deșeurilor, campanii de împădurire.			
56	O.S.2 O Europă mai verde	O.S.2 Mediu urban mai verde	Mediu urban durabil	Reciclare	STRĂZI MAI CURATE	Montarea de coșuri de gunoi inteligente pentru colectarea deșeurilor reciclabile.	Buget local	0.03	2022-2027
57	O.S.2 O Europă mai verde	O.S.2 Mediu urban mai verde	Mediu urban durabil	Protejarea cadrului natural	CADRU NATURAL FĂRĂ DEȘEURI	Campanii de conștientizare și ecologizare a zonelor aferente cadrului natural, a pădurilor și văilor de pe raza orașului.	Buget local	0.01	2022-2027
58	O.S.2 O Europă mai verde	O.S.2 Mediu urban mai verde	Mediu urban durabil	Protejarea cadrului natural	PROTECȚIA ÎMPOTRIVA INUNDAȚIILOR ȘI A EROZIUNII SOLULUI	Regularizarea și amenajarea văii Bârsău, regulazirea și amenajarea văii Căicana și a altor văi de pe raza orașului.	PODD, Buget local	3	2023-2026
59	O.S.2 O Europă mai verde	O.S.2 Mediu urban mai verde	Mediu urban durabil	Schimbări climatice	MONITORIZAREA CALITĂȚII AERULUI	Montarea unor dispozitive pentru monitorizarea calității aerului, a temperaturii, indicelui temperatură-umezeală, presiunii atmosferice etc. și afișarea acestor valori pe panouri instalate în diferite locații din oraș.	PODD, Buget local	0.2	2023-2025

Nr. crt.	Denumirea obiectivului conform Politicii de Coeziune	Obiectiv specific conform SIDU	Direcții de acțiune	Măsuri	Denumirea proiectului de investiții	Activități orientative	Sursa de finanțare	Valoare estimată a proiectului mil. euro (fără TVA)	Perioada estimată de realizare a proiectului
60	O.S.2 O Europă mai verde	O.S.2 Mediu urban mai verde	Mediu urban durabil	Extinderea suprafeței de spații verzi	MODERNIZAREA ȘI EXTINDEREA SPAȚIILOR VERZI	Amenajarea unor spații verzi pe întreaga rază a orașului (alei pietonale, piste pentru biciclete, locuri de joacă pentru copii, instalarea de echipamente pentru fitness, iluminat public, mobilier inteligent, toalete publice etc.).	POR, Buget local	4	2023-2026
61	O.S.2 O Europă mai verde	O.S.2 Mediu urban mai verde	Mediu urban durabil	Extinderea suprafeței de spații verzi	ÎMBUNĂTĂȚIREA SPAȚIILOR VERZI EXISTENTE	Întreținerea corespunzătoare a spațiilor verzi existente, amenajarea unor toalete publice și a unor cișmele cu apă potabilă în incinta parcurilor, creșterea diversității plantelor ornamentale și a arborilor din incinta parcurilor, montarea de fântâni arteziene.	Buget local	0.05	2022-2027
62	O.S.2 O Europă mai verde, O.S.3 O Europă mai conectată	O.S.2 Mediu urban mai verde	Mediu urban durabil	Extinderea suprafeței de spații verzi	DIMINUAREA FENOMENULUI DE INSULĂ DE CĂLDURĂ URBANĂ	Plantarea unor perdele de arbori pe marginea șoselei principale din oraș și în alte zone publice din oraș, realizarea unor spații verzi lângă trotuare.	POR, Buget local	0.5	2022-2025
63	O.S.2 O Europă mai verde	O.S.2 Mediu urban mai verde	Mediu urban durabil	Extinderea suprafeței de spații verzi	PARTENERIAT PUBLIC-PRIVAT PENTRU ÎMBUNĂTĂȚIREA CALITĂȚII AERULUI	Încheierea unor parteneriate între autoritatea publică și agenți economici din oraș în vederea adoptării și amenajării unor spații verzi din oraș.	Buget local	0.003	2022-2027

Nr. crt.	Denumirea obiectivului conform Politicii de Coeziune	Obiectiv specific conform SIDU	Direcții de acțiune	Măsuri	Denumirea proiectului de investiții	Activități orientative	Sursa de finanțare	Valoare estimată a proiectului mil. euro (fără TVA)	Perioada estimată de realizare a proiectului
64	O.S.4 O Europă mai socială	O.S.2 Mediu urban mai verde	Locuințe de calitate	Îmbunătățire a fondului existent de locuințe	CONSTRUIREA DE BLOCURI ANL	Îmbunătățirea infrastructurii de locuire din oraș prin construirea unor blocuri noi.	MDLPA, Buget local	3	2023-2027
65	O.S.2 O Europă mai verde	O.S.2 Mediu urban mai verde	Locuințe de calitate	Îmbunătățire a fondului existent de locuințe	REABILITAREA TERMICĂ A CLĂDIRILOR PRIVATE DIN ORAȘ	Implementarea de programe dedicate pentru reabilitarea termică a clădirilor private din oraș.	Buget local	0.1	2023-2027
66	O.S.2 O Europă mai verde	O.S.2 Mediu urban mai verde	Locuințe de calitate	Îmbunătățire a fondului existent de locuințe	REDUCEREA AMPRENTEI DE CARBON LA NIVELUL ORAȘULUI	Organizarea de campanii pentru informarea locuitorilor orașului în privința beneficiilor investițiilor în eficiența energetică și a posibilităților de finanțare.	Buget local	0.01	2022-2027
67	O.S.3 O Europă mai conectată	O.S.3 Conectivitate sporită	Mobilitate urbană	Sistem eficient și durabil de transport public	MODERNIZAREA INFRASTRUCTURII DE TRANSPORT PUBLIC	Înființarea serviciului de transport public, achiziția a 4 mijloace electrice de transport, depou, stații de încărcare, amenajarea stațiilor de autobuz, sistem de autotaxare, construire parcare tip park&ride, construire terminal multimodal, înființarea de trasee pentru transportul public, care să deservească toate localitățile orașului, după un orar bine	POR, Buget local	5	2023-2025

Nr. crt.	Denumirea obiectivului conform Politicii de Coeziune	Obiectiv specific conform SIDU	Direcții de acțiune	Măsuri	Denumirea proiectului de investiții	Activități orientative	Sursa de finanțare	Valoare estimată a proiectului mil. euro (fără TVA)	Perioada estimată de realizare a proiectului
						stabilit, cu curse dese, reamenajarea și semaforizarea intersecțiilor, modernizarea covorului asfaltic pe traseele pentru transportul public, aplicarea de marcaje rutiere.			
68	O.S.3 O Europă mai conectată	O.S.3 Conectivitate sporită	Mobilitate urbană	Sistem eficient și durabil de transport public	ÎNCURAJAREA UTILIZĂRII MIJLOACELOR DE TRANSPORT NEPOLUANTE ȘI A MERSULUI PE JOS	Achiziția de biciclete electrice, amenajarea unui spațiu pentru închirierea bicicletelor, realizarea unei rețele de piste de biciclete pe întreaga rază a orașului, amenajarea unor spații pentru parcare bicicletelor în puncte strategice din oraș, modernizarea aleilor pietonale din oraș, construirea unor noi alei pietonale unde acestea nu există, dotarea cu mobilier urban inteligent, stații de alimentare pentru autovehicule electrice.	POR, Buget local	5	2024-2026
69	O.S.3 O Europă mai conectată	O.S.3 Conectivitate sporită	Mobilitate urbană	Trafic rutier eficientizat	REALIZAREA PLANULUI DE MOBILITATE URBANĂ DURABILĂ	Realizarea PMUD și stabilirea scenariilor potrivite și a proiectelor pentru îmbunătățirea mobilității urbane.	Buget local	0.02	2022

Nr. crt.	Denumirea obiectivului conform Politicii de Coeziune	Obiectiv specific conform SIDU	Direcții de acțiune	Măsuri	Denumirea proiectului de investiții	Activități orientative	Sursa de finanțare	Valoare estimată a proiectului mil. euro (fără TVA)	Perioada estimată de realizare a proiectului
70	O.S.3 O Europă mai conectată	O.S.3 Conectivitate sporită	Mobilitate urbană	Trafic rutier eficientizat	ELABORAREA UNUI REGULAMENT PENTRU PARCĂRILE DIN ORAȘ	Întocmirea unui Regulament privind utilizarea sistemului de parcare în orașul Șomcuta Mare.	Buget local	0.005	2022
71	O.S.3 O Europă mai conectată	O.S.3 Conectivitate sporită	Mobilitate urbană	Trafic rutier eficientizat	CONSTRUIREA UNEI CENTURI OCOLITOARE A ORAȘULUI	Construirea unui drum de ocolire a orașului, astfel încât traficul greu și cel de tranzit să nu mai ajungă în oraș.	POR, Buget local	4	2024-2027
72	O.S.4 O Europă mai socială	O.S.4 Resurse umane și sociale îmbunătățite	Infrastructura socială	Complex de locuințe sociale	CONSTRUIREA DE LOCUINȚE SOCIALE	Îmbunătățirea infrastructurii de locuire din oraș prin construirea unor locuințe sociale și locuințe pentru tineri.	POIDS, POR, Buget local	1	2024-2026
73	O.S.4 O Europă mai socială	O.S.4 Resurse umane și sociale îmbunătățite	Infrastructura socială	Complex de locuințe sociale	LOCUINȚE SOCIALE PENTRU ROMI	Construirea de locuințe sociale tip case înșiruite pentru tinerii romi de pe strada Mireșului.	POIDS, POR, Buget local	1	2024-2026
74	O.S.4 O Europă mai socială	O.S.4 Resurse umane și sociale îmbunătățite	Infrastructura socială	Complex de locuințe sociale	CONSTRUIREA UNEI CANTINE SOCIALE	Construirea unei clădiri cu rol de cantină socială pentru populația expusă riscului de sărăcie.	POIDS, POR, Buget local	0.5	2025-2027

Nr. crt.	Denumirea obiectivului conform Politicii de Coeziune	Obiectiv specific conform SIDU	Direcții de acțiune	Măsuri	Denumirea proiectului de investiții	Activități orientative	Sursa de finanțare	Valoare estimată a proiectului mil. euro (fără TVA)	Perioada estimată de realizare a proiectului
75	O.S.4 O Europă mai socială	O.S.4 Resurse umane și sociale îmbunătățite	Infrastructura socială	Management ul calității în serviciile sociale	DEZVOLTAREA SERVICIULUI DE ASISTENȚĂ SOCIALĂ	Creșterea calității serviciilor de asistență socială din cadrul autorității publice.	Buget local, POIDS	0.2	2023-2024
76	O.S.4 O Europă mai socială	O.S.4 Resurse umane și sociale îmbunătățite	Infrastructura socială	Economie socială	PROMOVAREA PROIECTELOR DE ECONOMIE SOCIALĂ	Inițierea unor proiecte de economie socială în rândul locuitorilor din categorii defavorizate.	POEO, Buget local	1	2024-2026
77	O.S.4 O Europă mai socială	O.S.4 Resurse umane și sociale îmbunătățite	Infrastructura socială	Infrastructură pentru persoane cu dizabilități	CONSTRUIREA UNUI CENTRU RESPIRO	Construirea unui centru de zi pentru copiii cu dizabilități și achiziția dotărilor necesare.	POIDS, POR, Buget local	1	2023-2025
78	O.S.4 O Europă mai socială	O.S.4 Resurse umane și sociale îmbunătățite	Educație	Infrastructură educațională	ORGANIZAREA UNUI PROGRAM ȘCOALĂ DUPĂ ȘCOALĂ	Dotarea și amenajarea unui spațiu existent în vederea desfășurării unui program Școală după școală.	POR, POEO, Buget local	0.3	2023-2024
79	O.S.4 O Europă mai socială	O.S.4 Resurse umane și sociale îmbunătățite	Educație	Infrastructură educațională	DOTAREA UNITĂȚILOR DE ÎNVĂȚĂMÂNT	Achiziția dotărilor necesare desfășurării activităților educaționale în unitățile de învățământ din oraș.	POR, POEO, POCIDIF, Buget local	1	2023-2025

Nr. crt.	Denumirea obiectivului conform Politicii de Coeziune	Obiectiv specific conform SIDU	Direcții de acțiune	Măsuri	Denumirea proiectului de investiții	Activități orientative	Sursa de finanțare	Valoare estimată a proiectului mil. euro (fără TVA)	Perioada estimată de realizare a proiectului
80	O.S.4 O Europă mai socială	O.S.4 Resurse umane și sociale îmbunătățite	Educație	Infrastructură educațională	AMENAJAREA UNUI CAMPUS ȘCOLAR	Construirea unui campus școlar la Liceul Teoretic I. Buteanu în vederea diversificării specializărilor pentru formarea profesională a elevilor în sfere ale economiei care duc lipsă de personal la nivel local, inclusiv specializări agricole.	POR, POEO, POCIDIF, Buget local	2	2024-2026
81	O.S.4 O Europă mai socială	O.S.4 Resurse umane și sociale îmbunătățite	Educație	Infrastructură educațională	DIVERSIFICAREA ACTIVITĂȚILOR EXTRAȘCOLARE	Dotarea Clubului elevilor și planificarea de cursuri pentru diversificarea activităților extrașcolare ale elevilor, activități de voluntariat în care să fie implicați elevii și tinerii din comunitate.	POR, POEO, POCIDIF, Buget local	0.5	2023-2024
82	O.S.4 O Europă mai socială	O.S.4 Resurse umane și sociale îmbunătățite	Educație	Infrastructură educațională	CONSTRUIREA UNEI GRĂDINIȚE CU PROGRAM PRELUNGIT	Construirea, dotarea și furnizarea de servicii specifice unei grădinițe cu program prelungit.	POR, POEO, CNI, Buget local	1	2023-2025
83	O.S.4 O Europă mai socială	O.S.4 Resurse umane și sociale îmbunătățite	Educație	Infrastructură educațională	MODERNIZAREA ȘI EXTINDEREA ȘCOLII NR. 1	Reabilitarea spațiilor existente prin lucrări de izolare termică a pereților exteriori, schimbarea tâmplăriei, instalații termice, șarpantă și învelitoare, consolidare, extindere și dotare.	POR, Buget local	1	2023-2025

Nr. crt.	Denumirea obiectivului conform Politicii de Coeziune	Obiectiv specific conform SIDU	Direcții de acțiune	Măsuri	Denumirea proiectului de investiții	Activități orientative	Sursa de finanțare	Valoare estimată a proiectului mil. euro (fără TVA)	Perioada estimată de realizare a proiectului
84	O.S.4 O Europă mai socială	O.S.4 Resurse umane și sociale îmbunătățite	Educație	Infrastructură educațională	ÎMBUNĂTĂȚIREA TRANSPORTULUI ȘCOLAR	Creșterea numărului de microbuze școlare pentru transportul elevilor, achiziționarea unor microbuze electrice.	POR, Buget local	0.5	2023-2025
85	O.S.4 O Europă mai socială	O.S.4 Resurse umane și sociale îmbunătățite	Educație	Adaptarea forței de muncă la cerințele pieței	DEZVOLTAREA DE PARTENERIATE ÎNTRE LICEU ȘI INDUSTRIA DIN ORAȘ PENTRU ORGANIZAREA PRACTICII ȘCOLARE	În contextul lipsei forței de muncă cu un anumit grad de calificare este necesară corelarea nevoii de forță de muncă din industria din oraș cu oferta educațională a liceului.	POCIDIF, POEO, Buget local	1	2024-2026
86	O.S.4 O Europă mai socială	O.S.4 Resurse umane și sociale îmbunătățite	Educație	Adaptarea forței de muncă la cerințele pieței	FORMAREA CONTINUĂ A PERSONALULUI DIN ÎNVĂȚĂMÂNT	Cursuri de specializare pentru personalul din sistemul educațional.	POEO, Buget local	1	2023-2025
87	O.S.4 O Europă mai socială	O.S.4 Resurse umane și sociale îmbunătățite	Educație	Adaptarea forței de muncă la cerințele pieței	CURSURI A DOUA ȘANSĂ	Organizarea de cursuri pentru completarea studiilor întrerupte (a doua șansă).	POEO, Buget local	1	2023-2025
88	O Europă mai aproape de cetățeni	O.S. 5 Un oraș mai turistic	Monumente publice	Patrimoniu cultural construit	REABILITAREA FÂNTÂNII DE PE STRADA CORNULUI	Amenajarea fântânii istorice de pe strada Cornului, aceasta fiind fântâna simbol a orașului.	Buget local	0.05	2023

Nr. crt.	Denumirea obiectivului conform Politicii de Coeziune	Obiectiv specific conform SIDU	Direcții de acțiune	Măsuri	Denumirea proiectului de investiții	Activități orientative	Sursa de finanțare	Valoare estimată a proiectului mil. euro (fără TVA)	Perioada estimată de realizare a proiectului
89	O Europă mai aproape de cetățeni	O.S. 5 Un oraș mai turistic	Infrastructură culturală	Patrimoniul cultural imaterial	AGENDA EVENIMENTELOR CULTURALE	Organizarea unei agende cu evenimente culturale anuale, care să includă și mai multe evenimente culturale pentru copii, organizarea de evenimente culturale pentru tineri, sporirea numărului de activități culturale mai ales în timpul sezonului cald, creșterea numărului de activități teatrale și cinematografice, diversificarea evenimentelor culturale pentru toate categoriile de vârstă, realizarea unor parteneriate cu diverse teatre pentru desfășurarea de spectacole, organizarea unor festivaluri care să devină reprezentative pentru oraș.	Buget local	0.1	2021-2027
90	O Europă mai aproape de cetățeni	O.S. 5 Un oraș mai turistic	Infrastructură culturală	Patrimoniul cultural imaterial	TABERE DE CREAȚIE	Proiectul va reuni participanți de la nivel național și internațional în tabere de creație.	Buget local, SEE	0.2	2022-2027

Nr. crt.	Denumirea obiectivului conform Politicii de Coeziune	Obiectiv specific conform SIDU	Direcții de acțiune	Măsuri	Denumirea proiectului de investiții	Activități orientative	Sursa de finanțare	Valoare estimată a proiectului mil. euro (fără TVA)	Perioada estimată de realizare a proiectului
91	O Europă mai aproape de cetățeni	O.S. 5 Un oraș mai turistic	Infrastructură culturală	Patrimoniu cultural imaterial	ORGANIZAREA DE EXPOZIȚII	Organizarea de expoziții de pictură, sculptură, fotografie în vederea creșterii vizibilității orașului din perspectivă turistică.	Buget local	0.01	2022-2027
92	O Europă mai aproape de cetățeni	O.S. 5 Un oraș mai turistic	Turism școlar	Tabere școlare	CONSTRUIREA UNEI TABERE ȘCOLARE	Construirea infrastructurii necesare unei tabere școlare.	POR, Buget local	2	2023-2026
93	O Europă mai aproape de cetățeni	O.S. 5 Un oraș mai turistic	Promovarea turismului	Trasee pentru drumeții	AMENAJAREA TRASEELOR ATRACTIVE	Amenajarea unor trasee în zone de interes pentru turiști și marcarea acestora, promovarea acestora.	POR, Buget local	0.1	2023-2024
94	O Europă mai aproape de cetățeni	O.S. 5 Un oraș mai turistic	Promovarea turismului	Rețea de promovare	ÎNFIINȚAREA UNUI CENTRU DE INFORMARE TURISTICĂ	Construirea unei clădiri cu rol de Centru de informare turistică în vederea promovării turismului în zonă.	POR, PNDR, Buget local	0.3	2024-2025
95	O Europă mai aproape de cetățeni	O.S. 5 Un oraș mai turistic	Promovarea turismului	Rețea de promovare	PROMOVAREA SITULUI NATURA 2000	Campanii de promovare a zonei Natura 2000 de pe teritoriul UAT în vederea creșterii numărului de vizitatori și conștientizării importanței acestora.	POR, Buget local	0.1	2024-2025

Nr. crt.	Denumirea obiectivului conform Politicii de Coeziune	Obiectiv specific conform SIDU	Direcții de acțiune	Măsuri	Denumirea proiectului de investiții	Activități orientative	Sursa de finanțare	Valoare estimată a proiectului mil. euro (fără TVA)	Perioada estimată de realizare a proiectului
96	O Europă mai aproape de cetățeni	O.S. 5 Un oraș mai turistic	Promovarea turismului	Rețea de promovare	PUNEREA ÎN VALOARE A OBIECTIVELOR TURISTICE NATURALE ȘI ANTROPICE DIN ORAȘ	Promovarea și punerea în valoare a zonelor cu potențial turistic (Peștera Valea Rea, Vălenii Șomcutei), promovarea tradițiilor și culturii locale, montarea unor indicatoare cu denumirile străzilor și pentru identificarea obiectivelor de interes din zonă.	POR, Buget local	0.2	2024-2025
97	O Europă mai aproape de cetățeni	O.S. 5 Un oraș mai turistic	Promovarea turismului	Rețea de promovare	CONSTRUIREA UNUI AQUA PARC	Construirea infrastructurii specifice unui parc acvatic pentru creșterea numărului de activități recreative desfășurate în oraș și atragerea turiștilor.	POR, Buget local	2	2024-2026
98	O Europă mai aproape de cetățeni	O.S. 5 Un oraș mai turistic	Promovarea turismului	Schimburile de experiență	SCHIMB DE EXPERIENȚĂ CU ALTE ORAȘE SIMILARE DIN ȚARĂ ȘI STRĂINĂTATE	Participarea la grupuri de lucru la nivel național sau internațional în vederea identificării unor exemple de bune practici și implementarea acestora în vederea creșterii atractivității orașului.	Buget local	0.05	2022-2027
TOTAL ESTIMAT (MIL. EURO)								115.10	

Prioritizarea proiectelor

În vederea selectării proiectelor care vor forma lista scurtă pentru următorul exercițiu financiar, a fost aplicată următoarea metodologie. După stabilirea nevoilor comunității în urma consultărilor publice și întocmirii analizei SWOT, au fost organizate întâlniri cu reprezentanții autorității publice în vederea definitivării listei lungi de proiecte. Ulterior, ținând cont de valoarea estimată a tuturor proiectelor din lista lungă și de limitările bugetare ale UAT-ului, incluzând aici și posibilitățile de accesare a fondurilor nerambursabile, a fost stabilită regula de priorizare a proiectelor care să includă punctaje acordate de la 1 la 10 pentru fiecare proiect propus, pe șase criterii de evaluare, fiecare având pondere diferită în evaluarea finală. Cele șase criterii de evaluare sunt: impactul estimat pentru locuitori (pondere 35%), impactul estimat pentru mediul privat (pondere 25%), impactul estimat pentru turiști (pondere 5%), sustenabilitate financiară (pondere 15%), impactul asupra incluziunii sociale (pondere 10%), impactul asupra schimbărilor climatice (pondere 10%). Scorul final reprezintă media ponderată simplă a punctajelor acordate pentru fiecare dintre cele șase criterii de evaluare. În cele ce urmează sunt prezentate punctajele tuturor proiectelor din lista lungă.

Nr. crt.	Denumirea proiectului de investiții	Valoare estimată a proiectului mil. euro (fără TVA)	Impactul estimat pentru locuitori – pondere 35%	Impactul estimat pentru mediul privat – pondere 25%	Impactul estimat pentru turiști – pondere 5%	Sustenabilitate financiară – pondere 15%	Impactul asupra incluziunii sociale – pondere 10%	Impactul asupra schimbărilor climatice – pondere 10%	Punctaj Total
1	MODERNIZAREA ÎNTREGII INFRASTRUCTURI RUTIERE DIN ORAȘ	7	10	9	9	5	8	6	8.35
2	AMENAJAREA DRUMURILOR COMUNALE	2	8	7	8	5	7	6	7
3	REGENERAREA URBANĂ A SPAȚIILOR PUBLICE DINTRE BLOCURILE DE LOCUINȚE	3.5	8	6	7	6	8	8	7.15
4	AMENAJAREA LOCURILOR DE PARCARE	1	9	8	9	5	8	6	7.75
5	REGENERARE URBANĂ PRIN REORGANIZAREA SPAȚIALĂ A MALURILOR VĂILOR	5	9	7	9	7	8	8	8
6	AMENAJAREA DOMENIULUI PUBLIC	2.5	8	7	8	6	8	8	7.45

Nr. crt.	Denumirea proiectului de investiții	Valoare estimată a proiectului mil. euro (fără TVA)	Impactul estimat pentru locuitori – pondere 35%	Impactul estimat pentru mediul privat – pondere 25%	Impactul estimat pentru turiști – pondere 5%	Sustenabilitate financiară – pondere 15%	Impactul asupra incluziunii sociale – pondere 10%	Impactul asupra schimbărilor climatice – pondere 10%	Punctaj Total
7	REALIZAREA MAI MULTOR TERENURI DE SPORT MULTIFUNCȚIONALE CU ACCES LIBER	1	9	8	8	7	7	6	7.9
8	REALIZAREA UNOR TRASEE PENTRU BICICLETE (MOUNTAINBIKE)	0.3	8	7	9	7	8	8	7.65
9	CONSTRUIREA UNUI HIPODROM	2.5	9	8	9	7	7	7	8.05
10	AMENAJAREA UNUI TEREN DE GOLF	1.5	9	8	9	8	7	8	8.3
11	CONSTRUIRE BAZĂ DE TIP 1 ȘOMCUTA MARE, JUDEȚUL MARAMUREȘ	1.6	9	8	8	7	7	7	8
12	CONSTRUIREA UNUI BAZIN DE ÎNOT	1.5	9	7	7	7	8	7	7.8
13	ÎNCURAJAREA PRACTICĂRII SPORTULUI DE MASĂ	0.05	9	5	6	8	7	8	7.4
14	AMENAJAREA UNUI LAC PENTRU AGREMENT	2.5	10	8	10	7	8	9	8.75
15	CAMPANII DE CONȘTIENȚIZARE A OPȚIUNILOR PE CARE LE OFERĂ CADRUL NATURAL AL ORAȘULUI ÎN PRIVINȚA PETRECERII TIMPULUI LIBER	0.01	9	7	8	7	9	9	8.15
16	SPAȚII DE JOACĂ PENTRU COPII	0.4	8	7	6	6	8	6	7.15
17	CONSTRUIREA UNUI CENTRU DE PERMANENȚĂ	1.5	10	8	8	7	8	7	8.45
18	CAMPANII DE PREVENȚIE	0.1	9	7	4	7	8	6	7.55
19	ÎNFIINȚAREA UNEI UNITĂȚI MEDICO-SOCIALE	1	9	8	6	7	8	7	8
20	ÎNFIINȚAREA UNUI SERVICIU DE TELEMEDICINĂ	0.2	9	8	5	8	7	8	8.1

Nr. crt.	Denumirea proiectului de investiții	Valoare estimată a proiectului mil. euro (fără TVA)	Impactul estimat pentru locuitori – pondere 35%	Impactul estimat pentru mediul privat – pondere 25%	Impactul estimat pentru turiști – pondere 5%	Sustenabilitate financiară – pondere 15%	Impactul asupra incluziunii sociale – pondere 10%	Impactul asupra schimbărilor climatice – pondere 10%	Punctaj Total
21	ATRAGEREA DE INVESTITORI PENTRU CREAREA DE LOCURI DE MUNCĂ	0.02	8	8	1	8	7	6	7.35
22	CAMPANII DE INFORMARE	0.01	9	9	6	8	7	8	8.4
23	SPIJINIREA MICILOR ANTREPRENORI PRIN FACILITAREA ACHIZIȚIEI SAU CONCESIUNII DE TERENURI ȘI CLĂDIRI	0.04	7	8	5	6	7	7	7
24	ÎNCURAJAREA SERVICIILOR ȘI ACTIVITĂȚILOR DE PRODUCȚIE	1	9	9	5	8	5	4	7.75
25	CENTRU DE PREGĂTIRE VOCAȚIONALĂ	1.5	8	9	6	8	8	7	8.05
26	ORGANIZAREA UNUI SISTEM DE PIEȚE VOLANTE, TÂRGURI ȘI EXPOZIȚII	0.01	8	8	7	9	7	7	7.9
27	MODERNIZAREA PIEȚEI AGROALIMENTARE	1	9	8	7	7	8	8	8.15
28	ASOCIEREA PRODUCĂTORILOR LOCALI	1.5	8	9	6	6	8	8	7.85
29	STIMULAREA DIVERSIFICĂRII ACTIVITĂȚILOR ECONOMICE	0.01	8	9	6	6	7	7	7.65
30	CENTRU DE COLECTARE, DEPOZITARE ȘI PROCESARE A PRODUSELOR AGRICOLE	1	8	9	6	4	7	7	7.35
31	MODERNIZAREA DRUMURILOR AGRICOLE	3	8	9	1	6	7	8	7.5
32	ÎNFIINȚAREA UNOR SISTEME DE IRIGAȚII	2	8	8	1	6	7	8	7.25

Nr. crt.	Denumirea proiectului de investiții	Valoare estimată a proiectului mil. euro (fără TVA)	Impactul estimat pentru locuitori – pondere 35%	Impactul estimat pentru mediul privat – pondere 25%	Impactul estimat pentru turiști – pondere 5%	Sustenabilitate financiară – pondere 15%	Impactul asupra incluziunii sociale – pondere 10%	Impactul asupra schimbărilor climatice – pondere 10%	Punctaj Total
33	ACCES GRATUIT LA INTERNET ÎN SPAȚIILE PUBLICE	0.05	9	7	8	7	8	7	7.85
34	MODERNIZAREA INFRASTRUCTURII DE TELECOMUNICAȚII	1	8	7	7	8	6	8	7.5
35	DIGITALIZAREA SERVICIILOR DIN CADRUL PRIMĂRIEI	2	9	9	5	8	8	8	8.45
36	ÎMBUNĂTĂȚIREA CALITĂȚII SERVICIILOR PUBLICE	1	9	9	5	8	8	8	8.45
37	CONSULTĂRI PUBLICE	0.01	9	8	5	7	8	8	8.05
38	IMPLEMENTAREA CONCEPTULUI DE BUGET PARTICIPATIV	0.5	9	8	6	7	8	8	8.1
39	SERVICII PUBLICE EFICIENTE	0.05	8	7	7	8	6	8	7.5
40	CREȘTEREA EFICIENȚEI POLIȚIEI LOCALE	0.05	9	7	7	7	6	7	7.6
41	ÎNFIINȚAREA UNEI SECȚII A JANDARMERIEI	0.01	8	7	7	7	6	7	7.25
42	UN MEDIU URBAN IGIENIZAT	0.1	9	8	8	6	6	6	7.65
43	ECHIPE DE VOLUNTARI	0.01	8	7	6	8	8	8	7.65
44	SIGURANȚĂ CRESCUTĂ LA NIVELUL ORAȘULUI	0.5	9	8	8	8	7	7	8.15
45	INSTALAREA DE HIDRANȚI PE ÎNTREAGA RAZĂ A ORAȘULUI	0.5	9	8	7	8	6	8	8.1
46	CAMPANII DE INFORMARE	0.02	8	8	4	8	7	7	7.6
47	REGULAMENT DE URBANISM	0.005	8	7	5	7	6	8	7.25
48	EFICIENTIZAREA ENERGETICĂ A TUTUROR CLĂDIRILOR PUBLICE	5	8	3	7	7	6	9	6.45
49	EXTINDEREA REȚELEI DE CANALIZARE	4	9	8	7	6	5	9	7.8

Nr. crt.	Denumirea proiectului de investiții	Valoare estimată a proiectului mil. euro (fără TVA)	Impactul estimat pentru locuitori – pondere 35%	Impactul estimat pentru mediul privat – pondere 25%	Impactul estimat pentru turiști – pondere 5%	Sustenabilitate financiară – pondere 15%	Impactul asupra incluziunii sociale – pondere 10%	Impactul asupra schimbărilor climatice – pondere 10%	Punctaj Total
50	MODERNIZAREA ȘI EXTINDEREA REȚELEI DE APĂ POTABILĂ	2	9	8	7	6	5	9	7.8
51	EXTINDEREA REȚELEI DE ILUMINAT PUBLIC	1.5	8	7	8	6	8	8	7.45
52	EXTINDEREA REȚELEI DE GAZ METAN	2.5	8	7	5	6	8	8	7.3
53	INFRASTRUCTURĂ PENTRU ENERGIE VERDE	2	8	7	7	6	6	9	7.3
54	ÎMBUNĂTĂȚIREA INFRASTRUCTURII DE COLECTARE A DEȘEURILOR	2	9	8	8	4	6	9	7.65
55	ORAȘ PRIETENOS CU MEDIUL	0.01	9	7	5	6	8	9	7.75
56	STRĂZI MAI CURATE	0.03	8	7	8	6	5	8	7.15
57	CADRU NATURAL FĂRĂ DEȘEURI	0.01	8	7	8	6	5	8	7.15
58	PROTECȚIA ÎMPOTRIVA INUNDAȚIILOR ȘI A EROZIUNII SOLULUI	3	8	7	7	7	6	8	7.35
59	MONITORIZAREA CALITĂȚII AERULUI	0.2	8	7	8	9	6	8	7.7
60	MODERNIZAREA ȘI EXTINDEREA SPAȚIILOR VERZI	4	10	8	8	7	9	9	8.75
61	ÎMBUNĂTĂȚIREA SPAȚIILOR VERZI EXISTENTE	0.05	9	7	7	6	9	9	7.95
62	DIMINUAREA FENOMENULUI DE INSULĂ DE CĂLDURĂ URBANĂ	0.5	8	6	7	5	8	8	7
63	PARTENERIAT PUBLIC-PRIVAT PENTRU ÎMBUNĂTĂȚIREA CALITĂȚII AERULUI	0.003	7	6	6	9	7	9	7.2
64	CONSTRUIREA DE BLOCURI ANL	3	9	7	6	6	9	8	7.8
65	REABILITAREA TERMICĂ A CLĂDIRILOR PRIVATE DIN ORAȘ	0.1	7	6	6	4	7	9	6.45

Nr. crt.	Denumirea proiectului de investiții	Valoare estimată a proiectului mil. euro (fără TVA)	Impactul estimat pentru locuitori – pondere 35%	Impactul estimat pentru mediul privat – pondere 25%	Impactul estimat pentru turiști – pondere 5%	Sustenabilitate financiară – pondere 15%	Impactul asupra incluziunii sociale – pondere 10%	Impactul asupra schimbărilor climatice – pondere 10%	Punctaj Total
66	REDUCEREA AMPRENTEI DE CARBON LA NIVELUL ORAȘULUI	0.01	7	6	6	5	7	9	6.6
67	MODERNIZAREA INFRASTRUCTURII DE TRANSPORT PUBLIC	5	10	8	8	8	9	9	8.9
68	ÎNCURAJAREA UTILIZĂRII MIJLOACELOR DE TRANSPORT NEPOLUANTE ȘI A MERSULUI PE JOS	5	9	8	8	8	9	9	8.55
69	REALIZAREA PLANULUI DE MOBILITATE URBANĂ	0.02	8	6	5	7	7	8	7.1
70	ELABORAREA UNUI REGULAMENT PENTRU PARCĂRILE DIN ORAȘ	0.005	8	7	1	8	7	7	7.2
71	CONSTRUIREA UNEI CENTURI OCOLITOARE A ORAȘULUI	4	8	7	7	6	7	8	7.3
72	CONSTRUIREA DE LOCUINȚE SOCIALE	1	8	7	4	7	10	8	7.6
73	LOCUINȚE SOCIALE PENTRU ROMI	1	8	7	4	7	10	8	7.6
74	CONSTRUIREA UNEI CANTINE SOCIALE	0.5	7	6	3	8	10	8	7.1
75	DEZVOLTAREA SERVICIULUI DE ASISTENȚĂ SOCIALĂ	0.2	8	7	3	8	9	5	7.3
76	PROMOVAREA PROIECTELOR DE ECONOMIE SOCIALĂ	1	8	7	3	9	9	8	7.75
77	CONSTRUIREA UNUI CENTRU RESPIRO	1	8	6	5	7	8	8	7.2
78	ORGANIZAREA UNUI PROGRAM ȘCOALĂ DUPĂ ȘCOALĂ	0.3	8	7	4	7	8	8	7.4
79	DOTAREA UNITĂȚILOR DE ÎNVĂȚĂMÂNT	1	8	6	5	7	8	8	7.2
80	AMENAJAREA UNUI CAMPUS ȘCOLAR	2	8	8	4	7	7	8	7.55

Nr. crt.	Denumirea proiectului de investiții	Valoare estimată a proiectului mil. euro (fără TVA)	Impactul estimat pentru locuitori – pondere 35%	Impactul estimat pentru mediul privat – pondere 25%	Impactul estimat pentru turiști – pondere 5%	Sustenabilitate financiară – pondere 15%	Impactul asupra incluziunii sociale – pondere 10%	Impactul asupra schimbărilor climatice – pondere 10%	Punctaj Total
81	DIVERSIFICAREA ACTIVITĂȚILOR EXTRAȘCOLARE	0.5	8	5	5	7	8	7	6.85
82	CONSTRUIREA UNEI GRĂDINIȚE CU PROGRAM PRELUNGIT	1	8	5	5	8	9	8	7.2
83	MODERNIZAREA ȘI EXTINDEREA ȘCOLII NR. 1	1	8	5	5	7	9	8	7.05
84	ÎMBUNĂȚĂȚIREA TRANSPORTULUI ȘCOLAR	0.5	8	6	5	8	8	9	7.45
85	DEZVOLTAREA DE PARTENERIATE ÎNTRE LICEU ȘI INDUSTRIA DIN ORAȘ PENTRU ORGANIZAREA PRACTICII ȘCOLARE	1	7	9	5	7	9	8	7.7
86	FORMAREA CONTINUĂ A PERSONALULUI DIN ÎNVĂȚĂMÂNT	1	7	7	5	6	6	8	6.75
87	CURSURI A DOUA ȘANȘĂ	1	7	5	4	6	8	8	6.4
88	REABILITAREA FÂNTÂNII DE PE STRADA CORNULUI	0.05	6	5	7	7	8	7	6.25
89	AGENDA EVENIMENTELOR CULTURALE	0.1	9	6	8	8	9	8	7.95
90	TABERE DE CREAȚIE	0.2	7	6	8	8	8	8	7.15
91	ORGANIZAREA DE EXPOZIȚII	0.01	8	6	8	8	8	7	7.4
92	CONSTRUIREA UNEI TABERE ȘCOLARE	2	7	6	9	7	9	9	7.25
93	AMENAJAREA TRASEELOR ATRACTIVE	0.1	8	6	9	8	8	9	7.65
94	ÎNFIINȚAREA UNUI CENTRU DE INFORMARE TURISTICĂ	0.3	8	6	10	7	7	8	7.35
95	PROMOVAREA SITULUI NATURA 2000	0.1	7	5	8	7	7	8	6.65

Nr. crt.	Denumirea proiectului de investiții	Valoare estimată a proiectului mil. euro (fără TVA)	Impactul estimat pentru locuitori – pondere 35%	Impactul estimat pentru mediul privat – pondere 25%	Impactul estimat pentru turiști – pondere 5%	Sustenabilitate financiară – pondere 15%	Impactul asupra incluziunii sociale – pondere 10%	Impactul asupra schimbărilor climatice – pondere 10%	Punctaj Total
96	PUNEREA ÎN VALOARE A OBIECTIVELOR TURISTICE NATURALE ȘI ANTROPICE DIN ORAȘ	0.2	8	5	10	7	8	8	7.2
97	CONSTRUIREA UNUI AQUA PARC	2	9	6	10	8	8	9	8.05
98	SCHIMB DE EXPERIENȚĂ CU ALTE ORAȘE SIMILARE DIN ȚARĂ ȘI STRĂINĂTATE	0.05	7	5	8	6	7	7	6.4

Planul de acțiuni

Lista scurtă de proiecte pentru perioada 2021-2027 a fost stabilită conform criteriile descrise la subcapitolul anterior, limita privind încadrarea proiectelor fiind obținerea unui punctaj final mai mare sau egal cu 7. Toate proiectele care au întrunit acest punctaj final se regăsesc în lista scurtă.

Nr. crt.	Nr. proiect	Denumirea proiectului de investiții	Valoare estimată a proiectului mil. euro (fără TVA)	Sursa de finanțare
1	67	MODERNIZAREA INFRASTRUCTURII DE TRANSPORT PUBLIC	5	POR, Buget local
2	14	AMENAJAREA UNUI LAC PENTRU AGREMENT	2.5	POR, PODD, Buget local
3	60	MODERNIZAREA ȘI EXTINDEREA SPAȚIILOR VERZI	4	POR, Buget local
4	68	ÎNCURAJAREA UTILIZĂRII MIJLOACELOR DE TRANSPORT NEPOLUANTE ȘI A MERSULUI PE JOS	5	POR, Buget local
5	35	DIGITALIZAREA SERVICIILOR DIN CADRUL PRIMĂRIEI	2	POR, Buget local
6	36	ÎMBUNĂȚIREA CALITĂȚII SERVICIILOR PUBLICE	1	POEO, Buget local
7	17	CONSTRUIREA UNUI CENTRU DE PERMANENȚĂ	1.5	POS, Buget local
8	22	CAMPANII DE INFORMARE	0.01	Buget local
9	1	MODERNIZAREA ÎNTREGII INFRASTRUCTURI RUTIERE DIN ORAȘ	7	POR, POT, PODD, Buget local
10	10	AMENAJAREA UNUI TEREN DE GOLF	1.5	POR, PODD, Buget local
11	15	CAMPANII DE CONȘTIENȚIZARE A OPȚIUNILOR PE CARE LE OFERĂ CADRUL NATURAL AL ORAȘULUI ÎN PRIVINȚA PETRECERII TIMPULUI LIBER	0.01	Buget local
12	27	MODERNIZAREA PIEȚEI AGROALIMENTARE	1	POR, PNDR, Buget local
13	44	SIGURANȚĂ CRESCUTĂ LA NIVELUL ORAȘULUI	0.5	POR, Buget local
14	20	ÎNFIINȚAREA UNUI SERVICIU DE TELEMEDICINĂ	0.2	POS, Buget local
15	45	INSTALAREA DE HIDRANȚI PE ÎNTREAGA RAZĂ A ORAȘULUI	0.5	POR, PODD, Buget local
16	38	IMPLEMENTAREA CONCEPTULUI DE BUGET PARTICIPATIV	0.5	Buget local
17	9	CONSTRUIREA UNUI HIPODROM	2.5	POR, PODD, Buget local
18	37	CONSULTĂRI PUBLICE	0.01	Buget local
19	97	CONSTRUIREA UNUI AQUA PARC	2	POR, Buget local
20	25	CENTRU DE PREGĂTIRE VOCAȚIONALĂ	1.5	POEO, Buget local
21	5	REGENERARE URBANĂ PRIN REORGANIZAREA SPAȚIALĂ A MALURILOR VĂILOR	5	POR, PODD, Buget local
22	11	CONSTRUIRE BAZĂ DE TIP 1 ȘOMCUTA MARE, JUDEȚUL MARAMUREȘ	1.6	CNI, Buget local
23	19	ÎNFIINȚAREA UNEI UNITĂȚI MEDICO-SOCIALE	1	POS, Buget local
24	61	ÎMBUNĂȚIREA SPAȚIILOR VERZI EXISTENTE	0.05	Buget local

Nr. crt.	Nr. proiect	Denumirea proiectului de investiții	Valoare estimată a proiectului mil. euro (fără TVA)	Sursa de finanțare
25	89	AGENDA EVENIMENTELOR CULTURALE	0.1	Buget local
26	7	REALIZAREA MAI MULTOR TERENURI DE SPORT MULTIFUNCȚIONALE CU ACCES LIBER	1	POR, CNI, PNDL, Buget local
27	26	ORGANIZAREA UNUI SISTEM DE PIEȚE VOLANTE, TÂRGURI ȘI EXPOZIȚII	0.01	Buget local
28	33	ACCES GRATUIT LA INTERNET ÎN SPAȚIILE PUBLICE	0.05	POR, Buget local
29	28	ASOCIEREA PRODUCĂTORILOR LOCALI	1.5	PNDR, Buget local
30	49	EXTINDEREA REȚELEI DE CANALIZARE	4	POR, PODD, CNI, PNDL, Buget local
31	50	MODERNIZAREA ȘI EXTINDEREA REȚELEI DE APĂ POTABILĂ	2	POR, PODD, CNI, PNDL, Buget local
32	12	CONSTRUIREA UNUI BAZIN DE ÎNOT	1.5	POR, PODD, CNI, PNDL, Buget local
33	64	CONSTRUIREA DE BLOCURI ANL	3	MDLPA, Buget local
34	24	ÎNCURAJAREA SERVICIILOR ȘI ACTIVITĂȚILOR DE PRODUCȚIE	1	POR, Buget local
35	55	ORAȘ PRIETENOS CU MEDIUL	0.01	Buget local
36	4	AMENAJAREA LOCURILOR DE PARCARE	1	POR, PODD, Buget local
37	76	PROMOVAREA PROIECTELOR DE ECONOMIE SOCIALĂ	1	POEO, Buget local
38	59	MONITORIZAREA CALITĂȚII AERULUI	0.2	PODD, Buget local
39	85	DEZVOLTAREA DE PARTENERIATE ÎNTRE LICEU ȘI INDUSTRIA DIN ORAȘ PENTRU ORGANIZAREA PRACTICII ȘCOLARE	1	POCIDIF, POEO, Buget local
40	29	STIMULAREA DIVERSIFICĂRII ACTIVITĂȚILOR ECONOMICE	0.01	Buget local
41	42	UN MEDIU URBAN IGIENIZAT	0.1	Buget local
42	54	ÎMBUNĂȚĂȚIREA INFRASTRUCTURII DE COLECTARE A DEȘEURILOR	2	PODD, Buget local
43	93	AMENAJAREA TRASEELOR ATRACTIVE	0.1	POR, Buget local
44	8	REALIZAREA UNOR TRASEE PENTRU BICICLETE (MOUNTAINBIKE)	0.3	POR, PODD, Buget local
45	43	ECHIPE DE VOLUNTARI	0.01	Buget local
46	40	CREȘTEREA EFICIENȚEI POLIȚIEI LOCALE	0.05	Buget local
47	46	CAMPANII DE INFORMARE	0.02	Buget local
48	72	CONSTRUIREA DE LOCUINȚE SOCIALE	1	POIDS, POR, Buget local
49	73	LOCUINȚE SOCIALE PENTRU ROMI	1	POIDS, POR, Buget local

Nr. crt.	Nr. proiect	Denumirea proiectului de investiții	Valoare estimată a proiectului mil. euro (fără TVA)	Sursa de finanțare
50	18	CAMPANII DE PREVENȚIE	0.1	POS, Buget local
51	80	AMENAJAREA UNUI CAMPUS ȘCOLAR	2	POR, POEO, POCIDIF, Buget local
52	31	MODERNIZAREA DRUMURILOR AGRICOLE	3	PNDR, Buget local
53	34	MODERNIZAREA INFRASTRUCTURII DE TELECOMUNICAȚII	1	POR, Buget local
54	39	SERVICII PUBLICE EFICIENTE	0.05	Buget local
55	84	ÎMBUNĂȚIREA TRANSPORTULUI ȘCOLAR	0.5	POR, Buget local
56	6	AMENAJAREA DOMENIULUI PUBLIC	2.5	POR, Buget local
57	51	EXTINDEREA REȚELEI DE ILUMINAT PUBLIC	1.5	POR, Buget local
58	13	ÎNCURAJAREA PRACTICĂRII SPORTULUI DE MASĂ	0.05	Buget local
59	91	ORGANIZAREA DE EXPOZIȚII	0.01	Buget local
60	78	ORGANIZAREA UNUI PROGRAM ȘCOALĂ DUPĂ ȘCOALĂ	0.3	POR, POEO, Buget local
61	21	ATRAGEREA DE INVESTITORI PENTRU CREAREA DE LOCURI DE MUNCĂ	0.02	Buget local
62	30	CENTRU DE COLECTARE, DEPOZITARE ȘI PROCESARE A PRODUSELOR AGRICOLE	1	PNDR, Buget local
63	94	ÎNFIINȚAREA UNUI CENTRU DE INFORMARE TURISTICĂ	0.3	POR, PNDR, Buget local
64	58	PROTECȚIA ÎMPOTRIVA INUNDAȚIILOR ȘI A EROZIUNII SOLULUI	3	PODD, Buget local
65	75	DEZVOLTAREA SERVICIULUI DE ASISTENȚĂ SOCIALĂ	0.2	Buget local, POIDS
66	52	EXTINDEREA REȚELEI DE GAZ METAN	2.5	PODD, CNI, Buget local
67	53	INFRASTRUCTURĂ PENTRU ENERGIE VERDE	2	PODD, Buget local
68	71	CONSTRUIREA UNEI CENTURI OCOLITOARE A ORAȘULUI	4	POR, Buget local
69	32	ÎNFIINȚAREA UNOR SISTEME DE IRIGAȚII	2	PNDR, Buget local
70	92	CONSTRUIREA UNEI TABERE ȘCOLARE	2	POR, Buget local
71	41	ÎNFIINȚAREA UNEI SECȚII A JANDARMERIEI	0.01	Buget local
72	47	REGULAMENT DE URBANISM	0.005	Buget local

Nr. crt.	Nr. proiect	Denumirea proiectului de investiții	Valoare estimată a proiectului mil. euro (fără TVA)	Sursa de finanțare
73	63	PARTENERIAT PUBLIC-PRIVAT PENTRU ÎMBUNĂTĂȚIREA CALITĂȚII AERULUI	0.003	Buget local
74	70	ELABORAREA UNUI REGULAMENT PENTRU PARCĂRILE DIN ORAȘ	0.005	Buget local
75	82	CONSTRUIREA UNEI GRĂDINIȚE CU PROGRAM PRELUNGIT	1	POR, POEO, CNI, Buget local
76	77	CONSTRUIREA UNUI CENTRU RESPIRO	1	POIDS, POR, Buget local
77	79	DOTAREA UNITĂȚILOR DE ÎNVĂȚĂMÂNT	1	POR, POEO, POCIDIF, Buget local
78	96	PUNEREA ÎN VALOARE A OBIECTIVELOR TURISTICE NATURALE ȘI ANTROPICE DIN ORAȘ	0.2	POR, Buget local
79	16	SPAȚII DE JOACĂ PENTRU COPII	0.4	POR, PODD, Buget local
80	56	STRĂZI MAI CURATE	0.03	Buget local
81	57	CADRU NATURAL FĂRĂ DEȘEURI	0.01	Buget local
82	90	TABERE DE CREAȚIE	0.2	Buget local, SEE
83	3	REGENERAREA URBANĂ A SPAȚIILOR PUBLICE DINTRE BLOCURILE DE LOCUINȚE	3.5	POR, PODD, Buget local
84	69	REALIZAREA PLANULUI DE MOBILITATE URBANĂ	0.02	Buget local
85	74	CONSTRUIREA UNEI CANTINE SOCIALE	0.5	POIDS, POR, Buget local
86	83	MODERNIZAREA ȘI EXTINDEREA ȘCOLII NR. 1	1	POR, Buget local
87	2	AMENAJAREA DRUMURILOR COMUNALE	2	POR, POT, PODD, Buget local
88	23	SPIJINIREA MICILOR ANTREPRENORI PRIN FACILITAREA ACHIZIȚIEI SAU CONCESIUNII DE TERENURI ȘI CLĂDIRI	0.04	Buget local
89	62	DIMINUAREA FENOMENULUI DE INSULĂ DE CĂLDURĂ URBANĂ	0.5	POR, Buget local

4. Indicatori de realizare a obiectivelor

Obiectiv specific	Direcții de acțiune	Indicator
O.S. 1 Dezvoltare urbană orientată spre locuitori	1.1. Transport	<ul style="list-style-type: none"> • Lungimea totală de străzi reabilitate/modernizate/construite
	1.2. Regenerare urbană	<ul style="list-style-type: none"> • Numărul de locuri de parcare amenajate
		<ul style="list-style-type: none"> • Numărul spațiilor pentru sport amenajate
		<ul style="list-style-type: none"> • Numărul de locuri de joacă pentru copii
		<ul style="list-style-type: none"> • Numărul de spații publice amenajate
		<ul style="list-style-type: none"> • Lungimea aleilor de promenadă realizate
		<ul style="list-style-type: none"> • Numărul spațiilor de agrement din oraș
	1.3. Recreere și sport	<ul style="list-style-type: none"> • Numărul competițiilor sportive organizate • Numărul de terenuri de sport multifuncționale
	1.4. Sănătate	<ul style="list-style-type: none"> • Numărul de centre medicale din oraș
		<ul style="list-style-type: none"> • Campanii de prevenție derulate
	1.5. Îmbunătățirea competitivității mediului privat	<ul style="list-style-type: none"> • Firme nou înființate în oraș
		<ul style="list-style-type: none"> • Terenuri și clădiri concesionate pentru înființarea de firme noi
		<ul style="list-style-type: none"> • Numărul de persoane ce urmează cursuri de formare profesională sau reconversie
	1.6. Creșterea competitivității sectorului agricol	<ul style="list-style-type: none"> • Număr de piețe volante organizate
		<ul style="list-style-type: none"> • Târguri și expoziții de produse tradiționale organizate
		<ul style="list-style-type: none"> • Lungimea rețelei de irigații realizate

		<ul style="list-style-type: none"> ● Lungimea rețelei de drumuri agricole
		<ul style="list-style-type: none"> ● Asociații de producători locali înființate
		<ul style="list-style-type: none"> ● Spații de desfacere amenajate pentru producătorii locali
	1.7. Infrastructură TIC	<ul style="list-style-type: none"> ● Lungimea rețelelor de telecomunicații și electrice relocate în subteran
		<ul style="list-style-type: none"> ● Spații publice cu acces gratuit la internet
	1.8. Administrație publică	<ul style="list-style-type: none"> ● Echipamente achiziționate pentru procesul de digitalizare
		<ul style="list-style-type: none"> ● Departamente din cadrul Primăriei conectate la baza principală de date
		<ul style="list-style-type: none"> ● Numărul persoanelor din cadrul autorității publice care urmează cursuri de formare profesională
		<ul style="list-style-type: none"> ● Documente strategice, studii, planuri, regulamente realizate
		<ul style="list-style-type: none"> ● Număr de consultări publice organizate
		<ul style="list-style-type: none"> ● Număr de polițiști locali care urmează cursuri de perfecționare/formare profesională
		<ul style="list-style-type: none"> ● Număr de camere video instalate pentru monitorizarea spațiului public
		<ul style="list-style-type: none"> ● Servicii publice nou înființate
		<ul style="list-style-type: none"> ● Număr de clădiri publice eficientizate energetic
<ul style="list-style-type: none"> ● Număr de hidranți la nivelul orașului 		
	<ul style="list-style-type: none"> ● Campanii de informare referitoare la dezastre naturale 	

Obiectiv specific	Direcții de acțiune	Indicator
-------------------	---------------------	-----------

O.S. 2 Mediu urban mai verde	2.1. Infrastructură publică de bază	● Lungimea rețelelor de apă și canalizare modernizate/extinse
		● Lungimea rețelei de iluminat public
		● Numărul corpurilor de iluminat eficiente energetic
	2.2. Mediu urban durabil	● Lungimea rețelei de gaz metan
		● Cantitatea deșeurilor colectate anual
		● Cantitatea deșeurilor reciclate anual
		● Număr de coșuri de gunoi inteligente montate
		● Lungimea văilor regularizate
		● Numărul dispozitivelor montate pentru monitorizarea calității aerului
		● Campanii de igienizare organizate
	2.3. Locuințe de calitate	● Numărul spațiilor verzi nou create
		● Suprafața spațiilor verzi pe cap de locuitor
		● Număr de locuințe ANL construite
		● Număr de clădiri private eficiente energetic
		● Număr de campanii organizate pentru informarea privitytoare la eficientizarea energetică a clădirilor private

Obiectiv specific	Direcții de acțiune	Indicator
O.S. 3 Conectivitate sporită	3.1. Mobilitate urbană	● Serviciu de Transport Public înființat
		● Număr de mijloace electrice de transport public achiziționate
		● Depou construit

	● Număr de stații de alimentare pentru transport public
	● Lungimea traseelor de transport public
	● Intersecții semaforizate
	● Număr de biciclete achiziționate
	● Lungimea pistelor de biciclete construite
	● Lungimea aleilor pietonale nou înființate
	● Numărul stațiilor de încărcare pentru autovehicule electrice
	● Lungimea centurii ocolitoare construite

Obiectiv specific	Direcții de acțiune	Indicator
O.S. 4 Resurse umane și sociale îmbunătățite	4.1. Infrastructură socială	● Numărul de locuințe sociale construite
		● Proiecte de economie socială inițiate
		● Centru pentru persoane cu dizabilități
		● Populație care locuiește în locuințe sociale
		● Cantine sociale existente
	4.2. Educație	● Activități extrașcolare organizate
		● Programe <i>Școală după școală</i> organizate
		● Campusuri școlare construite
		● Grădinițe cu program prelungit construite
		● Programe de practică școlară organizate

		<ul style="list-style-type: none"> • Număr de clădiri educaționale modernizate
		<ul style="list-style-type: none"> • Cursuri pentru completarea studiilor întrerupte organizate
		<ul style="list-style-type: none"> • Unități de învățământ cu dotări noi

Obiectiv specific	Direcții de acțiune	Indicator
O.S. 5 Un oraș mai turistic	5.1. Monumente publice	<ul style="list-style-type: none"> • Număr de monumente publice reabilite
	5.2. Infrastructură culturală	<ul style="list-style-type: none"> • Număr de activități culturale organizate
		<ul style="list-style-type: none"> • Tabere de creație organizate
		<ul style="list-style-type: none"> • Expoziții organizate
	5.3. Turism școlar	<ul style="list-style-type: none"> • Tabere școlare înființate
	5.4. Promovarea turismului	<ul style="list-style-type: none"> • Lungimea traseelor pentru drumeții amenajate
		<ul style="list-style-type: none"> • Centru de informare turistică înființat
		<ul style="list-style-type: none"> • Aqua Parc construit
		<ul style="list-style-type: none"> • Obiective turistice promovate
		<ul style="list-style-type: none"> • Număr de întâlniri de lucru

5. Sistemul de implementare, monitorizare și evaluare

Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană a orașului Șomcuta Mare pentru perioada 2021-2027 va cuprinde pe lângă procesul de implementare propriu-zis și elemente care să ducă la monitorizarea și evaluarea gradului de realizare și impactului rezultatelor, plecând de la indicatorii de realizare a obiectivelor specifice prezentați în subcapitolul anterior.

Din perspectiva implementării strategiei, procesul ar putea implica câteva activități, cum ar fi:

- Stabilirea unui plan de lucru, ulterior aprobării SIDU prin Hotărâre a Consiliului Local, în vederea implementării acesteia;
- Urmărirea planului de lucru: în condițiile în care ar putea fi numiți responsabili pentru urmărirea procesului de implementare, ar putea fi organizate întâlniri periodice cu aceștia pentru a identifica problemele apărute în implementare, evoluția procesului și soluțiile propuse pentru depășirea problemelor;
- Acordarea unei atenții sporite proiectelor prioritare și identificării finanțărilor existente pentru acestea, dacă ele sunt altele decât cele stabilite în SIDU, precum și perioadelor de disponibilitate ale acestor finanțări în vederea promovării proiectelor prioritare.

Ar trebui urmărit procesul de implementare și stadiul progreselor realizate în soluționarea problemelor identificate în cadrul SIDU sub forma unor rapoarte de monitorizare elaborate de către responsabilii procesului de implementare.

Monitorizarea urmărește modalitățile în care activitățile planificate sunt puse în practică, dacă rezultatele vizate sunt atinse și dacă indicatorii stabiliți sunt realizați.

Evaluarea măsoară efectele implementării SIDU și ale atingerii indicatorilor stabiliți. Procesul de evaluare permite analiza efectelor unei acțiuni și a beneficiilor generate de realizarea unui anumit proiect.

În funcție de evaluările periodice, de modificările legislative sau de modificarea priorităților la nivelul orașului, Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană poate suferi modificări sau actualizări.

Bibliografie

Academia Română, Institutul de Lingvistică "Iorgu Iordan", *Dicționar Explicativ al Limbii Române*, ed. a II-a, Univers Enciclopedic, București, 1998.

Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă a Organizației Națiunilor Unite

Busuioc, Aristița; Căian, Mihaela; Bojonariu, Roxana; Boroneanț, Constanța; Cheval, Sorin; Baci, Mădălina; Dumitrescu, Alexandru, *Scenarii de schimbare a regimului climatic în România pe perioada 2001-2030*, Administrația Națională de Meteorologie.

Cadrul de Referință pentru Orașe Sustenabile

Ciocan, Janeta, *Portul popular din Țara Chioarului*, Editura Ethnologica, Baia Mare, 2006.

Ciurte, Simion, *Învățământul din Șomcuta Mare: schiță monografică*, Enesis, Baia Mare, 2006.

Cocean, Pompiliu, *Geografia regională a României*, Ministerul Educației și Cercetării, Proiectul pentru învățământ rural, București, 2005.

Comisia Europeană, *Annual Report on European SMEs 2018/2019, Research&Development and Innovation by SMEs*, Luxemburg, 2019

Comisia Europeană, *Annual Report on European SMEs 2018/2019, Research&Development and Innovation by SMEs*, Luxemburg, 2019.

Conceptul Strategic de Dezvoltare Teritorială - România 2030

Document de politică industrială a României

Lista monumentelor istorice aferente județului Maramureș

Master Planul pentru dezvoltarea Turismului 2007-2026

Noua Politică Agrară Comună

Noua Politică de coeziune a UE

Planul de Dezvoltare al Regiunii Nord-Vest 2021-2027

Planul Național Integrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice 2021-2030

Planul Regional de Acțiune pentru Dezvoltarea Învățământului Profesional și Tehnic în Regiunea Nord-Vest 2016-2025 (PRAI)

State of the European territory, ESPON, 2019

Strategia de Dezvoltare a Județului Maramureș 2014-2020

Strategia de Specializare Inteligentă RIS3 NV 2021-2027

Strategia energetică a României 2019-2030, cu perspectiva anului 2050

Strategia Națională a locuirii

Strategia Națională a României pentru dezvoltarea turismului 2019-2030, vol. 1 și 2

Strategia națională de dezvoltare a ecoturismului în România 2018-2027

Strategia Națională de Renovare pe Termen Lung

Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României 2030

Strategia Națională pentru locuri de muncă verzi

Strategia pentru dezvoltarea sectorului agroalimentar pe termen mediu și lung orizont 2020-2030

Strategia pentru transport durabil pentru perioada 2007-2013 și 2020, 2030

Strategia Regională de Mobilitate Urbană Durabilă și Orașe Inteligente a Regiunii Nord-Vest 2021-2027

Tufescu, Ioan, *România*, Editura Științifică și Pedagogică, București, 1974.

Site-uri web:

https://ro.wikipedia.org/wiki/Biserica_de_lemn_din_Ulmeni#cite_note-2.

<https://www.arcgis.com/home/webmap/viewer.html?webmap=90c7d98bdc1c40afa9ae610ccfc9ebb9>.

https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Glossary:At-risk-of-poverty_rate.

<https://statistica.gov.md/pageview.php?l=ro&id=2261&idc=351>

http://mmuncii.ro/j33/images/Documente/MMPS/Rapoarte_si_studii_MMPS/2019_-_Raport_grupuri_vulnerabile_final.pdf.

https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Glossary:Persons_living_in_households_with_low_work_intensity.

https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Glossary:Material_deprivation.

https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Living_conditions_in_Europe_-_material_deprivation_and_economic_strain.

<http://www.just.ro/en/registrul-national-ong/>.

<https://mobee.infp.ro/despre-cutremurele-din-romania/harta-cutremurelor-din-romania>.

http://www.mmediu.ro/beta/wp-content/uploads/2013/05/2013-05-20_Lista_valorile_nationale_factorilor_emisie.pdf.

<http://www.mmediu.ro/beta/domenii/schimbari-climatice/eu-ets/>.

www.mfinante.gov.ro

<https://www.listafirme.ro>

<https://termene.ro>

www.europa.eu

www.maps.google.ro

www.comune.ro

Index tabele

Tabelul nr. 1 - Numărul unităților administrativ-teritoriale la nivelul Regiunii de Dezvoltare Nord-Vest în anul 2020	26
Tabelul nr. 2 - Distribuția suprafeței UAT, pe localități	34
Tabelul nr. 3 - Împărțirea suprafeței administrative, după forma de proprietate	34
Tabelul nr. 4 - Evoluția situației suprafețelor de teren pe categorii de folosință	35
Tabelul nr. 5 - Evoluția fondului locativ din orașul Șomcuta Mare în perioada 2011-2019 ...	36
Tabelul nr. 6 - Evoluția populației orașului Șomcuta Mare după domiciliu, pe sexe	38
Tabelul nr. 7 - Populația județului Maramureș și a orașului Șomcuta Mare după domiciliu, pe grupe de vârstă, la 1 iulie 2020.....	40
Tabelul nr. 8 - Populația stabilă a orașului Șomcuta Mare, după etnie	42
Tabelul nr. 9 - Populația stabilă a orașului Șomcuta Mare, după limba vorbită.....	43
Tabelul nr. 10 - Populația stabilă a orașului Șomcuta Mare, după cultul religios	44
Tabelul nr. 11 - Populația stabilă a orașului Șomcuta Mare, pe sexe și stare civilă.....	44
Tabelul nr. 12 - Mișcarea naturală a populației	45
Tabelul nr. 13 - Cauze de deces la nivelul județului Maramureș	47
Tabelul nr. 14 - Încadrarea personalului didactic-2020.....	48
Tabelul nr. 15 - Încadrarea elevilor înscriși și a absolvenților	48
Tabelul nr. 16 - Situația rezultatelor la testările naționale (clasa a VIII-a)	49
Tabelul nr. 17 - Situația rezultatelor la bacalaureat (clasa a XII-a)	49
Tabelul nr. 18 - Situația statistică a bursei școlare	50
Tabelul nr. 19 - Populația ocupată, pe activități ale economiei naționale la nivelul județului Maramureș	50
Tabelul nr. 20 - Persoane care au lucrat în agricultură, după statutul juridic al exploatațiilor agricole	51
Tabelul nr. 21 - Numărul mediu al salariaților pe județ și localitate.....	51
Tabelul nr. 22 - Câștigul salarial nominal mediu net lunar la nivel județean.	52
Tabelul nr. 23 - Câștigul salarial nominal mediu net lunar la nivel județean, pe activități ale economiei naționale (secțiuni și diviziuni) - an 2019.....	53
Tabelul nr. 24 - Situația șomerilor la nivelul orașului Șomcuta Mare și la nivel județean	54
Tabelul nr. 25 - Nivelul de educație în orașul Șomcuta Mare.....	55
Tabelul nr. 26 - Raport grupuri vulnerabile - an 2019	56
Tabelul nr. 27 - Structura rețelei de drumuri, trotuare și parcări	62
Tabelul nr. 28 - Detalierea structurii rețelei de drumuri	63
Tabelul nr. 29 - Tipuri de utilizatori ai serviciilor de alimentare cu apă	65
Tabelul nr. 30 - Consumul de apă potabilă în perioada 2016-2021	65
Tabelul nr. 31 - Infrastructura rețelei de iluminat public	66
Tabelul nr. 32 - Consumuri de energie	66
Tabelul nr. 33 - Bugetul orașului Șomcuta Mare pentru asistență socială.....	68

Tabelul nr. 34 - Unități sanitare pe categorii	68
Tabelul nr. 35 - Infrastructura de învățământ din orașul Șomcuta Mare în anul 2021	70
Tabelul nr. 36 - Numărul de clase pe unități de învățământ	70
Tabelul nr. 37 - Infrastructura de învățământ	71
Tabelul nr. 38 - Infrastructura culturală	72
Tabelul nr. 39 - Fondul de carte disponibil și numărul de cititori	72
Tabelul nr. 40 - Numărul locuințelor după forma de proprietate.....	72
Tabelul nr. 41 - Suprafața locuibilă existentă	72
Tabelul nr. 42 - Locuințe terminate în cursul anului, pe surse de finanțare	73
Tabelul nr. 43 - Repartiția spațiilor verzi.....	78
Tabelul nr. 44 - Suprafața fondului forestier	78
Tabelul nr. 45 - Situația firmelor active la nivelul UAT Șomcuta Mare (an fiscal 2019).....	88
Tabelul nr. 46 - Monumente istorice	90
Tabelul nr. 47 - Structuri de primire turistică	91
Tabelul nr. 48 - Capacitatea de cazare turistică existentă.....	91
Tabelul nr. 49 - Sosiri ale turiștilor în structuri de primire turistică, pe tipuri de turiști, regiuni de dezvoltare și județe	93
Tabelul nr. 50 - Sosiri ale turiștilor în structuri de primire turistică, pe macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe	94
Tabelul nr. 51 - Sosiri ale turiștilor în structuri de primire turistică, pe tipuri de structuri	95
Tabelul nr. 52 - Înnoptări ale turiștilor în structuri de primire turistică, pe tipuri de structuri	96
Tabelul nr. 53 - Suprafața fondului funciar după modul de folosință	98
Tabelul nr. 54 - Exploatații agricole și suprafața, pe categorii de folosință (număr)	99
Tabelul nr. 55 - Exploatații agricole și suprafața, pe categorii de folosință (hectare)	99
Tabelul nr. 56 - Exploatații agricole (număr) după modul de deținere a suprafeței agricole	100
Tabelul nr. 57 - Exploatații agricole (număr) după modul de deținere a suprafeței agricole, care utilizează terenul arabil	100
Tabelul nr. 58 - Exploatații agricole (număr) pe clase de mărime a terenului arabil.....	100
Tabelul nr. 59 - Suprafețe cultivate cu principalele tipuri de culturi	101
Tabelul nr. 60 - Suprafețe cultivate cu principalele tipuri de culturi fructifere	101
Tabelul nr. 61 - Producția agricolă animală	101
Tabelul nr. 62 - Situația veniturilor și cheltuielilor (2014-2020)	106
Tabelul nr. 63 - Persoane condamnate/sanționate definitiv aflate în penitenciare.....	109
Tabelul nr. 64 - POR NORD-VEST 2021-2027 – varianta august 2021.....	167
Tabelul nr. 65 - POT 2021-2027 – varianta noiembrie 2021.....	170
Tabelul nr. 66 - PODD 2021-2027 – varianta octombrie 2020.....	173
Tabelul nr. 67 - POCIDIF 2021-2027 – varianta noiembrie 2021	175
Tabelul nr. 68 - POS 2021-2027 – varianta noiembrie 2021.....	182
Tabelul nr. 69 - POEO 2021-2027 – varianta noiembrie 2021	189

Tabelul nr. 70 - POIDS 2021-2027 – varianta octombrie 2021	199
Tabelul nr. 71 - POTJ 2021-2027 – varianta octombrie 2020	201

Index figuri

Figura nr. 1 - Localizarea orașului Șomcuta Mare	25
Figura nr. 2 - Numărul municipiilor la nivelul Regiunii de Dezvoltare Nord-Vest în anul 2020 (comparație).....	26
Figura nr. 3 - Numărul orașelor la nivelul Regiunii de Dezvoltare Nord-Vest în anul 2020 (comparație)	26
Figura nr. 4 – Numărul comunelor la nivelul Regiunii de Dezvoltare Nord-Vest în anul 2020 (comparație)	27
Figura nr. 5 – Regiunile de Dezvoltare de la nivel național și componența Regiunii de Dezvoltare Nord-Vest	27
Figura nr. 6 – Localitățile componente ale orașului Șomcuta Mare și distanța dintre acestea	33
Figura nr. 7 - Evoluția fondului locativ din orașul Șomcuta Mare în perioada 2011-2019	36
Figura nr. 8 - Harta Zonei Metropolitane Baia Mare	37
Figura nr. 9 - Evoluția populației județului Maramureș și a orașului Șomcuta Mare după domiciliu.....	38
Figura nr. 10 - Evoluția populației orașului Șomcuta Mare după domiciliu, pe sexe (procentual)	39
Figura nr. 11 - Populația orașului Șomcuta Mare după domiciliu, la 1 iulie 2020, pe grupe de vârstă.....	40
Figura nr. 12 - Situația plecărilor-stabilirilor cu domiciliul la nivelul județului Maramureș....	40
Figura nr. 13 - Situația plecărilor-stabilirilor cu domiciliul la nivelul orașului Șomcuta Mare	41
Figura nr. 14 - Situația plecărilor-stabilirilor cu reședința la nivelul județului Maramureș	41
Figura nr. 15 - Situația plecărilor-stabilirilor cu reședința la nivelul orașului Șomcuta Mare.	42
Figura nr. 16 - Populația stabilă a orașului Șomcuta Mare, pe sexe și stare civilă.....	45
Figura nr. 17 - Situația nașcuților vii și decedaților la nivelul orașului Șomcuta Mare	46
Figura nr. 18 - Situația evolutivă a personalului medico-sanitar din orașul Șomcuta Mare...	47
Figura nr. 19 - Salariați ai orașului Șomcuta Mare în raport cu numărul mediu de la nivel județean	51
Figura nr. 20 - Evoluția câștigului salarial nominal mediu net lunar la nivel județean	52
Figura nr. 21 - Evoluția situației șomerilor la nivelul orașului Șomcuta Mare și la nivel județean	54
Figura nr. 22 - Ponderea șomerilor la nivelul orașului Șomcuta Mare și la nivel județean	54
Figura nr. 23 - Ponderea persoanelor expuse riscului de sărăcie în anul 2019	61
Figura nr. 24 - Zona UAT Șomcuta Mare în Catalogul BIGSEES	75
Figura nr. 25 - Tendința temperaturii medii anotimpuale în România (1961-2007)	81
Figura nr. 26 - Tendința precipitațiilor medii anotimpuale în România (1961-2007)	82
Figura nr. 27 - Anomaliile cantităților de precipitații în România (1961-2007)	83

Figura nr. 28 - Viteza medie anotimpuală a vântului în România	83
Figura nr. 29 - Evoluția sosirilor turiștilor în structuri de primire turistică	93
Figura nr. 30 - Evoluția numărului de turiști străini.....	94
Figura nr. 31 - Evoluția numărului de turiști români.....	94
Figura nr. 32 - Evoluția sosirilor turiștilor în structuri de primire turistică, pe tipuri de structuri.....	96
Figura nr. 33 - Evoluția înoptărilor turiștilor în structuri de primire turistică, pe tipuri de structuri.....	96
Figura nr. 34 - Organigrama Primăriei Orașului Șomcuta Mare.....	103
Figura nr. 35 - Matricea de maturitate pentru smart city	107
Figura nr. 36 - Maturitatea smart city pentru orașul Șomcuta Mare-2020	108
Figura nr. 37 - Maturitatea smart city pentru orașul Șomcuta Mare-2030	109
Figura nr. 38 - Vârsta respondenților	111
Figura nr. 39 - Genul respondenților	112
Figura nr. 40 - Nivelul de educație al respondenților	113
Figura nr. 41 - Ocupația respondenților	113
Figura nr. 42 - Locația respondenților	113
Figura nr. 43 - Cadrul natural.....	114
Figura nr. 44 - Spații verzi	114
Figura nr. 45 - Facilități pentru sport și timp liber.....	115
Figura nr. 46 - Infrastructura de sănătate	116
Figura nr. 47 - Infrastructura educațională	117
Figura nr. 48 - Forța de muncă și formarea profesională.....	117
Figura nr. 49 - Infrastructură socială și incluziune socială.....	118
Figura nr. 50 - Infrastructura rutieră	119
Figura nr. 51 - Mobilitatea urbană	120
Figura nr. 52 - Infrastructura de utilități.....	120
Figura nr. 53 - Infrastructura de telecomunicații	121
Figura nr. 54 - Infrastructura pentru situații de urgență.....	122
Figura nr. 55 - Infrastructura de cultură și evenimentele culturale	122
Figura nr. 56 - Infrastructura de locuire	123
Figura nr. 57 - Eficiența energetică a clădirilor publice și private	124
Figura nr. 58 - Calitatea factorilor de mediu	124
Figura nr. 59 - Gestionarea deșeurilor.....	125
Figura nr. 60 - Economia din oraș.....	126
Figura nr. 61 - Turism și infrastructură turistică.....	126
Figura nr. 62 - Agricultură.....	127
Figura nr. 63 - Administrația publică	128
Figura nr. 64 - Ordinea publică și siguranța orașului.....	128
Figura nr. 65 - Digitalizarea serviciilor publice	129